CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

पा. सं.
१२८६

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Vyay Kumar Jain

Bombay University Publications

(Devanāgarī Pāli Text Series No. 12)

महावंसो

OR

THE GREAT CHRONICLE

(OF CEYLON)

EDITED BY

N. K. BHAGWAT, M.A.,

Professor, and Head of the Department of Pāli
Siddhārtha College of Arts & Science
and
Hon. Gen. Editor: Devanāgarī Pāli Texts Series
of the Bombay University

(All rights reserved by the Bombay University.)

SECOND EDITION

BOMBAY

1959

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri
Rs. 3-75 nP.

Printed by V. G. Moghe, B.A. at the Bombay University Press,
Fort, Bombay
and
Published by Prof. N. K. Bhagwat, M.A., for the University of
Bombay, Fort, Bombay.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Vijaya Kumar Jain

FOREWORD

(*For the First Edition*)

The University of Bombay is to be congratulated on the publication of these Pāli texts in Devanāgarī characters. Thus Pāli literature is made accessible to all the students and the studies of this literature and of Buddhism, religion and philosophy, will receive great encouragement.

Especially welcome is this little volume—the second of the series—not only on account of the intrinsic importance of the work, but because of its being the first edition of the *Mahāvaṃsa* in Devanāgarī.

The *Mahāvaṃsa* is not merely a work of literary character —the great epic poem of Ceylon; but besides and above all it is a historical chronicle, a first class source book for the history of Ceylon and of Southern India. Severe scholarship might question the accuracy of the first *paricchedas* of the poem, especially those referring to the visit of the Buddha and to the spreading of Buddhism throughout the island from the days of Aśoka; though the expansion of this religion in Ceylon and the existence of an Aryan language there are facts that must be explained in some way or other. In any case, the truthfulness of the latter part of the work cannot be doubted in the least and has recently been confirmed by epigraphical evidence both of the Pallava period and of the Vijayanagara age.

It is true that the history of Ceylon must be counted among the histories of the Aryan nations of India; yet the *Mahāvaṃsa* is also the history of the expansion of a Dravidian nation across the sea in late historic times. From the very beginning of their appearance in the dawn of history,

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

the so-called Dravidians have always proved enterprising sea-farers and successful colonizers. The early people of the Indus Valley launched the first surprising adventures of the so-called Dravidian race across the Arabian Sea and the Persian Gulf several millenniums before Christ. The *Mahāvaṃsa* narrates the last of these enterprises, the invasion of Ceylon by the Tamiḷas, and the establishment of one of their kingdoms in that fertile land.

Prof. N. K. Bhagwat, who has edited this book on behalf of the University of Bombay, deserves the gratitude of all the students of literature and history throughout India. Many an hour he has spent over these sheets, solicitous only for the academic needs of his students. Let, therefore, this work run its glorious errand among our ambitious *śiṣyas*, by infusing into their mind the same enthusiasm and love for knowledge with which the learned *guru* set about his task.

H. HERAS, S.J.

Indian Historical Research Institute,
St. Xavier's College, Bombay.
27th June, 1936.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

CONTENTS

Foreword
Books Suggested for Further Study
Introduction
Paricchedaniddeso
Text

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

BOOKS SUGGESTED FOR FURTHER READING

1. The Mahāvaṃsa (P. T. S.) *edited* by Wilhelm Geiger, London. Published 1908.

2. Mahāvaṃsa Tīkā or Waṇsaṭṭhappakāsinī, Singhalese Edition—by Pandit Baṭuwanṭuḍáwe and Ñāṇissara Bhikshu, Colombo. Published 1895. The same (P. T. S.).

3. The Mahāvaṃsa or the Great Chronicle of Ceylon, *Translated* into English by W. Geiger. (Pāli Text Society) London, Published 1912.

4. The Mahāvaṃsa—*Translated* by Turnour and revised by L. C. Wijésiṇha, Colombo, Published 1909.

5. A History of Indian Literature, Vol. II. Winternitz. Only Authorised Translation into English—by Mrs. S. Ketkar and Miss H. Kohn, (Calcutta University). Published 1933. Pages 207-219.

6. A History of Pāli Literature (Two Vols.) By B. C. Law, London. Published 1933. Vol. II,—Post-Canonical Pāli Literature, Ch. VI—' Pāli Chronicles '.

7. ' Dīpavaṃsa and Mahāvaṃsa, Geiger. English Translation by Coomaraswamy, Colombo, 1908.

8. Buddhaghosa—by B. C. Law.

9. Ancient Ceylon—by Parker.

10. ' Manual of Indian Buddhism ', by H. Kern.

11. ' Architectural Remains ' Anurādhapura, by Smither.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

INTRODUCTION

(*To the First Edition*)

The Mahāvaṃsa is the *second* book in the series of the Devanāgarī-Pāli Text Publications of the University. The inception, aims and objects of this Series have already been explained in the Foreword of the Vice-Chancellor and the Preface to the Nidāna Kathā. For the first time, the Mahāvaṃsa is being edited in the Devanāgarī script.

The Mahāvaṃsa belongs to a class of works in Pāli Literature, which may be termed as the Pāli Chronicles or 'Historical Poems' of Ceylon. The author is known as Mahānāma, and he lived in the last quarter of the 5th Century of the Christian Era. Like the Dīpavaṃsa, this is also the Chronicle of the Island of Lankā, and contains sections, which may be called historical sections, but which are primarily sections on ecclesiastical history. It is not, however, 'a real work of History'.[1] No clear distinction between myth, legend and history is noticeable in these Pāli Chronicles; in fact, even in India in the works of the Mahābhārata or the Rāmāyaṇa, which are termed 'Histories', no distinction, as mentioned above, is observed. As Winternitz puts it, "Historiography in India was never more than a branch of epic Poetry."[2] There are side by side with legendary Compositions, historical sections of the Aṭṭhakathās, and to them are tackled pious legends and treasuries of ecclesiastical and secular traditions. Many tales are important from the point of view of Folklore. The Mahāvaṃsa presupposes the existence of the Dīpavamsa the subject matter and

1. P. 216 Winternitz, *A History of Indian Literature*, Vol. II. (Eng., translation).
2. Ibid: Page 208.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

material of which have been fully exploited by Mahānāma. He has nevertheless introduced new material and elaborated independent heroic poems like that of Duṭṭhagāmaṇi. He has further incorporated in his work a number of fairy tales and further stories of venture and love. It is thus that the author of the Mahāvaṃsa has improved upon the clumsy presentation of well-known traditions of Ceylon. The Dīpavaṃsa presents dull narratives and is full of repetitions, and the diction is obscure. The object of Mahānāma seems to be not to present merely the dry facts of history, but to create an epic kāvya for the edification of the reader. "He has presented the history of the Island in such a manner as to facilitate ready comprehension and easy remembrance and inspire sentiments of both faith and joyous agitation."[1] The presentation runs without any disturbing gaps or without repetitions.[2] The meter and the language are felicitous. It is one of the most popular books of the Ceylon Bhikkhus, if the Dīpavaṃsa is an authoritative work and well-known in Ceylon even in the days of Buddhaghoṣa. The latter work is based on the historical traditions, that may have been handed down in the great monastery of the Mahāvihāra. If the purpose of both the Dīpavaṃsa and the Mahāvaṃsa is primarily to produce a kāvya, we can assuredly say the purpose is best served by the Māhavaṃsa. Because, therein Mahānāma shows to perfection his great talents for the assimilation of existing materials and a marvellous propensity for new material, derived mainly from the old Sīhalaṭṭhakathā-Mahāvaṃsa and which the Dīpavaṃsa had left out of account. He could, therefore, satisfy not merely the Bhikkhus by his narrative of the origin, progress and development of Buddhism in the Island of Lankā and the great patronage extended to the Saṃgha

1. Vide: Text chapter I, Verse 3.
2. Winternitz. Vol II, Page 212.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

by the Royalty and pious men and women of that glorious island; but he could also appeal to a spirit of Nationalism of the masses of Ceylon by his popular epical ballads, stories, romances and folklore. By his language, Kāvya style, uniform use of meter, melody and music of numbers, and sustained narratives both religious and profane, Mahānāma has successfully produced "A work of Art, created by a man, who well deserves to be called a Poet and who mastered the frequently crude material, if not with genius, yet with taste and skill."[1]

This work has been divided into 37 Pariccheda. It commences its narrative with the three visits of the Tathāgata from India to Lankā (Ch. I). It then traces a long list of kings, belonging to the Mahāsammata, from whose race the Tathāgata Buddha is sprung up (Ch. II). There then follows an account of the three Sangītics or religious convocations (Chs. III-V). This is followed by the colonisation by Prince Vijaya and his followers of Lankā after its conquest and his installation on the throne (Chs. VI-VII). There is then a narration of his successors to the throne till the installation of Devānam Piyatissa, who was a contemporary of the Emperor Asoka (Chs. VIII-XI). There is further an account of Buddhist Missions to various countries and Mahinda's nomination as a Missonary to Lankā (Chs. XII-XIII). Then the author has brought about in a dramatic fashion the meeting of the Ruler of Lankā and Mahinda and the conversion of the king of Ceylon to Buddhism and the great zeal shown by the king and his subjects. Buildings, Cetiyas, Vihāras, Mansions followed in succession. Relics were imported; a branch of the Bodhitree was taken to Ceylon by Sanghamittā and the Bhikkhuṇī Saṃgha was

1. Winternitz: Vol. II, *A History of Indian Literature*, p. 212.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

started with the conversion of queen Anūlā (Chs. XIV-XX). The great start, thus given by Devānam Piyatissa, was continued by his successor, Prince Uttiya, and his successors, till the entry of the Tamils under the leadership of Elára (Ch. XXI). The national revival and the subversion of the Tamil supremacy were to be achieved by Duṭṭhagāmaṇī whose life has been most elaborately described in eleven Parichhedas. He proved to be a champion of the Religion as well, and many works are attributed to him. The Buddhist Church, under him, attained great status and power. The king has been shown as going to heaven, standing in celestial form (Chs. XXII-XXXII). He was succeeded by a long line of kings, during which the varying fortunes of political strife were noticeable till the Tamils were ousted out by Vaṭṭagamaṇi (Ch. XXXIII). Then are mentioned Eleven Kings, of whom almost all were short-lived, although they built Vihāras and Cetiyas. Anūlā was a notorious queen and her love-intrigues cost four kings (Ch. XXXIV). This was followed by the rule of 'twelve kings' and then 'thirteen kings'. They are characterised by building of Vihāras and religious establishments, and carrying on of court intrigues. They ruled as pious Buddhists and furthered the cause of religion (Chs. XXXV-XXXVI). The last king mentioned in the Mahāvaṃsa is Mahāsena, who ruled for 27 years. He was most unfriendly to the Saṃgha and brought a great hardship upon the Bhikkhus, who deserted their Vihāras and the famous Mahāvihāra was destroyed. This enraged his minister Meghavaṇṇābhaya, who would have caused a civil war. The king, however, was reconciled to him, and he rebuilt the Mahāvihāra and founded two new Vihāras and two other nunneries. He also excavated many tanks and carried out other works of merit. (Ch. XXXVII).

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

This bare indication will make it abundantly clear to any one that the Mahāvaṃsa deserves special notice because of its importance for a study of the religious history of Lankā. No wonder then that great European Scholars like Geiger, Franke, Oldenberg, Turnour, V. A. Smith, Rhys Davids, Kern and other Singhalese Scholars as well should have exerted their Scholarship on this fascinating work and carried on detailed analysis and examination of this volume from various standpoints. It is impossible even to mention all such points in a Preface of this type. Scholars and sudents of Pāli would do well to consult the books mentioned in the lists of books suggested for further study.

(1) A comparative study of the Dīpavaṃsa and the Mahāvaṃsa is absolutely necessary, as both these chronicles owe their origin to a common source and present a common arrangement of episodes and incidents.

(2) The study is further fruitful in the solution of a number of literary questions, connected with the Mahāvaṃsa.

(3) The Mahāvaṃsa can further be looked at as affording a good study of the origin, development and blending of the three elements of History, Legend and Myth; also how the human mind works in idealising the realistic and what line it follows in this process.

(4) Its study may help us in accounting for the origin and development of Vaṃsa Literature in Ceylon as it directly owes its inspiration to these pioneer works.

---

1. Winternitz, *A History of Indian Literature*, Vol. II, P. 216.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

(5) The Mahāvaṃsa and Dīpavaṃsa are the main props of the Singhalese tradition, and a faithful study of these two works, may help us in settling questions of the history of Ceylon in all its branches.

(6) These works have, above all, solved the questions of the year of the Buddha's Parinibbāṇa.

(7) There are certain well-defined stages of Road-marks in these histories, like the conversion of the Island by Mahinda, that yield us a surer data of the history of Buddhism in that Island.

(8) These land-marks of surer history ought to be found out by distinguishing the myth and the fable from the fact and incident. It was one extreme when Western scholars like V. A. Smith condemned the Singhalese traditions as "Utterly untrustworthy" and showed utter scepticism about their value as 'Sources of authentic historical traditions and information.' Some Scholars went so far as to call the authors of these works 'Deliberate forgers and liars.'[1] It is a matter of satisfaction, however, that this mentality is being greatly changed and it is now admitted that these works do contain "germs of historical truths buried deep under a mesh of absurd fables and marvellous tales";[1] and that "They (writers) did not intend to deceive hearers or readers" and that they relate things, which they looked upon as veracious history.[2] We further remark that a study of the Chronicle of the Mahāvaṃsa does help us in satisfactorily solving the questions of Indian History and Chronology as well. In fact many a time, these questions get confirma-

1. B. C. Law. *A History of Pali Literature*, Vol. II, P. 540.
2. Winternitz, Vol. II, P. 216.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

tion from this work. What Geiger says in reference to the Dīpavaṃsa holds good with greater force in the case of the Mahāvaṃsa. 'Indeed whole Sections of the Dīpavaṃsa,' says he, 'consist entirely of sychronistic connections of the ecclesiastical tradition with profane history and of the *History of India* with that of Ceylon.[3] List of Indian kings before Asoka; the conversion of Ceylon; the History of the Missions and the transplanting of a branch of the Sacred Bodhi-tree from Uruvelā to Ceylon; the Acariyaparaṃparā and the Indo-Ceylonese synchronisms, the Buddhist Councils—all these are curiously enough and almost substantially corroborated from the Ceylonese Chronicles.[4] The Internal political history and foreign Political relations with South India, specially with the Damilas, the chronicles seem to preserve very faithful records'.[5] If history gives us a clearer insight into how a people thought, lived and acted in relation to themselves and with those, whom they come into closer relations, then the Mahāvaṃsa like its Sister Chronicle, the Dīpavaṃsa, does satisfy us in full. The numerous ruins of stupendous Dāgabas, Vihāras, Cetiyas,—Pāsādas, tanks, that are dotted over the face of ancient towns and capitals of Ceylon, and whose accounts are so fully narrated in this Chronicle, should hardly leave any reason to doubt its historicity and authoritativeness. One only requires a patient and an unbiassed mind and a capacity to distinguish the essentials from the non-essentials and the fundamental laws of the working of human mind.

A few remarks regarding this Devanāgarī Edition of the Mahāvaṃsa would not be out of place. Though for the first

3. Introduction to the Mahāvamsa Translation by Geiger. P. XV.

4. Introduction to the Mahāvamsa Translation, Pages XVI onward.

5. B. C. Law—*A History of Pāli Literature*, Vol. II, P. 547.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

time an edition of this type is being published, it is not a mere transcription of the original Singhalese or the Roman Script into the Devanāgarī, but it is sought to be a distinct edition. No doubt, we have to acknowledge our debt to Geiger's excellent edition of the Mahāvaṃsa, but we have thought it better to include such verses in the footnotes, as were noticeable in the Singhalese edition of the Mahāvaṃsa. Mention may be made of only one example to illustrate our point. In connection with the fixing of the boundary of the Mahāvihāra, for example, there are twenty verses which Geiger has not incorporated in the Text, as being 'A later interpolation'.[1] These verses, however, are too important not to be regarded as a part of the Mahāvaṃsa, and further they are translated at the proper place, in the translation of the Mahāvaṃsa by Turnour and revised by Wijesinha. Our number of verses in the edition, therefore, naturally increases. The introduction of running numbers from start to finish is hoped, to facilitate references. The punctuations, the quotation marks, the bold type in reference to the subjects and proper names, removing of the Avagriha (ऽ) and the introduction of (') to indicate the absence of the letter, caused by Sandhi or other processes—these are introduced in this Text. The alternative readings are put in brackets. There are several lapses in the matter of introducing bold types. Generally, however, the bold type is given, where the word occurs for the first time. We have not added an 'Index', as bold type in the case of names and subjects should satisfy that need. These are some of the features of the edition and they will, it is hoped, prove to be of great use to the students of Pāli, for whom the edition is primarily intended. We

1. Vide—Text, Ch. 15, Pages 109-112.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

have also not given the correction slip in the case of the text, as the corrections are too plain to be understood by an average student of Pāli.

In the preparation of the MSS., our best thanks are due to Prof. K. G. Datar, M.A., who was once our colleague in the St. Xavier's College. He very patiently and carefully made a copy in the Devanāgarī. While going through the copy, fixing the readings and making a press copy, we have derived invaluable help from Miss Durga N. Bhagwat, M.A., who sat with me at a great sacrifice of time. Mr. R. K. Acharya, further helped me in the correction of proof sheets, checking the numbers and ably seconding me in the work of getting the work through the press.

* * *

In conclusion, we hope that the work which is intended mainly to remove the difficulties of Pāli students, will also give a good incentive to Sanskrit scholars to read Pāli literature and thus be helpful towards the spread of Pāli literature for a better understanding of the Aryan Culture.

University of Bombay,
June, 1936.

N. K. Bhagwat

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

An Editorial Note to the Second Edition:

In preparing this Edition, we have not introduced any radical changes. The First Edition exhaustively deals with all the points of scholarship and Textual setting and we have kept them untouched. The mistakes in the continuation of the serial number of the Text have been corrected. Only here and there there may be slight change in the reading.

The First Edition was published in 1936 and so it is after a long time that the occasion arises to reprint this Text. The First Edition was greatly appreciated by scholars and students of Buddhist Art. The chapters 29th, 30th, 31st are interesting to the artist. The value of the Mahāvaṁsa, as sources of Indian and Ceylonese histories has long been recognised.

During this long period, the importance of Pāli Literature has been widely appreciated and the most outstanding event. Viz. 2500th years' celebrations by the world had had its greatest impact on Indian Population. Mahatmaji's teachings came handy to substantiate the ever-true verieties of the Buddha's way of life. The Government of India took a leading part and showed active interest in the celebrations and thousands of Buddhist Pilgrims, Scholars and thinkers from all over the world visited India during the year. The work of transcribing the entire Pāli Literature into the Devanāgarī was entrusted to the Nalanda Pāli Institute and thus the present Editor feels happy that the beginning made by the Bombay University has been carried to its legitimate culmination by the Central Government. This work further is a great necessity in view of the tremendous interest showed by

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

the late Dr. Ambedkar and his lacs of followers by accepting Buddha's Religion and their interest in Pāli Literature is increasing day by day. This Pāli studies have great potentialities and thanks are really due to the Bombay University in the pioneering work done by that Body in this respect. Almost all Indian Universities have introduced these texts in the Devanāgarī in their Constituent Colleges and they are in great demand. It is high time for the Bombay University to take efficient measures to place this activity on a sound and systematic basis and supplement in a way the work of the Nālanda Pāli Institute.

This Edition shows a better type and covers more pages. The introduction of New Type will make it rather difficult for the student to read the conjunct letters with ease; but by constant practice ease will be restored. The price is required to be slightly raised.

This Edition is printed at the University Printing Press and does credit to the management.

There may have crept in a few printing mistakes; but they do not warrant to be given in a separate slip.

I am grateful to the University for having entrusted the work to me.

Bombay University,
—August, 1959.

N. K. Bhagwat

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

परिच्छेदनिद्देसो

		पिट्ठङ्का
पठमो	तथागताभिगमनं	१–८
दुतियो	महासम्मतवंसो	९–१२
ततियो	पठमधम्मसङ्गीति	१२–१६
चतुत्थो	दुतिय–सङ्गीति	१६–२२
पञ्चमो	ततिय–सङ्गीति	२२–४८
छट्ठो	विजयागमनं	४८–५२
सत्तमो	विजयाभिसेको	५३–५९
अट्ठमो	पण्डुवासुदेवाभिसेको	६०–६२
नवमो	अभयाभिसेको	६३–६५
दसमो	पण्डुकाभयाभिसेको	६६–७५
एकादसमो	देवानं पियतिस्साभिसेको	७५–७९
द्वादसमो	नानादेसप्पसादो	७९–८४
तेरसमो	महिन्दागमनो	८४–८६
चुद्दसमो	नगरप्पवेसनं	८६–९२
पञ्चदसमो	महाविहारपटिग्गहणो	९२–११४
सोळसमो	चेतियपब्बतविहारपटिग्गहणो	११४–११६
सत्तरसमो	धात्वागमनं	११६–१२२
अट्ठारसमो	महाबोधिगहणो	१२२–१२८
एकूनवीसतिमो	महाबोधिआगमनं	१२९–१३६
वीसतिमो	थेरपरिनिब्बाणं	१३७–१४२
एकवीसतिमो	पञ्चराजको	१४३–१४६

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

बावीसतिमो	गामणीकुमारप्पसूति	१४६–१५३
तेवीसतिमो	योधलाभो	१५४–१६२
चतुवीसतिमो	द्वेभातिकयुद्धं	१६३–१६८
पञ्चवीसतिमो	दुट्ठगामणीविजयो 101-77 B.C.	१६८–१७९
छव्वीसतिमो	मरिचवट्टिविहारमहो	१७९–१८१
सत्तवीसतिमो	लोहपासादमहो	१८२–१८६
अट्ठवीसतिमो	महाथूपसाधनलाभो	१८६–१९०
एकूनतिंसतिमो	महाथूपारम्भो	१९१–१९७
तिंसतिमो	धातुगब्भरचना	१९७–२०६
एकतिंसतिमो	धातुनिधानं	२०६–२१७
द्वत्तिंसतिमो	तुसितपुरगमनं	२१७–२२४
तेत्तिंसतिमो	दसराजको	२२५–२३४
चतुत्तिंसतिमो	एकादसराजको	२३४–२४३
पञ्चतिंसतिमो	द्वादसराजको	२४३–२५४
छत्तिंसतिमो	तयोदसराजको	२५५–२६६
सत्ततिंसतिमो	(राजा महासेनो) 325-352 A.D. (beginning of the fourth century A.D.)	२६७–२७१

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स ।

महावंसो

पठमो परिच्छेदो

[तथागताभिगमनं]

१ नमस्सित्वान सम्बुद्धं सुसुद्धं सुद्धवंसजं ।
महावंसं पवक्खामि नानानूनाधिकारकं ॥ १ ॥

२ पोराणेहि कतो' पे'सो अतिवित्थारितो क्वचि ।
अतीव क्वचि संखित्तो, अनेकपुनरुत्तको ॥ २ ॥

३ वज्जितं तेहि दोसेहि सुखग्गहणधारणं ।
पसादसंवेगकरं सुतितो च उपागतं ॥ ३ ॥

४ पसादजनके ठाने तथा संवेगकारके ।
जनयन्ता पसादञ्च संवेगञ्च सुणाथ तं ॥ ४ ॥

५ दीपङ्करं हि सम्बुद्धं पस्सित्वा नो जिनो पुरा ।
लोकं दुक्खा पमोचेतुं बोधाय पणिधिं अका ॥ ५ ॥

६ ततो तञ्चेव सम्बुद्धं कोण्डञ्ञं मङ्गलं मुनिं ।
सुमनं रेवतं बुद्धं सोभितञ्च महामुनिं ॥ ६ ॥

७ अनोमदस्सिं सम्बुद्धं पदुमं नारदं जिनं ।
पदुमुत्तरसम्बुद्धं सुमेधञ्च तथागतं ॥ ७ ॥

८ सुजातं पियदस्सिञ्च अत्थदस्सिञ्च नायकं ।
धम्मदस्सिञ्च सिद्धत्थं तिस्सं फुस्सं जिनं तथा ॥ ८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९ विपस्सि सिखिसम्बुद्धं सम्बुद्धं वेस्सभुं विभुं ।
ककुसन्धञ्च सम्बुद्धं कोणागमनमेव च ॥ ९ ॥

१० कस्सपं सुगतं चे'मे सम्बुद्धे चतुवीसति ।
आराधेत्वा महावीरो तेहि बोधाय व्याकतो ॥ १० ॥

११ पूरेत्वा पारमी सब्बा पत्वा सम्बोधिमुत्तमं ।
उत्तमो गोतमो बुद्धो सत्ते दुक्खा पमोचयि ॥ ११ ॥

१२ मगधेसु'रुवेलायं बोधिमूले महामुनि ।
वेसाखपुण्णमायं सो पत्तो सम्बोधिमुत्तमं ॥ १२ ॥

१३ सत्ताहानि तहिं सत्त सो विमुत्तिसुखं परं ।
विन्दतं मधुरत्तञ्च दस्सयन्तो वसी वसि ॥ १३ ॥

१४ ततो बाराणसिं गन्त्वा धम्मचक्कं पवत्तयि ।
तत्थ वस्सं वसन्तो च सट्ठि अरहतं अका ॥ १४ ॥

१५ ते धम्मदेसनत्थाय विस्सज्जेत्वान मिक्खवो ।
विनेत्वा च ततो तिंस सहाये भद्दवग्गिये ॥ १५ ॥

१६ सहस्सजटिले नाथो विनेतुं कस्सपादिके ।
हेमन्ते उरुवेलायं वसि ते परिपाचयं ॥ १६ ॥

१७ उरुवेलकस्सपस्स महायञ्ञो उपट्ठिते ।
तस्स'त्तनो ना'गमने इच्छाचारं विजानिय ॥ १७ ॥

१८ उत्तरकुरुतो भिक्खं आहरित्वा'रिमद्दनो ।
अनोतत्तदहे भुत्वा सायण्हसमये सयं ॥ १८ ॥

१९ बोधितो नवमे मासे फुस्सपुण्णमियं जिनो ।
लङ्कादीपं विसोधेतुं लङ्कादीपमुपागमि ॥ १९ ॥

२० सासनुज्जोतनं ठानं लङ्का ञाता जिनेन हि ।
यक्खपुण्णाय लङ्काय यक्खा निब्बासिया'ति च ॥ २० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१ ञातो च लङ्कामज्झम्हि गङ्गातीरे मनोरमे ।
तियोजनायते रम्मे एकयोजनवित्थते ॥ २१ ॥

२२ महानागवनुय्याने यक्खसङ्गामभूमियं ।
लङ्कादीपट्ठयक्खानं महायक्खसमागमो ॥ २२ ॥

२३ उपागतो तं सुगतो महायक्खसमागमं ।
समागमस्स मज्झम्हि तत्थ तेसं सिरो'परि ॥ २३ ॥

२४ महियङ्गणथूपस्स ठाने वेहायसं ठितो ।
वुट्ठिवातन्धकारादिं तेसं संवेजनं अका ॥ २४ ॥

२५ ते भयट्टा'भयं यक्खा आयाचुं अभयं जिनं, ।
जिनो अभयदो आह यक्खे ते'तिभयद्दिते ॥ २५ ॥

२६ "यक्खा, भयं वो दुक्खञ्च हरिस्सामि इदं अहं, ।
तुम्हे निसज्जट्ठानं मे समग्गा देथ मे इध" ॥ २६ ॥

२७ आहु ते सुगतं यक्खा "देम मारिस, ते इमं ।
सब्बे पि सकलं दीपं, देहि नो अभयं तुवं" ॥ २७ ॥

२८ भयं सीतं तमं तेसं हन्त्वा तन्दिन्नभूमियं ।
चम्मखण्डं अत्थरित्वा तत्था'सीनो जिनो ततो ॥ २८ ॥

२९ चम्मखण्डं पसारेसि आदित्तं तं समन्ततो ।
धम्माभिभूता ते भीता ठिता अन्ते समन्ततो ॥ २९ ॥

३० गिरिदीपं ततो नाथो रम्मं तेसं इधा'नयि ।
तेसु तत्थ पविट्ठेसु यथाठाने ठपेसी च ॥ ३० ॥

३१ नाथो तं सङ्खिपी चम्मं, तदा देवा समागमुं ।
तस्मिं समागमे तेसं सत्था धम्ममदेसयि ॥ ३१ ॥

३२ नेकेसं पाणकोटीनं धम्माभिसमयो अहु ।
सरणेसु च सीलेसु ठिता आसुं असङ्खिया ॥ ३२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३३ सोतापत्तिफलं पत्वा सेले सुमनकूटके।
महासुमनदेविन्दो पूजियं याचि पूजियं ॥ ३३ ॥

३४ सिरं परामसित्वान नीलामलसिरोरुहो।
पाणिमत्ते अदा केसे तस्स पाणहितो जिनो ॥ ३४ ॥

३५ सो तं सुवण्णचङ्गोटवरेनादाय सत्थुनो।
निसिन्नट्ठानरचिते नानारतनसञ्चये ॥ ३५ ॥

३६ सब्बतो सत्तरतने ते ठपेत्वा सिरोरुहे।
सो इन्दनीलथूपेन पिदहेसि नमस्सि च ॥ ३६ ॥

३७ परिनिब्बुतम्हि सम्बुद्धे चितकतो व इद्धिया।
आदाय जिनगीवट्ठिं थेरो सरभूनामको ॥ ३७ ॥

३८ थेरस्स सारिपुत्तस्स सिस्सो आनीय चेतिये।
तस्मिं येव ठपेत्वान भिक्खूहि परिवारितो ॥ ३८ ॥

३९ छादापेत्वा मेदवण्णपासाणेहि महिद्धिको।
थूपं द्वादसहत्थुच्चं कारापेत्वान पक्कमि ॥ ३९ ॥

४० देवानम्पियतिस्सस्स रञ्ञो भातुकुमारको।
उद्धचूळाभयो नाम दिस्वा चेतियब्भुतं ॥ ४० ॥

४१ तं छादयित्वा कारेसि तिंस हत्थुच्चचेतियं।
मद्दन्तो दमिळे राजा तत्रट्ठो दुट्ठगामणी ॥ ४१ ॥

४२ असीतिहत्थं कारेसि तस्स कञ्चुकचेतियं।
महियङ्गणथूपो 'यं एसो एवं पतिट्ठितो ॥ ४२ ॥

४३ एवं दीपं इमं कत्वा मनुस्सारहमिस्सरो।
उरुवेलम'गा धीरो उरुवीरपरक्कमो ॥ ४३ ॥

महियङ्गणागमनं निट्ठितं।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४४ महाकारुणिको सत्था सब्बलोकहिते रतो ।
बोधितो पञ्चमे वस्से वसं जेतवने जिनो ॥ ४४ ॥

४५ महोदरस्स नागस्स तथा चूळोदरस्स च ।
मातुलभागिनेय्यानं मणिपल्लङ्कहेतुकं ॥ ४५ ॥

४६ दिस्वा सपारिसज्जानं सङ्गामं पच्चुपट्ठितं ।
सम्बुद्धो चित्तमासस्स कालपक्खे उपोसथे ॥ ४६ ॥

४७ पातो येव समादाय पवरं पत्तचीवरं
अनुकम्पाय नागानं नागदीपमुपागमि ॥ ४७ ॥

४८ महोदरो पि सो नागो तदा राजा महिद्धिको ।
समुद्दे नागभवने दसङ्गसतयोजने ॥ ४८ ॥

४९ कनिट्ठिका तस्स कण्णवङ्कमानम्हि पब्बते ।
नागराजस्स दिन्ना'सि, तस्सा चूळोदरो सुतो ॥ ४९ ॥

५० तस्स मातामहो मातु मणिपल्लङ्कमुत्तमं ।
दत्वा कालकतो नागो, मातुलेन ततो हि सो ॥ ५० ॥

५१ अहोसि भागिनेय्यस्स सङ्गामो पच्चुपट्ठितो ।
पब्बतेय्या पि नागा, ते अहेसुं हि महिद्धिका ॥ ५१ ॥

५२ समिद्धिसुमनो नाम देवो जेतवने ठितं ।
राजायतनमादाय अत्तनो भवनं सुभं ॥ ५२ ॥

५३ बुद्धानुमतिया येव छत्ताकारं जिनो'परि ।
धारयन्तो उपागञ्छि ठानं तं पुब्बवुत्थकं ॥ ५३ ॥

५४ देवो हि सो नागदीपे मनुस्सों'नन्तरे भवे ।
अहोसि, राजायतनट्ठितट्ठाने स अद्दस ॥ ५४ ॥

५५ पच्चेकबुद्धे भुञ्जन्ते, दिस्वा चित्तं पसादिय ।
पत्तसोधनसाखानि तेसं पादासि, तेन सो ॥ ५५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५६ निब्बत्ति तस्मिं रुक्खस्मिं जेतुय्याने मनोरमे, ।
द्वारकोट्ठकपस्सम्हि पच्छा वहि अहोसि सो ॥ ५६ ॥

५७ देवातिदेवो देवस्स तस्स वुड्ढि च पस्सिय ।
इदं ठानं हितत्थञ्च तञ्च रुक्खं इधा'नयि ॥ ५७ ॥

५८ सङ्गाममज्झे आकासे निसिन्नो तत्थ नायको ।
तम् तमोनुदो तेसं नागानं भिसनं अका ॥ ५८ ॥

५९ अस्सासेन्तो भयट्टे ते आलोकं पविधंसयि ।
ते दिस्वा सुगतं तुट्ठा पादे वन्दिंसु सत्थुनो ॥ ५९ ॥

६० तेसं धम्मं अदेसेसि सामग्गिकरणं जिनो ।
उभो पि ते पतीता तं पल्लङ्कं मुनिनो अदुं ॥ ६० ॥

६१ सत्था भूमिगतो तत्थ निसीदित्वान आसने ।
तेहि दिब्बन्नपानेहि नागराजेहि तप्पितो ॥ ६१ ॥

६२ ते जलट्ठे थलट्ठे च भुजगे'सितिकोटियो ।
सरणेसु च सीलेसु पतिट्ठापेसि नायको ॥ ६२ ॥

६३ महोदरस्स नागस्स मातुलो मणिअक्खिको ।
कल्याणियं नागराजा युद्धं कातुं तहिं गतो ॥ ६३ ॥

६४ बुद्धागमम्हि पठमे सुत्वा सद्धम्मदेसनं ।
ठितो सरणसीलेसु तत्था'याचि तथागतं ॥ ६४ ॥

६५ "महती अनुकम्पा नो कता नाथ तया अयं ।
तवा'नागमने सब्बे मयं भस्मीभवामहे ॥ ६५ ॥

६६ अनुकम्पा मयि'पि ते विसुं होतु महादय ।
पुनरागमनेने'त्थ वासभूमिं ममा'गम" ॥ ६६ ॥

६७ अधिवासयित्वा भगवा तुण्हीभावेनि'धा'गमं ।
पतिट्ठापयि तत्थेव राजायतनचेतियं ॥ ६७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६८ तं चा'पि राजायतनं पल्लंकञ्च महारहं ।
अप्पेसि नागराजूनं लोकनाथो नमस्सितुं ॥ ६८ ॥

६९ "परिभोगचेतियं मय्हं नागराजा नमस्सथ ।
तं भविस्सति वो ताता हिताय च सुखाय च" ॥ ६९ ॥

७० इच्चेवमादिं सुगतो नागानं अनुसासनं ।
कत्वा गतो जेतवनं सब्बलोकानुम्पको ॥ ७० ॥

नागदीपागमनं निट्ठितं ।

७१ ततो सो ततिये वस्से नागिन्दो मणिअक्खिको ।
उपसङ्कमित्वा सम्बुद्धं सहसङ्घं निमन्तयि ॥ ७१ ॥

७२ बोधितो अट्ठमे वस्से वसं जेतवने जिनो ।
नाथो पञ्चहि भिक्खूनं सतेहि परिवारितो ॥ ७२ ॥

७३ दुतिये दिवसे भत्तकाले आरोचिते जिनो ।
रम्मे वेसाखमासम्हि पुण्णमायं मुनिस्सरो ॥ ७३ ॥

७४ तत्थेव पारुपित्वान सङ्घाटिं पत्तमादिय ।
अगा कल्याणिदेसं तं मणिअक्खि(क)निवेसनं ॥ ७४ ॥

७५ कल्याणिचेतियट्ठाने कते रतनमण्डपे ।
महारहम्हि पल्लङ्के सह सङ्घेनु'पाविसि ॥ ७५ ॥

७६ दिब्बेहि खज्जभोज्जेहि सगणो सगणं जिनं ।
नागराजा धम्मराजं सन्तप्पेसि सुमानसो ॥ ७६ ॥

७७ तत्थ धम्मं देसयित्वा सत्था लोकानुकम्पको ।
उग्गन्त्वा सुमनं कूटं पदं दस्सेसि नायको ॥ ७७ ॥

७८ तस्मिं पब्बतपादम्हि सहसङ्घो यथासुखं ।
दिवाविहारं कत्वान दीघवापिमु'पागमि ॥ ७८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७९ तत्थ चेतियठानम्हि ससङ्घो व निसीदिय ।
समाधिं अप्पयी नाथो ठानगारवपत्तिया ॥ ७९ ॥

८० ततो वुट्ठाय ठानम्हा ठानाठानेसु कोविदो ।
महामेघवनारामट्ठानमागा महामुनि ॥ ८० ॥

८१ महाबोधिठितट्ठाने निसीदित्वा ससावको ।
समाधिं अप्पयी नाथो महाथूपट्ठिते तथा ॥ ८१ ॥

८२ थूपारामम्हि थूपस्स ठितट्ठाने तथेव च ।
समाधितो'थ वुट्ठाय सिलाचेतियठानगो ॥ ८२ ॥

८३ सहागते देवगणे गणी समनुसासिय ।
ततो जेतवनं वुद्धो बुद्धिसब्बत्थगो अगा ॥

८४ एवं लङ्काय नाथो हितममितमती आयतिं पेक्खमानो
तस्मिं कालम्हि लङ्कासुरभुजगगणादीनमत्थञ्च पस्सं ।
आगा तिक्खत्तुमेतं अतिविपुलदयो लोकदीपो सुदीपं
दीपो तेनायमासी सुजनवहुमतो धम्मदीपावभासी
ति ॥८४॥

कल्याणीआगमनं निट्ठितं ।

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे तथागताभिगमनं नाम पठमो परिच्छेदो ।

——×××——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

दुतियो परिच्छेदो.

[महासम्मतवंसो]

८५ महासम्मतराजस्स वंसजो हि महामुनि ।
कप्पादिस्मिं हि राजा'सि महासम्मतनामको ॥ १ ॥

८६ रोजो च वररोजो च तथा कल्याणका दुवे ।
उपोसथो च मन्धाता चरको'पचरा दुवे ॥ २ ॥

८७ चेतियो मुचलो चेव महामुचलनामको ।
मुचलिन्दो सागरो चेव सागरदेवनामको ॥ ३ ॥

८८ भरतो (v.l.भगीरथो) अङ्गीरसो चेव रुची च सुरुची पि च ।
पतापो महापतापो पनादा च तथा दुवे ॥ ४ ॥

८९ सुदस्सना च नेरू च तथा एव दुवे दुवे ।
पच्छिमा (v.l. अच्चिमा) चा'ति राजानो तस्स
पुत्तपपुत्तका ॥ ५ ॥

९० असङ्खेय्यायुका एते अट्ठवीसति भूमिपा ।
कुसावतिं राजगहं मिथिलं चा'पि आवसुं ॥ ६ ॥

९१ ततो सतञ्च राजानो छपञ्ञास च सट्ठि च ।
चतुरासीति सहस्सानि छत्तिंसा च ततो परे ॥ ७ ॥

९२ द्वत्तिंस अट्ठावीसञ्च द्वावीसति ततो परे ।
अट्ठारस सत्तरस पण्णरस चतुद्दस ॥ ८ ॥

९३ नव सत्त द्वादसञ्च पञ्चवीस ततो परे ।
पञ्चवीसं द्वादसञ्च द्वादसञ्च नवा पि च ॥ ९ ॥

९४ चतुरासीति सहस्सानि मखादेवादिका पि च ।
चतुरासीति सहस्सानि काळारजनकादयो ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0 In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१. विजितसेन, २. धम्मसेन, ३. नागसेन, ४. सयम, ५ दिसम्पति, ६ रेणु, ७. कुस, ८. महाकुस, ९. नरस्य, १०. दसरथ, ११. राम, १२. विडूरथ, १३. चित्तरथ, १४. अत्थदस्सि, १५. सुजात, १६. ओक्का

९५ सोळस याव ओक्काका पपुत्ता रासितो इमे ।
विसु विसुं पुरे रज्जं कमतो अनुसासिसु ॥ ११ ॥

९६ ओक्कामुखो जेट्ठपुत्तो ओक्काकस्सा'सि भूपति, ।
निपुरो v.l. (निपुणो), चन्दिमा, चन्दमुखो, च
सीरिसञ्जयो (सिविसञ्जयो) ॥ १२ ॥

९७ वेस्सन्तरो महाराजा जाली (चामी) च सीहवाहनो ।
सीहस्सरो च इच्चेते तस्स पुत्तपपुत्तका ॥ १३ ॥

९८ द्वे असीति सहस्सानि सीहस्सरस्स राजिनो ।
पुत्तपपुत्तराजानो, जयसेनो तदन्तिमो ॥ १४ ॥

९९ एते कपिलवत्थुस्मिं सक्यराजा'ति विस्सुता ।
सीहहनु महाराजा जयसेनस्स अत्रजो ॥ १५ ॥

१०० जयसेनस्स धीता च नामेना'सि यसोधरा, ।
देवदहे देवदहसक्को नामा'सि भूपति, ॥ १६ ॥

१०१ अञ्जनो चा'थ कच्चाना आसुं तस्स सुता दुवे ।
महेसी चा'सि कच्चाना रञ्ञो सीहहनुस्स सा ॥ १७ ॥

१०२ आसि अञ्जनसक्कस्स महेसी सा यसोधरा ।
अञ्जनस्स दुवे धीता माया चा'थ पजापती ॥ १८ ॥

१०३ पुत्ता दुवे दण्डपाणि सुप्पबुद्धो च साकियो ।
पञ्च पुत्ता दुवे धीता आसुं सीहहनुस्स तु ॥ १९ ॥

१०४ सुद्धोदनो, धोतोदनो, सुक्कोदनो (घट्टितोदनो?)
अमितोदनो, (v. l. सक्कसुक्कामितोदनो) ।
अमिता पमिता चा'ति, इमे पञ्च इमा दुवे ॥ २० ॥

१०५ सुप्पबुद्धस्स सक्कस्स महेसी अमिता अहु ।
तस्सासुं भद्दकच्चाना देवदत्तो दुवे सुता ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०६ माया पजापती चेव सुद्धोदनमहेसियो।
सुद्धोदनमहारञ्ञो पुत्तो मायाय नो जिनो ॥ २२ ॥

१०७ महासम्मतवंसम्हि असम्भिन्ने महामुनि।
एवं पवत्ते सञ्जातो सब्बखत्तियमुद्धनि ॥ २३ ॥

१०८ सिद्धत्थस्स कुमारस्स बोधिसत्तस्स सा अहु।
महेसी भद्दकच्चाना, पुत्तो तस्सा'सि राहुलो ॥ २४ ॥

१०९ बिम्बिसारो च सिद्धत्थकुमारो च सहायका।
उभिन्नं पितरो चा पि सहाया एव ते अहुं ॥ २५ ॥

११० बोधिसत्तो बिम्बिसारा पञ्चवस्साधिको अहुं।
एकूनतिंसो वयसा बोधिसत्तो'भिनिक्खमि ॥ २६ ॥

१११ पदहित्वान छब्बस्सं बोधिं पत्वा कमेन च।
पञ्चतिंसो च वयसा बिम्बिसारमुपागमि ॥ २७ ॥

११२ बिम्बिसारो पण्णरसवस्सो'थ पितरा सयं।
अभिसित्तो महापञ्ञो (v. l. महापुञ्ञो), पत्तरज्जस्स तस्स तु ॥ २८ ॥

११३ पत्ते सोळसमे वस्से सत्था धम्मम'देसयि।
द्वापञ्ञासेव वस्सानि रज्जं कारेसि सो पन ॥ २९ ॥

११४ रज्जे समा पण्णरस पुब्बे जिनसमागमा।
सत्ततिंस समा तस्स धरमाने तथागते ॥ ३० ॥

११५ बिम्बिसारसुतो अजातसत्तु तं घातियामति।
रज्जं द्वत्तिंस वस्सानि महामित्तद्द कारयि ॥ ३१ ॥

११६ अजातसत्तुनो वस्से अट्ठमे मुनि निब्बुतो,।
पच्छा सो कारयी रज्जं वस्सानि चतुवीसति ॥ ३२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११७ तथागतो सकलगुणग्गतं गतो । अनिच्चतावसं अवसो उपागतो ।
इती'ध यो भयजननिं अनिच्चतं । अवेक्खते, स भवति दुक्खपारगो'ति ॥ ३३ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महासम्मतवंसो नाम दुतियो परिच्छेदो ।

——×o×——

ततियो परिच्छेदो

[पठमधम्मसङ्गीति]

११८ पञ्चनेत्तो जिनो पञ्चचत्ताळीस समासमो ।
ठत्वा सब्बानि किच्चानि कत्वा लोकस्स सब्बथा ॥ १ ॥
११९ कुसिनारायं यमकसालानं अन्तरे वरे ।
वेसाखपुण्णमायं सो दीपो लोकस्स निब्बुतो ॥ २ ॥
१२० सङ्ख्यापथम'तिक्कन्ता भिक्खू तत्थ समागता ।
खत्तिया ब्राह्मणा वेस्सा सुद्दा देवा तथेव च ॥ ३ ॥
१२१ सत्त सत सहस्सानि तेसु पामोक्खभिक्खवो ।
थेरो महाकस्सपो व सङ्घत्थेरो तदा अहु ॥ ४ ॥
१२२ सत्थु सरीरसारीरधातुकिच्चानि कारिय ।
इच्छन्तो सो महाथेरो सत्थु धम्मचिरट्ठितिं ॥ ५ ॥
१२३ लोकनाथे दसबले सत्ताहपरिनिब्बुते ।
दुब्भासितं सुभद्दस्स वुड्ढस्स वचनं सरं ॥ ६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२४ सरं चीवरदानञ्च समत्ते ठपनं तथा ।
सद्धम्मट्ठपनत्थाय मुनिना'नुग्गहं कतं ॥ ७ ॥

१२५ कातुं सद्धम्मसङ्गीतिं सम्बुद्धानुमते यती (v.l. सम्बुद्धानुमतिं सतिं ।
नवङ्गसासनधरे सब्बङ्गसमुपागते ॥ ८ ॥

१२६ भिक्खू पञ्चसतं एव महाखीणासवे वरे ।
सम्मन्नि एकेनू'ने तु आनन्दत्थेरकारणा ॥ ९ ॥

१२७ पुन आनन्दत्थेरो पि भिक्खूहि अभियाचितो ।
सम्मन्नि कातुं सङ्गीतिं, सा न सक्का हि तं विना ॥ १० ॥

१२८ साधुकीळनसत्ताहं सत्ताहं धातुपूजनं ।
इच्च'ड्ढमासं खेपेत्वा सब्बलोकानुकम्पका ॥ ११ ॥

१२९ "वस्सं वसं राजगहे कस्साम धम्मसङ्गहं, ।
ना'ञ्ञेहि तत्थ वत्थब्ब"मिति कत्वान निच्छयं ॥ १२ ॥

१३० सोकातुरं तत्थ तत्थ अस्सासेन्ता महाजनं ।
जम्बुदीपम्हि ते थेरा विचरित्वान चारिकं ॥ १३ ॥

१३१ आसाळ्हसुक्कपक्खम्हि सुक्कपक्खट्ठितत्थिका ।
उपागमुं राजगहं सम्पन्नचतुपच्चयं ॥ १४ ॥

१३२ तत्थेव वस्सूपगता ते महाकस्सपादयो ।
थेरा थिरगुणूपेता सम्बुद्धमतकोविदा ॥ १५ ॥

१३३ वस्सानं पठमं मासं सब्बसेनासनेसु पि ।
कारेसुं पटिसङ्खारं वत्वाना'जातसत्तुनो ॥ १६ ॥

१३४ विहारपटिसङ्खारे निट्ठिते आहु भूपतिं ।
"इदानि धम्मसङ्गीतिं करिस्साम मयं" इति ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३५ "कत्तब्बं किं" ति पुट्ठस्स "निसज्जट्ठानमा" 'हु ते ।
राजा "कत्था"ति पुच्छित्वा वुत्तट्ठानम्हि तेहि सो ॥१८॥

१३६ सीघं वेभारसेलस्स पस्से कारेसि मण्डपं ।
सत्तपण्णिगुहाद्वारे रम्मं देवसभोपमं ॥ १९ ॥

१३७ सब्बथा मण्डयित्वा तं अत्थरापेसि तत्थ सो ।
भिक्खूनं गणनायेव अनग्घत्थरणानि च ॥ २० ॥

१३८ निस्साय दक्खिणं भागं उत्तरामुखमु'त्तमं ।
थेरासनं (v. l. धम्मासनं) सुपञ्ञत्तं आसि तत्थ महारहं ॥ २१ ॥

१३९ तस्मिं मण्डपमज्झस्मिं पुरत्थामुखमुत्तमं ।
थेरासनं (v. l. धम्मासनं) सुपञ्ञत्तं आसि तत्थ महारहं
(v. l. अहोसि सुगतारहं for आसि तत्थ महारहं ।) ॥ २२ ॥

१४० राजा रोचेसि थेरानं "कम्मं नो निट्ठितं" इति ।
ते थेरा थेरमानन्दं आनन्दकरमब्रवुं ॥ २३ ॥

१४१ "स्वे सन्निपातो आनन्द, सेखेन गमनं तहिं ।
न युत्तं ते, सदत्थे त्वं अप्पमत्तो ततो भव" ॥ २४ ॥

१४२ इच्चे'वं चोदितो थेरो कत्वान विरियं समं ।
इरियापथतो मुत्तं अरहत्तम'पापुणि ॥ २५ ॥

१४३ वस्सानं दुतिये मासे दुतिये दिवसे पन ।
रुचिरे मण्डपे तस्मिं थेरा सन्निपतिंसु ते ॥ २६ ॥

१४४ ठपेत्वा'नन्दथेरस्स अनुच्छविकमा'सनं ।
आसनेसु निसीदिंसु अरहन्तो यथारहं ॥ २७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४५ थेरो'रहत्तपत्ति सो ञापेतुं तेहि ना'गमा, ।
"कुहिमानन्दथेरो ?" ति वुच्चमाने तु केहिचि ॥ २८ ॥

१४६ निम्मुज्जित्वा पठविया गन्त्वा जोतिपथेन वा ।
निसीदि थेरो आनन्दो अत्तनो ठपितासने ॥ २९ ॥

१४७ उपालिथेरं विनये, सेसधम्मे असेसके ।
आनन्दथेर'मकरुं सब्बे थेरा धुरन्धरे ॥ ३० ॥

१४८ महाथेरो सकत्तानं विनयं पुच्छितुं सयं ।
सम्मन्नु' पालिथेरो च विस्सज्जेतुं तमेव तु ॥ ३१ ॥

१४९ थेरासने निसीदित्वा विनयं तं अपुच्छि सो, ।
धम्मासने निसीदित्वा विस्सज्जेसि तमेव सो ॥ ३२ ॥

१५० विनयञ्ञूनम'ग्गेन विसज्जितकमेन ते ।
सब्बे सज्झायमकरुं विनयं नयकोविदा ॥ ३३ ॥

१५१ अग्गं बहुस्सुतादीनं कोसारक्खं महेसिनो ।
सम्मन्नित्वान अत्तानं थेरो धम्मं अपुच्छि सो ॥ ३४ ॥

१५२ तथा सम्मन्निय'त्तानं धम्मासनगतो सयं ।
विस्सज्जेसि तमानन्दथेरो धम्ममसेसतो ॥ ३५ ॥

१५३ वेदेहमुनिना तेन विस्सज्जितकमेन ते ।
सब्बे सज्झायमकरुं धम्मं धम्मत्थकोविदा ॥ ३६ ॥

१५४ एवं सत्तहि मासेहि धम्मसङ्गीति निट्ठिता ।
सब्बलोकहितत्थाय सब्बलोकहितेहि सा ॥ ३७ ॥

१५५ "महाकस्सपथेरेन इदं सुगतसासनं ।
पञ्चवस्ससहस्सानि समत्थं वत्तने कतं" ॥ ३८ ॥

१५६ इति सञ्जातपामोज्जा सन्धारकजलन्तिका ।
सङ्गीतिपरियोसाने छद्धा कम्पि महामहि, ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५७ अच्छरियानि चा'हेसुं लोके नेकानि नेकधा ।
थेरेहे'व कतत्ता च थेरियायं परम्परा ॥ ४० ॥

१५८ पठमं सङ्गहं कत्वा सब्बलोकहितं बहुं ।
ते यावतायुकं ठत्वा थेरा सब्बे पि निब्बुता ॥ ४१ ॥

१५९ थेरा पि ते मतिपदीपहतन्धकारा
लोकन्धकारहननम्हि महापदीपा ।
निब्बापिता मरण–घोर–महानिलेन
तेना'पि जीवितमदं मतिमा जहेय्या'ति ॥ ४२ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसो पठमधम्मसङ्गीति नाम ततियो परिच्छेदो ।

चतुत्थो परिच्छेदो

[दुतियसङ्गीति]

१६० अजातसत्तुपुत्तो तं घातेत्वा उदायिभद्दको ।
रज्जं सोळसवस्सानि कारेसि मित्तदुब्भिको ॥ १ ॥

१६१ उदयभद्दपुत्तो तं घातेत्वा अनुरुद्धको, ।
अनुरुद्धस्स पुत्तो तं घातेत्वा मुण्डनामको ॥ २ ॥

१६२ मित्तद्दुनो दुम्मतिनो ते'पि रज्जमकारयुं ।
तेसं उभिन्नं रज्जेसु अट्ठवस्सान'तिक्कमुं ॥ ३ ॥

१६३ मुण्डस्स पुत्तो पितरं घातेत्वा नागदासको ।
चतुवीसति वस्सानि रज्जं कारेसि पापको ॥ ४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६४ "पितुघातकवंसो'यं" इति कुद्धा'थ नागरा ।
नागदासकराजानं अपनेत्वा समागता ॥ ५ ॥
१६५ सुसुनागो ति पञ्ञातं अमच्चं साधुसम्मतं ।
रज्जे समभिसिञ्चिंसु सव्वेसं हितमानसा ॥ ६ ॥
१६६ सो अट्ठारसवस्सानि राजा रज्जम'कारयि ।
काळासोको तस्स पुत्तो अट्ठवीसति कारयि ॥ ७ ॥
१६७ अतीते दसमे वस्से काळासोकस्स राजिनो ।
सम्बुद्धपरिनिब्बाणा एवं वस्ससतं अहु ॥ ८ ॥
१६८ तदा वेसालिया भिक्खू अनेके वज्जिपुत्तका ।
सिङ्गिलोणं द्वंङ्गुलञ्च तथा गामन्तरं पि च ॥ ९ ॥
१६९ आवासानुमताचिण्णं अमथितं जळोगि च ।
निसीदनं अदसकं जातरूपादिकं इति ॥ १० ॥
१७० दसवत्थूनि दीपेसुं "कप्पन्ती" ति अलज्जिनो ।
तं सुत्वान यसत्थेरो चरं वज्जीसु चारिकं ॥ ११ ॥
१७१ छळभिञ्ञावलप्पत्तो काकण्डकदिजत्रजो ।
तं समेतुं सउस्साहो तत्था'गमि महावनं ॥ १२ ॥
१७२ ठपेत्वा उपोसथग्गे ते कंसपातिं सहोदकं ।
"कहापणादि सङ्घस्स देथे" ता'हु उपासके ॥ १३ ॥
१७३ "न कप्पते'तं, मा देथ" इति थेरो स वारयि ।
पटिसारणियं कम्मं यसत्थेरस्स ते करुं ॥ १४ ॥
१७४ याचित्वा अनुदूतं सो सह तेन पुरं गतो ।
अत्तनो धम्मवादित्तं सञ्ञापेत्वा'व नागरे ॥ १५ ॥
१७५ अनुदूतवचो सुत्वा तं उक्खिपितुमा'गता ।
परिक्खिपिय अट्ठंसु घरं थेरस्स भिक्खवो ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७६ थेरो उग्गम्म नभसा गन्त्वा कोसम्बियं ठितो ।
पावेय्यका'वन्तिकानं भिक्खूनं सन्तिकं लहु ॥ १७ ॥
१७७ पेसेसि दूते,तु सयं गन्त्वा अहोगङ्गपब्बतं ।
आह सम्भूतथेरस्स तं सब्बं साणवासिनो ॥ १८ ॥
१७८ पावेय्यका सट्ठि थेरा असीता'वन्तिका पि च ।
महाखीणासवा सब्बे अहोगङ्गम्हि ओतरुं ॥ १९ ॥
१७९ भिक्खवो सन्निपतिता सब्बे तत्थ ततो ततो ।
आसुं नवुतिसहस्सानि, मन्तेत्वा अखिला पि ते ॥ २० ॥
१८० सोरेयरेवतत्थेरं बहुस्सुतमनासवं ।
तङ्कालपमुखं अत्वा पस्सितुं निक्खमिंसु तं ॥ २१ ॥
१८१ थेरो तं मन्तणं सुत्वा वेसालिं गन्तुमे'व सो ।
इच्छन्तो फासुगमनं ततो निक्खमि तं खणं ॥ २२ ॥
१८२ पातो पातो व निक्खन्तट्ठानं तेन महत्तना ।
सायं सायं उपेन्ता नं सहजातियम'द्दसुं ॥ २३ ॥
१८३ तत्थ सम्भूतथेरेन यसत्थेरो नियोजितो ।
सद्धम्मसवणन्ते तं रेवतत्थेरमुत्तमं ॥ २४ ॥
१८४ उपेच्च दसवत्थूनि पुच्छि, थेरो पटिक्खिपि, ।
सुत्वा'धिकरणं तञ्च "निसेधेमा" ति अब्रवि ॥ २५ ॥
१८५ पापा पि पक्खं पेक्खन्ता रेवतत्थेरम'द्दसुं (v. l. उत्तमं) ।
सामणकं परिक्खारं पटियादिय ते बहुं ॥ २६ ॥
१८६ सीघं नावाय गन्त्वान सहजातिसमीपगा ।
करोन्ता भत्तविस्सग्गं भत्तकाले उपट्ठिते ॥ २७ ॥
१८७ सहजातिं आवसन्तो साळ्हथेरो विचिन्तिय ।
" पावेय्यका धम्मवादी." इति पस्सि अनासवो ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८८ उपेच्च तं महाब्रम्हा "धम्मे तिट्ठा" ति अब्रवि।
निच्चं धम्मे ठितत्तं सो अत्तनो तस्स अब्रवि ॥ २९ ॥

१८९ ते परिक्खारमा'दाय रेवतत्थेरम'द्दसुं,।
थेरो न गण्हि तं पक्खंतं पक्खंगाही पणामयि।
पाहिसिस्सं पणामयि (for तं पक्खगाही पणामयि)
॥ ३० ॥

१९० वेसालिं ते ततो गन्त्वा, ततो पुप्फपुरं गता।
वदिंसु काळासोकस्स नरिन्दस्स अलज्जिनो ॥ ३१ ॥

१९१ "सत्थुस्स नो गन्धकुटिं गोपयन्ता मयं तहिं।
महावनविहारम्हि वसाम वज्जिभूमियं ; ॥ ३२ ॥

१९२ "गण्हिस्साम विहारं" ति गामवासिकभिक्खवो।
आगच्छन्ति महाराज, पटिसेधय ते" इति ॥ ३३ ॥

१९३ राजानं दुग्गहीतं ते कत्वा वेसालिमा'गमुं।
रेवतत्थेरमूलम्हि सहजातियमे'त्थ तु ॥ ३४ ॥

१९४ भिक्खू सतसहस्सानि एकादस समागता।
नवुति च सहस्सानि आहु तं वत्थुसन्तिया ॥ ३५ ॥

१९५ मूलट्ठेहि विना वत्थूसमनं नेव रोचयि।
थेरो सब्बे'पि भिक्खू ते वेसालिं अगमुं ततो ॥ ३६ ॥

१९६ दुग्गहीतो च सो राजा तत्था'मच्चे अपेसयि,।
मूळ्हा देवानुभावेन अञ्ञत्थ अगमिंसु ते ॥ ३७ ॥

१९७ पेसेत्वा ते महीपालो तं रत्तिं सुपिनेन सो।
अपस्सि सकमत्तानं पक्खित्तं लोहकुम्भियं ॥ ३८ ॥

१९८ अतिभीतो अहू राजा, तं अस्सासेतुमागमा।
भगिनी नन्दथेरी तु आकासेन अनासवा ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९९ "भारियं ते कतं कम्मं; धम्मिके'य्ये खमापय, ।
पक्खो तेसं भवित्वा त्वं कुरु सासनपग्गहं ॥ ४० ॥
२०० एवं कते सोत्थि तुय्हं हेस्सती" ति अपक्कमि ।
पभाते येव वेसालिं गन्तुं निक्खमि भूपति ॥ ४१ ॥
२०१ गन्त्वा महावनं भिक्खूसङ्घं सो सन्निपातिय ।
सुत्वा उभिन्नं वादञ्च धम्मपक्खञ्च रोचिय ॥ ४२ ॥
२०२ खमापेत्वा धम्मिके ते भिक्खू सब्बे महीपति ।
अत्तनो धम्मपक्खत्तं वत्वा "तुम्हे यथारुचि ॥ ४३ ॥
२०३ सम्पग्गहं सासनस्स करोथा" ति च भासिय ।
दत्वा च तेसं आरक्खं अगमासि सकं पुरं ॥ ४४ ॥
२०४ निच्छेतुं तानि वत्थूनि सङ्घो सन्निपति तदा, ।
अनग्गानि (v.l. अनन्तानि) तत्थ भस्सानि सङ्घमज्झे
अजायिसुं ॥ ४५ ॥
२०५ ततो सो रेवतत्थेरो सावेत्वा सङ्घमज्झगो ।
उब्बाहिकाय तं वत्थुं समेतुं निच्छयं अका ॥ ४६ ॥
२०६ पाचीनके च चतुरो चतुरो पावेय्यके'पि च ।
उब्बाहिकायं सम्मन्नि भिक्खू तं वत्थुसन्तिया ॥ ४७ ॥
२०७ सब्बकामी च साळ्हो च खुज्जसोभितनामको ।
वासभगामिको चा'ति थेरा पाचीनका इमे, ॥ ४८ ॥
२०८ रेवतो साणसंभूतो यसो काकण्डकत्रजो ।
सुमनो चा'ति चत्तारो थेरा पावेय्यका इमे ॥ ४९ ॥
२०९ समेतुं तानि वत्थूनि अप्पसद्दं अनाकुलं ।
अगमुं वालिकारामं अट्ठ थेरा अनासवा, ॥ ५० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१० दहरेना'जितेने'त्थ पञ्ञत्ते आसने सुभे ।
निसीदिंसु महाथेरा महामुनिमतञ्ञुनो ॥ ५१ ॥
२११ तेसु वत्थुसु एकेकं कमतो रेवतो महा-।
थेरो थेरं सब्बकामिं पुच्छि पुच्छासु कोविदो ॥ ५२ ॥
२१२ सब्बकामी महाथेरो तेन पुट्ठो' थ व्याकरि ।
"सब्बानि तानि वत्थूनि न कप्पन्ती" ति सुत्ततो ॥ ५३ ॥
२१३ नीहरित्वा'धिकरणं तं ते तत्थ यथाक्कमं ।
तथेव सङ्घमज्झम्हि पुच्छाविस्सज्जनं करुं ॥ ५४ ॥
२१४ निग्गहं पापभिक्खूनं दसवत्थूकदीपिनं ।
तेसं दससहस्सानं महाथेरा अकंसु ते ॥ ५५ ॥
२१५ सब्बकामी पुथुविया सङ्घत्थेरो तदा अहु, ।
सो वीसंवस्ससतिको तदासि उपसम्पदा ॥ ५६ ॥
२१६ सब्बकामी च साळ्हो च रेवतो खुज्जसोभितो ।
यसो काकण्डकसुतो सम्भूतो साणवासिको ॥ ५७ ॥
२१७ छ थेरा'नन्दथेरस्स एते सद्धिविहारिनो ।
वासभगामिको चे'व सुमनो च दुवे पन ॥ ५८ ॥
२१८ थेरा'नुरुद्धथेरस्स एते सद्धिविहारिनो ।
अट्ठ थेरा पि धञ्ञा ते दिट्ठपुब्बा तथागतं ॥ ५९ ॥
२१९ भिक्खू सतसहस्सानि द्वादसा'सुं समागता, ।
सब्बेसं रेवतत्थेरो भिक्खूनं पमुखो तदा ॥ ६० ॥
२२० तदा सो रेवतत्थेरो सद्धम्मट्ठितिया चिरं ।
कारेतुं धम्मसङ्गीतिं सब्बभिक्खू समूहतो ॥ ६१ ॥
२२१ पभिन्नत्थादिञाणानं पिटकत्तयधारिनं ।
सतानि सत्त भिक्खूनं अरहन्तानमु'च्चिनि ॥ ६२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२२ ते सव्वे वालिकारामे काळासोकेन रक्खिता।
रेवतथेरपामोक्खा अकरु धम्मसङ्गहं ॥ ६३ ॥
२२३ पुब्बे कतं तथा एव धम्मं पच्छा च भासितं।
आदाय निट्ठपेसुं तं एतं मासेहि अट्ठहि ॥ ६४ ॥
२२४ एवं दुतियसङ्गीतिं कत्वा ते पि महायसा।
थेरा दोसक्खयं पत्ता, पत्ता कालेन निब्बुतिं ॥ ६५ ॥
२२५ इति परममतीनं पत्तिपत्तब्बकानं
तिभवहितकरानं लोकनाथो'रसानं।
सुमरिय मरणं तं सङ्खतासारकत्तं
परिगणियम'सेसं अप्पमत्तो भवेय्या'ति ॥ ६६ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महवंसे दुतियसङ्गीति नाम चतुत्थो परिच्छेदो।

——××——

पञ्चमो परिच्छेदो

[ततियसङ्गीति]

२२६ या महाकस्सपादीहि महाथेरेहि आदितो।
कता सद्धम्मसङ्गीति थेरिया'ति पवुच्चति ॥ १ ॥
२२७ एको' व थेरवादो सो आदिवस्ससते अहु, ।
अञ्ञा'चरियवादा तु ततो ओरं अजायिसुं ॥ २ ॥
२२८ तेहि सङ्गीतिकारेहि थेरेहि दुतियेहि ते।
निग्गहीता पापभिक्खू सव्वे दससहस्सका ॥ ३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२९ अकंसा' चरियवादं ते महासङ्घिकनामकं
(v. l. महासङ्गीतिनामकं) ।
ततो गोकुलिका जाता एकव्योहारिका पि च ॥ ४ ॥

२३० गोकुलिकेहि पण्णत्तिवादा बाहुलिका पि च ।
चेतियवादा तेस्वे'व, समहासङ्घिका (v.l. महासङ्गीति-
नामका) छ ते ॥ ५ ॥

२३१ पुना'पि थेरवादेहि महिंसासकभिक्खवो ।
वज्जिपुत्तकभिक्खू च दुवे जाता इमे खलु ॥ ६ ॥

२३२ जाता ति धम्मुत्तरिया भद्रयानिकभिक्खवो ।
छन्नागारिक-संमिति-वज्जिपुत्तियभिक्खवो ॥ ७ ॥

२३३ महिंसासकभिक्खूहि भिक्खू सब्बत्थवादिनो ।
धम्मगुत्तियभिक्खू च जाता खलु इमे दुवे ॥ ८ ॥

२३४ जाता सब्बत्थवादीहि कस्सपिया, ततो पन ।
जाता सङ्कन्तिका भिक्खू, सुत्तवादा ततो पन ॥ ९ ॥

२३५ थेरवादेन सह ते होन्ति द्वादसि' मे पि च, ।
पुब्बे वुत्ता च वादा च इति अट्ठारसा'खिला ॥ १० ॥

२३६ सत्तरसा'पि दुतिये जाता वस्ससते इति, ।
अञ्ञा'चरियवादा तु ततो ओरं अजायिसुं ॥ ११ ॥

२३७ हेमवता राजगिरिया तथा सिद्धत्थका पि च ।
पुब्बसेलिय भिक्खू च तथा अपरसेलिया ॥ १२ ॥

२३८ वाजिरिया छ एते हि जम्बुदीपम्हि भिन्नका, ।
धम्मरुची सागलिया लङ्कादीपम्हि भिन्नका ॥ १३ ॥

at the time of Vattagāmaṇi. at that of mahāsena.

आचरियकुलवादकथा निट्ठिता ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३९ काळासोकस्स पुत्ता तु अहेसुं दस भातुका ।
द्वावीसति ते वस्सानि रज्जं समनुसासिसुं ॥ १४ ॥

२४० नव नन्दा (v.l. नव भातरो) ततो आसुं कमेने'व नराधिपा, ।
ते' पि द्वावीसवस्सानि रज्जं समनुसासिसुं ॥ १५ ॥

२४१ मोरियानं खत्तियानं वंसे जातं सिरीधरं ।
चन्द्रगुत्तो ति पञ्ञातं चाणक्को ब्राह्मणो ततो ॥ १६ ॥

२४२ नवमं धननन्दं तं घातेत्वा चण्डकोधवा ।
सकले जम्बुदीपस्मिं रज्जे समभिसिञ्चि सो ॥ १७ ॥

२४३ सो चतुवीसं (v. l. चतुत्तिंस) वस्सानि राजा रज्जम' कारयि, ।
तस्स पुत्तो बिन्दुसारो अट्ठवीसति कारयि ॥ १८ ॥

२४४ बिन्दुसारसुता आसुं सतं एको च विस्सुता, ।
असोको आसि तेसं तु पुञ्ञतेजो बलिद्धिको ॥ १९ ॥

२४५ वेमातिके भातरो सो हन्त्वा एकूनकं सतं ।
सकले जम्बुदीपस्मिं एकरज्जम'पापुणि ॥ २० ॥

२४६ जिननिब्बाणतो पच्छा पुरे तस्सा'भिसेकतो ।
साट्ठारसं वस्ससतद्वयमेव विजानियं ॥ २१ ॥

२४७ पत्वा चतूहि वस्सेहि एकरज्जं महायसो ।
पुरे पाटलिपुत्तस्मिं अत्तानम'भिसेचयि ॥ २२ ॥

२४८ तस्सा'भिसेकेन समं आकासे भूमियं तथा ।
योजने योजने आणा निच्चं पविसता अहु ॥ २३ ॥

२४९ अनोतत्तोदकं काजे अट्ठानेसुं दिने दिने ।
देवा, देवो अका तेहि संविभागं जनस्स तु ॥ २४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५० नागलतादन्तकट्ठं आनेसुं हिमवन्ततो ।
अनेकेसं सहस्सानं देवा एव पहोनकं, ॥ २५ ॥
२५१ अगदामलकं चेव तथा'गदहरीटकं ।
ततो व अम्बपक्कञ्च वण्णगन्धरसुत्तमं ॥ २६ ॥
२५२ पञ्चवण्णानि वत्थानि हत्थपुञ्छनपट्टकं ।
पीतञ्च दिब्बपानञ्च छद्दन्तदहतो मरू, ॥ २७ ॥
२५२ (अ) मरन्ता नगरे तस्मिं मिगसूकरपक्खिनो ।
आगन्त्वान महानसं सयमे'व मरन्ति च ॥ २७ (अ)
२५२ (ब) गावो तत्थ चरापेत्वा वजमानेन्ति दीपियो
खेत्तवत्थुतळाकादि पालेन्ति मिगसूकरा ॥ २७ (ब)*
२५३ सुमनं पुप्फपटकं असुत्तं दिब्बमु'प्पलं ।
विलेपनं अञ्जनञ्च नागा नागविमानतो, ॥ २८ ॥
२५४ सालिवाहसहस्सानि नवुतिं तु सुवा पन ।
छद्दन्तदहतो येव आहरिंसु दिने दिने ॥ २९ ॥
२५५ ते साली नित्थुसकणे अखण्डेत्वान तण्डुले ।
अकंसु मूसिका, तेहि भत्तं राजकुले अहु ॥ ३० ॥
२५६ अकंसु सततं तस्स मधूनि मधुमक्खिका ।
तथा कम्मारसालासु अच्छा कूटानि पातयुं ॥ ३१ ॥
२५७ करवीका सकुणिका मनुञ्ञमधुरस्सरा ।
अकंसु तस्सा'गन्त्वान रञ्ञो मधुरवस्सितं ॥ ३२ ॥
२५८ राजाभिसित्तो सो' सोको कुमारं तिस्ससव्हयं ।
कनिट्ठकं सोदरियं उपरज्जे'भिसेचयि ॥ ३३ ॥

---

* The Verses 252(A) and 252(B) occur in addition in the Singhalese edition after the Verse 252.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

धम्मासोकाभिसेको निट्ठितो।

२५९ पिता सट्ठिसहस्सानि ब्राम्हणे ब्रम्हपक्खिके।
भोजेसि, सो पि ते येव तीणि वस्सानि भोजयि ॥ ३४ ॥

२६० दिस्वा'नुपसमं तेसं असोको परिवेसने।
"विचेय्यदानं दस्सं" ति अमच्चे सन्नियोजयि ॥ ३५ ॥

२६१ आनापयित्वा मतिमा नानापासण्डिके विसुं।
वीमंसित्वा निसज्जाय भोजापेत्वा विसज्जयि ॥ ३६ ॥

२६२ काले वातायनगतो सन्तं रच्छागतं यतिं।
निग्रोधसामणेरं सो दिस्वा चित्तं पसादयि ॥ ३७ ॥

२६३ बिन्दुसारस्स पुत्तानं सब्बेसं जेट्ठभातुनो।
सुमनस्स कुमारस्स पुत्तो सो हि कुमारको ॥ ३८ ॥

२६४ असोको पितरा दिन्नं रज्जं उज्जेनियं हि सो।
हित्वा'गतो पुप्फपुरं बिंदुसारे गिलानके, ॥ ३९ ॥

२६५ कत्वा पुरं सकायत्तं मते पितरि भातरं।
घातेत्वा जेट्ठकं रज्जं अग्गहेसि पुरे वरे ॥ ४० ॥

२६६ सुमनस्स कुमारस्स देवी तन्नामिका ततो
गब्भिनी निक्खमित्वान पाचीनद्वारतो बहि ॥ ४१ ॥

२६७ चण्डालगाममं'गमा, तत्थ निग्रोधदेवता।
तमा'मन्तिय नामेन मापेत्वा घरकं अदा ॥ ४२ ॥

२६८ तदहे'व वरं पुत्तं विजायित्वा सुतस्स सा।
निग्रोधो'ति अका नामं देवतानुग्गहानुगा ॥ ४३ ॥

२६९ दिस्वा तं जेट्ठचण्डालो अत्तनो सामिनि विय।
मञ्ञन्तो तं उपट्ठासि सत्तवस्सानि साधुकं ॥ ४४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७० तं महावरुणत्थेरो तदा दिस्वा कुमारकं ।
उपनिस्सयसम्पन्नं अरहा पुच्छि मातरं, ॥ ४५ ॥

२७१ पब्बाजेसि खुरग्गे सो अरहत्तम'पापुणि ।
दस्सनायो'पगच्छन्तो सो ततो मातुदेविया ॥ ४६ ॥

२७२ दक्खिणेन दुवारेन पविसित्वा पुरुत्तमं ।
तंगामगामिमग्गेन याति राजङ्गणे तदा, ॥ ४७ ॥

२७३ सन्ताय इरियाय'स्मिं पसीदि स महीपति, ।
पुब्बे तु सन्निवासेन पेमं च'स्मिं अजायथ ॥ ४८ ॥

२७४ पुब्बे किर तयो आसुं भातरो मधुवाणिजा, ।
एको मधुं विक्किणाति, आहरन्ति मधुं दुवे ॥ ४९ ॥

२७५ एको पच्चेकसम्बुद्धो वणरोगातुरो अहु, ।
अञ्ञो पच्चेकसम्बुद्धो तदत्थं मधुअत्थिको ॥ ५० ॥

२७६ पिण्डचारिकवत्तेन नगरं पाविसि तदा ।
तित्थं जलत्थं गच्छन्ती एका चेटी तम'द्दस, ॥ ५१ ॥

२७७ पुच्छित्वा मधुकामत्तं ञत्वा हत्थेन आदिसि ।
" एसो मध्वा'पणो भन्ते, तत्थ गच्छा'ति तं ब्रवी ॥ ५२ ॥

२७८ तत्थ पत्तस्स बुद्धस्स वाणिजो सो पसादवा ।
विस्सन्दयन्तो मुखतो पत्तपूरं मधुं अदा ॥ ५३ ॥

२७९ पुण्णञ्च उप्पतन्तञ्च पतितञ्च महितले ।
दिस्वा मधुं पसन्नो सो एवं पणिदही तदा:— ॥ ५४ ॥

२८० " जम्बुदीपे एकरज्जं दानेना'नेन होतु मे, ।
आकासे योजने आणा भूमियं योजने" ति च ॥ ५५ ॥

२८१ भातरे आगते आह " एदिसस्स मधुं अदं, ।
अनुमोदथ तुम्हे तं, तुम्हाकञ्च यतो मधु " ॥ ५६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८२ जेट्ठो आह अतुट्ठो सो "चण्डालो नून सो सिया, ।
निवासेन्ति हि चण्डाला कासायानि सदा" इति, ॥ ५७ ॥

२८३ मज्झो " पच्चेकबुद्धं तं खिप पारणवे " इति, ।
पत्तिदानवचो तस्स सुत्वा ते चा'नुमोदिसुं ॥ ५८ ॥

२८४ आपणदेसिका सा तु देवित्तं तस्स पत्थयि ।
अदिस्समानसन्धी च रूपम'तिमनोरमं ॥ ५९ ॥

२८५ असोको मधुदो, असन्धिमित्ता देवी तु चेटिका, ।
चण्डालवादी निग्रोधो, तिस्सो सो पारवादिको ॥ ६० ॥

२८६ चण्डालवादी चण्डालगामे आसि यतो तु सो, ।
पत्थेसि मोक्खं मोक्खञ्च सत्तवस्सो'व पापुणि ॥ ६१ ॥

२८७ निविट्ठपेमो तस्मिं सो राजा'तितुरितो ततो ।
पक्कोसापेसि तं, सो तु सन्तवुत्ति उपागमि ॥ ६२ ॥

२८८ "निसीद तात अनुरूपे आसने"ता'ह भूपति, ।
अदिस्वा मिक्खुम'ञ्ञं सो सीहासनमु'पागमि ॥ ६३ ॥

२८९ तस्मिं पल्लङ्कमायन्ते राजा इति विचिन्तयि:— ।
"अज्जा'यं सामणरो मे घरे हेस्सति सामिको" ॥ ६४ ॥

२९० आलम्बित्वा करं रञ्ञो सो पल्लङ्कं समारुहि, ।
निसीदि राजपल्लङ्के सेतछत्तस्स हेट्ठतो ॥ ६५ ॥

२९१ दिस्वा तथा निसिन्नं तं असोको सो महीपति ।
सम्भावेत्वान गुणतो तुट्ठो' तीव तदा अहु ॥ ६६ ॥

२९२ अत्तनो पटियत्तेन खज्जभोज्जेन तप्पिय ।
सम्बुद्धभासितं धम्मं सामणेरम'पुच्छि तं ॥ ६७ ॥

२९३ तस्स'प्पमादवग्गं सो सामणेरो अभासथ, ।
तं सुत्वा भूमिपालो सो पसन्नो जिनसासने ॥ ६८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२९४ "अट्ठ ते निच्चभत्तानि दम्मि ताता" ति आह तं, ।
"उपज्झायस्स मे राज तानि दम्मी"ति आह सो ॥ ६९ ॥

२९५ पुन अट्ठसु दिन्नेसु तं अदा'चरियस्स सो ।
पुन अट्ठसु दिन्नेसु भिक्खुसङ्घस्स तं अदा ।

२९६ पुन अट्ठसु दिन्नेसु अधिवासेसि बुद्धिमा, ।
द्वत्तिंसभिक्खू आदाय दुतिये दिवसे गतो ॥ ७१ ॥

२९७ सहत्था तप्पितो रञ्ञा धम्मं देसिय भूपतिं ।
सरणेसु च सीलेसु ठपेसि समहाजनं ॥ ७२ ॥

निग्रोधसामणेरदस्सनं निट्ठितं ।

२९८ ततो राजा पसन्नो सो दिगुणेन दिने दिने ।
भिक्खू सट्ठिसहस्सानि अनुपुब्बेन वड्ढयि
(v.l.उपट्ठहि) ॥ ७३ ॥

२९९ तित्थियानं सहस्सानि निक्कड्ढित्वान सद्धि सो ।
सट्ठि भिक्खुसहस्सानि घरे निच्चम'भोजयि ॥ ७४ ॥

३०० सट्ठि भिक्खु सहस्सानि भोजेतुं तुरितो हि सो ।
पटियादापयित्वान खज्जभोज्जं महारहं ॥ ७५ ॥

३०१ भूसापेत्वान नगरं गन्त्वा सङ्घं निमन्तिय ।
घरं नेत्वान भोजेत्वा दत्वा सामणकं बहु ॥ ७६ ॥

३०२ "सत्थारा देसितो धम्मो कित्तको ?" ति अपुच्छथ ।
व्याकासि मोग्गलिपुत्तो तिस्सत्थेरो तद'स्स तं ॥ ७७ ॥

३०३ सुत्वान "चतुरासीति धम्मक्खन्धा" ति सो'ब्रवी ।
"पूजेमि ते'हं पच्चेकं विहारेना" ति भूपति ॥ ७८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३०४ दत्वा तदा छन्नवुतिधनकोटिं महीपति ।
पुरेसु चतुरासीतिसहस्सेसु महीतले ॥ ७९ ॥
३०५ तत्थ तत्थे'व राजूहि विहारे आरभापयि, ।
सयं असोकारामं तु कारापेतुं समारभि ॥ ८० ॥
३०६ रतनत्तयनिग्रोधगिलानानं ति सासने ।
पच्चेकं सतसहस्सं सो अदापेसि दिने दिने ॥ ८१ ॥
३०७ धनेन बुद्धदिन्नेन थूपपूजा अनेकधा ।
अनेकेसु विहारेसु अनेके अकरुं सदा ॥ ८२ ॥
३०८ धनेन धम्मदिन्नेन पच्चये चतुरो वरे ।
धम्मधरानं भिक्खूनं उपनेसुं सदा नरा ॥ ८३ ॥
३०९ अनोतत्तोदकाजेसु सङ्घस्स चतुरो अदा, ।
तेपिटकानं थेरानं सट्ठियेकं दिने दिने ॥ ८४ ॥
३१० एकं असन्धिमित्ताय देविया तु अदापयि, ।
सयं पन दुवे येव परिभुञ्जि महीपति ॥ ८५ ॥
३११ सट्ठिभिक्खुसहस्सानं दन्तकट्ठं दिने दिने ।
सोळसित्थिसहस्सानं अदा नागलताव्हयं ॥ ८६ ॥
३१२ अथेकदिवसं राजा चतुसम्बुद्धदस्सिनं ।
कप्पायुकं महाकाळं नागराजं महिद्धिकं ॥ ८७ ॥
३१३ सुणित्वान तमानेतुं सोण्णसङ्खलिवन्धनं ।
पेसयित्वा तमानेत्वा सेतच्छत्तस्स हेट्ठतो ॥ ८८ ॥
३१४ पल्लङ्कम्हि निसीदेत्वा नानापुप्फेहि पूजिय ।
सोळसित्थिसहस्सेहि परिवारिय अब्रवी :— ॥ ८९ ॥
३१५ "सद्धम्मचक्कवत्तिस्स सव्वञ्ञुस्स महेसिनो ।
रूपं अनन्तञाणस्स दस्सेहि मम भो" इति ॥ ९० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३१६ द्वत्तिंसलक्खणूपेतं असीतिव्यञ्जनुज्जलं।
ब्यामप्पभापरिक्खित्तं केतुमालाभिसोभितं ॥ ९१ ॥

३१७ निम्मायि नागराजा सो बुद्धरूपं मनोरमं।
तं दिस्वा'तिपसादस्स विम्हयस्स च पूरितो ॥ ९२ ॥

३१८ "एतेन निम्मितं रूपं ईदिसं, कीदिसं नु खो।
तथागतस्स रूपं?" ति आसि पीतुन्नतुन्नतो ॥ ९३ ॥

३१९ अक्खिपूजं ति सञ्ञातं तं सत्ताहं निरन्तरं।
महामहं महाराजा कारापेसि महिद्धिको ॥ ९४ ॥

सासनप्पवेसो निट्ठितो।

३२० एवं महानुभावो च सद्धो चा'पि महीपति,।
थेरो च मोग्गलीपुत्तो दिट्ठा पुब्बे वसीहि ते ॥ ९५ ॥

३२१ दुतिये सङ्गहे थेरा पेक्खन्ता'नागतं हि ते।
सासनोपद्दवं तस्स रञ्ञो कालम्हि अद्दसुं ॥ ९६ ॥

३२२ पेक्खन्ता सकले लोके तदुपद्दवघातकं।
तिस्सब्रम्हानम'द्दक्खुं अचिरट्ठायिजीवितं ॥ ९७ ॥

३२३ ते तं समुपसङ्कम्म आयाचिंसु महामतिं।
मनुस्सेसू'पपज्जित्वा तदुपद्दवघातकं ॥ ९८ ॥

३२४ अदा पटिञ्ञं तेसं सो सासनुज्जोतनत्थिको।
सिग्गवं चण्डवज्जिञ्च अवोचु दहरे यती– ॥ ९९ ॥

३२५ अट्ठरसाधिका वस्ससता उपरि हेस्सति।
उपद्दवो सासनस्स, न सम्भोस्साम तं मयं ॥ १०० ॥

३२६ इमं तुम्हाधिकरणं (v.l. तुम्हे'धिकरणं)
नो'पगच्छित्थ भिक्खवो,।
दण्डकम्मारहा तस्मा, दण्डकम्मं इदं हि वो– ॥ १०१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३२७ सासनु'ज्जोतनत्थाय तिस्सो ब्रम्हा महामति ।
मोग्गलीब्राम्हणघरे पटिसन्धि गहेस्सति ॥ १०२ ॥

३२८ काले तुम्हेसु एको तं पब्बाजेतु कुमारकं ।
एको सम्बुद्धवचनं उग्गण्हापेतु साधुकं ॥ १०३ ॥

३२९ अहु उपालिथेरस्स थेरो सद्धिविहारिको ।
दासको, सोणको तस्स, द्वे थेरा सोणकस्सि' मे ॥ १०४ ॥

३३० अहु वेसालियं पुब्बे दासको नाम सोत्थियो,
तिसिस्ससतजेट्ठो सो वसं आचरियन्तिके ॥ १०५ ॥

३३१ द्वादसवस्सिको येव वेदपारगतो चरं ।
ससिस्सो वालिकारामे वसन्तं कतसङ्गहं ॥ १०६ ॥

३३२ उपालिथेरं पस्सित्वा निसीदित्वा तदन्तिके ।
वेदेसु गण्ठिट्ठानानि पुच्छि, सो तानि ब्याकरि ॥ १०७ ॥

३३३ सब्बधम्मानुपतितो एक धम्मो पि माणव, ।
सब्बे धम्मा ओसरन्ति एकधम्मम्हि, को नु सो ?॥१०८॥

३३४ इच्चा'ह नामं सन्धाय थेरो, माणवको तु सो ।
ना'त्रासि, पुच्छि 'को मन्तो?' 'बुद्धमन्तो' ति
भासितो ॥ १०९ ॥

३३५ 'देही'ति आह, सो आह, "देम नो वेसधारिनो" ।
'गुरुं अपुच्छि मन्तत्थं मातरं पितरं तथा ॥ ११० ॥

३३६ माणवानं सतेहे'स तीहि थेरस्स सन्तिके ।
पब्बजित्वान कालेन उपसम्पज्जि माणवो ॥ १११ ॥

३३७ खीणासवसहस्सं सो दासकत्थेरजेट्ठकं ।
उपालिथेरो वाचेसि सकलं पिटकत्तयं ॥ ११२ ॥

३३८ गणनावीतिवत्ता ते सेसा'रियपुथुज्जना, ।
पिटकानुग्गहीतानि येहि थेरस्स सन्तिके ॥ ११३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३३९ कासीसु सोणको नाम सत्थवाहसुतो अहु, ।
गिरिब्बजं वणिज्जाय गतो मातापितूहि सो ॥ ११४ ॥

३४० अगा वेळुवनं पञ्चदसवस्सो कुमारको, ।
माणवा पञ्चपञ्ञास परिवारिय तं गता ॥ ११५ ॥

३४१ सगणं दासकं थेरं तत्थ दिस्वा पसीदिय ।
पब्बजं याचि, सो आह "तवा'पुच्छ गुरुं" इति ॥ ११६ ॥

३४२ भत्तत्तयम'भुञ्जित्वा सोणको सो कुमारको ।
मातापितूहि कारेत्वा पब्बजानुञ्ञमागतो ॥ ११७ ॥

३४३ सद्धिं तेहि कुमारेहि दासकत्थेरसन्तिके ।
पब्बज्ज उपसम्पज्ज उग्गण्हि पिटकत्तयं ॥ ११८ ॥

३४४ खीणासवसहस्सस्स थेरसिस्सगणस्स सो ।
अहोसि पिटकञ्ञुस्स जेट्ठको सोणको यति ॥ ११९ ॥

३४५ अहोसि सिग्गवो नाम पुरे पाटलिनामके ।
पञ्ञवा'मच्चतनयो अट्ठारससमो तु सो ॥ १२० ॥

३४६ पासादेसु वसं तीसु छळद्धउतुसाधुसु ।
अमच्चपुत्तमादाय चण्डवज्जि सहायकं ॥ १२१ ॥

३४७ पुरिसानं दसद्धेहि सतेहि परिवारितो ।
गन्त्वान कुक्कुटारामं सोणकत्थेरम'द्दस ॥ १२२ ॥

३४८ समापत्तिसमापन्नं निसिन्नं संवुतिन्द्रियं ।
वन्दिते नालपन्तं तं ञत्वा सङ्घमपुच्छि तं ॥ १२३ ॥

३४९ "समापत्तिसमापन्ना, ना'लपन्ती" ति आहु ते ।
"कथं नु वुट्ठहन्ती" ति वुत्ता आहंसु भिक्खवो ॥ १२४ ॥

३५० "पक्कोसनाय सत्थुस्स सङ्घपक्कोसनाय च ।
यथाकालपरिच्छेदा आयुक्खयवसेन च ॥ १२५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३५१ वुट्ठहन्ती "ति वत्वान तेसं दिस्वो'पनिस्सयं ।
पाहेसुं सङ्घवचनं, वुट्ठाय स तहिं अगा ॥ १२६ ॥

३५२ कुमारो पुच्छि "किं भन्ते ना'लपित्था? "ति, आह सो ।
"भुञ्जिम्ह भुञ्जितब्बं" ति आह "भोजेथ नो
अपि" ॥ १२७ ॥

३५३ आह "अम्हादिसे जाते सक्का भोजयितुं" इति ।
मातापितु अनुञ्ञाय सो कुमारो 'थ सिग्गवो ॥ १२८ ॥

३५४ चण्डवज्जि च ते पञ्च सतानि पुरिसा पि च ।
पब्बजित्वो 'पसम्पज्जुं सोणकत्थेरसन्तिके, ॥ १२९ ॥

३५५ उपज्झायन्तिके येव ते दुवे पिटकत्तयं ।
उग्गहेसुमु'स्साहेन छ'भिञ्ञा पापुणिंसु च ॥ १३० ॥
(v. l. उग्गहेसुञ्च कालेन छळभिञ्ञा लभिंसु च)

५. ३५६ अत्वा तिस्सपटिसन्धि ततो पभुति सिग्गवो ।
थेरो सो सत्त वस्सानि तं घरमुपसङ्कमि ॥ १३१ ॥

३५७ "गच्छा"ति वाचामत्तं पि सत्त वस्सानि ना'लभि, ।
अलत्थ अट्ठमे वस्से "गच्छा"ति वचनं तहिं ॥ १३२ ॥

३५८ तं निक्खन्तं पविसन्तो दिस्वा मोग्गलिब्राम्हणो ।
"किञ्चि लद्धं घरे नो ?" ति पुच्छि, "आमा"ति
सो'ब्रवि ॥ १३३ ॥

३५९ घरं गन्त्वान पुच्छित्वा दुतिये दिवसे ततो ।
मुसावादेन निग्गण्हि थेरं घरमु'पागतं ॥ १३४ ॥

३६० थेरस्स वचनं सुत्वा सो पसन्नमनो दिजो ।
अत्तनो पाकतो तस्स निच्चं भिक्खं पवत्तयि ॥ १३५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३६१ कमेन'स्स पसीदिंसु सब्बे पि घरमानुसा।
भोजापेसि दिजो निच्चं निसीदापिय तं घरे ॥ १३६ ॥

३६२ एवं कमेन गच्छन्ते काले सोळसवस्सिको।
अहु तिस्सकुमारो सो तिवेदो'दधिपारगो ॥ १३७ ॥

३६३ थेरो "कथासमुट्ठानं हेस्सते'वं" ति तं घरे।
आसनानि न दस्सेसि ठपेत्वा माणवासनं ॥ १३८ ॥

३६४ ब्रह्मलोका आगतत्ता सुचिकामो अहोसि सो,।
तस्मा सो तस्स पल्लङ्को वासयित्वा लगीयति ॥ १३९ ॥

३६५ अञ्ञासनं अपस्सन्तो ठिते थेरे ससम्भमो।
तस्स तं आसनं तस्स पञ्ञापेसि घरे जनो ॥ १४० ॥

३६६ दिस्वा तत्थ निसित्रं तं आगम्मा'चरियन्तिका।
कुज्झित्वा माणवो वाचं अमनापमु'दीरयि ॥ १४१ ॥

३६७ थेरो "माणव किं मन्तं जानासि ?" ति तम'ब्रवि,।
तमे'व पुच्छं थेरस्स पच्चारोपेसि माणवो ॥ १४२ ॥

३६८ "जानामी"ति पटिञ्ञाते थेरे थेरमपुच्छि सो।
गण्ठिट्ठानानि वेदेसु, तस्स थेरो वियाकरि ॥ १४३ ॥

३६९ गहट्ठो येव थेरो सो वेदपारगतो अहु।
न ब्याकरेय्य किं तस्स पभिन्नपटिसम्भिदो ? ॥ १४४ ॥

३७० "यस्स चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झति,
तस्स चित्तं निरुज्झिस्सति नु'प्पज्जिस्सति,।
यस्स वा पन चित्तं निरुज्झिस्सति नु'प्पज्जिस्सति,
तस्स चित्तं उप्पज्जति न निरुज्झती" ति ॥ १४५ ॥

३७१ तं चित्तयमके पञ्हं पुच्छि थेरो विसारदो,।
अन्धकारो विय अहू तस्स सो, तम'वोच सो ॥ १४६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३७२ "भिक्खु को नाम मन्तो ?" ति, "बुद्धमन्तो" ति सो'ब्रवि,।
'देही'ति "वुत्ते "नो वेसधारिनो दम्मि तं" इति ॥१४७॥

३७३ मातापितूह'नुञ्ञातो मन्तत्थाय स पब्बजि, ।
कम्मट्ठानम'दा थेरो पब्बाजेत्वा यथारहं ॥ १४८ ॥

३७४ भावनं अनुयुञ्जन्तो अचिरेन महामति ।
सोतापत्तिफलं पत्तो, थेरो ञत्वान तं तथा ॥ १४९ ॥

३७५ पेसेसि चण्डवज्जिस्स थेरस्सन्तिकमुग्गहं ।
कातुं सुत्ताभिधम्मानं, सो तत्था'का तदुग्गहं ॥ १५० ॥

३७६ उपसम्पादयित्वा तं काले सो सिग्गवो यति ।
विनयं उग्गहापेसि पुन सेसद्वयं पि च ॥ १५१ ॥

३७७ ततो सो तिस्सदहरो आरभित्वा विपस्सनं ।
छळभिञ्ञो अहू काले थेरभावञ्च पापुणि ॥ १५२ ॥

३७८ अतीव पाकटो आसि चन्दो व सुरियो व सो, ।
लोको तस्स वचो' मञ्ञि सम्बुद्धस्स वचो विय ॥ १५३ ॥

मोग्गलिपुत्ततिस्सथेरोदयो निट्ठितो

३७९ एकाहं उपराजा सो अदक्खि मिगवं गतो ।
कीळमाने मिगे'रञ्ञे, दिस्वा एतं विचिन्तयि—॥ १५४ ॥

३८० "मिगा पि एवं कीळन्ति अरञ्ञे तिणगोचरा, ।
न कीळिस्सन्ति किं भिक्खू सुखाहारविहारिनो ? ॥ १५५ ॥

३८१ अत्तनो चिन्तितं रञ्ञो आरोचेसि घरं गतो, ।
सञ्ञापेतुं तु सत्ताहं रज्जं तस्स अदासि सो ॥ १५६ ॥

३८२ "अनुभोहि इमं रज्जं सत्ता'हं त्वं कुमारक ।
ततो तं घातयिस्सामि" इच्चा'वोच महीपति ॥ १५७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३८३ आहा'तितम्हि सत्ताहे; " त्वं केना'सि किसो? " इति ।
" मरणस्स भयेना " ति वुत्ते राजा'ह तं पुन ॥ १५८ ॥

३८४ " सत्ताहा'हं मरिस्सं' ति त्वं न कीळि, इमे कथं ।
कीळिस्सन्ति यती तात सदा मरणसञ्ञिनो? " ॥ १५९ ॥

३८५ 'इच्चे'वं भातरा वुत्तो सासनस्मिं पसीदि सो ।
कालेन मिगवं गन्त्वा थेरं अद्दक्खि संयतं ॥ १६० ॥

३८६ निसिन्नं रुक्खमूलस्मिं सो महाधम्मरक्खितं ।
सालसाखाय नागेन वीजियन्तम'नासवं ॥ १६१ ॥

३८७ "अयं थेरो विया'हं पि पब्बज्ज जिनसासने ।
विहरिस्सं कदा'रञ्ञे? " इति चिन्तयि पञ्ञवा ॥१६२॥

३८८ थेरो तस्स पसादत्थं उप्पतित्वा विहायसा ।
गन्त्वा आसोकारामस्स पोक्खरञ्ञा जले ठितो ॥१६३॥

३८९ आकासे ठपयित्वान चीवरानि वरानि सो ।
ओगाहित्वा पोक्खरणिं गत्तानि परिसिञ्चथ ॥ १६४ ॥

३९० तमिद्धिं उपराजा सो दिस्वा'तीव पसीदिय ।
"अज्जे'व पब्बज्जिस्सामि" ति बुद्धिं चा'कासि
बुद्धिमा ॥ १६५ ॥

३९१ उपसङ्कमित्वा राजानं पब्बज्जं याचि सादरो, ।
निवारेतुं असक्कोन्तो तमादाय महीपति॥ १६६ ॥

३९२ महता परिवारेन विहारम'गमासि तं (v.l. अगमासयं)।
पब्बजि सो महाधम्मरक्खितत्थेरसन्तिके, ॥ १६७ ॥

३९३ सद्धिं तेन चतुसतसहस्सानि नरा'पि च, ।
अनुब्बपंजितानं तु गणना च न विज्जति ॥ १६८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

३९४ भागिनेय्यो नरिन्दस्स अग्गिब्रम्हा ति विस्सुतो ।
अहोसि रञ्ञो धीताय सङ्घमित्ताय सामिको ॥ १६९ ॥

३९५ तस्सा तस्स सुतो चा'पि सुमनो नाम नामतो ।
यचित्वा सो' पि राजानं उपराजेन पव्वजि ॥ १७० ॥

३९६ उपराजस्स पब्बज्जा तस्सा'सोकस्स राजिनो ।
चतुत्थे आसि वस्से सा महाजनहितोदया ॥ १७१ ॥

३९७ तत्थेव उपसम्पन्नो सम्पन्नउपनिस्सयो ।
घटेन्तो उपराजा सो छळभिञ्ञो 'रहा अहु ॥ १७२ ॥

३९८ विहारे ते समारद्धे सब्बे सब्बपुरेसु'पि ।
साधुकं तीहि वस्सेहि निट्ठापेसुं मनोरमे ॥ १७३ ॥

३९९ थेरस्स इन्दगुत्तस्स कम्माधिट्ठायकस्स तु ।
इद्धिया चा'सु निट्ठासि असोकारामसव्हयो ॥ १७४ ॥

४०० जिनेन परिभुत्तेसु ठानेसु च तहिं तहिं ।
चेतियानि अकारेसि रमणिय्यानि भूपति ॥ १७५ ॥

४०१ पुरेहि चतुरासीतिसहस्सेहि समन्ततो ।
लेखे एकाहमा'नेसुं "विहारा निट्ठिता" इति ॥ १७६ ॥

४०२ लेखे सुत्वा महाराजा महातेजिद्धिविक्कमो ।
कातुकामो सकिं येव सब्बाराममहामहं ॥ १७७ ॥

४०३ पुरे भेरिं चरापेसि "सत्तमे दिवसे इतो ।
सब्बाराममहो होतु सब्बदेसेसु सब्बथा
(v. l. एकदा) ॥ १७८ ॥

४०४ योजने योजने देन्तु महादानं महीतले, ।
करोन्तु गामारामानं मग्गानञ्च विभूसनं ॥ १७९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४०५ विहारेसु च सब्बेसु भिक्खुसङ्घस्स सब्बथा ।
महादानानि वत्तेन्तु यथाकालं यथाबलं ॥ १८० ॥

४०६ दीपमाला पुप्फमाला' लङ्कारेहि तहिं तहिं, ।
तुरियेहि च सब्बेहि उपहारम'नेकधा ॥ १८१ ॥

४०७ उपोसथङ्गमा'दाय सब्बे धम्मं सुणन्तु च ।
पूजाविसेसे नेके च करोन्तु तदहू'पि च" १८२ ॥

४०८ सब्बे सब्बत्थ सब्बथा यथाणत्ताधिका'पि च ।
पूजा सम्पटियादेसुं देवलोकमनोरमा ॥ १८३ ॥

४०९ तस्मिं दिने महाराजा सब्बालङ्कारभूसितो ।
सहोरोधो सहामच्चो बलोघपरिवारितो ॥ १८४ ॥

४१० अगमासि सकारामं भिन्दन्तो विय मेदिनिं, ।
सङ्घमज्झम्हि अट्ठासि वन्दित्वा सङ्घमु'त्तमं ॥ १८५ ॥

४११ तस्मिं समागमे आसुं असीति भिक्खुकोटियो, ।
अहेसुं सतसहस्सं तेसु खीणासवा यती ॥ १८६ ॥

४१२ नवुति सतसहस्सानि आसुं भिक्खुणियो तहिं ।
खीणासवा भिक्खुणियो सहस्सं आसु तासु तु ॥ १८७ ॥

४१३ लोकविवरणं नाम पाटिहीरमकंसु ते ।
खीणासवा पसादत्थं धम्मासोकस्स राजिनो, ॥ १८८ ॥

४१४ चण्डासोको ति आयित्थ पुरे पापेन कम्मुना, ।
धम्मासोको ति आयित्थ पच्छा पुञ्ञेन कम्मुना ॥ १८९ ॥

४१५ समुद्दपरियन्तं सो जम्बुदीपसमन्ततो ।
पस्सि सब्बे विहारे च नानापूजाविभूसिते ॥ १९० ॥

४१६ अतीव तुट्ठो ते दिस्वा सङ्घं पुच्छि निसीदिय ।
"कस्स भन्ते परिच्चागो महा सुगतसासने ?" ॥ १९१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४१७ थेरो मोग्गलिपुत्तो सो रञ्ञो पञ्हं वियाकरि–।
"धरमाने पि सुगते नत्थि चागी तया समो" ॥ १९२ ॥

४१८ तं सुत्वा वचनं भिय्यो तुट्ठो राजा अपुच्छि तं।
"बुद्धसासनदायादो होति को मादिसो?" इति॥ १९३॥

४१९ थेरो तु राजपुत्तस्स महिन्दस्सो'पनिस्सयं।
तथेव राजधीताय सङ्घमित्ताय पेक्खिय ॥ १९४ ॥

४२० सासनस्सा'भिवुद्धिञ्च तंहेतुकं अवेक्खिय।
पच्चाभासथ राजानं सो सासनधुरन्धरो—॥ १९५ ॥

४२१ "तादिसो पि महाचागी दायादो सासनस्स न।
पच्चयदायको चे'व वुच्चते मनुजाधिप ॥ १९६ ॥

४२२ यो तु पुत्तं धीतरं वा पब्बज्जापेति सासने,।
सो सासनस्स दायादो होति नो दायको अपि" ॥१९७ ॥

४२३ अथ सासनदायादभावमि'च्छं महीपति।
महिन्दं सङ्घमित्तञ्च ठिते तत्र अपुच्छथ ॥ १९८ ॥

४२४ "पब्बजिस्सथ किं ताता? पब्बज्जा महती मता"।
पितुनो वचनं सुत्वा पितरं ते अभासिसुं—॥ १९९ ॥

४२५ "अज्जेव पब्बजिस्साम सचे त्वं देव इच्छसि,।
अम्हञ्च लाभो तुम्हञ्च पब्बज्जाय भविस्सति" ॥२००॥

४२६ उपराजस्स पब्बज्जाकालतो पभुति हि सो।
सा चा'पि अग्गिब्रम्हस्स पब्बज्जाकतनिच्छया ॥ २०१ ॥

४२७ उपरज्जं महिन्दस्स दातुकामो पि भूपति।
ततो'पि अधिका सा 'ति पब्बज्जं येव रोचयि ॥ २०२ ॥

४२८ पियं पुत्तं महिन्दञ्च बुद्धिरूपवलोदितं।
पब्बज्जापेसि समहं सङ्घमित्तञ्च धीतरं ॥ २०३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४२९ तदा वीसतिवस्सो सो महिन्दो राजनन्दनो ।
संघमित्ता राजधीता अट्ठारससमा तदा ॥ २०४ ॥

४३० तदहेव अहू तस्स पब्बज्जा उपसम्पदा, ।
पब्बज्जा सिक्खदानञ्च तस्सा च तदहू अहु ॥ २०५ ॥

४३१ उपज्झायो कुमारस्स अहु मोग्गलिसव्हयो, ।
पब्बाजेसि महादेवत्थेरो, मज्झन्तिको पन ॥ २०६ ॥

४३२ कम्मवाचं अका तस्मि सो'पसम्पदमण्डले ।
अरहत्तं महिन्दो सो (v. l. महासत्तो) पत्तो
सपटिसम्भिदं ॥ २०७ ॥

४३३ सङ्घमित्तायु' पज्झाया धम्मपाली ति विस्सुता, ।
आचरिया आयुपाली, काले सा'सि अनासवा ॥ २०८ ॥

४३४ उभो सासनपज्जोता लङ्कादीपोपकारिनो ।
छट्ठे वस्से पब्बजिंसु धम्मासोकस्स राजिनो ॥ २०९ ॥

४३५ महामहिन्दो वस्सेहि तीहि दीपप्पसादको ।
पिटकत्तयं उग्गण्हि उपज्झायस्स सन्तिके ॥ २१० ॥

४३६ सा भिक्खुणी चन्दलेखा, महिन्दो भिक्खु सूरियो ।
सम्बुद्धसासना'कासं ते सदा सोभयु तदा ॥ २११ ॥

४३७ पुब्बे पाटलिपुत्तम्हा वने वनचरो चरं ।
कुन्तकिन्नरिया सद्धिं संवासं कप्पयी किर, ॥ २१२ ॥

४३८ तेन संवासम'न्वाय सा पुत्ते जनयी दुवे , ।
तिस्सो जेट्ठो कनिट्ठो तु सुमित्तो नाम नामतो ॥ २१३ ॥

४३९ महावरुणथेरस्स काले पब्बज्ज सन्तिके ।
अरहत्तं पापुणिंसु छळभिञ्ञागुणं उभो ॥ २१४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४४० पादे कीटविसेना'सि फुट्ठो जेट्ठो सवेदनो, ।
आह पुट्ठो कनिट्ठेन भेसज्जं पसतं घतं; ॥ २१५ ॥

४४१ थेरो निवेदनं रञ्ञो गिलानपच्चयं'पि च ।
(v. l. रञ्ञो निवेदनं थेरो गिलानवत्ततो'पि सो)
सप्पियत्थ'ञ्च चरणं पच्छाभत्तं पटिक्खिपि ॥ २१६ ॥

४४२ "पिण्डाय चे चरं सप्पि लभसे त्वं तमा'हर" ।
इच्चा'ह तिस्सथेरो सो सुमित्तं थेरमुत्तमं ॥ २१७ ॥

४४३ पिण्डाय चरता तेन न लद्धं पसतं घतं, ।
सप्पिकुम्भसतेना पि व्याधि ज़ातो असाधियो ॥ २१८ ॥

४४४ तेनेव व्याधिना थेरो पत्तो आयुक्खयन्तिकं ।
ओवदित्वा'प्पमादेन निब्बातु मानसं अका ॥ २१९ ॥

४४५ आकासम्हि निसीदित्वा तेजोधातुवसेन सो ।
यथारुचि अधिट्ठाय सरीरं परिनिब्बुतो ॥ २२० ॥

४४६ जाला सरीरा निक्खम्म निम्मंसच्छारिकं डहि ।
थेरस्स सकलं कायं, अट्ठिकानि तु नो डहि ॥ २२१ ॥

४४७ तथा निब्बुतिमेतस्स सुत्वा थेरस्स भूपति ।
अगमासि सकारामं जनोघपरिवारितो ॥ २२२ ॥

४४८ हत्थिक्खन्धट्ठितो राजा तानट्ठि'अवरोपयि, ।
कारेत्वा धातुसक्कारं सङ्घं व्याधिम'पुच्छि तं ॥ २२३ ॥

४४९ तं सुत्वा जातसंवेगो पुरद्वारेसु भूपति ।
कारेत्वा पोक्खरञ्ञो ता भेसज्जानं पुरापिय ॥ २२४ ॥*

---

* The following variation in the text is found in the Singhalese edition, of the verse 449:—

तं सुत्वा जातसंवेगो पुरद्वारेसु कारिय ।
सुधाचितं पोक्खरणिं भेसज्जानञ्च पूरिय ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४५० दापेसि (v.l. पापेसि) भिक्खुसङ्घस्स भेसज्जनि
दिने दिने ।
"मा होतु भिक्खुसङ्घस्स भेसज्जं दुल्लभं" इति ॥२२५॥

४५१ सुमित्तथेरो निब्बायि चङ्कमन्तो व चङ्कमे, ।
पसीदि सासने'तीव तेना पि च महाजनो ॥ २२६ ॥

४५२ कुन्तिपुत्ता दुवे थेरा ते लोकहितकारिनो ।
निब्बायिंसु असोकस्स रञ्ञो वस्सम्हि अट्ठमे ॥ २२७ ॥

४५३ ततो पभुति सङ्घस्स लाभो'तीव महा अहु ।
पच्छा पसन्ना च जना यस्मा लाभं पवत्तयुं ॥ २२८ ॥

४५४ पहीनलाभसक्कारा तित्थिया लाभकारणा ।
सयं कासायमा'दाय वसिंसु सह भिक्खुहि ॥ २२९ ॥

४५५ यथासकं च ते वादं बुद्धवादो ति दीपयुं ।
यथासकं च किरियं अकरिंसु यथारुचि ॥ २३० ॥

४५६ ततो मोग्गलिपुत्तो सो थेरो थिरगुणोदयो।
सासनब्बुदमु'प्पन्नं दिस्वा तम'तिकक्खळं ॥ २३१ ॥

४५७ तस्सो'पसमने कालं दीघदस्सी अपेक्खिय ।
दत्वा महिन्दथेरस्स महाभिक्खुगणं सकं ॥ २३२ ॥

४५८ उद्धं गङ्गाय एको व अहोगङ्गम्हि पब्बते ।
विहासि सत्तवस्सानि विवेकम'नुब्रूहयं ॥ २३३ ॥

४५९ तित्थियानं बहुत्ता च दुब्बचत्ता च भिक्खवो ।
तेसं कातुं न सक्खिंसु धम्मेन पटिसेधनं ॥ २३४ ॥

४६० तेनेव जम्बुदीपम्हि सब्बारामेसु भिक्खवो ।
सत्त वस्सानि नाकंसु उपोसथपवारणं ॥ २३५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४६१ तं सुत्वान महाराजा धम्मासोको महायसो ।
एकं अमच्चं पेसेसि असोकाराममु'त्तमं ॥ २३६ ॥

४६२ "गन्त्वाधिकरणं एतं वूपसम्म उपोसथं ।
कारेहि भिक्खुसङ्घेन ममा'रामे तुवं" इति ॥ २३७ ॥

४६३ गत्वान सन्निपातेत्वा भिक्खुसङ्घं स दुम्मति ।
"उपोसथं करोथा"ति सावेसि राजसासनं ॥ २३८ ॥

४६४ "उपोसथं तित्थियेहि न करोम मयं" इति ।
अवोच भिक्खुसङ्घो तं अमच्चं मूळ्हमानसं ॥ २३९ ॥

४६५ सो'मच्चो कतिपयानं थेरानं पटिपाटिया ।
अच्छिन्दि असिना सीसं कारेमी' ति उपोसथं" ॥२४०॥

४६६ राजभाता तिस्सथेरो तं दिस्वा किरिय लहुं ।
गन्त्वान तस्स आसन्ने आसनम्हि निसीदि सो ॥२४१॥

४६७ थेरं दिस्वा अमच्चो सो गन्त्वा रञ्ञो निवेदयि ।
सब्बं पवत्ति, तं सुत्वा जातडाहो महीपति ॥ २४२ ॥

४६८ सीघं गन्त्वा भिक्खुसङ्घं पुच्छि उब्बिग्गमानसो ।
"एवं कतेन कम्मेन कस्स पापं सिया? " इति ॥ २४३ ॥

४६९ तेसं अपण्डिता केचि "पापं तुय्हं "ति, केचि तु ।
"उभिन्नञ्चा"ति आहंसु "नत्थि तुय्हं "ति पण्डिता ॥२४४॥

४७० तं सुत्वा'ह महाराजा "समत्थो भिक्खु अत्थि नु ।
विमति मे विनोदेत्वा कातुं सासनपग्गहं?" ॥ २४५ ॥

४७१ "अत्थि मोग्गलिपुत्तो सो तिस्सत्थेरो रथेसभ" ।
इच्चा'ह सङ्घो राजानं, राजा तत्था'सि सादरो ॥२४६॥

४७२ विसुं भिक्खुसहस्सेन चतुरो परिवारिते ।
थेरे, नरसहस्सेन अमच्चे चतुरो तथा ॥ २४७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४७३ तदहे येव पेसेसि अत्तनो वचनेन सो ।
थेरं, आनेतुं, एतेहि तथा वुत्तो स ना'गमि ॥ २४८ ॥

४७४ तं सुत्वा पुन अट्ठट्ठ थेरे'मच्चे च पेसयी ।
विसुं सहस्सपुरिसे, पुब्बे विय स ना'गमि ॥ २४९ ॥

४७५ राजा पुच्छि "कथं थेरो आगच्छेय्य नु खो?" इति ।
भिक्खू आहंसु थेरस्स तस्सा'गमनकारणं ॥ २५० ॥

४७६ "होहि भन्ते उपत्थम्भो कातुं सासनपग्गहं," ।
इति वुत्ते "महाराज थेरो एहिति सो" इति ॥ २५१ ॥

४७७ पुना'पि थेरे'मच्चे च राजा सोळस सोळस ।
विसुं सहस्सपुरिसे तथा वत्वान पेसयि; ॥ २५२ ॥

४७८ "थेरो महल्लकत्ते' पि ना'रोहिस्सति यानकं ।
थेरं गङ्गाय नावाय आनेथा "ति च अब्रवि ॥ २५३ ॥

४७९ गन्त्वा ने तथा'वोचुं, सो नं सुत्वा'व उट्ठहि ।
नावाय थेरं आनेसुं राजा पच्चुग्गमी तहिं ॥ २५४ ॥

४८० जानुमत्तं जलं राजा गाहित्वा दक्खिणं करं ।
नावाय ओतरन्तस्स थेरस्सा'दा सगारवो ॥ २५५ ॥

४८१ दक्खिणं दक्खिणेय्यो सो करं रञ्ञो'नुकम्पको ।
आलम्बित्वा'नुकम्पाय थेरो नावाय ओतरि ॥ २५६ ॥

४८२ राजा थेरं नयित्वान उय्यानं रतिवड्ढनं ।
थेरस्स पादे धोवित्वा मक्खेत्वा च निसीदिय ॥ २५७ ॥

४८३ समत्थभावं थेरस्स वीमंसन्तो महीपति ।
"दट्ठुकामो अहं भन्ते पाटिहीरं" ति अब्रवि ॥ २५८ ॥

४८४ "किं?" ति वुत्ते "महीकम्पं" आह, तं पुनरा'ह सो ।
"सकलायें'कदेसाय कतरं दट्ठुमिच्छसि '?॥ २५९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४८५ "को दुक्करो ?" ति पुच्छित्वा "एकदेसाय कम्पनं ।
दुक्करं" ति सुणित्वान तं दट्ठुकामतं ब्रवि ॥ २६० ॥

४८६ रथं अस्सं मनुस्सञ्च पाति चो'दकपूरितं ।
थेरोयोजनसीमाय अन्तरम्हि चतुद्दिसे ॥ २६१ ॥

४८७ ठपापेत्वा तदद्धेहि सह तं योजनं महिं ।
चालेसि इद्धिया तत्र निसिन्नस्स च दस्सयि ॥ २६२ ॥

४८८ तेना'मच्चेन भिक्खूनं मरणेन'त्तनो' पि च ।
पापस्स'त्थित्तं न'त्थित्तं थेरं पुच्छि महीपति ॥ २६३ ॥

४८९ "पटिच्च कम्मं न'त्थीति किलिट्ठं चेतनं विना" ।
थेरो बोधेसि राजानं वत्वा तित्तिरजातकं ॥ २६४ ॥

४९० वसन्तो तत्थ सत्ताहं राजुय्याने मनोरमे ।
सिक्खापेसि महीपालं सम्बुद्धसमयं सुभं ॥ २६५ ॥

४९१ तस्मिं येव च सत्ताहे दुवे यक्खे महीपति ।
पेसेत्वा महियं भिक्खू असेसे सन्निपातयि ॥ २६६ ॥

४९२ सत्तमे दिवसे गन्त्वा सकारामं मनोरमं ।
कारेसि भिक्खुसङ्घस्स सन्निपातं असेसतो ॥ २६७ ॥

४९३ थेरेन सह एकन्ते निसिन्नो साणिअन्तरे ।
एकेकलद्धिके भिक्खू पक्कोसित्वान सन्तिकं ॥ २६८ ॥

४९४ "किंवादी सुगतो भन्ते ?" इति पुच्छि महीपति, ।
ते सस्सतादिकं दिट्ठी व्याकरिंसु यथासकं ॥ २६९ ॥

४९५ ते मिच्छादिट्ठिके सव्वे राजा उप्पब्बजापयि, ।
सव्वे सट्ठिसहस्सानि आसुं उप्पब्बजापिता ॥ २७० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

४९६ अपुच्छि धम्मिके भिक्खू "किंवादी सुगतो ?" इति, ।
" विभज्जवादी "ता'हंसु, तं थेरं पुच्छि भूपति ॥ २७१ ॥

४९७ " विभज्जवादी सम्बुद्धो होति भन्ते?" ति आह सो ।
थेरो "आमा"ति, तं सुत्वा राजा तुट्ठमनो तदा ॥ २७२ ॥

४९८ "सङ्घो विसोधितो यस्मा, तस्मा सङ्घो उपोसथं ।
करोतु भन्ते" इच्चे'वं वत्वा थेरस्स भूपति ॥ २७३ ॥

४९९ सङ्घस्स रक्खं दत्वान नगरं पाविसि सुभं ।
सङ्घो समग्गो हुत्वान तदा'कासि उपोसथं ॥ २७४ ॥

५०० थेरो अनेकसङ्खम्हा भिक्खुसङ्घा विसारदे ।
छळभिञ्ञे तेपिटके पभिन्नपटिसम्भिदे ॥ २७५ ॥

५०१ भिक्खुसहस्सं उच्चिनि कातुं सद्धम्मसङ्गहं ।
तेहि असोकारामम्हि अका सद्धम्मसङ्गहं ॥ २७६ ॥

५०२ महाकस्सपथेरो च यसत्थेरो च कारयुं ।
यथा ते धम्मसङ्गीतिं, तिस्सत्थेरो'पि तं तथा ॥ २७७ ॥

५०३ कथावत्थुप्पकरणं परवादप्पमद्दनं ।
अभासि तिस्सथेरो च तस्मिं सङ्गीतिमण्डले ॥ २७८ ॥

५०४ एवं भिक्खुसहस्सेन रक्खाया'सोकराजिनो ।
अयं नवहि मासेहि धम्मसङ्गीति निट्ठिता ॥ २७९ ॥

५०५ रञ्ञो सत्तरसे वस्से द्वासत्ततिसमो इसि ।
महापवारणायं सो सङ्गीतिं तं समापयि ॥ २८० ॥

५०६ साधुकारं ददन्ती'व सासनट्ठितिकारणे ।
सङ्गीतिपरियोसाने अकम्पित्थ महामही ॥ २८१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५०७ हित्वा सेट्ठं ब्रम्हविमानं'पि मनुञ्ञं
जेगुच्छं सो सासनहेतु नरलोकं ।
आगम्मा'का सासनकिच्चं कतकिच्चो,
को नाम'ञ्ञो सासनकिच्चम्हि पमज्जे? ति ॥ २८२ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे ततियसङ्गीति नाम पञ्चमो परिच्छेदो.

छट्ठो परिच्छेदो

[विजयागमनं]

५०८ वङ्गेसु वङ्गनगरे वङ्गराजा अहु पुरे ।
कालिङ्गरञ्ञो धीता'सि महेसी तस्स राजिनो ॥ १ ॥

५०९ सो राजा देविया तस्सा एकं अलभि धीतरं ।
नेमित्ता व्याकरूं तस्सा सवासं मिगराजिना ॥ २ ॥

५१० अतीव रूपिनी आसि अतीव कामगिद्धिनी ।
देवेन देविया चा'पि लज्जाया'सि जिगुच्छिता ॥ ३ ॥

५११ एकाकिनी सा निक्खम्म सरिचारसुखत्थिनी ।
सत्थेन सह अञ्ञाता अगा मगधगामिना ॥ ४ ॥

५१२ लाळरट्ठे अटविया सीहो सत्थं अभिद्दवि, ।
अञ्ञत्थ सेसा धाविंसु, सीहागतदिसं तु सा ॥ ५ ॥

५१३ गण्हित्वा गोचरं सीहो गच्छं दिस्वा त आरका ।
रत्तो उपाग लाळेन्तो लङ्गुलं पत्तकण्णको ॥ ६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५१४ सा तं दिस्वा सरित्वान नेमित्तवचनं सुतं ।
अञ्जिता तस्स अङ्गानि रञ्जयन्ती परामसि ॥ ७ ॥

५१५ तस्सा फस्सेना'तिरत्तो पिट्ठिं आरोपियासु तं ।
सीहो सकं गुहं नेत्वा ताय संवासमाचरि ॥ ८ ॥

५१६ तेन संवासमन्वाय कालेन यमके दुवे ।
पुत्तञ्च धीतरञ्चा'ति राजधीता जनेसि, सा ॥ ९ ॥

५१७ पुत्तस्स हत्थपादा'सुं सीहाकारा, ततो अका ।
नामेन सीहबाहुं तं, धीतरं सीहसीवलिं ॥ १० ॥

५१८ पुत्तो सोळसवस्सो सो मातरं पुच्छि संसयं ।
"तुवं पिता च नो अम्म कस्मा असदिसा?" इति ॥ ११ ॥

५१९ सा सब्बमब्रवी तस्स, "किं न यामा?" ति सो' ब्रवि ।
गुहं थकेसि पिता (v. l. तातो) ते पासाणेना"ति
सा'ब्रवि ॥ १२ ॥

५२० महागुहाय थकनं खन्धेना'दाय सो अका ।
एकाहेनेव पञ्ञास योजनानि गतागतं ॥ १३ ॥

५२१ गोचराय गते सीहे दक्खिणंसम्हि मातरं ।
वामे कनिट्ठिं कत्वान ततो सीघमं'पक्कमि ॥ १४ ॥

५२२ निवासेत्वान साखं ते पच्चन्तगाममागमुं ।
तत्था'सि राजधीताय मातुलस्स सुतो तदा ॥ १५ ॥

५२३ सेनापति वङ्गरञ्ञो ठितो पच्चन्तसाधने
(v. l. पच्चन्तगामके) ।
निसिन्नो वटमूले सो कम्मन्तं संविधापयं ॥ १६ ॥

५२४ दिस्वा ते पुच्छि, ते 'वोचुं "अटवीवासिनो मयं" ।
इति, सो दापयी तेसं वत्थानि धजिनीपति ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५२५ तानि'हेसुं उळारानि भत्तं पण्णेसु दापयि ।
सोवण्णभाजनाना'सुं तेसं पुञ्ञेन तानि च ॥ १८ ॥

५२६ तेन सो विम्हितो पुच्छि " के नु तुम्हे?" चमूपति, ।
तस्स सा'जातिगोत्तानि राजधीता निवेदयि ॥ १९ ॥

५२७ पितुच्छाधीतरं तं सो आदाय धजिनीपति ।
गन्त्वान वङ्गनगरं संवासं ताय कप्पयि ॥ २० ॥

५२८ सीहो सीघं गुहं गन्त्वा ते अदिस्वा तयो जने ।
अट्टितो पुत्तसोकेन न च खादि न चा'पिवि ॥ २१ ॥

५२९ दारके ते गवेसन्तो अगा पच्चन्तगामकं, ।
उब्बासीयति सो सो च, यं यं गाममु'पेति सो ॥ २२ ॥

५३० पच्चन्तवासिनो गन्त्वा रञ्ञो तं पटिवेदयुं ।
"सीहो पीळेति ते रट्ठं, तं देव पटिसेधय" ॥ २३ ॥

५३१ अलभं निसेधकं तस्स हत्थिक्खन्धगतं पुरे ।
"आदेतु सीहदायी" ति सहस्सं सो पचारयि ॥ २४ ॥

५३२ तथेव द्वे सहस्सानि तीणि चा'पि नरिस्सरो, ।
द्वीसु वारेसु वारेसि माता सीहभुजं हि तं ॥ २५ ॥

५३३ अग्गही ततिये वारे सीहबाहु अपुच्छिय ।
मातरं तिसहस्स'न्तं घातेतुं पितरं सकं ॥ २६ ॥

५३४ रञ्ञो कुमारं दस्सेसुं, तं राजा इदम'ब्रवि ।
"गहितो यदि सीहो ते, दम्मि रट्ठं तदेव ते" ॥ २७ ॥

५३५ सो तं गन्त्वा गुहाद्वारं सीहं दिस्वा' व आरका ।
एन्तं पुत्तसिनेहेन विज्झितुं तं सरं खिपि ॥ २८ ॥

५३६ सरो नलाटमा'हच्च मेत्तचित्तेन तस्स तु ।
कुमारपादमूले' व निवत्तो पति भूमियं ॥ २९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५३७ तथा'सि यावततियं, ततो कुज्झि मिगाधिपो, ।
ततो खित्तो सरो तस्स कायं निब्बिज्झ निक्खमि ॥ ३० ॥

५३८ सकेसरं सीहसीसं आदाय सपुरं अगा, ।
मतस्स वङ्कराजस्स सत्ताहानि तदा अहु ॥ ३१ ॥

५३९ रञ्ञो अपुत्तकत्ता च पतीता च'स्स कम्मुना ।
सुत्वा च रञ्ञो नत्तत्तं सञ्जानित्वा च मातरं ॥ ३२ ॥

५४० अमच्चा सन्निपतिता अखिला एकमानसा ।
सीहबाहुमारं तं "राजा होही" ति अब्रवुं ॥ ३३ ॥

५४१ सो रज्जं सम्पटिच्छित्वा दत्वा मातुपतिस्स तं ।
सीहसीवलिमादाय जातिभूमिं गतो सयं ॥ ३४ ॥

५४२ नगरं तत्थ मापेसि, आहु सीहपुरं ति तं, ।
अरञ्ञे योजनसते गामे चापि निवेसयि ॥ ३५ ॥

५४३ लाळरट्ठे पुरे तस्मिं सीहबाहु नराधिपो ।
रज्जं कारेसि कत्वान महेसिं सीहसीवलिं ॥ ३६ ॥

५४४ महेसी सोळसक्खत्तुं यमके च दुवे दुवे ।
पुत्ते जनयि काले सा, विजयो नाम जेट्ठको, ॥ ३७ ॥

५४५ सुमित्तो नाम दुतियो, सब्बे द्वत्तिंस पुत्तका ।
कालेन विजयं राजा उपरज्जे भिसेचयि ॥ ३८ ॥

५४६ विजयो विसमाचारो आसि तम्परिसा पि च, ।
साहसानि अनेकानि दुस्सहानि करिंसु ते ॥ ३९ ॥

५४७ कुद्धो, महाजनो रञ्ञो तमत्थं पटिवेदयि, ।
राजा तं सञ्ञपेत्वान पुत्तं ओवदि साधुकं ॥ ४० ॥

५४८ सब्बं तथेव दुतियं अहोसि ततियं पन ।
कुद्धो महाजनो आह "पुत्तं घातेहि ते" इति ॥ ४१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५४९ राजा'थ विजयं तञ्च परिवारञ्च तस्स तं ।
सत्त सतानि पुरिसे कारेत्वा अड्ढमुण्डके ॥ ४२ ॥

५५० नावाय पक्खिपापेत्वा विस्सज्जापेसि सागरे ।
तथा तेसं च भरियायो तथेव च कुमारके ॥ ४३ ॥

५५१ विसुं विसुं ते विस्सट्ठा पुरिसि'त्थि'कुमारका ।
विसुं विसुं दीपकस्मिं ओक्कमिंसु वसिंसु च ॥ ४४ ॥

५५२ नग्गदीपो ति आयित्थ कुमारोक्कन्तदीपको, ।
भारियोक्कन्तदिपो तु महिलादीपको (v.l.
महिन्ददिपको) इति ॥ ४५ ॥

५५३ सुप्पारके पट्टनम्हि विजयो पन ओक्कमि, ।
परिसासाहसेने'त्थ भीतो नावं पुना'रुहि ॥ ४६ ॥

५५४ लङ्कायं विजयसनामको कुमारो
ओतिण्णो थिरमति तम्बपण्णिदेसे ।
सालानं यमकगुणानम'न्तरस्मिं
निब्बातुं सयितदिने तथागतस्सा'ति ॥ ४७ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे ।
विजयागमनं नाम छट्ठो परिच्छेदो ।

——×o×——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

सत्तमो परिच्छेदो

[विजयाभिसेको]

५५५ सब्बलोकहितं कत्वा पत्वा सन्तिखणं परं ।
परिनिब्बाणमञ्चम्हि निपन्नो लोकनायको ॥ १ ॥

५५६ देवतासन्निपातम्हि महन्तम्हि महामुनि ।
सक्कं तत्र समीपट्ठं अवोच वदतं वरो— ॥ २ ॥

५५७ विजयो लाळविसया सीहबाहुनरिन्दजो ।
एसो लङ्कम'नुप्पत्तो सत्तभच्चसतानुगो ॥ ३ ॥

५५८ पतिट्ठिस्सति देविन्द लङ्कायं मम सासनं, ।
तस्मा सपरिवारं तं रक्ख लङ्कञ्च साधुकं" ॥ ४ ॥

५५९ तथागतस्स देविन्दो वचो सुत्वा' व सादरो ।
देवस्सु' प्पलवण्णस्स लङ्कारक्खं समप्पयि ॥ ५ ॥

५६० सक्केन वुत्तमत्तो सो लङ्कमागम्म सज्जुकं ।
परिब्बाजकवेसेन रुक्खमूले उपाविसि ॥ ६ ॥

५६१ विजयप्पमुखा सब्बे तमुपेच्च अपुच्छिसुं ।
"अयं भो को नु दीपो ?" ति, "लङ्कादीपो"
ति सो'ब्रवि, ॥ ७ ॥

५६२ "न सन्ति मनुजा एत्थ न च हेस्सति वो भयं" ।
इति वत्वा कुण्डिकाय ते जलेन निसिञ्चिय ॥ ८ ॥

५६३ सुत्तञ्च तेसं हत्थेसु लग्गेत्वा नभसा'गमा, ।
दस्सेसि सोनिरूपेन परिचारिकयक्खिणी ॥ ९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५६४ एको तं वारियन्तो पि राजपुत्तेन अन्वगा ।
(v.l. एको तम'न्वगा राजपुत्तेना'पि निवारितो ।)
"गामम्हि विज्जमानम्हि भवन्ति सुनखा" इति ॥ १० ॥

५६५ तस्सा च सामिनी तत्थ कुवण्णा' (v. l. कुवेणी)
नाम यक्खिणी ।
निसीदि रुक्खमूलम्हि कन्तन्ती तापसी विय ॥ ११ ॥

५६६ दिस्वान सो पोक्खरणिं निसिन्नं तञ्च तापसिं ।
तत्थ न्हात्वा पिवित्वा च आदाय च मुलालये ॥ १२ ॥

५६७ वारिञ्च पोक्खरेहे' व वुट्ठासि, सा तम'ब्रवि ।
"भक्खो' सि मम 'तिट्ठा" ति, अट्ठा बद्धो'व सो नरो ॥१३॥

५६८ परित्तसुत्ततेजेन भक्खेतुं सा न सक्कुणि, ।
याचियन्तो' पि तं सुत्तं ना'दा यक्खिणिया नरो ॥ १४ ॥

५६९ तं गहेत्वा सुरुङ्गाय रुदन्तं (v.l.रवन्तं) यक्खिणी खिपि ।
एवं एकेकसो तत्थ खिपि सत्त सत्तानि पि ॥ १५ ॥

५७० अनायन्तेसु सब्बेसु विजयो भयसङ्कितो ।
नद्धपञ्चायुधो गन्त्वा दिस्वा पोक्खरणिं सुभं ॥ १६ ॥

५७१ अपस्समुत्तिण्णपदं, पस्सन्तञ्चेव तापसिं ।
"इमाय खलु भच्चा मे गहिता नू" ति चिन्तिय ॥ १७ ॥

५७२ "किं, न पस्ससि भच्चे मे भोति त्वं ?" इति आह तं ।
"किं राजपुत्त भच्चेहि? पिव न्हाया" ति आह सा ॥१८॥

५७३ "यक्खिणी ताव, जानाति, मम जातिं" ति निच्छितो ।
सीघं सनामं सावेत्वा धनुं सन्धायु'पागतो ॥ १९ ॥

५७४ यक्खिमादाय गीवाय नाराचवलयेन सो ।
वामहत्थेन केसेसु गहेत्वा दक्खिणेन तु ॥ २० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५७५ उक्खिपित्वा असिं आह "भच्चे मे देहि दासि, तं।
मारेमी" ति भयट्टा सा जीवितं याचि यक्खिणी ॥ २१ ॥

५७६ "जीवितं देहि मे सामि, रज्जं दस्सामि ते अहं।
करिस्सामि' इत्थिकिञ्चञ्च अञ्ञं किञ्चि (v.l. किच्चं
चञ्ञं) यथिच्छितं" ॥ २२ ॥

५७७ अदुब्भत्थाय सपथं सो तं यक्खिम'कारयि।
"आनेहि भच्चे सीघं"ति वुत्तमत्ता' व सा'नयि ॥ २३ ॥

५७८ "इमे छाता"ति वुत्ता सा तण्डुलादीनि निद्दिसि।
भक्खितानं वाणिजानं नावट्ठं विविधं बहुं ॥ २४ ॥

५७९ भच्चा ते साधयित्वान भत्तानि व्यञ्जनानि च।
राजपुत्तं भोजयित्वा सब्बे चा'पि अभुञ्जिसुं ॥ २५ ॥

५८० दापितं विजयेनग्गं यक्खी भुञ्जिय पीणिता।
सोळसवस्सिकं रूपं मापयित्वा मनोहरं ॥ २६ ॥

५८१ राजपुत्तमु'पागञ्छि सब्बाभरणभूसिता।
मापेसि रुक्खमूलस्मिं सयनञ्च महारहं ॥ २७ ॥

५८२ साणिया सुपरिक्खित्तं वितानसमलङ्कतं।
तं दिस्वा राजतनयो पेक्खमत्थमनागतं ॥ २८ ॥

५८३ कत्वान ताय सवासं निपज्जि सयने सुखं।
साणिं परिक्खिपित्वान सब्बे भच्चा निपज्जिसुं ॥ २९ ॥

५८४ रत्तिं तुरियसद्दञ्च सुत्वा गीतरवञ्च सो।
अपुच्छि सह सेमानं "किं सद्दो ?" इति यक्खिणिं ॥ ३० ॥

५८५ "रज्जञ्च सामिनो देय्यं सब्बे यक्खा च घातिय।
मनुस्सावासकारणा यक्खा मं घातयन्ति हि" ॥ ३१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५८६ इति चिन्तिय यक्खी सा अब्रवि राजनन्दनं ।
सिरीसवत्थु नामे'तं सामि यक्खपुरं इध, ॥ ३२ ॥
५८७ तत्थ जट्ठुस्स यक्खस्स लङ्कानगरवासिनी ।
कुमारिका इधा'नीता तस्सा माता च आगता, ॥ ३३ ॥
५८८ आवाहमङ्गले तत्थ सत्ताहं उस्सवो महा ।
वत्तते, तत्थ सद्दो'यं, महा हे' स समागमो, ॥ ३४ ॥
५८९ अज्जे'व यक्खे घातेहि, न हि सक्का इतो परं, ।
सो आहा' दिस्समाने ते घातेस्सामि कथं अहं ? ॥ ३५ ॥
५९० "तत्थ सद्दं करिस्सामि, तेन सद्देन घातय, ।
आयुधं मे' नुभावेन तेसं काये पतिस्सति" ॥ ३६ ॥
५९१ तस्सा सुत्वा तथा कत्वा सब्बयक्खे अघातयि,
सयं'पि लद्धविजयो यक्खराजपसाधनं ॥ ३७ ॥
५९२ पसाधनेहि सेसेहि तं तं भच्चं पसाधयि,
कतिपा'हं वसित्वे'त्थ तम्बपण्णिमु'पागमि ॥ ३८ ॥
५९३ मापयित्वा तम्बपण्णिनगरं विजयो तहिं ।
वसि यक्खिणिया सद्धिं अमच्चपरिवारितो ॥ ३९ ॥
५९४ नावाय भूमिमोतिण्णा विजयप्पमुखा तदा ।
किलन्ता पाणिना भूमिं आलम्बिय निसीदिसुं ॥ ४० ॥
५९५ तम्बभूमिरजोफुट्ठो तम्बपाणि यतो अहु, ।
सो देसो चेव दीपो च तम्बपण्णि ततो अहु ॥ ४१ ॥
५९६ सीहबाहुनरिन्दो सो सीहमादिन्नवा इति ।
सीहलो, तेन सम्बन्धा एते सब्बे पि सीहला ॥ ४२ ॥
५९७ तत्थ तत्थ च गामे ते तस्सा'मच्चा निवेसयुं ।
अनुराधगामं तन्नामो कदम्बनदियन्तिके, ॥ ४३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

५९८ गम्भीरनदिया तीरे उपतिस्सो पुरोहितो ।
उपतिस्सगामं मापेसि अनुराधस्स उत्तरे, ॥ ४४ ॥

५९९ उज्जेनिं उरुवेलञ्च विजितं नगरं तथा ।
अञ्ञे तयो अमच्चा तु मापयिंसु विसुं विसुं ॥ ४५ ॥

६०० निवासेत्वा जनपदं सब्बे' मच्चा समेच्च तं ।
अवोचुं राजतनयं "सामि रज्जे' भिसेचय" ॥ ४६ ॥

६०१ इति वुत्तो राजपुत्तो न इच्छि अभिसेचनं ।
विना खत्तियकञ्ञाय अभिसेकं महेसिया ॥ ४७ ॥

६०२ अथा'मच्चा सामिनो ते अभिसेके कतादरा ।
दुक्करेसु' पि किच्चेसु तदत्थभीरुतातिगा ॥ ४८ ॥

६०३ पण्णाकारे महासारे मणिमुत्तादिके बहू ।
गाहापयित्वा पाहेसुं दक्खिणं मधुरं पुरं
(v. l. दूते गाहापयित्वान पाहेसुं मधुरं पुरं) ॥ ४९ ॥

६०४ पण्डुराजस्स धीतत्थं सामिनो सामिभत्तिनो ।
अञ्ञेसञ्चापि धीतत्थं अमच्चानं जनस्स च ॥ ५० ॥

६०५ सीघं नावाय गन्त्वान दूता ते मधुरं पुरं ।
पण्णाकारे च लेखञ्च तस्स रञ्ञो अदस्सयुं ॥ ५१ ॥

६०६ ततो राजा अमच्चेहि मन्तयित्वा सधीतरं ।
पाहेतुकामो' मच्चानं अञ्ञेसञ्चापि धीतरो ॥ ५२ ॥

६०७ लद्धा ऊनसतं कञ्ञा अथ भेरिञ्चरापयि ।
"लङ्काय धीतुगमनं इच्छमाना नरा इध ॥ ५३ ॥

६०८ निवासयित्वा दिगुणं घरद्वारेसु धीतरो ।
ठपेन्तु, तेन लिङ्गेन आदियिस्साम ता" इति ॥ ५४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६०९ एवं लद्धा बहू कञ्ञा तप्पयित्वान तं कुलं ।
सम्पन्नसब्बालङ्कारं धीतरं सपरिच्छिदं ॥ ५५ ॥

६१० सब्बा ता लद्धसक्कारा कञ्ञायो च यथारहं ।
राजारहञ्च हत्थस्स रथपेस्सिय कारके ॥ ५६ ॥

६११ अट्ठारसन्नं सेणीनं सहस्सञ्च कुलानि सो ।
लेखं दत्वान पाहेसि विजयस्स जितारिनो ॥ ५७ ॥

६१२ सब्बो सो तरि नावाहि महातित्थे महाजनो,
तेनेव पट्टनं तं हि महातित्थं ति वुच्चति ॥ ५८ ॥

६१३ विजयस्स सुतो धीता तस्सा यक्खिणिया अहु, ।
राजकञ्ञागमं सुत्वा विजयो आह यक्खिणिं ॥ ५९ ॥

६१४ "गच्छ दानि तुवं भोति ठपेत्वा पुत्तके दुवे, ।
मनुस्सा अमनुस्सेहि भायन्ति हि सदा" इति ॥ ६० ॥

६१५ तं सुत्वा यक्खभयतो भीतं तं आह यक्खिणिं ।
"मा चिन्तयि, सहस्सेन दापयिस्सामि ते बलिं" ॥ ६१ ॥

६१६ पुनप्पुनं तं याचित्वा उभो आदाय पुत्तके ।
भीता पि सा अगतिया लङ्कापुरमु'पागमि ॥ ६२ ॥

६१७ पुत्ते बहि निसीदेत्वा सयं पाविसि तं पुरं ।
सञ्जानित्वान तं यक्खि भीता "चोरी"ति सञ्ञिनो ॥ ६३ ॥

६१८ सङ्खुब्भिसु पुरे यक्खा, एको साहसिको पन ।
एकपाणिप्पहारेन विलयं नयि यक्खिणिं ॥ ६४ ॥

६१९ तस्सा तु मातुलो यक्खो निक्खम्म नगरा बहि ।
दिस्वा ते दारके पुच्छि "तुम्हे कस्स सुता?" इति ॥६५॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६२० "कुवण्णाया" (v.l. कुवेणीया) ति सुत्वा'ह
"माता वो मारिता इध,।
तुम्हे पि दिस्वा मारेय्यं, पलायथ लहुं" इति ॥ ६६ ॥

६२१ अगुं सुमनकूटं ते पलायित्वा ततो लहुं, ॥
वासं कप्पेसि जेट्ठो सो वुड्ढो ताय कनिट्ठिया ॥ ६७ ॥

६२२ पुत्तधीताहि वड्ढित्वा राजानुञ्ञाय ते वसुं ।
तत्थेव मलये, एसो पुलिन्दानं हि सम्भवो ॥ ६८ ॥

६२३ पण्डुराजस्स दूता ते पण्णाकारे समप्पयुं ।
विजयस्स कुमारस्स राजधीतादिका च ता ॥ ६९ ॥

६२४ कत्वा सक्कारसम्मानं दूतानं विजयो पन ।
अदा यथारहं कञ्ञा अमच्चानं जनस्स च ॥ ७० ॥

६२५ यथाविधि च विजयं सब्बे'मच्चा समागता ।
रज्जे समभिसिञ्चिंसु करिंसु च महाछणं ॥ ७१ ॥

६२६ ततो सो विजयो राजा पण्डुराजस्स धीतरं ।
महता परिहारेन महेसित्ते'भिसेचयि ॥ ७२ ॥

६२७ धनान'दा अमच्चानं, अदासि ससुरस्स तु ।
अनुवस्सं सङ्खमुत्तं सतसहस्सद्वयारहं (v.l. तथा लक्खद्वयारहं) ॥ ७३ ॥

६२८ हित्वान पुब्बचरितं विसमं समेन
धम्मेन लङ्क'मखिलं अनुसासमानो ।
सो तम्बपण्णिनगरे विजयो नरिन्दो
रज्जं अकारयि समा खलु अट्ठतिंसा'ति ॥ ७४ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे विजयाभिसेको
नाम सत्तमो परिच्छेदो ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

अट्ठमो परिच्छेदो

(पण्डुवासुदेवाभिसेको)

६२९ विजयो सो महाराजा वस्से अन्तिमके ठितो।
इति चिन्तयि "वुड्ढो'हं न च विज्जति मे सुतो ॥ १ ॥

६३० किच्छेन वासितं रट्ठं नस्सेय्याथ ममच्चये,।
आनापेय्य रज्जहेतुं सुमित्तं भातरं मम" ॥ २ ॥

६३१ अथा'मच्चेहि मन्तेत्वा लेखं तत्थ विसज्जयि,।
लेखं दत्वान विजयो न चिरेन दिवं गतो ॥ ३ ॥

६३२ तस्मिं मते अमच्चा ते पेक्खन्ता खत्तियागमं।
उपतिस्सगामे ठत्वान रज्जं समनुसासिसुं ॥ ४ ॥

६३३ मते विजयराजम्हि खत्तियागमना पुरा।
एकं वस्सं अयं लङ्कादीपो आसि अराजिको ॥ ५ ॥

६३४ तस्मिं सीहपुरे तस्स सीहबाहुस्स राजिनो।
अच्चयेन सुमित्तो सो राजा तस्स सुतो अहु ॥ ६ ॥

६३५ तस्स पुत्ता तयो आसुं मद्दराजस्स धीतुया।
दूता सीहपुरं गन्त्वा रञ्ञो लेखमदंसु ते ॥ ७ ॥

६३६ लेखं सुत्वान सो राजा पुत्ते आमन्तयि तयो—।
अहं महल्लको ताता, एको तुम्हेसु गच्छतु ॥ ८ ॥

६३७ लङ्कं नेकगुणं कन्तं मम भातुस्स सन्तकं।
तस्स'च्चयेन तत्थेव रज्जं कारेतु सोभनं ॥ ९ ॥

६३८ कनिट्ठको पण्डुवासुदेवो राजकुमारको।
"गमिस्सामी"ति चिन्तेत्वा ञत्वा सोत्थिं गतिम्हि च ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६३९ पितरा समनुञ्ञातो द्वत्तिसा'मच्चदारके ।
आदाय आरुही नावं परिब्बाजकलिङ्गवा ॥ ११ ॥

६४० महाकन्दरनज्जा ते मुखद्वारम्हि ओतरुं ।
ते परिब्बाजके दिस्वा जनो सक्करि साधुकं ॥ १२ ॥

६४१ पुच्छित्वा नगरं एत्थ उपयन्ता कमेन ते ।
उपतिस्सगामं सम्पत्ता देवतापरिपालिता ॥ १३ ॥

६४२ अमच्चानुमतो' मच्चो पुच्छि नेमित्तिकं तहिं ।
खत्तियागमनं, तस्स सो व्याकासि परम्पि च ॥ १४ ॥

६४३ "सत्तमे दिवसे येव आगमिस्सति खत्तियो ।
बुद्धसासनमेतस्स वंसजो पट्ठपेस्सति" (v. l. वंसजो'ध
ठपेस्सति) ॥ १५ ॥

६४४ सत्तमे दिवसे येव ते परिब्बाजके तहिं ।
पत्ते दिस्वान पुच्छित्वा अमच्चा ते विजानिय ॥ १६ ॥

६४५ तं पण्डुवासुदेवं ते लङ्कारज्जेन अप्पयुं ।
महेसिया अभावा'सो न ताव अभिसेचयि ॥ १७ ॥

६४६ अमितोदनसक्कस्स पण्डुसक्को सुतो अहु ।
ञत्वा विनासं सक्यानं सो आदाय सकं जनं ॥ १८ ॥

६४७ गन्त्वा अञ्ञापदेसेन गङ्गापारं तहिं पुरं ।
मापेत्वा तत्थ कारेसि रज्जं, सत्त सुते लभि ॥ १९ ॥

६४८ धीता कनिट्ठिका आसि भद्दकच्चाननामिका ।
सुवण्णमयइत्थि च (v.l. सब्बलक्खणसम्पन्ना) सुरूपा
अभिपत्थिता ॥ २० ॥

६४९ तदत्थं सत्त राजानो पण्णाकारे महारहे ।
पेसेसुं राजिनो तस्स, भीतो राजूहि सो पन ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६५० अत्वान सोत्थिगमनं अभिसेकफलम्पि च ।
सह द्वत्तिसइत्थीहि नावमा'रोपियासु तं ॥ २२ ॥

६५१ गङ्गाय खिपि "गण्हन्तु पहू मे धीतरं" इति ।
गहेतुं ते न सक्खिसु, नावा सा पन सीघगा ॥ २३ ॥

६५२ दुतिये दिवसे येव गोणगामकपट्टनं ।
पत्वा पब्बजिताकारा सब्बा ता तत्थ ओतरुं ॥ २४ ॥

६५३ पुच्छित्वा नगरं एत्थ ता कमेनो'पयन्तियो ।
उपतिस्सगामं सम्पत्ता देवतापरिपालिता ॥ २५ ॥

६५४ नेमित्तिकस्स वचनं सुत्वा तत्था'गता तु ता ।
दिस्वा अमच्चो पुच्छित्वा अत्वा रञ्ञो समप्पयि ॥ २६ ॥

६५५ तं पण्डुवासुदेवं ते अमच्चा सुद्धबुद्धिनो ।
रज्जे समभिसिञ्चिसु पुण्णसब्बमनोरथं ॥ २७ ॥

६५६ सुभद्दकच्चानम'नोमरूपिनि
महेसिभावे अभिसेचिय'त्तनो ।
सहागता ताय पदाय अत्तना
सहागतानं वसि भूमिपो सुखं ति ॥ २८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे पण्डुवासुदेवाभिसेको नाम अट्ठमो परिच्छदो ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

नवमो परिच्छेदो

[अभयाभिसेको]

६५७ महेसी जनयी पुत्ते दस एकञ्च धीतरं ।
सब्बजेट्ठो अभयो नाम, चित्ता नाम कनिट्ठिका ॥ १ ॥

६५८ पस्सित्वा तं वियाकंसु ब्राम्हणा मन्तपारगा ।
"रज्जहेतु सुतो अस्सा घातयिस्सति मातुले" ॥ २ ॥

६५९ "घातेस्साम कनिट्ठं"'ति निच्छिते भातरो'भयो ।
वारेसि, काले वासेसुं गेहे तं एकथूणिके ॥ ३ ॥

६६० रञ्ञो च सिरिगब्भेन तस्स द्वारम'कारयुं, ।
अन्तो ठपेसुमे'कञ्च दासिं, नरसतं बहि ॥ ४ ॥

६६१ रूपेनु'म्मादयि नरे दिट्ठमत्ता'व सा यतो, ।
ततो उम्मादचित्ता ति नामं सोपपदं लभि ॥ ५ ॥

६६२ सुत्वान लङ्कागमनं भद्दकच्चानदेविया ।
मातरा चोदिता पुत्ता ठपेत्वे'कञ्च आगमुं ॥ ६ ॥

६६३ दिस्वान ते पण्डुवासुदेवं लङ्किन्दमा'गता ।
दिस्वान तं कनिट्ठञ्च रोदित्वा सह ताय च ॥ ७ ॥

६६४ रञ्ञा सुकतसक्कारा रञ्ञानुञ्ञाय चारिकं ।
चरिसुं लङ्कादीपम्हि निवासञ्च यथारुचि ॥ ८ ॥

६६५ रामेन वसितट्ठानं रामगोणं ति वुच्चति ।
उरुवेलानुराधानं निवासा च तथा तथा ॥ ९ ॥

६६६ तथा विजितदीघायुरोहणानं निवासका ।
विजितगामो दीघायु रोहणं ति च वुच्चरे ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६६७ कारेसि अनुराधो सो वापिं, दक्खिणतो ततो ।
कारापेत्वा राजगेहं तत्थ वासमकप्पयि ॥ ११ ॥

६६८ महाराजा पण्डुवासुदेवो जेट्ठसुतं सकं ।
अभयं उपरज्जम्हि काले समभिसेचयि ॥ १२ ॥

६६९ दीघायुस्स कुमारस्स तनयो दीघगामणी ।
सुत्वा उम्मादचित्तं तं तस्स जातकुतूहलो ॥ १३ ॥

६७० गन्त्वा उपतिस्सगामं तमपस्सि मनुजाधिपं ।
अदा सहोपराजेन राजूपट्ठानमस्स सो ॥ १४ ॥

६७१ गवक्खाभिमुखट्ठाने तमुपेच्च ठितं तु सा ।
दिस्वान गामणिं चित्ता रत्तचित्ताह दासिकं ॥ १५ ॥

६७२ "को एसो?" ति, ततो सुत्वा "मातुलस्स सुतो" इति ।
दासिं तत्थ नियोजेसि, सन्धिं कत्वान सो ततो ॥ १६ ॥

६७३ गवक्खम्हि डसापेत्वा रत्तिं कक्कटयन्तकं ।
आरुय्ह छिन्दयित्वान कवाटं तेन पाविसि ॥ १७ ॥

६७४ ताय सद्धिं वसित्वान पच्चूसे येव निक्खमि
एवं निच्चं वसी तत्थ छिद्दाभावा अपाकटो ॥ १८ ॥

६७५ सा तेन अग्गही गब्भं, गब्भे परिणते ततो ।
मातु आरोचयी दासी, माता पुच्छिय धीतरं ॥ १९ ॥

६७६ रञ्ञो आरोचयी, राजा आमन्तेत्वा सुतं ब्रवि ।
"पोसियो सो पि अम्हेहि, देम तस्सेव तं" इति ॥ २० ॥

६७७ "पुत्तो चे मारयिस्साम तं" ति तस्स अदंसु तं ।
पसूतिकाले सम्पत्ते सूतिगेहञ्च पाविसि ॥ २१ ॥

६७८ सङ्कित्वा गोपकं चित्तं काळवेलञ्च दासकं ।
"तस्मिं कम्मे निस्सया" ति गामणीपरिचारके ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६७९ ते पटिञ्ञं अदेन्ते ते राजपुत्ता अघातयुं ।
यक्खा हुवान रक्खिसु उभो गब्भे कुमारकं ॥ २३ ॥

६८० अञ्ञं उपविजञ्ञं सा सल्लक्खापेसि दासिया ।
चित्ता सा जनयी पुत्तं, सा इत्थी पन धीतरं ॥ २४ ॥

६८१ चित्ता सहस्सं दापेत्वा तस्स पुत्तं सकं'पि च ।
आनापेत्वा धीतरं तं निपज्जापेस्सि सन्तिके ॥ २५ ॥

६८२ "धीता लद्धा" ति सुत्वान तुट्ठा राजसुता अहुं ।
माता च मातुमाता च उभो पन कुमारकं ॥ २६ ॥

६८३ मातामहस्स नामञ्च जेट्ठस्स मातुलस्स च ।
एकं कत्वा, तम'करुं पण्डुकाभयनामकं ॥ २७ ॥

६८४ लङ्कापालो पण्डुवासुदेवो रज्जम'कारयि ।
तिंस वस्सानि, जातम्हि मतो सो पण्डुकाभयो ॥ २८ ॥

६८५ तस्मिं मतस्मिं मनुजाधिपस्मिं
सब्बे समागम्म नरिन्दपुत्ता ।
तस्सा'भयस्या'भयदस्स भातु
राजाभिसेकं अकरुं उळारं'ति ॥ २९ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे अभयाभिसेको
नाम नवमो परिच्छेदो ।

——××——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

दसमो परिच्छेदो

[पण्डुकाभयाभिसेको]

६८६ उम्मादचित्ताया'णत्ता दासी आदाय दारकं ।
समुग्गे पक्खिपित्वान द्वारमण्डलकं अगा ॥ १ ॥

६८७ राजपुत्ता च मिगवं गता तुम्बरकन्दरे (v.l.तुम्बरु°) ।
दिस्वा दासिं "कुहि यासि? किमे'तं ?" ति च
पुच्छिसुं ॥ २ ॥

६८८ "द्वारमण्डलकं यामि, धीतु मे गुळपूवकं"
इच्चाह, "ओरोपेही" ति राजपुत्ता त'मब्रवुं ॥ ३ ॥

६८९ चित्तो च काळवेलो च तस्सा'रक्खाय निग्गता ।
महन्तं सूकरं तेसं तं खणं येव दस्सयुं ॥ ४ ॥

६९० ते तं समनुबन्धिसु, सा तमा'दाय तत्र'गा ।
दारकञ्च सहस्सञ्च आयुत्तस्स अदा रहो ॥ ५ ॥

६९१ तस्मिं येव दिने तस्स भरिया जनयी सुतं ।
"यमकं जनयी पुत्तं भरिया मे" ति पोसि तं ॥ ६ ॥

६९२ सो सत्तवस्सिको चा'पि, तं विजानिय मातुला ।
हन्तुं सरसि कीळन्ते दारके च पयोजयुं ॥ ७ ॥

६९३ जलट्ठं रुक्खसुसिरं जलच्छादितछिद्दकं ।
निमुज्जमानो छिद्देन पविसित्वा चिरट्ठितो ॥ ८ ॥

६९४ ततो तथेव निक्खम्म कुमारो सेसदारके ।
उपेच्च पुच्छियन्तो पि वञ्चत'ञ्ञे वचोहि सो ॥ ९ ॥

६९५ मनुस्सेहा' गताहे सो निवासेत्वान वत्थकं ।
कुमारो वारिमो'ग्गय्ह सुसिरम्हि ठितो अहु ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

६९६ वत्थकानि गणेत्वा ते मारेत्वा सेसदारके ।
गन्त्वा आरोचयुं "सब्बे दारका मारिता" इति ॥ ११ ॥
६९७ गतेसु तेसु सो गन्त्वा आयुत्तकघरं सकं ।
वसं अस्सासितो तेन अहु द्वादसवस्सिको ॥ १२ ॥
६९८ पुन सुत्वान जीवन्तं कुमारं तस्स मातुला ।
तत्थ गोपालके सब्बे मारेतुं सन्नियोजयुं ॥ १३ ॥
६९९ तस्मिं अहनि गोपाला लद्धा एकं चतुप्पदं ।
अग्गिं आहरितुं गामं पेसेसुं तं कुमारकं ॥ १४ ॥
७०० सो गन्त्वा घरमायुत्तपुत्तकं येव पेसयि ।
" पादा रुजन्ति मे, नेहि अग्गिं गोपालसन्तिकं ॥ १५ ॥
७०१ तत्थ अङ्गारमंसञ्च खादिस्ससि तुवं" इति ।
नेसि सो तं वचो सुत्वा अग्गिं गोपालसन्तिकं ॥ १६ ॥
७०२ तस्मिं खणे पेसिता ते परिक्खिपिय मारयुं ।
सब्बे गोपे, मारयित्वा मातुलानं निवेदयुं ॥ १७ ॥
७०३ ततो सोळसवस्सं तं विजानिसु च मातुला ।
माता सहस्सं चा'दासि तस्सा'रक्खं च आदिसि ॥ १८ ॥
७०४ आयुत्तो मातुसन्देसं सब्बं तस्स निवेदयि ।
दत्वा दासं सहस्सञ्च पेसेसि पण्डुसन्तिकं ॥ १९ ॥
७०५ पण्डुलब्राम्हणो नाम भोगवा वेदपारगो ।
दक्खिणस्मिं दिसाभागे वसि पण्डुलगामके ॥ २० ॥
७०६ कुमारो तत्थ गन्त्वान पस्सि पण्डुलब्राम्हणं ।
"त्वं पण्डुकाभयो तात?" इति पुच्छिय व्याकते ॥ २१ ॥
७०७ तस्स कत्वान सक्कारं आह "राजा भविस्ससि, ।
समसत्ततिवस्सानि रज्जं त्वं कारयिस्ससि; ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७०८ सिप्पं उगण्ह ताता" ति सिप्पुग्गहम'कारयि ।
चन्देन च'स्स पुत्तेन खिप्पं सिप्पं समापितं ॥ २३ ॥

७०९ अदा सतहस्सं सो योधसङ्गाहकारणा, ।
योधेसु सङ्गहीतेसु तेन पञ्चसतेसु सो ॥ २४ ॥

७१० "सियुं याय गहीतानि पण्णानि कनकानि, तं
महेसिं करु चन्दञ्च मम पुत्तं पुरोहितं" ॥ २५ ॥

७११ इति तत्वा धनं वत्वा संयोधं नीहरी ततो ।
सो नामं सावयित्वान ततो निक्खम्म पुञ्ञवा ॥ २६ ॥

७१२ लद्धवलो (v.l. पणे) नगरके कासपब्बतसन्तिके ।
सत्तसतानि पुरिसे सब्बेसं भोजनानि च ॥ २७ ॥

७१३ ततो नरसहस्सेन द्विसतेन कुमारको ।
गिरिकण्डपब्बतं नाम अगमा परिवारितो ॥ २८ ॥

७१४ गिरिकण्डसिवो नाम पण्डुकाभयमातुलो ।
तं पण्डुवासुदेवेन दिन्नं भुञ्जति देसकं ॥ २९ ॥

७१५ तदा करीससतमत्तं सो लावयति खत्तियो, ।*
तस्स धीता रूपवती पाली नामा'सि'खत्तिया ॥ ३० ॥

७१६ सा महापरिवारेन यानमारुय्ह सोभनं ।
पितु'भत्तं गाहयित्वा लावकानञ्च गच्छति ॥ ३१ ॥

७१७ कुमारस्स मनुस्सा तं दिस्वा तत्थ कुमारिकं ।
आरोचेसुं कुमारस्स, कुमारो सहसागतो ॥ ३२ ॥

७१८ द्वेभागं (v. l. द्वेधा तं) परिसं कत्वा सकं यानम'पेसयि ।
तदन्तिकं सपरिसो "कत्थ यासी ? "ति पुच्छि तं ॥३३॥

---

* The Singhalese edition reads this line thus :—
सो करीससतं पक्कं तदा लापेति खत्तियो ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७१९ ताय वुत्ते स सब्बस्सिं तस्सं सारत्तमानसो ।
अत्तनो संविभागत्थं भत्तेना'याचि खत्तियो ॥ ३४ ॥

७२० सा समोरुय्ह यानम्हा अदा सोवण्णपातिया ।
भत्तं निग्रोधमूलस्सिं राजपुत्तस्स खत्तिया ॥ ३५ ॥

७२१ गण्हि निग्रोधपण्णानि भोजेतुं सेसके जने ।
सोवण्णभाजनाना'सुं तानि पण्णानि तंखणे ॥ ३६ ॥

७२२ तानि दिस्वा राजपुत्तो सरित्वा दिजभासितं ।
"महेसीभावयोग्गा मे कञ्ञा लद्धा"ति तुस्सि सो ॥३७॥

७२३ सब्बे भोजापयी ते सा, तं न खीयित्थ भोजनं, ।
एकस्स पटिविंसो व गहीतो तत्थ दिस्सथ ॥३८॥

७२४ एवं पुञ्ञगुणूपेता सुकुमारी कुमारिका ।
सुवण्णपाली नामेन ततो पभुति आसि सा ॥ ३९ ॥

७२५ तं कुमारिं गहेत्वान यानमा'रुय्ह खत्तियो ।
महाबलपरिब्बूळ्हो अनुस्स ङ्गी अपक्कमि ॥ ४० ॥

७२६ तं सुत्वान पिता तस्सा नरे सब्बे अपेसयि, ।
ते गन्त्वा कलहं कत्वा तज्जिता तेहि आगमुं ॥ ४१ ॥

७२७ कलहनगरं नाम गामो तत्थ कतो अहु ।
तं सुत्वा भातरो तस्सा पञ्च युद्धाय'पागमुं ॥ ४२ ॥

७२८ सब्बे ते पण्डुलसुतो चन्दो येव अघातयि ।
लोहितवाहखण्डो'ति तेसं युद्धमही अहु ॥ ४३ ॥

७२९ महता बलकायेन ततो सो पण्डुकाभयो ।
गङ्गाय पारिमे तीरे दोळपब्बतकं अगा ॥ ४४ ॥

७३० तत्थ चत्तारि वस्सानि वसि, तं तत्थ मातुला ।
सुत्वा ठपेत्वा राजानं तं युद्धत्थमु'पागमुं ॥ ४५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७३१ खन्धावारं निवेसेत्वा धूमरक्खागसन्तिके ।
भगिनेय्येन युज्झिसु, भगिनेय्यो तु मातुले ॥ ४६ ॥

७३२ अनुबन्धि ओरगङ्गं, पलापेत्वा निवत्तिय ।
तेसञ्च खन्धावारम्हि दुवे वस्सानि सो वसि ॥ ४७ ॥

७३३ गन्त्वो 'पतिस्सगामं ते तमत्थं राजिनो 'ब्रवुं ।
राजा लेखं कुमारस्स सरहस्सं स पाहिणि ॥ ४८ ॥

७३४ "भुञ्जस्सु पारगङ्गं त्वं, मा'गा ओरं ततो" इति ।
तं सुत्वा तस्स कुज्झिसु भातरो नव राजिनो ॥ ४९ ॥

७३५ उपत्थम्भो त्वमेवा'सि चिरं तस्स, इदानि तु ।
रट्ठं ददासि, तस्मा त्वं मारेस्सामा" ति अब्रवुं ॥ ५० ॥

७३६ सो तेसं रज्जम'प्पेसि, ते तिस्सं नाम भातरं ।
सब्बे व सहिता'कंसु रज्जस्स परिणायकं ॥ ५१ ॥

७३७ एसो वीसतिवस्सानि अभयो 'भयदायको ।
तत्थो' पतिस्सगामम्हि राजा रज्जम'कारयि ॥ ५२ ॥

७३८ वसन्ती धूमरक्खागे सरे तुम्बरियङ्गणे ।
चरते वळवारूपा यक्खिणी चेतियनामिका ॥ ५३ ॥

७३९ एको दिस्वान सेतङ्गं रत्तपादं मनोरमं ।
आरोचेसि कुमारस्स वळवे'त्थी' दिसी" इति ॥ ५४ ॥

७४० कुमारो रस्मिमा'दाय गहेतुं तं उपागमि ।
पच्छतो आगतं दिस्वा भीता तेजेन तस्स सा ॥ ५५ ॥

७४१ धावि 'नन्तरधायित्वा धावन्तिम 'नुबन्धि सो ।
धावमाना सरं तं सा सत्तक्खत्तुं परिक्खिपि ॥ ५६ ॥

७४२ ओतरित्वा महागङ्गं उत्तरित्वा ततो पन ।
धूमरक्खं पब्बतं तं सत्तक्खत्तुं परिक्खिपि ॥ ५७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७४३ तं सरं पन तिक्खत्तुं परिक्खिपि, ततो पुन ।
गङ्गं कच्छकतित्थेन समोतरि, तहिं तु सो ॥ ५८ ॥

७४४ गहेसि तं वालधिस्मिं तालपत्तञ्च तोयगं ।
तस्स पुञ्ञानुभावेन सो अहोसि महा असि ॥ ५९ ॥

७४५ उच्चारेसि असिं तस्सा "मारेमी" ति, तमाह सा ।
"रज्जं गहेत्वा ते दज्जं सामि, मा मं अमारयि ॥ ६० ॥

७४६ गीवाय तं गहेत्वा सो विज्झित्वा असिकोटिया ।
नासाय रज्जुयां बन्धि, सा अहोसि वसानुगा ॥ ६१ ॥

७४७ गन्त्वा तं धूमरक्खं सो तमारुय्ह महाबलो ।
तत्थ चत्तारि वस्सानि धूमरक्खे नगे वसि ॥ ६२ ॥

७४८ ततो निक्खम्म सबलो आगम्मा'रिट्ठपब्बतं ।
युद्धकालम'पेक्खन्तो तत्थ सत्त समा वसि ॥ ६३ ॥

७४९ द्वे मातुले ठपेत्वान तस्स सेसट्ठमातुला ।
युद्धसज्जा आरिट्ठं तं उपसङ्कम्म पब्बतं ॥ ६४ ॥

७५० खन्धावारं नगरके निवेसेत्वा चमूपति ।
दत्वा परिक्खिपापेसुं समन्ता'रिट्ठपब्बतं ॥ ६५ ॥

७५१ यक्खिणिया मन्तयित्वा सो तस्सा वचनयुत्तिया ।
दत्वा राजपरिक्खारं पण्णाकारायुधानि च ॥ ६६ ॥

७५२ "गण्हथ सब्बाने'तानि, खमापेस्सामि वो अहं" ।
इति वत्वान पेसेसि कुमारो पुरतो बलं ॥ ६७ ॥

७५३ "गण्हिस्साम पविट्ठं" ति विस्सत्थेसु तु तेसु सो ।
आरुय्ह यक्खवळवं महाबलपुरक्खतो ॥ ६८ ॥

७५४ युद्धाय पाविसी, यक्खी महारावं अरावि सा ।
अन्तो बहि बलं च'स्स उक्कुट्ठिं महतिं अका ॥ ६९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७५५ कुमारपुरिसा सब्बे परसेनानरे बहू ।
घातेत्वा मातुले च'ट्ठ सीसरासिं अकंसु ते ॥ ७० ॥

७५६ सेनापतिं पलायित्वा गुम्बट्ठानं स पाविसि ।
सेनापतिगुम्बको'ति तेन एस पवुच्चति ॥ ७१ ॥

७५७ उपरिट्ठमातुलसिरिं सीसरासिं स पस्सिय ।
"लाबुरासी'व" इच्चाह, तेनाहु लाबुगामको ॥ ७२ ॥

७५८ एवं विजितसङ्गामो ततो सो पण्डुकाभयो ।
अय्यकस्सा'नुराधस्स वसनट्ठानमागमि ॥ ७३ ॥

७५९ अत्तनो राजगेहं सो तस्स दत्वान अय्यको ।
अञ्ञत्थ वासं कप्पेसि सो तु तस्मिं घरे वसि ॥ ७४ ॥

७६० पुच्छापेत्वान नेमित्तं वत्थुविज्जाविदुं तथा ।
नगरं पवरं तस्मिं गामे येव अमापयि ॥ ७५ ॥

७६१ निवासत्तानुराधानं अनुराधपुरं अहु ।
नक्खत्तेनानुराधेन पतिट्ठापितताय च ॥ ७६ ॥

७६२ आनापेत्वा मातुलानं छत्तं जातस्सरे इध ।
धोवापेत्वा धारयित्वा तं सरे येव वारिना ॥ ७७ ॥

७६३ अत्तनो अभिसेकं सो कारेसि पण्डुकाभयो ।
सुवण्णपालिं देविं तं महेसित्ते'भिसेचयि ॥ ७८ ॥

७६४ अदा चन्दकुमारस्स पोरोहिच्चं यथाविधि ।
ठानन्तरानि सेसानं भच्चानं च यथारहं ॥ ७९ ॥

७६५ मातुया उपकारत्ता अत्तनो च महीपतिं ।
अघातेत्वा व जेट्ठं तं मातुलं अभयं पन ॥ ८० ॥

७६६ रत्तिरज्जं अदा तस्स, अहु नगरगुत्तिको ।
तदुपादाय नगरे अहू नगरगुत्तिका ॥ ८१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७६७ ससुरं तं अघातेत्वा गिरिकण्डसिवम्पि च ।
गिरिकण्डदेसं तस्सेव मातुलस्स अदासि सो ॥ ८२ ॥

७६८ सरं तञ्च खणापेत्वा कारापेसि वहूदकं ।
जये जलस्स गाहेन जयवापी'ति आहु तं ॥ ८३ ॥

७६९ काळवेळं निवेसेसि यक्खं पुरपुरत्थिमे ।
यक्खं तु चित्तराजानं हेट्ठा अभयवापिया ॥ ८४ ॥

७७० पुब्बोपकारिं दासिं तं निब्बत्तं यक्खयोनिया ।
पुरस्स दक्खिणद्वारे सो कतञ्ञू निवेसयि ॥ ८५ ॥

७७१ अन्तो नरिन्दवत्थुस्स वळवामुखयक्खिणिं ।
निवेसेसि, बलिं तेसं अञ्ञेसं चा'नुवस्सकं ॥ ८६ ॥

७७२ दापेसि छणकाले तु चित्तराजेन सो सह ।
समासनं निसीदित्वा दिब्बमानुसनाटकं ॥ ८७ ॥

७७३ कारेन्तो'भिरमी राजा रतिखिड्डासमप्पितो ।
द्वारगामे च चतुरो भयवापिञ्च कारयि, ॥ ८८ ॥

७७४ महासुसाधातनं (v. l.° घाटकं) पच्छिमं राजिनिं तथा ।
वेस्सवणस्स निग्रोधं व्याधदेवस्स तालकं ॥ ८९ ॥

७७५ योनसभागवत्थुञ्च महेज्जाघरमेव च । *
एतानि पच्छिमद्वारदिसाभागे निवेसयि ॥ ९० ॥

७७६ पञ्च सतानि चण्डालपुरिसे पुरसोधके, ।
दुवे सतानि चण्डालपुरिसे वच्चसोधके, ॥ ९१ ॥

७७७ दियड्ढसतचण्डाले मतनीहारके पि च ।
सुसानगोपचण्डाले तत्तके येव आदियि ॥ ९२ ॥

---

* The Singhalese edition reads this line thus :—
सो नं सभागवत्थञ्च पभेदवरमेव च ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७७८ तेसं गामं निवेसेसि सुसानपच्छिमुत्तरे ।
यथाविहितकम्मानि तानि निच्चं अकंसु ते ॥ ९३ ॥

७७९ तस्स चण्डालगामस्स पुब्बुत्तरदिसाय तु ।
नीचसुसानकं नाम चण्डालानं अकारयि ॥ ९४ ॥

७८० तस्सु'त्तरे सुसानस्स पासाणपब्बतन्तरे ।
आवासपालि व्याधानं तदा आसि निवेसिता ॥ ९५ ॥

७८१ तदुत्तरे दिसाभागे याव गामणिवापिया ।
तापसानं अनेकेसं अस्समो आसि कारितो ॥ ९६ ॥

७८२ तस्सेव च सुसानस्स पुरत्थिमदिसाय तु ।
जोतियस्स निगण्ठस्स घरं कारेसि भूपति ॥ ९७ ॥

७८३ तस्मिं येव च देसस्मिं निगण्ठो गिरिनामको ।
नानापासण्डिका चे'व वसिंसु समणा बहू ॥ ९८ ॥

७८४ तत्थेव च देवकुलं अकारेसि महीपति ।
कुम्भण्डस्स निगण्ठस्स, तन्नामिकं अहोसि तं ॥ ९९ ॥

७८५ ततो तु पच्छिमे भागे व्याधपालिपुरत्थिमे ।
मिच्छादिट्ठिकुलानं तु वसि पञ्चसतं तहिं ॥ १०० ॥

७८६ पारं जोतियगेहम्हा ओरं गामणिवापिया ।
सो परिब्बाजकारामं कारापेसि तथेव च ॥ १०१ ॥

७८७ आजीवकानं गेहं च ब्राम्हणवत्थुं (v.l. ब्राम्हवट्टं) एव च ।
सिविका सोत्थिसालञ्च अकारेसि तहिं तहिं ॥ १०२ ॥

७८८ दसवस्सामिसित्तो सो गामसीमा निवेसयि ।
लङ्कादीपम्हि सकले लङ्किन्दो पण्डुकाभयो ॥ १०३ ॥

७८९ सो काळवेळचित्तेहि दिस्समानेहि भूपति ।
सहा'नुभोसि सम्पत्तिं यक्खभूतसहायवा ॥ १०४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७९० पण्डुकाभयरञ्ञो च अभयस्स च अन्तरे।
राजसुञ्ञानि वस्सानि अहेसुं दस सत्त च ॥ १०५ ॥

७९१ सो पण्डुकाभयमहीपति सत्ततिंस–
वस्सो'धिगम्म धितिमा धरणीपतित्तं।
रम्मे अनूनम 'नुराधपुरे समिद्धे
वस्सानि सत्तति अकारयि रज्जं एत्था'ति ॥ १०६ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे पण्डुकाभयाभिसेको नाम दसमो परिच्छेदो।

—×××—

एकादसमो परिच्छेदो.

[देवानं पियतिस्साभिसेको]

७९२ तस्सच्चये तस्स सुतो मुटसीवो ति विस्सुतो।
सुवण्णपालिया पुत्तो पत्तो रज्जम'नाकुलं ॥ १ ॥

७९३ महामेघवनुय्यानं नामानुगगुणोदितं।
फलपुप्फतरूपेतं सो राजा कारयी सुभं ॥ २ ॥

७९४ उय्यानट्ठानगहणे महामेघो अकालजो।
पावस्सि, तेन उय्यानं महामेघवनं अहु ॥ ३ ॥

७९५ सट्ठिवस्सानि मुटसीवो राजा रज्जम'कारयि।
अनुराधपुरे वरे लङ्काभूवदने सुभे ॥ ४ ॥

७९६ तस्स पुत्ता दसा'हेसुं अञ्ञमञ्ञहितेसिनो।
दुवे धीता चा'नुकूला कुलानुच्छविका अहुं ॥ ५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

७९७ देवानम्पियतिस्सो ति विस्सुतो दुतियो सुतो।
तेसु भातिसु सब्बेसु पुञ्ञपञ्ञाधिको अहु ॥ ६ ॥

७९८ देवानम्पियतिस्सो सो राजा'सि पितु अच्चये,।
तस्सा'भिसेकेन समं बहून'च्छरियान' हुं ॥ ७ ॥

७९९ लङ्कादीपम्हि सकले निधयो रतनानि च।
अन्तो ठितानि उग्गन्त्वा पठवीतलमा'रुहुं ॥ ८ ॥

८०० लङ्कादीपसमीपम्हि भिन्ननावागतानि च।
तत्र जातानि च थलं रतनानि समारुहुं ॥ ९ ॥

८०१ छातपब्बतपादम्हि तिस्सो च वेळु (v.l. वेत्थ) यट्ठियो।
जाता रथपतोदेन समाना परिमाणतो ॥ १० ॥

८०२ तासु एका लतायट्ठि रजताभा, तहिं लता।
सुवण्णवण्णा रुचिरा दिस्सन्ते ता मनोरमा ॥ ११ ॥

८०३ एका कुसुमयट्ठि तु, कुसुमानि तहिं पन।
नानानि नानावण्णानि दिस्सन्ते' तिफुटानि च ॥ १२ ॥

८०४ एका सकुणयट्ठी तु, तहिं पक्खिमिगा बहू।
नाना च नानावण्णा च सजीवा विय दिस्सरे ॥ १३ ॥

८०५ हयगजरथामलका'वलयङ्गुलिवेठका (v.l.चे' व)
ककुधफलपाकतिका इच्चे'ता अट्ठजातियो ॥ १४ ॥

८०६ मुत्ता समुद्दा उग्गन्त्वा तीरे वट्टि वियट्ठिता,।
देवानम्पियतिस्सस्स सब्बं पुञ्ञविजम्भितं ॥ १५ ॥

८०७ इन्दनीलं वेळुरियं लोहितङ्कं मणी'चि'मे।
रतनानि च नेकानि (v. l. पने'तानि) मुत्ता ता ता च
यट्ठियो ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८०८ सत्ताहब्भन्तर येव रञ्ञो सन्तिकं आहरुं, ।
तानि दिस्वा पतीतो सो राजा इति विचिन्तयि—॥१७॥

८०९ रतनानि अनग्घानि धम्मासोको इमानि मे ।
सहायो रहते ना ञ्ञो, तस्स दस्सामि मानि अतो ॥ १८ ॥

८१० देवानम्पियतिस्सो च धम्मासोको च द्वे इमे ।
अदिट्ठसहाय स्सु हि चिरप्पभुति भूपती ॥ १९ ॥

८११ भागिनेय्यं महारिट्ठं अमच्चं पमुखं ततो ।
दिजं अमच्चं गणकं राजा ते चतुरो जने ॥ २० ॥

८१२ दूते कत्वान पाहेसि बलोघपरिवारिते ।
गाहापेत्वा अनग्घानि रतनानि इमानि सो ॥ २१ ॥

८१३ माणिजाती च तिस्सो ता तिस्सो च रथयट्ठियो ।
सङ्खञ्च दक्खिणावट्टं मुत्ताजाती च अट्ठ ता ॥ २२ ॥

८१४ आरुय्ह जम्बुकोलम्हि नावं सत्तदिनेन ते ।
सुखेन तित्थिं लद्धान सत्ताहेन ततो पुन ॥ २३ ॥

८१५ पाटलिपुत्तं गन्त्वान धम्मासोकस्स राजिनो ।
अदंसु पण्णाकारे ते, दिस्वा तानि पसीदि सो ॥ २४ ॥

८१६ 'रतनानीदिसानेत्थ न त्थि मे इति चिन्तिय ।
अदा सेनापतिट्ठानं तुट्ठो रिट्ठस्स भूपति ॥ २५ ॥

८१७ पोरोहिच्चं ब्राम्हणस्स, दण्डनायकतं पन ।
अदासि तस्सा मच्चस्स, सेट्ठित्तं गणकस्स तु ॥ २६ ॥

८१८ तेसं अनप्पके भोगे दत्वा वासघरानि च ।
सहा मच्चेहि मन्तेन्तो पस्सित्वा पटिपाभतं ॥ २७ ॥

८१९ वलिवीजनिमुण्हीसं खग्गं छत्तं च पादुकं ।
मोळिं वटंसं पामङ्गं भिङ्कारं हरिचन्दनं ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८२० अधोविमं वत्थकोटिं महग्घं हत्थपुञ्छनं ।
नागाहटं अञ्जनञ्च अरुणाभञ्च मत्तिकं ॥ २९ ॥

८२१ अनोतत्तो'दकाजञ्च गङ्गासलिलमेव च ।
सङ्खञ्च नन्दियावट्टं वड्ढमानं कुमारिकं ॥ ३० ॥

८२२ हेमभाजनभण्डञ्च सिविकञ्च महारहं ।
हरीतकं आमलकं महग्घं अमतोसधं ॥ ३१ ॥

८२३ सुका'हटानं सालीनं सट्ठिवाहसतानि च ।
अभिसेको'पकरणं परिवारविसेसितं ॥ ३२ ॥

८२४ दत्वा काले सहायस्स पण्णाकारं नरि'स्सरो ।
दूते पाहेसि सद्धम्मपण्णाकारमि'मम्पि च ॥ ३३ ॥

८२५ "अहं बुद्धञ्च धम्मञ्च सङ्घञ्च सरणं गतो ।
उपासकत्तं वेदेसिं (v. l. देसेसिं) सक्यपुत्तस्स
सासने, ॥ ३४ ॥

८२६ त्वं पि'मानि रतनानि उत्तमानि नरुत्तम ।
चित्तं पसादयित्वान सद्धाय सरणं भज" ॥ ३५ ॥

८२७ "करोथ मे सहायस्स अभिसेकं पुनो" इति ।
वत्वा सहायामच्चे ते सक्करित्वा च पेसयि ॥ ३६ ॥

८२८ पञ्च मासे वसित्वान ते'मच्चा'तीव सक्कता ।
वेसाखसुक्कपक्खा'दिदिने दूता च निग्गता ॥ ३७ ॥

८२९ तामलित्तियमा'रुय्ह नावं ते जम्बुकोलके ।
ओरुय्ह भूपं पस्सिंसु पत्ता द्वादसियं इध ॥ ३८ ॥

८३० अदंसु पण्णाकारे ते दूता लङ्काधिपस्स ते, ।
तेसं महन्तं सक्कारं लङ्कापति अकारयि ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८३१ ते मग्गसिरमासस्स आदिचन्दोदये दिने ।
अभिसित्तञ्च लङ्किन्दं अमच्चा सामिभत्तिनो ॥ ४० ॥

८३२ धम्मासोकस्स वचनं वत्वा (v.l. दत्वा) सामिहिते रता ।
पुनोपि अभिसिञ्चिंसु लङ्काहितसुखे रतं ॥ ४१ ॥

८३३ वेसाखे नरपति पुण्णमायमे'वं
देवानम्पियवचनोपगूळहनामो ।
लङ्कायं पवित्ततपीतिउस्सवायं
अत्तानं जनसुखदो'भिसेचयी सो ति ॥ ४२ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महवंसे देवानम्पियतिस्साभिसेको
नाम एकादसमो परिच्छेदो ।

—×—

द्वादसमो परिच्छेदो

[नानादेसप्पसादो]

८३४ थेरो मोग्गलिपुत्तो सो जिनसासनजोतको ।
निट्ठापेत्वान सङ्गीतिं पेक्खमानो अनागतं ॥ १ ॥

८३५ सासनस्स पतिट्ठानं पच्चन्तेसु अपेक्खिय (v.l.अवेक्खिय)।
पेसेसि कत्तिके मासे ते ते थेरे तहिं तहिं ॥ २ ॥

८३६ [1] थेरं कस्मीरगन्धारं मज्झन्तिकम'पेसयि, ।
[2] अपेसयि महादेवत्थेरं महिसमण्डलं ॥ ३ ॥

८३७ [3] वनवासं (v. l. वनवासिं) अपेसेसि थेरं रक्खितनामकं ।
[4] तथा'परन्तकं योनं धम्मरक्खितनामकं ॥ ४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८३८ [5] महारट्ठं महाधम्मरक्खितत्थेरनामकं ।
[6] महारक्खितथेरं तु योनलोकमपेसयि ॥ ५ ॥
८३९ [7] पेसेसि मज्झिमं थेरं हिमवन्तपदेसकं ।
[8,9] सुवण्णभूमिं थेरे द्वे सोणमु'त्तरमेव च ॥ ६ ॥
८४० [10] महामहिन्दथेरं तं थेरमिट्टियमु'त्तियं ।
सम्बलं भद्दसालञ्च सके सद्धिविहारिके ॥ ७ ॥
८४१ "लङ्कादीपे मनुञ्ञम्हि मनुञ्ञं जिनसासनं ।
पतिट्ठापेथ तुम्हे" ति पञ्च थेरे अपेसयि ॥ ८ ॥
८४२ तदा कस्मीरगन्धारे पक्कं सस्सं महिद्धिको ।
आरवालो नागराजा वस्सं करकसञ्ञितं ॥ ९ ॥
८४३ वस्सापेत्वा समुद्दस्मिं सब्बं खिपति दारुणो ।
तत्थ मज्झन्तिकत्थेरो खिप्पं गन्त्वा विहायसा ॥ १० ॥
८४४ अरवालदहे वारिपिट्ठे चङ्कमणादिके ।
अकासि, दिस्वा तं नागा रुट्ठा रञ्ञो निवेदयुं ॥ ११ ॥
८४५ नागराजा'थ रुट्ठो सो विविधा भिसिका'करि— ।
वाता महन्ता वायन्ति, मेघो गज्जति वस्सति ॥ १२ ॥
८४६ फलन्त्य'सनियो, विज्जू निच्छरन्ति ततो ततो, ।
महीरुहा पब्बतानं कूटानि पपतन्ति च ॥ १३ ॥
८४७ विरूपरूपा नागा च भिसापेन्ति समन्ततो ।
सय धूपति जलति अक्कोसन्तो अनेकधा ॥ १४ ॥
८४८ सब्बं तं इद्धिया थेरो पटिबाहिय भिसनं ।
अवोच नागराजं तं दस्सेन्तो बलमुत्तमं— ॥ १५ ॥
८४९ "सदेवको पि चे लोको आगन्त्वा तासयेय्य मं ।
न मे पटिबलो अस्स यमे'त्थ (v.l. जनेतुं) भयभेरवं ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८५० सचे'पि त्वं महिं सब्बं ससमुद्दं सपब्बतं ।
उक्खिपित्वा महानाग खिपेय्यासि ममोपरि ॥ १७ ॥
८५१ नेव मे सक्कुणेय्यासि जनेतुं भयभेरवं ।
अञ्ञदत्थु तवे'वस्स विधातो उरगाधिप" ॥ १८ ॥
८५२ तं सुत्वा निम्मदस्सस्स थेरो धम्मदेसयि ।
ततो सरणसीलेसु नागराजा पतिट्ठहि ॥ १९ ॥
८५३ तथेव चतुरासीति सहस्सानि भुजङ्गमा ।
हिमवन्ते च गन्धवा यक्खा कुम्भण्डका बहू ॥ २० ॥
८५४ पण्डको नाम यक्खो तु सद्धिं हारितयक्खिया ।
पञ्चसतेहि पुत्तेहि फलं पापुणि आदिकं ॥ २१ ॥
८५५ "मा दानि कोधं जनयित्थ इतो उद्धं यथा पुरे ।
सस्सघातं च मा कत्थ, सुखकामा हि पाणिनो ॥ २२ ॥
८५६ करोथ मेत्तं सत्तेसु, वसन्तु मनुजा सुखं" ।
इति तेना'नुसिट्ठा ते तथेव पटिपज्जिसुं ॥ २३ ॥
८५७ ततो रतनपल्लङ्के थेरं सो उरगाधिपो ।
निसीदापिय अट्ठासि वीजमानो तदन्तिके ॥ २४ ॥
८५८ तदा कस्मीरगन्धारवासिनो मनुजा'गता ।
नागराजस्स पूजत्थं मन्त्वा थेरं महिद्धिकं ॥ २५ ॥
८५९ थेरमे'वाभिवादेत्वा एकमन्तं निसीदिसुं ।
तेसं धम्मम'देसेसि थेरो आसिविसूपमं ॥ २६ ॥
८६० असीतिया सहस्सानं धम्माभिसमयो अहु ।
सतसहस्सं पुरिसा पब्बजुं थेरसन्तिके ॥ २७ ॥
८६१ ततो पभुति कस्मीरगन्धारा ते इदानि पि ।
आसुं कासायपज्जोता वत्थुत्तयपरायणा ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

2. ८६२ गन्त्वा महादेवथेरो देसं महिसमण्डलं ।
सुत्तन्तं देवदूतं तं कथेसि जनमज्झगो ॥ २९ ॥

८६३ चत्ताळीस सहस्सानि धम्मचक्खुं विसोधयुं ।
चत्ताळीस सहस्सानि पब्बजिंसु तदन्तिके ॥ ३० ॥

3. ८६४ गन्त्वान रक्खितत्थेरो वनवासं नभे ठितो ।
संयुत्तं अनमतग्गं कथेसि जनमज्झगो ॥ ३१ ॥

८६५ सट्ठिनरसहस्सानं धम्माभिसमयो अहु ।
सत्ततिंससहस्समत्ता (v.l. सहस्सानि) पब्बजिंसु
तदन्तिके ॥ ३२ ॥

८६६ विहारानं पञ्चसतं तस्मिं देसे पतिट्ठहि ।
पतिट्ठापेसि तत्थेवं थेरो सो जिनसासनं ॥ ३३ ॥

4. ८६७ गन्त्वा' परन्तकं थेरो योनको धम्मरक्खितो ।
अग्गिक्खन्धोपमं सुत्तं कथेत्वा जनमज्झगो ॥ ३४ ॥

८६८ (सो) सत्ततिंस सहस्सानि पाणे तत्थ समागते ।
धम्मामतं अपायेसि धम्माधम्मेसु कोविदो ॥ ३५ ॥

८६९ पुरिसानं सहस्सञ्च इत्थियो च ततो'धिका ।
खत्तियानं कुला येव निक्खमित्वान पब्बजुं ॥ ३६ ॥

5. ८७० महारट्ठमिसी गन्त्वा सो महाधम्मरक्खितो ।
महानारदकस्सपव्हं जातकं कथयी तहिं ॥ ३७ ॥

८७१ मग्गफलं पापुणिंसु चतुरासीति सहस्सका ।
तेरसं तु सहस्सानि पब्बजिंसु तदन्तिके ॥ ३८ ॥

6. ८७२ गन्त्वान योनविसयं सो महारक्खितो इसि ।
कालकारामसुत्तन्तं कथेसि जनमज्झगो ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८७३ पाणसतसहस्सानि सहस्सानि च सत्तति ।
मग्गफलं पापुणिंसु, दससहस्सानि पब्बजुं ॥ ४० ॥

८७४ गन्त्वा चतूहि थेरेहि देसेसि मज्झिमो इसि ।
हिमवन्तपदेसस्मिं धम्मचक्कप्पवत्तनं ॥ ४१ ॥

८७५ मग्गफलं पापुणिंसु असीतिपाणकोटियो ।
विसुं ते पञ्चरट्ठानि पञ्च थेरा पसादयुं ॥ ४२ ॥

८७६ पुरिसा सतसहस्सानि एकेकस्से'व सन्तिके ।
पब्बजिंसु पसादेन सम्मासम्बुद्धसासने ॥ ४३ ॥

८७७ सद्धिमु'त्तरथेरेन सोणत्थेरो महिद्धिको ।
सुवण्णभूमिमगमा, तस्मिं तु समये पन ॥ ४४ ॥

८७८ जाते जाते राजगेहे दारके रुद्दरक्खसी ।
समुद्दतो निक्खमित्वा भक्खयित्वान गच्छति ॥ ४५ ॥

८७९ तस्मिं खणे राजगेहे जातो होति कुमारको ।
थेरे मनुस्सा पस्सित्वा "रक्खसानं सहायका" ॥ ४६ ॥

८८० इति चिन्तिय मारेतुं सायुधा उपसङ्कमुं ।
"किमेतं ?" ति च पुच्छित्वा थेरा ते एवमाहु ते ॥ ४७ ॥

८८१ "समणा वयं सीलवन्ता, न रक्खसीसहायका" ।
रक्खसी सा सपरिसा निक्खन्ता होति सागरा ॥ ४८ ॥

८८२ तं दिस्वान महारावं विरविंसु महाजना ।
दिगुणे रक्खसे थेरो मापयित्वा भयानके ॥ ४९ ॥

८८३ तं रक्खसिं सपरिसं परिक्खिपि समन्ततो ।
'इदं इमेहि लद्धं' ति मन्त्वा भीता पलायि सा ॥ ५० ॥

८८४ तस्स देसस्स आरक्खं ठपेत्वान समन्ततो ।
तस्मिं समागमे थेरो ब्रम्हजालमदेसयि ॥ ५१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८८५ सरणेसु च सीलेसु अट्ठंसु बहवो जना, ।
सट्ठिया तु सहस्सानं धम्मामिसमयो अहु ॥ ५२ ॥

८८६ अड्ढुड्ढानि सहस्सानि पब्बजुं कुलदारका, ।
पब्बजिंसु दियड्ढं तु सहस्सं कुलधीतरो ॥ ५३ ॥

८८७ ततो पभुति सञ्जाते राजगेहे कुमारके ।
तत्थ करिंसु राजानो सोणुत्तरसनामके ॥ ५४ ॥

८८८ महादयस्सा'पि जिनस्स कड्ढनं
विहाय पत्तं अमतं सुखम्पि ते ।
करिंसु लोकस्स हितं तहिं तहिं
भवेय्य को लोकहिते पमादवा? ति ॥ ५५ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे नानादेसप्पसादो नाम द्वादसमो परिच्छेदो ।

—×—

तेरसमो परिच्छेदो

[महिन्दागमनो]

८८९ महामहिन्दत्थेरो सो तदा द्वादसवस्सिको ।
उपज्झायेन आणत्तो सङ्घेन च महामति ॥ १ ॥

८९० लङ्कादीपं पसादेतुं कालं पेक्ख विचिन्तयि ।
"बुद्धो मुटसिवो राजा, राजा होतु सुतो" इति ॥ २ ॥

८९१ तदन्तरे ञातिगणं दट्ठुं कत्वान मानसं ।
उपज्झायञ्च सङ्घञ्च वन्दित्वा'पुच्छ भूपतिं ॥ ३ ॥

८९२ आदाय चतुरो थेरे सङ्घमित्ताय अत्रज ।
सुमनं सामणेरञ्च छळभिञ्ञं महिद्धिकं ॥ ४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

८९३ ञातीनं सङ्गहं कातुं अगमा दक्खिणागिरिं ।
तथा तस्स चरन्तस्स छ मासा समतिक्कमुं ॥ ५ ॥

८९४ कमेन वेदिसगिरिं नगरं मातु देविया ।
सम्पत्तो मातरं पस्सि, देवी दिस्वा पियं सुतं ॥ ६ ॥

८९५ भोजयित्वा सपरिसं अत्तना येव कारितं ।
विहारं वेदिसगिरिं थेरमा'रोपयी सुभं ॥ ७ ॥

८९६ अवन्तिरट्ठं भुञ्जन्तो पितरा दिन्नम'त्तनो ।
सो असोककुमारो हि उज्जेनीगमना पुरा ॥ ८ ॥

८९७ वेदिसे नगरे वासं उपगन्त्वा तहिं सुभं ।
देविं नाम लभित्वान कुमारिं सेट्ठिधीतरं ॥ ९ ॥

८९८ सवास ताय कप्पेसि, गब्भं गण्हिंय तेन सा ।
उज्जेनियं कुमारं तं महिन्दं जनयी सुभं ॥ १० ॥

८९९ वस्सद्वयमतिक्कम्म सङ्घमित्तञ्च धीतरं ।
तस्मिं काले वसति सा वेदिसे नगरे तहिं ॥ ११ ॥

९०० थेरो तत्थ निसीदित्वा कालञ्ञू इति चिन्तयि ।
"पितरा मे समाणत्तं अभिसेकमहुस्सवं ॥ १२ ॥

९०१ देवानम्पियतिस्सो सो महाराजा'नुभोतु च ।
वत्थुत्तयगुणं चा'पि सुत्वा जानातु दूततो ॥ १३ ॥

९०२ आरोहतु मिस्सकनगं जेट्ठमासस्सु'पोसथे ।
तदहे'व गमिस्साम लङ्कादीपवरं मयं" ॥ १४ ॥

९०३ महिन्दो उपसङ्कम्म महिन्दत्थेर'मुत्तमं ।
"याहि लङ्कं पसादेतुं, सम्बुद्धेना'पि व्याकतो ॥ १५ ॥

९०४ मयम्पि तत्थुपत्थम्भा भविस्सामा"ति अब्रवि ।
देविया भगिनीधीतु पुत्तो भण्डुकनामको ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९०५ थेरेन देविया धम्मं सुत्वा देसितमे'व तु ।
अनागामिफलं पत्वा वसि थेरस्स सन्तिके ॥ १७ ॥

९०६ तत्थ मासं वसित्वान जेट्ठमासस्सु'पोसथे ।
थेरो चतूहि थेरेहि सुमनेना'थ भण्डुना ॥ १८ ॥

९०७ सद्धिं तेन गहट्ठेन नरताञ्ञत्तिहेतुना ।
तस्मा विहारा आकासं उग्गन्त्वा सो महिद्धिको ॥ १९ ॥

९०८ गणेने 'व इधागम्म रम्मे मिस्सकपब्बते ।
अट्ठासि सीलकूटम्हि रुचिर'म्बत्थले वरे ॥ २० ॥

९०९ लङ्कापसादनगुणेन वियाकतो सो
लङ्काहिताय मुनिना सयितेन अन्ते ।
लङ्काय सत्थुसदिसो हितहेतु तस्सा
लङ्कामरूहि महितो'भिनिसीदि तत्था'ति ॥ २१ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महिन्दागमनो नाम
तेरसमो परिच्छेदो ।

——××——

चुद्दसमो परिच्छेदो

[नगरप्पवेसनं]

९१० देवानम्पियतिस्सो सो राजा सलिलकीळितं ।
दत्वा नगरवासीनं मिगवं कीळितुं अगा ॥ १ ॥

९११ चत्ताळीससहस्सेहि नरेहि परिवारितो ।
धावन्तो पदसा येव अगमा मिस्सकं नगं ॥ २ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९१२ थेरे दस्सेतुमिच्छन्तो देवो तस्मिं महीधरे।
गुम्बं भक्खयमानो' व अट्ठा गोकण्णरूपवा ॥ ३ ॥

९१३ राजा दिस्वा "पमत्तं तं न युत्तं विज्झितुं" इति।
जियासद्दम'का धावि गोकण्णो पब्बतन्तरं ॥ ४ ॥

९१४ राजा'नुधावि, सो धावं थेरानं सन्तिकं गतो।
थेरे दिट्ठे नरिन्देन सयं अन्तरधायि सो ॥ ५ ॥

९१५ थेरो "बहुसु दिट्ठेसु अतिभायिस्सती" ति (सो)
अत्तानमेव दस्सेसि; पस्सित्वा तं महीपति ॥ ६ ॥

९१६ भीतो अट्ठासि, तं थेरो "एहि तिस्सा" ति अब्रवि।
'तिस्सो'ति वचनेनेव राजा "यक्खो" ति चिन्तयि ॥ ७ ॥

९१७ "समणा मयं महाराज धम्मराजस्स सावका।
तवे'व अनुकम्पाय जम्बुदीपा इधा'गता" ॥ ८ ॥

९१८ इच्चा'ह थेरो, तं सुत्वा राजा वीतभयो अहु।
सरित्वा सखिसन्देसं "समणा" इति निच्छितो ॥ ९ ॥

९१९ धनुं सरञ्च निक्खिप्प उपसङ्कम्म तं इसिं।
सम्मोदमानो थेरेन सो निसीदि तदन्तिके ॥ १० ॥

९२० तदा तस्स मनुस्सा ते आगम्म परिवारयुं।
तदा सेसे च दस्सेसि महाथेरो सहागते ॥ ११ ॥

९२१ ते 'पि दिस्वा'ब्रवी राजा, "कदा'मे आगता ?" इति।
"मया सद्धिं" ति थेरेन वुत्ते पुच्छि इदं पुन ॥ १२ ॥

९२२ "सन्ति ईदिसका अञ्ञे जम्बुदीपे यती ?" इति।
आह "कासावपज्जोतो जम्बुदीपो, तहिं पन ॥ १३ ॥

९२३ तेविज्जा इद्धिपत्ता च चेतोपरिञ्ञाकोविदा।
दिब्बसोता च अरहन्तो बहू बुद्धस्स सावका" ॥ १४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९२४ पुच्छि "केना'गत'त्था" ? ति, न थलेन न वारिना ।
आगतम्हा' ति वुत्ते सो विजानि नभसागमं ॥ १५ ॥

९२५ विमंसं सो महापञ्ञो पञ्ञं (v. l. सण्हं) पञ्हं
अपुच्छि तं, ।
पुट्ठो पुट्ठो वियाकासि तं तं पञ्हं महिपति ॥ १६ ॥

९२६ "रुक्खो'यं राज किन्नामो ?" "अम्बो नाम अयं तरु ।
"इमं मुञ्चिय अत्थ'म्बो"? "सन्ति अम्बतरू बहू"॥१७॥

९२७ इमञ्च अम्बं ते च'म्बे मुञ्चिय'त्थि महीरुहा ? ।
"सन्ति भन्ते बहू रुक्खा, अनम्बा पन ते तरु" ॥ १८ ॥

९२८ "अञ्ञे अम्बे अनम्बे च मुञ्चिय'त्थि महीरुहा ?" ।
"अयं भन्ते अम्बरुक्खो" "पण्डितो'सि
नरिस्सर" ॥ १९ ॥

९२९ "सन्ति ते ञातका राज ? " "सन्ति भन्ते बहू जना" ।
"सन्ति अञ्ञातका राज" ? "सन्ति ते ञातितो
बहू" ॥ २० ॥

९३० "ञातके ते च अञ्ञे च मुञ्चिय'ञ्ञोपि अत्थि नु ?" ।
"अहमेव भन्ते" "साधु, त्वं पण्डितो' सि
नरिस्सर" ॥ २१ ॥

९३१ पण्डितो' ति विदित्वान चूळहत्थिपदोपमं ।
सुत्तन्तं देसयी थेरो महीपस्स महामति ॥ २२ ॥

९३२ देसनापरियोसाने सद्धिं तेहि नरेहि सो ।
चत्ताळीससहस्सेहि सरणेसु पतिट्ठहि ॥ २३ ॥

९३३ भत्ता'मिहारं सायण्हे रञ्ञो अभिहरुं तदा ।
"न भुञ्जिस्सन्ति दानी 'मे" इति जानम्पि
भूपति ॥ २४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९३४ "पुच्छितुं येव युत्तं"ति भत्तेना'पुच्छि ते इसी ।
"न भुञ्जाम इदानी"ति वुत्ते कालञ्च पुच्छि सो ॥२५॥

९३५ काले वुत्ते' ब्रवी एवं "गच्छाम नगरं" इति ।
"तुवं गच्छ महाराज, वसिस्साम मयं इध" ॥ २६ ॥

९३६ "एवं सति कुमारो'यं अम्हेहि सह गच्छतु" ।
"अयं हि आगतफलो राज विञ्ञातसासनो ॥ २७ ॥

९३७ अपेक्खमानो पब्बज्जं वसतु'म्हाक सन्तिके; ।
इदानि पव्वाजेस्साम इमं, त्वं गच्छ भूमिप" ॥ २८ ॥

९३८ "पातो रथं पेसयिस्साम, तुम्हे तत्थ ठिता पुरं ।
याथा"ति थेरे वन्दित्वा भण्डु नेत्वेकमन्तिक ॥ २९ ॥

९३९ पुच्छि थेराधिकारं सो, रञ्ञो सब्बम'भासि सो ।
थेरं अत्वा'तितुट्ठो सो लाभा मे इति चिन्तयि ॥ ३० ॥

९४० भण्डुस्स गिहिभावेन गतासङ्को नरिस्सरो ।
अञ्ञासि नरभाव सो "पव्वाजेम इमं" इति ॥ ३१ ॥

९४१ थेरो तं गामसीमायं तस्मिं येव गणे अका ।
भण्डुकस्स कुमारस्स पब्बज्जमुपसम्पदं, ॥ ३२ ॥

९४२ तस्मिं येव खणे सो च अरहत्तम'पापुणि ।
सुमनं सामणेरं तं थेरो आमन्तयी ततो ॥ ३३ ॥

९४३ "धम्मस्सवणकालं त्वं घोसेही"ति, अपुच्छि सो ।
"सावेन्तो कित्तकं ठानं भन्ते घोसेम'हं?" इति ॥ ३४ ॥

९४४ "सकलं तम्बपण्णि" ति वुत्ते थेरेन इद्धिया ।
सावेन्तो सकलं लङ्कं धम्मकालम'घोसयि ॥ ३५ ॥

९४५ राजा नागचतुक्के सो सोण्डिपस्से निसीदिय ।
भुञ्जन्तो तं रव सुत्वा थेरन्तिकं अपेसयि ॥ ३६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९४६ "उपद्दवो नु अत्थी?" ति आह "न'त्थि उपद्दवो ।
सोतुं सम्बुद्धवचनं कालो घोसापितो" इति ॥ ३७ ॥

९४७ सामणेररवं सुत्वा भुम्मा देवा अघोसयुं, ।
एवं कमेन सो सद्दो ब्रम्हलोकं समारुहि ॥ ३८ ॥

९४८ तेन घोसेन देवानं सन्निपातो महा अहु, ।
समचित्तसुत्तं देसेसि थेरो तस्मिं समागमे ॥ ३९ ॥

९४९ असङ्ख्यानं देवानं धम्मामिसमयो अहु, ।
बहु नागा सुपण्णा च सरणेसु पतिट्ठहुं ॥ ४० ॥

९५० यथेदं सारिपुत्तस्स सुत्तं थेरस्स भासतो ।
तथा महिन्दथेरस्स अहु देवसमागमो ॥ ४१ ॥

९५१ राजा पभाते पाहेसि रथं, सारथि सो गतो ।
"आरोहथ रथं, याम नगरं" इति ते ब्रवि ॥ ४२ ॥

९५२ "ना'रोहाम रथं, गच्छ, गच्छाम तव पच्छतो" ।
इति वत्वान पेसेत्वा सारथिं सुमनोरथा ॥ ४३ ॥

९५३ वेहासम'ब्भुग्गन्त्वा ते नगरस्स पुरत्थतो ।
पठमत्थूपठानम्हि ओतरिंसु महिद्धिका ॥ ४४ ॥

९५४ थेरेहि पठमोतिण्णट्ठानम्हि कतचेतियं ।
अज्जा'पि वुच्चते तेन एवं पठमचेतियं ॥ ४५ ॥

९५५ रञ्ञा थेरगुणं सुत्वा रञ्ञो अन्तेपुरित्थियो ।
थेरदस्सनमिच्छिंसु यस्मा, तस्मा महीपति ॥ ४६ ॥

९५६ अन्तो' व राजवत्थुस्स रम्मं कारेसि मण्डपं ।
सेतेहि वत्थपुप्फेहि छादितं समलङ्कतं ॥ ४७ ॥

९५७ उच्चासेय्याविरमणं सुतत्ता थेरसन्तिके ।
कङ्खि 'उच्चासने थेरो निसीदेय्य नु खो?' ति च ॥ ४८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९५८ तदन्तरे सारथि सो थेरे दिस्वा तहिं ठिते ।
चीवरं पारुपन्ते ते अतिविम्हितमानसो ॥ ४९ ॥

९५९ गन्त्वा रञ्ञो निवेदेसि, सुत्वा सब्बं महीपति ।
"निसज्जं न करिस्सन्ति पीठकेसू"ति निच्छतो ॥ ५० ॥

९६० "सुसाधु भुम्मत्थरणं पञ्ञापेथा"ति भासिय ।
गन्त्वा पटिपथं थेरे सक्कचं अभिवादिय ॥ ५१ ॥

९६१ महामहिन्दथेरस्स हत्थतो पत्तमादिय ।
सक्कारपूजाविधिना पुरं थेरं पवेसयि ॥ ५२ ॥

९६२ दिस्वा आसनपञ्ञत्तिं नेमित्ता व्याकरुं इति ।
'गहीता पठवि'मेहि, दीपे हेस्सन्ति इस्सरा' ॥ ५३ ॥

९६३ नरिन्दो पूजयन्तो ते थेरे अन्तेपुरं नयि ।
तत्थ ते दुस्सपीठेसु निसीदिंसु यथारहं ॥ ५४ ॥

९६४ ते यागुखज्जभोज्जेहि सयं राजा अतप्पयि ।
निट्ठिते भत्तकिच्चम्हि सयं उपनिसीदिय ॥ ५५ ॥

९६५ कनिट्ठस्सो पराजस्स महानागस्स जायिकं ।
वसन्ति राजगेहे'व पक्कोसापेसि च अनुळं ॥ ५६ ॥

९६६ आगम्म अनुळा देवी पञ्चइत्थिसतेहि सा ।
थेरे वन्दिय पूजेत्वा एकमन्तमुपाविसि ॥ ५७ ॥

९६७ पेतवत्थुं विमानञ्च सच्चसंयुत्तमेव च ।
देसेसि थेरो, ता इत्थी पठमं फलमज्झगु ॥ ५८ ॥

९६८ हिय्यो दिट्ठमनुस्सेहि सुत्वा थेरगुणे बहू ।
थेरदस्सनमिच्छन्ता समागन्त्वान नागरा ॥ ५९ ॥

९६९ राजद्वारे महासद्दं अकरुं, तं महिपति ।
सुत्वा पुच्छिय जानित्वा आह तेसं हितत्थिको ॥ ६० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९७० "सब्बेसं इध सम्बाधो, सालं मङ्गलहत्थिनो ।
सोधेन्तु, तत्थ दक्खिन्ति थेरे'मे नागरा" इति ॥ ६१ ॥

९७१ सोधेत्वा हत्थिसालं तं वितानादीहि सज्जुकं ।
अलङ्करित्वा सयनानि पञ्ञपेसु यथारहं ॥ ६२ ॥

९७२ सथेरो तत्थ गन्त्वान महाथेरो निसीदिय ।
सो देवदूतसुत्तन्तं कथेसि कथिको महा ॥ ६३ ॥

९७३ तं सुत्वान पसीदिंसु नागरा ते समागता ।
तेसु पाणसहस्सं तु पठमं फलमज्झगुं ॥ ६४ ॥

९७४ लङ्कादीपे सो सत्थुकप्पो अकप्पो
लङ्काधिट्ठाने द्वीसु ठानेसु थेरो ।
धम्मं भासित्वा दीपभासाय एवं
सद्धम्मोतारं कारयी दीपदीपो'ति ॥ ६५ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे नगरप्पवेसनं नाम
चुद्दसमो परिच्छेदो।

——××——

पञ्चदसमो परिच्छेदो

[महाविहारपटिग्गहणो]

९७५ "हत्थिसाला पि सम्बाधो" इति तत्थ समागता ।
ते नन्दनवने रम्मे दक्खिणद्वारतो बहि ॥ १ ॥

९७६ राजुय्याने घनच्छाये सीतले नीलसद्दले ।
पञ्ञापेसुं आसनानि थेरानं सादरा नरा ॥ २ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९७७ निक्खम्म दक्खिणद्वारा थेरो तत्थ निसीदि च ।
महाकुलीना चा'गम्म इत्थियो बहुका तहिं ॥ ३ ॥

९७८ थेरं उपनिसीदिंसु उय्यानं पूरयन्तियो ।
बालपण्डितसुत्तन्तं तासं थेरो अदेसयि ॥ ४ ॥

९७९ सहस्सइत्थियो तासु पठमं फलमज्झगु ।
एवं तत्थे'व उय्याने सायण्हसमयो अहु ॥ ५ ॥

९८० ततो थेरा निक्खमिंसु "याम तं पब्बतं" इति ।
तं रञ्ञो पटिवेदेसुं, सीघं राजा उपागमि, ॥ ६ ॥

९८१ उपागम्मा' ब्रवी थेरं "सायं दूरो च पब्बतो ।
इधे'व नन्दनु'य्याने निवासो फासुको" इति ॥ ७ ॥

९८२ "पुरस्स अच्चा'सन्नत्ता असारुप्पं" ति भासिते ।
"महामेघवनुय्यानं ना'तिदूरा'तिसन्तिके ॥ ८ ॥

९८३ रम्मं छायू'दकू'पेतं, निवासो तत्थ रोचतु ।
निवत्तितब्बं भन्ते" ति, थेरो तत्थ निवत्तयि ॥ ९ ॥

९८४ तस्मिं निवत्तठानम्हि कदम्बनदियन्तिके ।
निवत्तचेतियं नाम कतं वुच्चति चेतियं ॥ १० ॥

९८५ तं नन्दनं दक्खिणेन सयं थेरो रथेसभो ।
महामेघवनु'य्यानं पाचीनद्वारकं नयि ॥ ११ ॥

९८६ तत्थ राजघरे रम्मे मञ्चपीठानि साधुकं ।
साधूनि सन्थरापेत्वा, "वसथे'त्थ सुखं" इति ॥ १२ ॥

९८७ राजा थेरं'भिवादेत्वा अमच्चपरिवारितो ।
पुरं पाविसि, थेरा तु तं रत्तिं तत्थ ते वसुं ॥ १३ ॥

९८८ पभाते येव पुप्फानि गहेत्वा धरणीपति ।
थेरे उपेच्चा वन्दित्वा पूजेत्वा कुसुमेहि च ॥ १४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

९८९ पुच्छि "कच्चि सुखं वुत्थं ? उय्यानं फासुकं ?" ति च ।
सुखं वुत्थं महाराज, उय्यानं यतिफासुकं ॥ १५ ॥

९९० "आरामो कप्पते भन्ते संघस्सा ?" ति अपुच्छि सो ।
"कप्पते" इति वत्वान कप्पा'कप्पेसु कोविदो ॥ १६ ॥

९९१ थेरो वेळुवनारामपटिग्गहणम'ब्रवि ।
तं सुत्वा अतिहट्ठो सो, तुट्ठहट्ठो महाजनो ॥ १७ ॥

९९२ थेरान वन्दनत्थाय देवी तु अनुळा'गता ।
सद्धिं पञ्चसति'त्थीहि दुतियं फलमज्झगा ॥ १८ ॥

९९३ सा सपञ्चसता देवी अनुळा'ह महीपतिं ।
"पब्बजिस्साम देवा" ति, राजा थेरम'वोच सो ॥ १९ ॥

९९४ "पब्बाजेथ इमायो"ति थेरो आह महिपतिं ।
"न कप्पति महाराज पब्बाजेतुं थियो हि नो ॥ २० ॥

९९५ अत्थि पाटलिपुत्तस्मिं भिक्खुणी मे कनिट्ठिका ।
सङ्घमित्ता'ति नामेन विस्सुता, सा बहुस्सुता ॥ २१ ॥

९९६ नरिन्द समणिण'न्दस्स महाबोधिदुमि'न्दतो ।
दक्खिणं साखमा'दाय तथा भिक्खुणियो वरा ॥ २२ ॥

९९७ आगच्छतू'ति पेसेहि रञ्ञो नो पितु सन्तिकं ।
पब्बाजेस्सति सा थेरी आगता इत्थियो इमा" ॥ २३ ॥

९९८ "साधू" ति वत्वा गण्हित्वा राजा भिङ्कारमुत्तमं ।
"महामेघवनुय्यानं दम्मि सङ्घस्सि'मं." इति ॥ २४ ॥

९९९ महिन्दथेरस्स करे दक्खिणो'दकमा'किरि ।
महिया पतिते तोये अकम्पित्थ महामही ॥ २५ ॥

१००० "कस्मा कम्पति भूमी?" ति भूमिपालो अपुच्छि तं ।
"पतिट्ठितत्ता दीपम्हि सासनस्सा" ति सो'ब्रवि ॥ २६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१००१ थेरस्स उपनामेसि जातिपुप्फानि जातिमा ।
थेरो राजघरं गन्त्वा तस्स दक्खिणतो ठितो ॥ २७ ॥

१००२ रुक्खम्हि पिचुले अट्ठ पुप्फमुट्ठी समोकिरि ।
तत्था'पि पठवी कम्पि, पुट्ठो तस्सा'ह कारणं ॥ २८ ॥

१००३ "अहोसि तिण्णं बुद्धानं काले'पि इध माळको ।
नरिन्द सङ्घकम्मत्थं भविस्सति इदानि पि" ॥ २९ ॥

१००४ राजगेहा उत्तरतो चारुपोक्खरणिं अगा ।
तत्तकाने'व पुप्फानि थेरो तत्था'पि ओकिरि ॥ ३० ॥

१००५ तत्था'पि पठवी कम्पि, पुट्ठो तस्सा'ह कारणं ।
"जन्ताघरपोक्खरणी अयं हेस्सति भूमिप" ॥ ३१ ॥

१००६ तस्से'व राजगेहस्स गन्त्वान द्वारकोट्ठकं ।
तत्तकेहे'व पुप्फेहि, तं ठानं पूजयी इसि ॥ ३२ ॥

१००७ तदा'पि (v. l. तत्था'पि) पठवी कम्पि, हट्ठलोमो
अतीव सो ।
राजा तं कारणं पुच्छि, थेरो तस्सा'ह कारणं ॥ ३३ ॥

१००८ "इमम्हि कप्पे बुद्धानं तिण्णन्नं बोधिरुक्खतो ।
आनेत्वा दक्खिणा साखा रोपिता इध भूमिप ॥ ३४ ॥

१००९ तथागतस्स अम्हाकं बोधिसाखा'पि दक्खिणा ।
इमस्मिं येव ठानम्हि पतिट्ठिस्सति भूमिप" ॥ ३५ ॥

१०१० ततो'गमा महाथेरो महामुचलमाळकं ।
तत्तकमे'व पुप्फानि तस्मिं ठाने समोकिरि ॥ ३६ ॥

१०११ तत्था'पि पठवी कम्पि, पुट्ठो तस्सा'ह कारणं ।
सङ्घस्सु'पोसथागारं इध हेस्सति भूमिप' ॥ ३७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०१२ पञ्हम्बमाळकट्ठानं ततो'गमा महामति (v.l. महीपति)।
सुपक्कं अम्बपक्कञ्च वण्णगन्धरसुत्तमं ॥ ३८ ॥

१०१३ महन्तमु'पनामेसि रञ्ञो उय्यानपालको।
तं थेरस्सु'पनामेसि राजा अतिमनोरमं ॥ ३९ ॥

१०१४ थेरो निसीदना'कारं दस्सेसि जनताहितो।
अत्थरापेसि तत्थे'व राजा अत्थरणं वरं ॥ ४० ॥

१०१५ अदा तत्थ निसिन्नस्स थेरस्स'म्बं महीपति,।
थेरो तं परिभुञ्जित्वा रोपन'त्थाय राजिनो ॥ ४१ ॥

१०१६ अम्बट्ठिकं अदा, राजा तं सयं तत्थ रोपयि।
हत्थे तस्सो'परि थेरो धोवि तस्स विरूळिहया ॥ ४२ ॥

१०१७ तं खणमे'व वीजम्हा तम्हा निक्खम्म अङ्कुरो।
कमेना'तिमहारुक्खो पत्तफलधरो अहु ॥ ४३ ॥

१०१८ तं पाटिहारियं दिस्वा परिसा'यं सराजिका।
नमस्समाना अट्ठासि थेरे हट्ठतनूरुहा ॥ ४४ ॥

१०१९ थेरो तदा पुप्फमुट्ठी अट्ठ तत्थ समोकिरि।
तत्था'पि पठवी कम्पि, पुट्ठो तस्सा'ह कारणं ॥ ४५ ॥

१०२० "सङ्घस्सु'प्पन्नलाभानं अनेकेसं नराधिप।
सङ्गम्म भाजनट्ठानं इदं ठानं भविस्सति" ॥ ४६ ॥

१०२१ ततो गन्त्वा चतुस्सालाठानं तत्थ समोकिरि।
तत्तकाने'व पुप्फानि, कम्पि तत्था'पि मेदिनी ॥ ४७ ॥

१०२२ तं कम्पकारणं पुच्छि राजा, थेरो वियाकरि।
"तिण्णन्नं पुब्बबुद्धानं राजुय्यानपटिग्गहे ॥ ४८ ॥

१०२३ दानवत्थुनाहटानि दीपवासीहि सब्बतो।
इध ठपेत्वा भोजेसुं ससङ्घे सुगते तयो ॥ ४९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०२४ इदानि पन एत्थे'व चतुस्साला भविस्सति ।
सङ्घस्सि'ध भत्तग्गं भविस्सति नराधिप ॥ ५० ॥

१०२५ महाथूपट्ठितट्ठानं ठाना'ठानविदू ततो ।
अगमासि महाथेरो महिन्दो दीपदीपनो (v.l. दीपवड्ढनो) ॥ ५१ ॥

१०२६ तदा अन्तो परिक्खेपे राजुय्यानस्स खुद्दिका ।
ककुधव्हा अहू वा'पि, तस्सो'परि जलन्तिके ॥ ५२ ॥

१०२७ थूपारहं थलट्ठानं अहु, थेरे तहिं गते ।
रञ्ञो चम्पकपुप्फानं पुटकान'ट्ठ आहरुं ॥ ५३ ॥

१०२८ तानि चम्पकपुप्फानि राजा थेरस्सु'पानयि ।
थेरो चम्पकपुप्फेहि तेहि पूजेसि तं थलं ॥ ५४ ॥

१०२९ तत्था'पि पठवी कम्पि, राजा तं कम्पकारणं ।
पुच्छि, थेरो'नुपुब्बेन आह तं कम्पकारणं ॥ ५५ ॥

१०३० "इदं ठानं महाराज चतुबुद्धनिसेवितं ।
थूपारहं हितत्थाय सुखत्थाय च पाणिनं ॥ ५६ ॥

(1) १०३१ इमम्हि कप्पे पठमं ककुसन्धो जिनो अहु ।
सब्बधम्मविदू सत्था सब्बलोका'नुकम्पको ॥ ५७ ॥

१०३२ महातित्थव्हयं आसि महामेघवनं इदं ।
नगरं अभयं नाम पुरत्थिमदिसाय'हु ॥ ५८ ॥

१०३३ कदम्बनदिया पारे, तत्थ राजा'भयो अहु ।
नामेन ओजदीपोति अयं दीपो तदा अहु ॥ ५९ ॥

१०३४ रक्खसेहि जनस्से'त्थ रोगो पज्जरको अहु ।
ककुसन्धो दसबलो दिस्वान तदु'पद्दवं ॥ ६० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०३५ तं हन्त्वा सत्तविनयं पवत्तिं सासनस्स च।
कातुं इमस्मिं दीपस्मिं करुणाबलचोदितो ॥ ६१ ॥

१०३६ चत्तलिससहस्सेहि तादीहि परिवारितो।
नभसा'गम्म अट्ठासि देवकूटम्हि पब्बते ॥ ६२ ॥

१०३७ सम्बुद्धस्सा'नुभावेन रोगो पज्जरको इध।
उपसन्तो महाराज दीपम्हि सकले तदा ॥ ६३ ॥

१०३८ तत्थ ठितो अधिट्ठासि नरिस्सर मुनिस्सरो।
"सब्बे मं अज्ज पस्सन्तु ओजदीपम्हि मानुसा ॥ ६४ ॥

१०३९ आगन्तुकामा सब्बे' व मनुस्सा मम सन्तिकं।
आगच्छन्तु अकिच्छेन खिप्पं चा' ति महामुनि ॥ ६५ ॥

१०४० ओभासन्तं मुनिन्दं तं ओभासेन्तञ्च पब्बतं।
राजा च नागरा चे' व दिस्वा खिप्पं उपागमुं ॥ ६६ ॥

१०४१ देवता बलिदानत्थं मनुस्सा च तहिं गता।
देवता इति मञ्ञिसु ससङ्घं लोकनायकं ॥ ६७ ॥

१०४२ राजा सो मुनिराजं तं अतिहट्ठो'भिवादिय।
निमन्तयित्वा भत्तेन आनेत्वा पुरसन्तिकं ॥ ६८ ॥

१०४३ 'ससङ्घस्स मुनिन्दस्स निसज्जारहमु'त्तमं।
रमणीयमि'दं ठानं असम्बाधं'ति चिन्तिय ॥ ६९ ॥

१०४४ कारिते मण्डपे रम्मे पल्लङ्केसु वरेसु तं।
निसीदापेसि सम्बुद्धं ससङ्घं इध भूपति ॥ ७० ॥

१०४५ निसिन्नं इध पस्सन्ता ससङ्घं लोकनायकं।
दीपे मनुस्सा आनेसुं पण्णाकारे समन्ततो ॥ ७१ ॥

१०४६ अत्तनो खज्जभोज्जेहि तेहि तेहा'भतेहि च।
सन्तप्पेसि ससङ्घं तं राजा सो लोकनायकं ॥ ७२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०४७ इधे'व पच्छाभत्तं तं निसिन्नस्स जिनस्स सो।
महातित्थकमु'य्यानं राजा'दा दक्खिणं वरं ॥ ७३ ॥

१०४८ अकालपुप्फालङ्कारे महातित्थवने तदा।
पटिग्गहीते बुद्धेन अकम्पित्थ महामही ॥ ७४ ॥

१०४९ एत्थे'व सो निसीदित्वा धम्मं देसेसि नायको।
चत्तालिससहस्सानि पत्ता मग्गफलं नरा ॥ ७५ ॥

१०५० दिवाविहारं कत्वान महातित्थवने जिनो।
सायण्हसमये गन्त्वा बोधिट्ठानारहं महिं ॥ ७६ ॥

१०५१ निसिन्नो तत्थ अप्पेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो।
इति चिन्तेसि सम्बुद्धो हितत्थं दीपवासिनं ॥ ७७ ॥

१०५२ "आदाय दक्खिणं साखं बोधितो मे सिरीसतो।
आगच्छतु रूपनन्दा (v. l. रुचानन्दा; राजनन्दा)
भिक्खुणी सहभिक्खुणी" ॥ ७८ ॥

१०५३ तस्स तं चित्तम'ञ्ञाय सा थेरी तदनन्तरं।
गहेत्वा तत्थ राजानं उपसङ्कम्म तं तरुं ॥ ७९ ॥

१०५४ लेखं दक्खिणसाखाय दापेत्वान महिद्धिका।
मनोसिलाय छिन्नं तं ठितं हेमकटाहके ॥ ८० ॥

१०५५ इद्धिया बोधिमा'दाय सा पञ्चसतभिक्खुणी।
इधा' नेत्वा महाराज देवता-परिवारिता ॥ ८१ ॥

१०५६ ससुवण्णकटाहं तं सम्बुद्धेन पसारिते।
ठपेसि दक्खिणे हत्थे, तं गहेत्वा तथागतो ॥ ८२ ॥

१०५७ पतिट्ठापेतुमा'दासि (v.l. पतिट्ठपेतुं पादसि)
बोधिं रञ्ञो'भयस्स, तं।
महातित्थम्हि उय्याने पतिट्ठापेसि भूपति ॥ ८३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०५८ ततो गन्त्वान सम्बुद्धो इतो उत्तरतो पन ।
सिरीसमाळके रम्मे निसीदित्वा तथागतो ॥ ८४ ॥

१०५९ जनस्स धम्मं देसेसि धम्मा'भिसमयो तहिं ।
वीसतिया सहस्सानं पाणानं आसि भूमिप ॥ ८५ ॥

१०६० ततो'पि उत्तरं गन्त्वा थूपारामम्हि सो जिनो ।
निसिन्नो तत्थ अप्पेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो ॥ ८६ ॥

१०६१ धम्मं देसेसि सम्बुद्धो परिसाय, तहिं पन ।
दसपाणसहस्सानि पत्तमग्गफलान'हुं ॥ ८७ ॥

१०६२ अत्तनो धम्मकरकं मनुस्सानं नमस्सितुं ।
दत्वा सपरिवारं तं ठपेत्वा इध भिक्खुणिं ॥ ८८ ॥

१०६३ सह भिक्खुसहस्सेन महादेवञ्च सावकं ।
ठपेत्वा इध सम्बुद्धो ततो पाचीनतो पन ॥ ८९ ॥

१०६४ ठितो रतनमाळम्हि जनं समनुसासिय ।
ससङ्घो नभमु'ग्गन्त्वा जम्बुदीपं जिनो अगा ॥ ९० ॥

(2) १०६५ इमम्हि कप्पे दुतियं कोणागमननायको ।
अहु सब्बविदू सत्था सब्बलोकानु'कम्पको ॥ ९१ ॥

१०६६ महानोमव्हयं आसि महामेघवनं इदं ।
वट्टनामपुरं (v.l. वड्ढमानपुरं) नाम दक्खिणाय
दिसाय'हु ॥ ९२ ॥

१०६७ समिद्धो नाम नामेन तत्थ राजा तदा अहु ।
नामेन वरदीपो'ति अयं दीपो तदा अहु ॥ ९३ ॥

१०६८ दुब्बुट्ठ'पद्दवो एत्थ वरदीपे तदा अहु ।
जिनो स कोणागमनो दिस्वान तं उपद्दवं ॥ ९४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०६९ तं हन्त्वा सत्तविनयं पवत्तिं सासनस्स च ।
कातुं इमस्मिं दीपस्मिं करुणाबलचोदितो ॥ ९५ ॥

१०७० तिंस भिक्खुसहस्सेहि तादीहि परिवारितो ।
नभसा'गम्म अट्ठासि नगे सुमनकूटके ॥ ९६ ॥

१०७१ सम्बुद्धस्सा'नुभावेन दुब्बुट्ठि सा खयं अगा ।
सासनन्तरधानन्ता सुब्बुट्ठि च तदा अहु ॥ ९७ ॥

१०७२ तत्थट्ठितो अधिट्ठासि नरिस्सर मुनिस्सरो ।
"सब्बे मं अज्ज पस्सन्तु वरदीपम्हि मानुसा, ॥ ९८ ॥

१०७३ आगन्तुकामा सब्बे'व मनुस्सा मम सन्तिकं ।
आगच्छन्तु अकिच्छेन खिप्पञ्चा"ति महामुनि ॥ ९९ ॥

१०७४ ओभासन्तं मुनिन्दं तं ओभासेन्तञ्च पब्बतं ।
राजा च नागरा चे'व दिस्वा खिप्पमुपागमुं ॥ १०० ॥

१०७५ देवतावलिदानत्थं मनुस्सा च तहिं गता ।
देवता इति मञ्ञिसु ससङ्घं लोकनायकं ॥ १०१ ॥

१०७६ राजा सो मुनिराजं तं अतिहट्ठो'भिवादिय ।
निमन्तयित्वा भत्तेन आनेत्वा पुरसन्तिकं ॥ १०२ ॥

१०७७ 'ससङ्घस्स मुनिन्दस्स निसज्जा'रहमु'त्तमं
रमणीयमिदं ठानं असम्बाधं'ति चिन्तिय ॥ १०३ ॥

१०७८ कारिते मण्डपे रम्मे पल्लङ्केसु वरेसु तं ।
निसीदापेसि सम्बुद्धं ससङ्घं इध भूपति ॥ १०४ ॥

१०७९ निसिन्नं इध पस्सन्ता ससङ्घं लोकनायकं ।
दीपे मनुस्सा आनेसुं पण्णाकारे समन्ततो ॥ १०५ ॥

१०८० अत्तनो खज्जभोज्जेहि तेहि तेहा'भतेहि च ।
सन्तप्पेसि ससङ्घं तं राजा सो लोकनायकं ॥ १०६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१०८१ इधे'व पच्छाभत्तं तं निसिन्नस्स जिनस्स सो ।
महानामकमुय्यानं † राजा 'दा दक्खिणं वरं ॥ १०७ ॥

१०८२ अकालपुप्फा'लङ्कारे महानामवने तदा ।
पटिग्गहीते बुद्धेन अकम्पित्थ महामही ॥ १०८ ॥

१०८३ एत्थे'व सो निसीदित्वा धम्मं देसेसि नायको ।
तदा तिंससहस्सानि पत्ता मग्गफलं नरा ॥ १०९ ॥

१०८४ दिवाविहारं कत्वान महानामवने जिनो ।
सायण्हसमये गन्त्वा पुब्बबोधिट्ठितं महिं ॥ ११० ॥

१०८५ निसिन्नो तत्थ अप्पेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो ।
इति चिन्तेसि सम्बुद्धो हितत्थं दीपवासिनं ॥ १११ ॥

१०८६ "आदाय दक्खिणं साखं ममो'दुम्बरबोधितो ।
आयातु कनकदत्ता (v.l. कन्तकानन्दा)
भिक्खुणी सहभिक्खुणी ॥ ११२ ॥

१०८७ तस्स तं चित्तम'ञ्ञाय सा थेरी तदनन्तरं ।
गहेत्वा तत्थ राजानं उपसङ्कम्म तं तरुं ॥ ११३ ॥

१०८८ लेखं दक्खिणसाखाय दापेत्वान महिद्धिका ।
मनोसिलाय छिन्नं तं ठितं हेमकटाहके ॥ ११४ ॥

१०८९ इद्धिया वोधिमा'दाय सा पञ्चसतभिक्खुणी ।
इधा'गन्त्वा महाराज देवतापरिवारिता ॥ ११५ ॥

१०९० ससुवण्णकटाहं तं सम्बुद्धेन पसारिते ।
ठपेसि दक्खिणे हत्थे, तं गहेत्वा तथागतो ॥ ११६ ॥

१०९१ पतिट्ठपेतुं सो रञ्ञो'दा समिद्धस्स, तं तहिं ।
महानामम्हि उय्याने पतिट्ठापेसि भूपति ॥ ११७ ॥

---

† Geiger has throughout accepted the reading महानोम.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

northward from the Sirisa mālaka

१०९२ ततो गन्त्वान सम्बुद्धो सिरीसमाळकुत्तरे ।
जनस्स धम्मं देसेसि निसिन्नो नागमाळके ॥ ११८ ॥

१०९३ तं धम्मदेसनं सुत्वा धम्माभिसमयो तहिं ।
वीसतिया सहस्सानं पाणानं आसि भूपति ॥ ११९ ॥

१०९४ पुब्बबुद्धनिसिन्नं तं ठानं गन्त्वा पनु'त्तरं, ।
निसिन्नो तत्थ अपेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो ॥ १२० ॥

१०९५ धम्मं देसेसि सम्बुद्धो परिसाय, तहिं पन ।
दसपाणसहस्सानि पत्तमग्गफलान'हुं ॥ १२१ ॥

gindle and relic

१०९६ कायबन्धनधातुं सो मनुस्सेहि नमस्सितुं ।
दत्वा सपरिवारं तं ठपेत्वा इध भिक्खुणिं ॥ १२२ ॥

१०९७ सह भिक्खुसहस्सेन महासुम्बञ्च (v. l. महासुम्म)
. सावकं ।
ठपेत्वा इध सम्बुद्धो ओरं रतनमाळतो ॥ १२३ ॥

१०९८ ठत्वा सुदस्सने माळे जनं समनुसासिय ।
ससङ्घो नभमु'ग्गन्त्वा जम्बुदीपं जिनो अगा ॥ १२४ ॥

(3) १०९९ इमम्हि कप्पे ततियं कस्सपो गोत्ततो जिनो ।
अहु सब्बविदू सत्था सब्बलोका'नुकम्पको ॥ १२५ ॥

११०० महामेघवनं आसि महासागरनामकं ।
विसालं नाम नगरं पच्छिमाय दिसाय'हु ॥ १२६ ॥

११०१ जयन्तो नाम नामेन तत्थ राजा तदा अहु ।
नामेन मण्डदीपो'ति अयं दीपो तदा अहु ॥ १२७ ॥

११०२ तदा जयन्तरञ्ञो च रञ्ञो कनिट्ठभातु च ।
युद्धं उपट्ठितं आसि भिसनं सत्तहिंसनं ॥ १२८ ॥

war had broken out life-destroying

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११०३ कस्सप्पो सो दसबलो तेन युद्धेन पाणिनं ।
महन्तं व्यसनं दिस्वा महाकारुणिको मुनि ॥ १२९ ॥

११०४ तं हन्त्वा सत्तविनयं पवत्तिं सासनस्स च ।
कातुं इमस्मिं दीपस्मिं करुणावलचोदितो ॥ १३० ॥

११०५ वीसतिया सहस्सेहि तादीहि परिवारितो ।
नभसा'गम्म अट्ठासि सुभकूटम्हि पब्बते ॥ १३१ ॥

११०६ तत्थ ठितो अधिट्ठासि नरिस्सर'मुनिस्सरो ।
"सब्बे मं अज्ज पस्सन्तु मण्डदीपम्हि मानुसा ॥ १३२ ॥

११०७ आगन्तुकामा सब्बे' व मनुस्सा मम सन्तिकं ।
आगच्छन्तु अकिच्छेन खिप्पञ्चा"ति महामुनि ॥ १३३ ॥

११०८ ओभासन्तं मुनिन्दं तं ओभासेन्तञ्च पब्बतं ।
राजा च नागरा चे'व दिस्वा खिप्पमु'पागमुं ॥ १३४ ॥

११०९ अत्तनो अत्तनो पत्तविजयाय जना बहू ।
देवतावलिदानत्थं तं पब्बतमु'पागता ॥ १३५ ॥

१११० देवता इति मञ्ञिंसु ससङ्घं लोकनायकं ।
राजा च सो कुमारो च युद्धं उज्झिंसु विम्हिता ॥ १३६ ॥

१११११ राजा सो मुनिराजं तं अतिहट्ठो'भिवादिय ।
निमन्तयित्वा भत्तेन आनेत्वा पुरसन्तिकं ॥ १३७ ॥

१११२ 'ससङ्घस्स मुनिन्दस्स निसज्जार'हमु'त्तमं ।
रमणीयं इदं ठानं असम्बाधं'ति चिन्तिय ॥ १३८ ॥

१११३ कारिते मण्डपे रम्मे पल्लङ्केसु वरेसु तं ।
निसीदापेसि सम्बुद्धं ससङ्घं इध भूपति ॥ १३९ ॥

१११४ निसिन्नमि'ध पस्सन्ता ससङ्घं लोकनायकं ।
दीपे मनुस्सा आनेसुं पण्णाकारे समन्ततो ॥ १४० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१११५ अत्तनो खज्जभोज्जेहि तेहि तेहा'भतेहि च ।
सन्तप्पेसि ससङ्घं तं राजा सो लोकनायकं ॥ १४१ ॥

१११६ इधे'व पच्छाभत्तं तं निसिन्नस्स जिनस्स सो ।
महासागरमु'य्यानं राजा'दा दक्खिणं वरं ॥ १४२ ॥

१११७ अकालपुप्फालङ्कारे महासागरकाननें ।
पटिग्गहीते बुद्धेन अकम्पित्थ महामही ॥ १४३ ॥

१११८ एत्थे'व सो निसीदित्वा धम्मं देसेसि नायको ।
तदा वीससहस्सानि पत्ता मग्गफलं नरा ॥ १४४ ॥

१११९ दिवाविहारं कत्वान महासागरकानने ।
सायण्हे सुगतो गन्त्वा पुब्बबोधिट्ठितं महिं ॥ १४५ ॥

११२० निसिन्नो तत्थ अप्पेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो ।
इति चिन्तेसि सम्बुद्धो हितत्थं दीपवासिनं ॥ १४६ ॥

११२१ "आदाय दक्खिणं साखं मम निग्रोधबोधितो ।
सुधम्मा भिक्खुणी एतु इदानि सह भिक्खुणी" ॥ १४७ ॥

११२२ तस्स तं चित्तम'ञ्ञाय सा थेरी तदनन्तरं ।
गहेत्वा तत्थ राजानमु'पसङ्कम्म तं तरुं ॥ १४८ ॥

११२३ लेखं दक्खिणसाखाय दापेत्वान महिद्धिका ।
मनोसिलाय छिन्नं तं ठितं हेमकटाहके ॥ १४९ ॥

११२४ इद्धिया बोधिमादाय सा पञ्चसतभिक्खुणी ।
इधाने'त्वा महाराज देवतापरिवारिता ॥ १५० ॥

११२५ ससुवण्णकटाहं तं सम्बुद्धेन पसारिते ।
ठपेसि दक्खिणे हत्थे, तं गहेत्वा तथागतो ॥ १५१ ॥

११२६ पतिट्ठपेतुं रञ्ञो'दा जयन्तस्स, स तं तहिं ।
महासागरउय्याने पतिट्ठापेसि भूपति ॥ १५२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११२७ ततो गन्त्वान सम्बुद्धो नागमाळकउत्तरे।
जनस्स धम्मं देसेसि निसिन्नो'सोकमाळके ॥ १५३ ॥

११२८ तं धम्मदेसनं सुत्वा धम्माभिसमयो तहिं।
अहु पाणसहस्सानं चतुन्नं मनुजाधिप ॥ १५४ ॥

११२९ पुब्बबुद्धनिसिन्नं तं ठानं गन्त्वा पनु'त्तरं,।
निसिन्नो तत्थ अप्पेत्वा समाधिं वुट्ठितो ततो ॥ १५५ ॥

११३० धम्मं देसेसि सम्बुद्धो परिसाय, तहिं पन।
दसपाणसहस्सानि पत्तमग्गफलान'हुं ॥ १५६ ॥

११३१ जलसाटिकधातुं सो मनुस्सेहि नमस्सितुं।
दत्वा सपरिवारं तं ठपेत्वा इध भिक्खुणिं ॥ १५७ ॥

११३२ सह भिक्खुसहस्सेन सब्बनन्दिञ्च (v. l. सब्बनन्दञ्च) सावकं।
ठपेत्वा नदितो ओरं सो सुदस्सनमाळतो ॥ १५८ ॥

११३३ सोमनस्से माळकस्मिं जनं समनुसासिय।
ससङ्घं नभमु'ग्गन्त्वा जम्बुदीपं जिनो अगा ॥ १५९ ॥

११३४ अहु इमस्मिं कप्पस्मिं चतुत्थं गोतमो जिनो।
सब्बधम्मविदू सत्था सब्बलोका'नुकम्पको ॥ १६० ॥

११३५ पठमं सो इधा'गन्त्वा यक्खनिद्धमनं अका।
दुतियं पुनरागम्म नागानं दमनं अका ॥ १६१ ॥

११३६ कल्याणियं मणिअक्खिनागेना'मिनिमन्तितो।
ततियं पुनरा'गम्म ससङ्घो तत्थ भुञ्जिय ॥ १६२ ॥

११३७ पुब्बबोधिठितट्ठानं थूपट्ठानं इदम्पि च।
परिभोगधातुट्ठानञ्च निसज्जायो'पभुञ्जिय ॥ १६३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११३८ पुब्बबुद्धठितट्ठाना ओरं गन्त्वा महामुनि ।
लङ्कादीपे लोकदीपो मनुस्सा'भावतो तदा ॥ १६४ ॥

११३९ दीपट्ठदेवसङ्घञ्च नागे च समनुसासिय ।
ससङ्घो नभमु'ग्गन्त्वा जम्बुदीपं जिनो अगा ॥ १६५ ॥

११४० एवं ठानं इदं राज चतुबुद्धनिसेवितं ।
तस्मि ठाने महाराज थूपो हेस्सति'नागते ॥ १६६ ॥

११४१ बुद्धसारीरधातूनं दोणधातुं निधानवा ।
वीसरतनसतुच्चो (v. l. वीसंहत्थसतंउच्चं) हेमसाली'ति
विस्सुतो ॥ १६७ ॥

११४२ "अहं'मेव कारापेस्सामि" इच्चा'ह पठविस्सरो ।
"इध'मञ्ञानि किच्चानि बहूनि तव भूमिप ॥ १६८ ॥

११४३ तानि कारेहि, नत्ता ते कारेस्सति इमं पन ।
महानागस्स ते भातु उपराजस्स अत्रजो ॥ १६९ ॥

११४४ यट्ठालयकतिस्सो'ति राजा हेस्सति'नागते ।
राजा गोठाभयो नाम तस्स पुत्तो भविस्सति ॥ १७० ॥

११४५ तस्स पुत्तो काकवण्णतिस्सो नाम भविस्सति ।
तस्स रञ्ञो सुतो राज महाराजा भविस्सति ॥ १७१ ॥

११४६ दुट्ठगामणिसद्देन पाकटो'भयनामको ।
करिस्सति इध थूपं महातेजि'द्धिविक्कमो" ॥ १७२ ॥

११४७ इच्चा'ह थेरो, थेरस्स वचनेने'त्थ भूपति ।
उस्सापेसि सिलाथम्भं तं पवत्ति लिखापिय ॥ १७३ ॥

११४८ महामेघवनं रम्मं तिस्सारामं महामति ।
महामहिन्दथेरो सो पटिग्गय्ह महिद्धिको ॥ १७४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११४९ अकम्पो कम्पयित्वान महिं ठानेसु अट्ठसु ।
पिण्डाय पविसित्वान नगरं सागरुपमं ॥ १७५ ॥

११५० रञ्ञो घरे भत्तकिच्चं कत्वा निक्खम्म मन्दिरा ।
निसज्ज नन्दनवने अग्गिक्खन्धो'पमं तहिं ॥ १७६ ॥

११५१ सुत्तं जनस्स देसेत्वा सहस्समानुसे तहिं ।
पापयित्वा मग्गफलं महामेघवने वसि ॥ १७७ ॥

११५२ ततिये दिवसे थेरो राजगेहम्हि भुञ्जिय ।
निसज्ज नन्दनवने देसिया'सिविसूपमं ॥ १७८ ॥

११५३ पापयित्वा'भिसमयं सहस्सपुरिसे ततो ।
तिस्सारामं अगा थेरो, राजा च सुतदेसनो ॥ १७९ ॥

११५४ थेरं उपनिसीदीत्वा सो पुच्छि "जिनसासनं ।
पतिट्ठितं नु भन्ते?" ति "न ताव मनुजाधिप ॥ १८० ॥

११५५ उपोसथा'दिकम्मत्थं जिना'णाय जनाधिप ।
सीमाय इध वद्धाय पतिट्ठिस्सति सासनं" ॥ १८१ ॥

११५६ इच्च'ब्रवि महाथेरो, तं राजा इदम'ब्रवि ।
सम्बुद्धाणाय "अन्तो ह वसिस्सामि जुतिन्धर ॥ १८२ ॥

११५७ तस्मा कत्वा पुरं अन्तो सीमं बन्धथ सज्जुकं" ।
इच्च'ब्रवि महाराजा, थेरो तं इदम'ब्रवि ॥ १८३ ॥

११५८ "एवं सति तुवं येव पजान पठविस्सर ।
सीमाय गमनट्ठानं, बन्धिस्साम मयं हि तं" ॥ १८४ ॥

११५९ "साधू "ति वत्वा भूमिन्दो देविन्दो विय नन्दना ।
महामेघवना'रामा पाविसि मन्दिरं सकं ॥ १८५ ॥

११६० चतुत्थे दिवसे थेरो रञ्ञो गेहम्हि भुञ्जिय ।
निसज्ज नन्दनवने देसेसि अमतग्गियं ॥ १८६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११६१ पायेत्वा'मतपानं सो सहस्समानुसे तहिं।
महामेघवनारामं महाथेरो उपागमि ॥ १८७ ॥

११६२ पातो भेरिं चरापेत्वा मण्डयित्वा पुरं वरं।
विहारगामिमग्गञ्च विहारञ्च समन्ततो ॥ १८८ ॥

११६३ रथेसभो रथट्ठो सो सब्बालङ्कारभूसितो।
सहा'मच्चो सहो'रोधो सयोग्गबलवाहनो ॥ १८९ ॥

११६४ महता परिवारेन सकाराममु'पागमि।
तत्थ थेरे उपागन्त्वा वन्दित्वा वन्दनारहे ॥ १९० ॥

११६५ पटितित्थकं कारयन्तो कदम्बनदिया व सो।
सीमवट्टिं (v. l. सीतवट्टिं) कुरुमानो नदिं पत्वा
समापयि* ॥ १९१ ॥

११६५ (१) सह थेरेहि गन्त्वान नदियो'परि तित्थकं।
ततो कसन्तो अगमि हेमनङ्गल'मादिय
॥ १९१(१) ॥

११६५ (२) महापद्दुमो कुञ्जरो च उभो नागा सुमङ्गला।
सुवण्णे नङ्गले युत्ता पठमे कुन्तमाळके
॥ १९१(२) ॥

---

* In the Singhalese edition are discovered the following verses (Twenty in all) instead of the one verse 191. Geiger regards them as 'A later interpolation, drawn chiefly from a Sīmākathā of the Mahāvihāra.' The verses are, however, reproduced below *firstly* because they are regarded as a part of the Text of the Mahāvaṃsa according to one edition, and *secondly* because they are translated in the Translation of the Mahāvaṃsa by Turnour and revised by Wijesinha.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११६५ (३) चतुरङ्गिनिमहासेनो सहथेरेहि खत्तियो ।
गहेत्वा नङ्गलं सीतं दस्सयित्वा अरिन्दमो
॥ १९१(३) ॥

११६५ (४) समलङ्कतं पुण्णघटं नानारागं धजं सुभं ।
पातिं चन्दनचुण्णञ्च सोण्णरजतदण्डकं
॥ १९१(४) ॥

११६५ (५) आदासं पुप्फभरितं समुग्गं कुसुमग्घियं ।
तोरणकदलिछत्तादि गहिति'त्थिपरिवारितो
॥ १९१(५) ॥

११६५ (६) नानातुरियसङ्घुट्ठो बलोघपरिवारितो ।
थुतिमङ्गलगीतेहि पूरयन्तो चतुद्दिसं ॥ १९१(६) ॥

११६५ (७) साधुकारं निनादेहि चेलुक्खेपसतेहि च ।
महता छणपूजाय कसन्तो भूमिपो अगा
॥ १९१ (७) ॥

११६५ (८) विहारञ्च पुरञ्चे'व कुरुमानो पदक्खिणं ।
सीमाय गमनट्ठानं नदिं पत्वा समापयि
॥ १९१(८) ॥

११६५ (९) केन केन निमित्तेन सीमा एत्थ गता'ति चे ।
एवं सीमागतट्ठानं इच्छमाना निबोधथ
॥ १९१(९) ॥

११६५ (१०) नज्जा पासाणतित्थम्हि पासाणे कुड्डवाटकं ।
ततो कुम्बलवाटं तं महादीपं ततो अगा
॥ १९१(१०) ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११६५ (११) ततो ककुधपाळिङ्गो महाअङ्गनगो ततो ।
ततो खुज्जमधलञ्च मरुत्तपोक्खरणिं ततो ।
॥ १९१(११) ॥

११६५ (१२) विजयारामउय्याने उत्तरद्वारकोट्ठगो ।
गजकुम्भकपासाणं थुसवट्टिकमज्झगो
॥ १९१(१२) ॥

११६५ (१३) अभये बलाकपासाणं महासुसानमज्झगो ।
दीघपासाणकं गन्त्वा कम्मारदेववामतो
॥ १९१ (१३) ॥

११६५ (१४) निग्रोधमङ्गनं गन्त्वा हियगल्लसमीपके, ।
दीघावासब्राम्हणस्स देवाकं पुब्बदक्खिणं
॥ १९१(१४) ॥

११६५ (१५) ततो तेलुमपालिङ्गो ततो तालचतुक्कगो ।
अस्समण्डलवामेन ससवाणं ततो अगा
॥ १९१(१५) ॥

११६५ (१६) ततो मरुम्वतित्थङ्गो ततो उद्धं नदिं अगा ।
पठमं चेतियपाचीने द्वे कदम्बा अगा सियुं
॥ १९१(१६) ॥

११६१ (१७) सेतिन्दगुत्तरज्जम्हि दमिळा दकसुद्धिका ।
नदिं दूरं'ति बन्धित्वा नगरा'सन्नमकंसु तं
॥ १९१(१७) ॥

११६५ (१८) जीवमानकदम्बञ्च अन्तोसीमं गतो अहु ।
मतकदम्बतीरेन सीमा उद्धकदम्बगा
॥ १९१(१८) ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११६५ (१९) सीहसिनानतित्थेन उग्गन्त्वा तीरतो वजं ।
पासाणतित्थं गन्त्वान निमित्तं घट्टयी इसि
॥ १९१(१९) ॥

११६५ (२०) निमित्तेसु पने'तस्मिं घट्टिते देवमानुसा ।
साधुकारं पवत्तेसुं सासनं सुप्पतिट्ठितं
॥ १९१(२०) ॥

११६६ रञ्ञा दिन्नाय सीताय निमित्ते परिकित्तयि ।
द्वत्तिंसमाळकत्थञ्च थूपारामत्थमेव च ॥ १९२ ॥

११६७ निमित्ते कित्तयित्वान महाथेरो महामति ।
सीमन्तरनिमित्ते च कित्तयित्वा यथाविधि ॥ १९३ ॥

११६८ अवन्धि सब्बसीमायो तस्मिं येव दिने वसि ।
महामही अकम्पित्थ सीमाबन्धे समापिते ॥ १९४ ॥

११६९ पञ्चमे दिवसे थेरो रञ्ञो गेहम्हि भुञ्जिय ।
निसज्ज नन्दनवने सुत्तन्तं खज्जनीयकं ॥ १९५ ॥

११७० महाजनस्स देसेत्वा सहस्सं मानुसे तहिं ।
पायेत्वा अमतं पानं महामेघवने वसि ॥ १९६ ॥

११७१ छट्ठे'पि दिवसे थेरो रञ्ञो गेहम्हि भुञ्जिय ।
निसज्ज नन्दनवने सुत्तं गोमयपिण्डिकं ॥ १९७ ॥

११७२ देसयित्वा देसनञ्ञू सहस्सं येव मानुसे ।
पापयित्वा'भिसमयं महामेघवने वसि ॥ १९८ ॥

११७३ सत्तमे दिवसे थेरो राजगेहम्हि भुञ्जिय ।
निसज्ज नन्दनवने धम्मचक्कप्पवत्तनं ॥ १९९ ॥

११७४ सुत्तन्तं देसयित्वान सहस्सं येव मानुसे ।
पापयित्वा'भिसमयं महामेघवने वसि ॥ २०० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११७५ एवं हि अट्ठनवमसहस्सानि जुतिन्धरो ।
कारयित्वा'भिसमयं दिवसेहे'व सत्तहि ॥ २०१ ॥

११७६ तं महानन्दनवनं वुच्चते तेन तादिना ।
सासनजोतितट्ठानं इति जोतिवनं इति ॥ २०२ ॥

११७७ तिस्सा'रामम्हि कारेसि राजा थेरस्स आदितो ।
पासादं सीघमु'क्काय सुखापेत्वान मत्तिका ॥ २०३ ॥

११७८ पासादो कालका'भासो आसि सो, तेन तं तहिं ।
कालपासादपरिवेणं इति ससङ्खमु'पागतं ॥ २०४ ॥

११७९ ततो महाबोधिघरं लोहपासादमेव च ।
सलाकग्गञ्च कारेसि भत्तसालञ्च साधुकं ॥ २०५ ॥

११८० बहूनि परिवेणानि साधु पोक्खरणी पि च ।
रत्तिट्ठानदिवाट्ठानपभुतीनि च कारयि ॥ २०६ ॥

११८१ तस्स नहातपापस्स न्हानपोक्खरणीतटे ।
सुन्हातपरिवेणं'ति परिवेणं पवुच्चति ॥ २०७ ॥

११८२ तस्स चङ्कमितट्ठाने दीपदीपस्स साधुनो ।
वुच्चते परिवेणं तं दीघचङ्कमनं इति ॥ २०८ ॥

११८३ अग्गफलसमापत्तिं समापज्जि यहिं तु सो ।
फलग्गपरिवेणं'ति एतं तेन पवुच्चति ॥ २०९ ॥

११८४ अपस्साय अपस्सेन थेरो यत्थ निसीदि सो ।
थेरापस्सयपरिवेणं एतं तेन पवुच्चति* ॥ २१० ॥

११८५ बहू मरुगणा यत्थ उपासिसु उपेच्च तं ।
तेने'व तं मरुगणपरिवेणं' ति वुच्चति ॥ २११ ॥

---

* This verse is omitted in the Singhalese edition.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११८६ सेनापति तस्स रञ्ञो थेरस्स दीघसन्दको
(v. l. सन्दनो ।)
कारेसि चूळपासादं महाथम्भेहि अट्ठहि ॥ २१२ ॥

११८७ दीघसन्दसेनापतिपरिवेणं ति तं तहिं ।
वुच्चते परिवेणं तं पमुखं पमुखाकरं ॥ २१३ ॥

११८८ देवानम्पियवचनोप'गूळ्हनामो
लङ्कायं पठमं इमं महाविहारं ।
राजा सो सुमति महामहिन्दथेरं
आगम्मा'मलमतिं एत्थ कारयित्था'ति ॥ २१४ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महाविहारपटिग्गहणो
नाम पण्णरसमो परिच्छेदो ।

सोळसमो परिच्छेदो

[चेतियपब्बतविहारपटिग्गहणो]

११८९ पुरे चरित्वा पिण्डाय करित्वा जनसङ्गहं ।
राजगेहम्हि भुञ्जन्तो करोन्तो राजसङ्गहं ॥ १ ॥

११९० छब्बीसदिवसे थेरो महामेघवने वसि ।
आसाळ्हसुक्कपक्खस्स तेरसे दिवसे पन ॥ २ ॥

११९१ राजगेहम्हि भुञ्जित्वा महारञ्ञो महामति ।
महा'प्पमादसुत्तन्तं देसयित्वा ततो'व सो ॥ ३ ॥

११९२ विहारकरणं इच्छं तत्थ चेतियपब्बते ।
निक्खम्म पुरिमद्वारा अगा चेतियपब्बतं ॥ ४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

११९३ थेरं तत्थ गतं सुत्वा रथमा'रुय्ह भूपति ।
देवियो द्वे च आदाय थेरस्सा'नुपदं अगा ॥ ५ ॥

११९४ थेरा नागचतुक्कम्हि नहात्वा रहदे तहिं ।
पब्बता'रोहणत्थाय अट्ठंसु पटिपाटियां ॥ ६ ॥

११९५ राजा रथा तदो'रुय्ह अट्ठा (v. l. सब्बे) थेरे'भिवादिय ।
"उण्हे किलन्तो किं राज आगतो'सी" ति आहु ते ॥७॥

११९६ "तुम्हाकं गमनासङ्की आगतो'म्ही" ति भासिते ।
"इधे'व वस्सं वसितुं आगतम्हा" ति भासिय ॥ ८ ॥

११९७ वस्सू'पनायिकं थेरो खन्धकं खन्धकोविदो ।
कथेसि रञ्ञो, तं सुत्वा भागिनेय्यो च राजिनो ॥ ९ ॥

११९८ महारिट्ठो महामच्चो पञ्चपञ्ञासभातुहि ।
सद्धिं जेट्ठकनिट्ठेहि राजानमभितो ठितो ॥ १० ॥

११९९ याचित्वा तदहू'येव पब्बजुं थेरसन्तिके ।
पत्ता'रहत्तं सब्बे'पि ते खुरग्गे महामती ॥ ११ ॥

१२०० कण्टवचेतियट्ठानं परितो तदहे'व सो ।
कम्मानि आरभापेत्वा लेणानि अट्ठसट्ठियो ॥ १२ ॥

१२०१ आगमासि पुरं राजा, थेरा तत्थे'व ते वसुं, ।
काले पिण्डाय नगरं पविसन्ता'नुकम्पका ॥ १३ ॥

१२०२ तिट्ठिते लेणकम्मम्हि आसाळ्हपुण्णमासियं ।
गन्त्वा अदासि थेरानं राजा विहारदक्खिणं ॥ १४ ॥

१२०३ द्वत्तिसमाळकानञ्च विहारस्स च तस्स खो ।
सीमं सीमा'तिगो थेरो बन्धित्वा तदहे'व सो ॥ १५ ॥

१२०४ तेसं पब्बज्जा'पेक्खानं अकासि उपसम्पदं ।
सब्बेसं सब्बपठमं बद्धे तुम्बरुमाळके ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२०५ एते द्वासट्ठि अरहन्तो सब्बे चेतियपब्बते ।
तत्थ वस्सं उपगन्त्वा अकुसु राजसङ्गहं ॥ १७ ॥

१२०६ देवमनुस्सगणा गणितं तं
तञ्च गुणं गुणवित्थतकित्तिं ।
यातमुपेच्च च मानयमाना
पुञ्ञचयं विपुलं अकरिंसू'ति ॥ १८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे चेतियपब्बतविहारपटिग्गहणो नाम सोळसमो परिच्छेदो ।

सत्तरसमो परिच्छेदो

[धात्वा'गमनं]

१२०७ वुत्थवस्सो पवारेत्वा कत्तिकपुण्णमासियं ।
अवाचे'दं महाराजं महाथेरो महामति— ॥ १ ॥

१२०८ "चिरदिट्ठो हि सम्बुद्धो सत्था नो मनुजाधिप ।
अनाथवास अवसिम्ह, नत्थि नो पूजियं इध" ॥ २ ॥

१२०९ "भासित्थ ननु भन्ते मे सम्बुद्धो निब्बुतो ?" इति ।
आह "धातुसु दिट्ठेसु दिट्ठो होति जिनो" इति ॥ ३ ॥

१२१० "विदितो वो अधिप्पायो थूपस्स करणे मया
कारेस्सामि अहं थूपं तुम्हे जानाथ धातुयो" ॥ ४ ॥

१२११ "मन्तेहि सुमनेना" ति थेरो राजानमब्रवि ।
राजा'ह सामणेरं तं "कुतो लच्छाम धातुयो ?" ॥ ५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२१२ "विभूसयित्वा नगरं मग्गञ्च मनुजाधिप ।
उपोसथी सपरिसो हत्थिमा'रुय्ह मङ्गलं ॥ ६ ॥

१२१३ सेतच्छत्तं धारयन्तो तालावचरसंहितो ।
महानागवनुय्यानं सायण्हसमये वज ॥ ७ ॥

१२१४ धातुभेदञ्ञुनो राज धातुयो तत्थ लच्छसि" ।
इञ्चा'ह सामणेरो सो सुमनो तं सुमानसं ॥ ८ ॥

१२१५ थेरो'थ राजकुलतो गन्त्वा चेतियपब्बतं ।
आमन्तयि सामणेरं सुमनं सुमनोगतिं— ॥ ९ ॥

१२१६ एहि त्वं भद्द सुमन, गन्त्वा पुप्फपुरं वरं ।
अय्यकं ते महाराजं एवं नो वचनं वद— ॥ १० ॥

१२१७ "सहायो ते महाराज महाराजा मरुप्पियो ।
पसन्नो बुद्धसमये थूपं कारेतुमि'च्छति ॥ ११ ॥

१२१८ मुनिनो धातुयो देहि पत्तं भुत्तञ्च सत्थुना ।
सरीरधातुयो सन्ति बहवो हि तवन्तिके"॥ १२ ॥

१२१९ पत्तपूरा गहेत्वा ता गन्त्वा देवपुरं वरं ।
सक्कं देवानमि'न्दं तं एवं नो वचनं वद— ॥ १३ ॥

१२२० "तिलोकदक्खिणेय्यस्स दाठाधातु च दक्खिणा ।
तवन्तिकम्हि देविन्द, दक्खिणक्खकधातु च ॥१४ ॥

१२२१ दाठं तमेव पूजेहि, अक्खकं देहि सत्थुनो ।
लङ्कादीपस्स किच्चेसु मा पमज्जि सुराधिप" ॥ १५ ॥

१२२२ "एवं भन्ते "ति वत्वा सो सामणेरो महिद्धिको ।
तं खणं येव आगम्म धम्मासोकस्स सन्तिकं ॥ १६ ॥

१२२३. सालमूलम्हि ठपितं महाबोधिं तहिं सुभं ।
कत्तिकच्छणपूजाहि पूजियन्तञ्च अद्दस ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२२४ थेरस्स वचनं वत्वा राजतो लद्धधातुयो।
पत्तपूरा गहेत्वान हिमवन्तमु'पागमि ॥ १८ ॥

१२२५ हिमवन्ते ठपेत्वान सधातुं पत्तमु'त्तमं।
देविन्दसन्तिकं गन्त्वा थेरस्स वचनं भणि ॥ १९ ॥

१२२६ चूळामणिचेतियम्हा गहेत्वा दक्खिणक्खकं।
सामणेरस्स पादासि सक्को देवानमि'स्सरो ॥ २० ॥

१२२७ तं धातुं धातुपत्तञ्च आदाय सुमनो ततो।
आगम्म चेतियगिरिं थेरस्सा'दासि तं यति ॥ २१ ॥

१२२८ महानागवनुय्यानं वुत्तेन विधिना'गमा।
सायण्हसमये राजा राजसेनापुरक्खतो ॥ २२ ॥

१२२९ ठपेसि धातुयो सब्बा थेरो तत्थे'व पब्बते।
मिस्सकं पब्बतं तस्मा आहु चेतियपब्बतं ॥ २३ ॥

१२३० ठपेत्वा धातुपत्तं तं थेरो चेतियपब्बते।
गहेत्वा अक्खकं धातुं सङ्कंतं सगणो'गमा ॥ २४ ॥

१२३१ "सचा'यं मुनिनो धातु छत्तं नमतु मे सयं।
जण्णुकेहि करी ठातु धातुचङ्कोटको अयं ॥ २५ ॥

१२३२ सिरस्मिं मे पतिट्ठातु आगम्म सह धातुया"।
इति राजा विचिन्तेसि चिन्तितं तं तथा अहु ॥ २६ ॥

१२३३ अमतेना'भिसित्तो'व अहु हट्ठो'ति भूपति।
सीसतो'थ (v. l. तं) गहेत्वान हत्थिक्खन्धे ठपेसि तं ॥ २७ ॥

१२३४ हट्ठो हत्थी कोञ्चनादं अका, कम्पित्थ मेदिनी।
ततो नागो निवत्तित्वा, सथेरबलवाहनो ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२३५ पुरत्थिमेन द्वारेन पविसित्वा पुरं सुभं।
दक्खिणेन च द्वारेन निक्खमित्वा ततो पुन ॥ २९ ॥

१२३६ थूपारामे चेतियस्स ठनतो पच्छतो कतं।
महेज्जावत्थुं (v. l. पमोज्जवत्थुं) गन्त्वान बोधिट्ठाने
निवत्तिय ॥ ३० ॥

१२३७ पुरत्थावदनो अट्ठा, थूपट्ठानं तदा हि तं।
कदम्बपुप्फआदारिवल्लीहि विततं अहु ॥ ३१ ॥

१२३८ मनुस्सदेवो देवेहि तं ठानं रक्खितं सुचिं।
सोधापेत्वा भूसयित्वा तं खणं येव साधुकं ॥ ३२ ॥

१२३९ धातुओरोपनत्थाय आरभि हत्थिक्खन्धतो।
नागो न इच्छि तं, राजा थेरं पुच्छित्थ तं मनं ॥ ३३ ॥

१२४० "अत्तनो खन्धसमके ठाने ठपनमि'च्छति।
धातुओरोपनं तेन तेन न इट्ठ" ति सो, ब्रवि ॥ ३४ ॥

१२४१ आणापेत्वा खणं येव सुक्खातो' भयवापितो।
सुक्खकट्ठमखण्डेहि चिनापेत्वान तं समं ॥ ३५ ॥

१२४२ अलङ्करित्वा बहुधा राजा तं ठानमु'त्तमं।
ओरोपेत्वा हत्थिखन्धा धातुं तत्थ ठपेसि तं ॥ ३६ ॥

१२४३ धाता'रक्खं संविधाय ठपेत्वा तत्थ हत्थिनं।
धातुथूपस्स करणे राजा तुरितमानसो ॥ ३७ ॥

१२४४ बहू मनुस्से योजेत्वा इट्ठकाकरणे लहुं।
धातुकिच्चं विचिन्तेन्तो सामच्चो पाविसी पुरं ॥ ३८ ॥

१२४५ महामहिन्दथेरो तु महामेघवनं सुभं।
सगणो अभिगन्त्वान तत्थ वासम'कप्पयि ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२४६ रत्ति नागो 'नुपरियाति तं ठानं सो सधातुकं ।
बोधिठानम्हि सालाय दिवा ठाति सधातुको ॥ ४० ॥
१२४७ वत्थुस्स तस्सो'परितो थूपं थेरमतानुगो ।
जङ्घामत्तं चिनापेत्वा कतिपाहेन भूपति ॥ ४१ ॥
१२४८ तत्थ धातुपतिट्ठानं घोसापेत्वा उपागमि ।
ततो ततो समन्ता च समागमि महाजनो ॥ ४२ ॥
१२४९ तस्मि समागमे धातु हत्थिक्खन्धा नभुग्गता ।
सत्ततालप्पमाणम्हि दिस्सन्ती नभसिट्ठिता ॥ ४३ ॥
१२५० विम्हापयन्ती जनतं यमकं पाटिहारियं ।
गण्डम्बमूले बुद्धो'व अकरि लोमहंसनं ॥ ४४ ॥
१२५१ ततो निक्खन्तजालाहि जलधाराहि चा'सकिं ।
सब्बा (v.l. सयं) ओभासिता सित्ता सब्बा लङ्कामही
अहु ॥ ४५ ॥
१२५२ परिनिब्बाणमञ्चम्हि निपन्नेन जिनेन हि ।
कतं महाअधिट्ठानपञ्चकं पञ्चचक्खुना ॥ ४६ ॥
१२५३ "गण्हमाना महाबोधिसाखा'सोकेन दक्खिणा ।
छिज्जित्वान सयं यैव पतिट्ठातु कटाहके ॥ ४७ ॥
१२५४ पतिट्ठहित्वा सा साखा छब्बण्णरस्मियो सुभा ।
रञ्जयन्ती दिसा सब्बा फलपत्तेहि मुञ्चतु ॥ ४८ ॥
१२५५ ससुवण्णकटाहा सा उग्गन्त्वान मनोरमा ।
अदिस्समाना सत्ताहं हिमगब्भम्हि तिट्ठतु ॥ ४९ ॥
१२५६ थूपारामे पतिट्ठन्तं मम दक्खिणअक्खकं ।
करोतु नभमु'ग्गन्त्वा यमकं पाटिहारियं ॥ ५० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२५७ लङ्का'लङ्कारभूतम्हि हेममालिकचेतिये ।
पतिट्ठहन्तियो धातु दोणमत्ता मम'मला ॥ ५१ ॥

१२५८ बुद्धवेसधरा हुत्वा उग्गन्त्वा नभसिट्ठिता ।
पतिट्ठन्तु करित्वान यमकं पाटिहारियं" ॥ ५२ ॥

१२५९ अधिट्ठानानि पञ्चे'व अधिट्ठासि तथागतो ।
अकासि तस्मा सा धातु तदा तं पाटिहारियं ॥ ५३ ॥

१२६० आकासा ओतरित्वा सा अट्ठा भूपस्स मुद्धनि, ।
अतीव तुट्ठो (v.l. हट्ठो) तं राजा पतिट्ठापेसि
चेतिये ॥ ५४ ॥

१२६१ पतिट्ठिताय तस्सा च धातुया चेतिये तदा ।
अहु महाभूमिचालो अब्भुतो लोमहंसनो ॥ ५५ ॥

१२६२ एवं अचिन्तिया बुद्धा, बुद्धधम्मा अचिन्तिया ।
अचिन्तिये पसन्नानं विपाको होति अचिन्तियो ॥ ५६ ॥

१२६३ तं पाटिहारियं दिस्वा पसीदिंसु जिने जना, ।
मत्ता'भयो राजपुत्तो कनिट्ठो राजिनो पन ॥ ५७ ॥

१२६४ मुनिस्सरे पसीदित्वा याचित्वान नरिस्सरं ।
पुरिसानं सहस्सेन सह पब्बजि सासने ॥ ५८ ॥

१२६५ चेताविगामतो चा'पि द्वारमण्डलतो'पि च ।
विहारबीजतो चा'पि तथा गल्लकपीठतो ॥ ५९ ॥

१२६६ तथो'पतिस्सगामा च पञ्च पञ्च सतानि च ।
पब्बजुं दारका हट्ठा जातसद्धा तथागते ॥ ६० ॥

१२६७ एवं पुरा बाहिरा च सब्बे पब्बजिता तदा ।
तिंसभिक्खुसहस्सानि अहेसुं जिनसासने ॥ ६१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२६८ थुपारामे थूपवरं निट्ठापेत्वा महिपति ।
रतनादीहि 'नेकेहि सदा पूजम'कारयि ॥ ६२ ॥

१२६९ राजोरोधा खत्तिया च अमच्चा नागरा तथा ।
सब्बे जानपदा चे'व पूजाकसु विसुं विसुं ॥ ६३ ॥

१२७० थूपपुब्बङ्गमं राजा विहारं एत्थ कारयि, ।
थूपारामो'ति तेने'स विहारो विस्सुतो अहु ॥ ६४ ॥

१२७१ सकधातु सरीरकेन चे'वं
परिनिब्बाणगतो'पि लोकनाथो ।
जनताय हितं सुखञ्च सम्मा
बहुधा'कासि, ठिते जिने कथा का ? ति ॥ ६५ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे धात्वागमनो
नाम सत्तरसमो परिच्छेदो ।

—×o×—

अट्ठारसमो परिच्छेदो

[महाबोधिगहणो]

१२७२ महाबोधिञ्च थेरिञ्च आनापेतुं महीपति ।
थेरेन वुत्तवचनं सरमानो सके पुरे ॥ १ ॥

१२७३ अन्तोवस्सेकदिवसं निसिन्नो थेरसन्तिके ।
सहामच्चेहि मन्तेत्वा भागिनेय्यं सकं सयं ॥ २ ॥

१२७४ अरिट्ठनामका'मच्चं तस्मिं कम्मे नियोजय ।
मन्त्वा आमन्तयित्वा तं इदं वचनम'ब्रवि – ॥ ३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२७५ "तात सक्खिसि गन्त्वा त्वं धम्मासोकस्स सन्तिकं ।
महाबोधिं सङ्घमित्तं थेरिं आनयितुं इध?" ॥ ४ ॥

१२७६ "सक्खिस्सामि अहं देव आनेतुं ता ततो इध, ।
इधा'गतो पब्बजितुं सचे लच्छामि मानद" ॥ ५ ॥

१२७७ "एवं होतू" ति वत्वान राजा तं तत्थ पेसयि, ।
सो थेरस्स च रञ्ञो च सासनं गय्ह वन्दिय ॥ ६ ॥

१२७८ अस्सयुजसुक्खपक्खे निक्खन्तो दुतिये'हनि ।
सो'नुयुत्तो जम्बुकोलं नावमा'रुय्ह पट्ठने ॥ ७ ॥

१२७९ महोदधिं तरित्वान थेराधिट्ठानयोगतो ।
निक्खन्तदिवसे येव रम्मं पुप्फपुरं गतो ॥ ८ ॥

१२८० अनुलादेवी सा सद्धिं पञ्चकञ्ञासतेहि च ।
अन्तेपुरिकइत्थीनं तथा पञ्चसतेहि च ॥ ९ ॥

१२८१ दससीलं समादाय कासायवसना सुचि ।
पब्बज्जापेक्खिनी सेखा पेक्खन्ती थेरियागमं ॥ १० ॥

१२८२ नगरस्सेकदेसम्हि रम्मे भिक्खुणु'पस्सये ।
कारापिते नरिन्देन वासं कप्पेसि सुब्बता ॥ ११ ॥

१२८३ उपासिकाहि ताहे'सं वुत्थो भिक्खुणु'पस्सयो ।
उपासिकाविहारो'ति तेन लङ्काय विस्सुतो ॥ १२ ॥

१२८४ भागिनेय्यो महारिट्ठो धम्मासोकस्स राजिनो ।
अप्पेत्वा राजसन्देसं थेरसन्दे'मब्रवि – ॥ १३ ॥

१२८५ "भातुजाया सहायस्स रञ्ञो ते राजकुञ्जरा ।
आकङ्खमाना पब्बज्जं निच्चं वसति संयता ॥ १४ ॥

१२८६ सङ्घमित्तं भिक्खुणिं तं पब्बाजेतुं विसज्जय ।
ताय सद्धिं महाबोधिदक्खिणसाखमे'व च" ॥ १५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२८७ थेरिया च तमे'वत्थं अब्रवि थेरभासितं ।
गन्त्वा पितुसमीपं सा थेरी थेरमतं ब्रवि ॥ १६ ॥

१२८८ आह राजा "तुवं अम्म अपसन्तो कथं अहं ।
सोकं विनोदयिस्सामि पुत्तनत्तवियोगजं?" ॥ १७ ॥

१२८९ आह सा "मे महाराज भातुनो वचनं गरु ।
पब्बाजनीया च वहू, गन्तब्बं तत्थ तेन मे" ॥ १८ ॥

१२९० "सत्थापातं अनरहा महाबोधि महीरुहा, ।
कथं नु साखं गण्हिस्सं?" इति राजा
विचिन्तयि ॥ १९ ॥

१२९१ अमच्चस्स महादेवनामकस्स मतेन सो ।
भिक्खुसङ्घं निमन्तेत्वा भोजेत्वा पुच्छि भूपति ॥ २० ॥

१२९२ भन्ते लङ्कं महाबोधि पेसेतब्बा नु खो?" इति ।
थेरो मोग्गलिपुत्तो सो "पेसेतब्बा"ति भासिय ॥ २१ ॥

१२९३ कतं महाअधिट्ठानपञ्चकं पञ्चचक्खुना ।
अभासि रञ्ञो, तं सुत्वा तुस्सित्वा धरणीपति ॥ २२ ॥

१२९४ सत्तयोजनिकं मग्गं सो महाबोधिगामिनं ।
सोधापेत्वान सक्कच्चं भूसापेसि अनेकधा ॥ २३ ॥

१२९५ सुवण्णं नीहरापेसि कटाहकरणाय च ।
विस्सकम्मो च आगन्त्वा स तुलाधाररूपवा ॥ २४ ॥

१२९६ "कटाहं किम्पमाणं नु करोमी?" ति अपुच्छि तं
"अत्वा पमाणं त्वं येव करोहि" इति भासिते ॥ २५ ॥

१२९७ सुवण्णानि गहेत्वान हत्थेन परिमज्जिय ।
कटाहं तङ्खणं येव निम्मिनित्वान पक्कमि ॥ २६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१२९८ नवहत्थपरिक्खेपं पञ्चहत्थं गभीरतो।
तिहत्थविक्खम्भयुतं अट्ठङ्गुलघनं सुभं ॥ २७ ॥

१२९९ युवस्स हत्थिनो सोण्डपमाणमुखवट्टिकं।
गाहापेत्वान तं राजा बालसुरियसमप्पभं ॥ २८ ॥

१३०० सत्तयोजनदीघाय वित्थताय तियोजनं।
सेनाय चतुरङ्गिनिया महाभिक्खुगणेन च ॥ २९ ॥

१३०१ उपागम्म महाबोधिं नानालङ्कारभूसितं।
नानारतनविचित्तं विविधं धजमालिनिं ॥ ३० ॥

१३०२ नानाकुसुमसङ्किण्णं नानातुरियघोसितं।
परिवारयित्वा सेनाय परिक्खिपिय साणिया ॥ ३१ ॥

१३०३ महाथेरसहस्सेन पमुखेन महागणे।
रञ्ञा पत्ताभिसेकानं सहस्सेना'धिकेन च ॥ ३२ ॥

१३०४ परिवारयित्वा अत्तानं महाबोधिञ्च साधुकं।
उल्लोकयि महाबोधिं पग्गहेत्वान अञ्जलिं ॥ ३३ ॥

१३०५ तस्सा दक्खिणसाखाय चतुहत्थप्पमाणकं।
ठानं खन्धं ठपयित्वान साखा अन्तरधायिसुं ॥ ३४ ॥

१३०६ तं पाटिहारियं दिस्वा पतीतो पठवीपति।
"पूजेम'हं महाबोधिं रज्जेना" ति उदीरिय ॥ ३५ ॥

१३०७ अभिसिञ्चि महाबोधिं महारज्जेन भूपति।
पुप्फादीहि महाबोधिं पूजेत्वा तिपदक्खिणं ॥ ३६ ॥

१३०८ कत्वा अट्ठसु ठानेसु वन्दित्वान कतञ्जलि।
सुवण्णखचिते पीठे नानारतनमण्डिते ॥ ३७ ॥

१३०९ स्वारोहे यावसाखु'च्चे तं सुवण्णकटाहकं।
ठपापेत्वान आरुय्ह गहेतुं साखमु'त्तमं ॥ ३८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३१० आदियित्वान सोवण्णतुलिकाय मनोसिलं ।
लेखं दत्वान साखाय सच्चकिरियं अका इति – ॥ ३९ ॥

१३११ "लङ्कादीपं यदि इतो गन्तब्बं उरुबोधिया ।
निब्बेमतिको बुद्धस्स सासनम्हि सचे अहं, ॥ ४० ॥

१३१२ सयं एव महाबोधिसाखायं दक्खिणा सुभा ।
छिज्जित्वान पतिट्ठातु इध हेमकटाहके" ॥ ४१ ॥

१३१३ लेखाठाने महाबोधि छिज्जत्वा सयमे'व सा ।
गन्धकद्दमगपूरस्स कटाहस्सो'परिट्ठिता ॥ ४२ ॥

१३१४ मूललेखाय उपरि तियङ्गुलतियङ्गुले ।
दस मनोसिलालेखा परिक्खिपि नरिस्सरो, ॥ ४३ ॥

१३१५ आदिया थूलमूलानि खुद्दकानेतराहि तु ।
निक्खमित्वा दस दस जालीभूतानि ओतरुं ॥ ४४ ॥

१३१६ तं पाटिहारियं दिस्वा राजा'तीव पमोदितो ।
तत्थे'वा'कासि उक्कुट्ठिं समन्ता परिसा'पि च ॥ ४५ ॥

१३१७ भिक्खुसङ्घो साधुकारं तुट्ठचित्तो पवेदयि ।
चेलुक्खेपसहस्सानि पवत्तिंसु समन्ततो ॥ ४६ ॥

१३१८ एवं सतेन मूलानं तत्थ सा गन्धकद्दमे ।
पतिट्ठासि महाबोधि पसादेन्ती महाजनं ॥ ४७ ॥

१३१९ तस्सा खन्धो दसहत्थो, पञ्च साखा मनोरमा ।
चतुहत्था चतुहत्था, दसङ्गुलमण्डिता ॥ ४८ ॥

१३२० सहस्सं तु पसाखानं साखानं तासमा'सि च ।
एवमावा'सि महाबोधि मनोहरसिरीधरा ॥ ४९ ॥

१३२१ कटाहम्हि महाबोधि पतिट्ठितखणे मही ।
अकम्पि, पाटिहीरानि अहेसुं विविधानि च ॥ ५० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३२२ सयं नादेहि तुरियानं देवेसु मानुसेसु च ।
साधुकारनिनादेहि देवब्रम्हगणस्स च ॥ ५१ ॥

१३२३ मेघानं मिगपक्खीनं यक्खादीनं रवेहि च ।
रवेहि च महीकम्पे एककोलाहलं अहु ॥ ५२ ॥

१३२४ बोधिया फलपत्तेहि छब्बण्णरस्मियो सुभा ।
निक्खमित्वा चक्कवाळं सकलं सोभयिंसु च ॥ ५३ ॥

१३२५ सकटाहा महाबोधि उग्गन्त्वान ततो नभं ।
अट्ठासि हिमगब्भम्हि सत्ताहानि अदस्सना ॥ ५४ ॥

१३२६ राजा ओरुय्ह पीठम्हा तं सत्ताहं तहिं वसं ।
निच्चं महाबोधिपूजं अकासि च अनेकधा ॥ ५५ ॥

१३२७ अतीते तम्हि सत्ताहे सब्बे हिमवलाहका ।
पविसिंसु महाबोधिं सब्बा ता रस्मियो'पि च ॥ ५६ ॥

१३२८ सुद्धे नभसि दस्सित्थ सा कटाहे पतिट्ठिता ।
महाजनस्स सब्बस्स महाबोधि मनोरमा ॥ ५७ ॥

१३२९ पवत्तम्हि महाबोधि विविधे पाटिहारिये ।
विम्हापयन्ती जनतं पठवीतलमो'रुहि ॥ ५८ ॥

१३३० पाटिहीरेहि नेकेहि तेहि सो पीणितो पुन ।
महाराजा महाबोधिं महारज्जेन पूजयि ॥ ५९ ॥

१३३१ महाबोधिं महारज्जे अभिसिञ्चिय पूजयं ।
नानापूजाहि सत्ताहं पुन तत्थे'व सो वसि ॥ ६० ॥

१३३२ अस्सयुजसुक्कपक्खे पण्णरसउपोसथे ।
अग्गहेसि महाबोधिं, द्विसत्ताह'च्चये ततो ॥ ६१ ॥

१३३३ अस्सयुजकालपक्खे चातुद्दसउपोसथे ।
रथे सुभे ठपेत्वना महाबोधिं रथेसभो ॥ ६२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३३४ पूजयं तं दिनं येव उपनेत्वा सकं पुरं ।
अलङ्करित्वा बहुधा कारेत्वा मण्डपं सुभं ॥ ६३ ॥

१३३५ कत्तिके सुक्कपक्खस्स दिने पाटिपदे तहिं ।
महाबोधिं महासालमूले पाचीनके सुभे ॥ ६४ ॥

१३३६ ठपापेत्वान कारेसि पूजा'नेका दिने दिने ।
गाहतो सत्तरसमे दिवसे तु नवङ्कुरा ॥ ६५ ॥

१३३७ सकिं येव अजायिंसु तस्सा, तेन नराधिपो ।
तुट्ठचित्तो महाबोधिं पुन नज्जेन पूजयि ॥ ६६ ॥

१३३८ महारज्जे'भिसिञ्चित्वा महाबोधिं महिस्सरो ।
कारेसि च महाबोधिपूजं नानप्पकारकं ॥ ६७ ॥

१३३९ 'इति कुसुमपुरे सुरे सरंसा
बहुविधचारुधजाकुला विसाला ।
सुरुचिरपवरोरुबोधिपूजा
मरुनरचित्तविकासिनी अहोसी'ति' ॥ ६८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महाबोधिगहणो
नाम अट्ठारसमो परिच्छेदो ।

—××—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

एकूनवीसतिमो परिच्छेदो

[महाबोधिआगमनं]

१३४० महाबोधिरक्खणत्थं अट्ठारस रथेसभो ।
देवकुलानि दत्वान अट्ठा'मच्चकुलानि च ॥ १ ॥

१३४१ अट्ठ ब्राम्हणकुलानि, अट्ठ सेट्ठिकुलानि (v. l. वेस्सकुलानि) च ।
गोपकानं तरच्छानं कुलिङ्गानं कुलानि च ॥ २ ॥

१३४२ तत्थे'व पेसकारानं कुम्भकारानमे'व च ।
सव्वेसञ्चा'पि सेनीनं नागयक्खानमे'व च ॥ ३ ॥

१३४३ हेमसज्झुघटे चे'व दत्वा अट्ठट्ठ मानदो ।
आरोपेत्वा महाबोधिं नावं गङ्गाय भूपति (v.l. भूसितं) ॥ ४ ॥

१३४४ सङ्घमित्तं महाथेरिं सहे'कादसभिक्खुणिं ।
तत्थे'वा'रोपयित्वान अरिट्ठपमुखे'पि च ॥ ५ ॥

१३४५ नगरा निक्खमित्वान विञ्झाटविम'तिच्च सो ।
तामलित्ति अनुप्पत्तो सत्ताहेने'व भूपति ॥ ६ ॥

१३४६ अच्चुळ्हाराहि पूजाहि देवा नागा नरा'पि च ।
महोबोधिं पूजयन्ता सत्ताहेने'वु'पागमुं ॥ ७ ॥

१३४७ महासमुद्दतीरम्हि महाबोधिं महीपति ।
ठपापेत्वान पूजेसि महारज्जेन सो पुन ॥ ८ ॥

१३४८ महाबोधिं महारज्जे अभिसिञ्चिय कामदो ।
मग्गसिरसुक्कपक्खे दिने पाटिपदे ततो ॥ ९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३४९ उच्चारेतुं महाबोधिं तेहि ये'वट्टअट्ठहि ।
सालमूलम्हि दिन्नेहि जातु'गतकुलेहि सो ॥ १० ॥

१३५० उक्खिपित्वा महाबोधिं गलमत्तं जलं तहिं ।
ओगाहेत्वा स नावाय पतिट्ठापयि साधुकं ॥ ११ ॥

१३५१ नावं आरोपयित्वा तं महाथेरिं सथेरिकं ।
महारिट्ठं महामच्चं इदं वचनम'ब्रवि. — ॥ १२ ॥

१३५२ "अहं रज्जेन तिक्खत्तुं महाबोधिम'पूजयिं ।
एवमे'वाभिपूजेतु राजा रज्जेन मे सखा" ॥ १३ ॥

१३५३ इदं वत्वा महाराजा तीरे पञ्जलिको ठितो ।
गच्छमानं महाबोधिं पस्सं अस्सूनि वत्तयि ॥ १४ ॥

१३५४ "मुञ्चमानो महाबोधिरुक्खो दसबलस्स सो ।
जालं सरसरंसि'व गच्छति वत रे" इति ॥ १५ ॥

१३५५ महाबोधिवियोगेन धम्मासोको ससोकवा ।
कन्दित्वा परिदेवित्वा अगमासि सकं पुरं ॥ १६ ॥

१३५६ महाबोधिसमारूळ्हा नावा पक्खन्दि तोयधिं ।
समन्ता योजने वीचि सन्निसीदि महण्णवे ॥ १७ ॥

१३५७ पुप्फिंसु पञ्चवण्णानि पदुमानि समन्ततो ।
अन्तलिक्खे पवज्जिंसु अनेकतुरियानि च ॥ १८ ॥

१३५८ देवताहि अनेकाहि पूजा'नेका पवत्तिता ।
गहेतुं च महाबोधिं नागा'कंसु विकुब्बनं ॥ १९ ॥

१३५९ सङ्घमित्ता महाथेरी अभिञ्ञाबलपारगा ।
सुपण्णरूपा हुत्वान ते तातेसि महोरगे ॥ २० ॥

१३६० ते तासिता महाथेरिं याचित्वान महोरगा ।
नयित्वान महाबोधिं भूजङ्गभवनं ततो ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३६१ सत्ताहं नागरज्जेन पूजाहि विविधाहि च ।
पूजयित्वान आनेत्वा नावाय ठपयिंसु ते ॥ २२ ॥

१३६२ तदहे' व महाबोधि जम्बुकोलं इधा'गमा ।
देवानम्पियतिस्सो तु राजा लोकहिते रतो ॥ २३ ॥

१३६३ सुमनसामणेरम्हा पुब्बे सुततदागमो ।
मग्गसिरादिदिनतो पभुतीव सदादरो ॥ २४ ॥

१३६४ उत्तरद्वारतो याव जम्बुकोलं महापथं ।
विभूसयित्वा सकलं महाबोधिगतासयो ॥ २५ ॥

१३६५ समुद्दपण्णसालाय ठाने ठत्वा महण्णवे ।
आगच्छन्तं महाबोधिं महाथेरिद्धिया'द्दस ॥ २६ ॥

१३६६ तस्मिं ठाने कता साला पकासेतुं तम'ब्भुतं ।
समुद्दपण्णसाला'ति (v. l. समुद्दसतसाला) नामेना'सी'ध पाकटा ॥ २७ ॥

१३६७ महाथेरानुभावेन सद्धिं थेरेहि तेहि च ।
तदहे'वागमा राजा जम्बुकोलं ससेनको ॥ २८ ॥

१३६८ महाबोधा'गमे पीतिवेगेनु'न्नो उदानयं ।
गलप्पमाणं सलिलं विगाहेत्वा सुविग्गहो ॥ २९ ॥

१३६९ महाबोधिं सोळसहि कुलेहि सह मुद्धना ।
आदायो'रोपयित्वान वेलाय मण्डपे सुभे ॥ ३० ॥

१३७० ठपयित्वान लङ्कादो लङ्कारज्जेन पूजयि ।
सोळसन्नं समप्पेत्वा कुलानं रज्जम'त्तनो ॥ ३१ ॥

१३७१ सयं दोवारिकट्ठाने ठत्वान दिवसे तयो ।
तत्थे'व पूजं कारेसि विविधं मनुजाधिपो ॥ ३२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३७२ महाबोधिं दसमियं आरोपेत्वा रथे सुभे ।
आनयन्तो मनुस्सिन्दो दुमिन्दं तमु'पापयि (v. l.)
तं ठपापयि ॥ ३३ ॥

१३७३ पाचीनस्स विहारस्स ठाने ठानविचक्खणो ।
पातरासं पवत्तेसि ससङ्घस्स जनस्स सो ॥ ३४ ॥

१३७४ महामहिन्दथेरे'त्थ कतं दसबलेन तं ।
कथेसि नागमदनं रञ्ञो तस्स असेसतो ॥ ३५ ॥

१३७५ थेरस्स सुत्वा कारेत्वा सञ्ञाणानि तहिं तहिं ।
परिभुत्तेसु ठानेसु निसज्जा'दीहि सत्थुना ॥ ३६ ॥

१३७६ तिवक्कस्स ब्राह्मणस्स गामद्वारे च भूपति ।
ठपापेत्वा महाबोधिं ठानेसु तेसु तेसु च ॥ ३७ ॥

१३७७ सुद्धवालुकसन्थारे नानापुप्फसमाकुले ।
पग्गहीतधजे मग्गे पुप्फअग्घिकभूसिते ॥ ३८ ॥

१३७८ महाबोधिं पूजयन्तो रत्तिन्दिवम'तन्दितो ।
आनयित्वा चुद्दसियं अनुराधपुरन्तिकं ॥ ३९ ॥

१३७९ वड्ढमानकच्छायाय पुरं साधु विभूसितं ।
उत्तरेन दुवारेन पूजयन्तो पवेसिय ॥ ४० ॥

१३८० दक्खिणेन दुवारेन निक्खमित्वा पवेसिय ।
महामेघवनारामं चतुबुद्धनिसेवितं ॥ ४१ ॥

१३८१ सुमनस्से'व वचसा पदेसं साधु सङ्खतं ।
पब्बबोधिठितट्ठानं उपनेत्वा मनोरमं ॥ ४२ ॥

१३८२ कुलेहि सो सोळसहि राजालङ्कारधारिहि ।
आरोपेत्वा महाबोधिं पतिट्ठापेतुमो'स्सजि ॥ ४३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३८३ हत्थतो मुत्तमत्ता सा'असितिरतनं नभं ।
उग्गन्त्वान ठिता मुञ्चि छब्बण्णा रस्मियो सुभा ॥ ४४ ॥

१३८४ दीपे पत्थरिया'हच्च ब्रह्मलोकं ठिता अहुं ।
सुरियट्ठङ्गमा याव रस्मियो ता मनोरमा ॥ ४५ ॥

१३८५ पुरिसा दससहस्सानि पसन्ना पाटिहारिये ।
विपस्सित्वान अरहत्तं पत्वान इध पब्बजुं ॥ ४६ ॥

१३८६ ओरोहित्वा महाबोधि सुरियट्ठङ्गमे ततो ।
रोहिणियां पतिट्ठासि महियं कम्पि मेदिनी ॥ ४७ ॥

१३८७ मूलानि तानि उग्गन्त्वा कटाहमुखवट्टितो ।
विनन्धन्ता कटाहं तं ओतरिंसु महीतलं ॥ ४८ ॥

१३८८ पतिट्ठितं महाबोधिं जना सब्बे समागता ।
गन्धमालादिपूजाहि पूजयिंसु समन्ततो ॥ ४९ ॥

१३८९ महामेघो पवस्सित्थ, हिमगब्भा समन्ततो ।
महाबोधिं छादयिंसु सीतलानि घनानि च ॥ ५० ॥

१३९० सत्ताहानि महाबोधि तहिं येव अदस्सना ।
हिमगब्भे सन्निसीदिं पसादजननि जने ॥ ५१ ॥

१३९१ सत्ताहा'तिक्कमे मेघा सब्बे अपगमिंसु ते ।
महाबोधि च दस्सित्थ छब्बण्णरस्मियो'पि च ॥ ५२ ॥

१३९२ महामहिन्दथेरो च सङ्घमित्ता च भिक्खुणी ।
तत्था'गच्छुं सपरिसा राजा सपरिसो'पि च ॥ ५३ ॥

१३९३ खत्तिया काजरग्गामे चन्दनग्गामखत्तिया ।
तिवक्कब्राह्मणो चे'व दीपवासिजना'पि च ॥ ५४ ॥

१३९४ देवानुभावेना'गच्छुं महाबोधि-महुस्सुका, ।
महासमागमे तस्मिं पाटिहारियविम्हिते ॥ ५५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१३९५ पक्कं पाचीनसाखाय पेक्खतं पक्कम'क्खतं ।
थेरो पतितमा'दाय रोपेतुं राजिनो अदा ॥ ५६ ॥

१३९६ पंसूनं गन्धमिस्सानं पुण्णे सोण्णकटाहके ।
महाआसनठाने तं ठपिते रोपयि'स्सरो ॥ ५७ ॥

१३९७ पेक्खतं येव सब्बेसं उग्गन्त्वा अट्ठ अङ्कुरा ।
जायिंसु, बोधितरुणा अट्ठसु चतुहत्थका ॥ ५८ ॥

१३९८ राजा ते बोधितरुणे दिस्वा विम्हितमानसो ।
सेतच्छत्तेन पूजेसि अभिसेकम'दासि च ॥ ५९ ॥

१३९९ पतिट्ठापेसु'मट्ठन्नं [1] जम्बुकोलम्हि पट्टने ।
महाबोधिट्ठितट्ठाने नावायो'रोहणे तदा ॥ ६० ॥

१४०० [2] तिवक्कब्राह्मणग्गामे, [3] थूपारामे तथेव च ।
[4] इस्सरसमणारामे [5] पठमे चेतियङ्गणे ॥ ६१ ॥

१४०१ [6] चेतिय पब्बतारामे, [7] तथा काजरगामके ।
[8] चन्दनगामके चा'पि एकेकं बोधिलट्ठिकं ॥ ६२ ॥

१४०२ सेसा चतुपक्कजाता द्वत्तिंसबोधिलट्ठियो ।
समन्ता योजनट्ठाने विहारेसु तहिं तहिं ॥ ६३ ॥

१४०३ दीपवासि जनस्से'वं हितत्थाय पतिट्ठिते ।
महाबोधिदुमिन्दम्हि सम्मासम्बुद्धतेजसा ॥ ६४ ॥

१४०४ अनुला सह परिसा सङ्घमित्ताय थेरिया ।
सन्तिके पब्बजित्वान अरहत्तम'पापुणि ॥ ६५ ॥

१४०५ अरिट्ठो सो पञ्चसतपरिवारो च खत्तियो ।
थेरन्तिके पब्बजित्वा अरहत्तम'पापुणि ॥ ६६ ॥

१४०६ यानि सेट्ठिकुलान'ट्ठ महाबोधिमि'धाहरुं ।
बोधाहारकुलानी'ति तानि तेन पवुच्चरे ॥ ६७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४०७ उपासिकाविहारो'ति ञाते भिक्खुणु'पस्सये ।
ससङ्घा सङ्घमित्ता सा महथेरी तहिं वसि ॥ ६८ ॥

१४०८ आगारत्तयपामोक्खे आगारे तत्थ कारयि ।
द्वादसे, तेसु एकस्मिं महागारे ठपापयि ॥ ६९ ॥

१४०९ महाबोधिसमेताय नावाय कूपयट्ठिकं ।
एकस्मिं पियमे'कस्मिं अरित्तं, तेहि ते विदु ॥ ७० ॥

१४१० जाते अञ्ञनिकाये'पि अगारा द्वादसा'पि ते ।
हत्थाळहकभिक्खुणीहि वळञ्जियिंसु सब्बदा ॥ ७१ ॥

१४११ रञ्ञो मङ्गलहत्थी सो विचरन्तो यथासुखं ।
पुरस्स एकपस्सम्हि कन्दरन्तम्हि सीतले ॥ ७२ ॥

१४१२ कदम्बपुप्फगुम्बन्ते अट्ठासि गोचरञ्चरं ।
हत्थि तत्थ रतं ञत्वा अकंसु तत्थ आळहकं ॥ ७३ ॥

१४१३ अथे'कदिवसं हत्थी न गण्हि कबलानि सो, ।
दीपप्पसादकं थेरं राजा सो पुच्छि तं मनं ॥ ७४ ॥

१४१४ "कदम्बपुप्फगुम्बस्मिं थूपस्स करणं करी ।
इच्छती"ति महाथेरो महाराजस्स अब्रवि ॥ ७५ ॥

१४१५ सधातुकं तत्थ थूपं थूपस्स घरमे'व च ।
खिप्पं राजा अकारेसि निच्चं जनहिते रतो ॥ ७६ ॥

१४१६ सङ्घमित्ता महाथेरी सुञ्ञागारा'भिलासिनी ।
आकिण्णत्ता विहारस्स वुस्समानस्स तस्स सा ॥ ७७ ॥

१४१७ वुद्धत्थिनी सासनस्स भिक्खुणीनं हिताय च ।
भिक्खुणू'पस्सयं अञ्ञं इच्छमाना विचक्खणा ॥ ७८ ॥

१४१८ गन्त्वा चेतियगेहं तं पविवेकसुखं सुभं ।
दिवाविहारं कप्पेसि विहारकुसलामला ॥ ७९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४१९ थेरिया वन्दनत्थाय राजा भिक्खुणु'पस्सयं ।
गन्त्वा तत्थ गतं सुत्वा, गत्वा, तं तत्थ वन्दिय, ॥ ८० ॥

१४२० सम्मोदित्वा ताय सद्धिं, तत्था'गमनकारणं ।
तस्सा ञत्वा अधिप्पायं अधिप्पायविदू विदू ॥ ८१ ॥

१४२१ समन्ता थूपगेहस्स रम्मं भिक्खुणु'पस्सयं ।
देवानम्पियतिस्सो सो महाराजा अकारयि ॥ ८२ ॥

१४२२ हत्थाळ्हकसमीपम्हि कतो भिक्खुणु'पस्सयो ।
हत्थाळहकविहारो' ति विस्सुतो आसि तेन सो ॥ ८३ ॥

१४२३ सुमित्ता सङ्घमित्ता सा महाथेरी महामति ।
तस्मिं हि वासं कप्पेसि रम्मे भिक्खुणु'पस्सये ॥ ८४ ॥

१४२४ एवं लङ्कालोकहितं सासनवुद्धिं संसाधेन्तो एस
महाबोधिदुमिन्दो ।
लङ्कादीपे रम्ममहामेघवनस्मिं अट्ठा दीघं कालं
अनेकब्भुतयुत्तो'ति ॥ ८५ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महा बोधिआगमनो
नाम एकूनवीसतिमो परिच्छेदो ।

—×—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

वीसतिमो परिच्छेदो

[थेरपरिनिब्बाणं]

१४२५ अट्ठारसम्हि वस्सम्हि धम्मासोकस्स राजिनो ।
महामेघवनारामे महाबोधि पतिट्ठहि ॥ १ ॥

१४२६ ततो द्वादसमे वस्से महेसी तस्स राजिनो ।
पिया असन्धिमित्ता सा मता सम्बुद्धमामिका ॥ २ ॥

१४२७ ततो चतुत्थे वस्सम्हि धम्मासोको महीपति ।
तिस्सरक्खं महेसित्ते ठपेसि विसमा'सयं ॥ ३ ॥

१४२८ ततो तु ततिये वस्से सा बाला रूपमानिनी – ।
"मया'पि च अयं राजा महाबोधिं ममायति" ॥ ४ ॥

१४२९ इति कोधवसं गन्त्वा अत्तनो'नत्थकारिका ।
मण्डुकण्टकयोगेन महाबोधिम्'घातयि ॥ ५ ॥

१४३० ततो चतुत्थे वस्सम्हि धम्मासोको महायसो ।
अनिच्चतावसं पत्तो सत्ततिंस समा इमा ॥ ६ ॥

१४३१ देवानम्पियतिस्सो तु राजा धम्मगुणे रतो ।
महाविहारे नवकम्मं तथा चेतियपब्बते ॥ ७ ॥

१४३२ थूपारामे च नवकम्मं निट्ठापेत्वा यथारहं ।
दीपप्पसादकं थेरं पुच्छि पुच्छितकोविदं – ॥ ८ ॥

१४३३ "कारापेस्साम'हं भन्ते विहारे सुबहू इध ।
पतिट्ठपेतुं थूपेसु कथं लच्छामि धातुयो ? " ॥ ९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४३४ "सम्बुद्धपत्तं पूरेत्वा सुमनेना'हटा इध ।
चेतियम्हि पब्बते राज ठपिता अत्थि धातुयो ॥ १० ॥
१४३५ हत्थिक्खन्धे ठपेत्वा ता धातुयो इध आहर" ।
इति वुत्तो स थेरेन तथा आहरि धातुयो ॥ ११ ॥
१४३६ विहारे कारयित्वान ठाने योजनयोजने ।
धातुयो तत्थ थूपेसु निधापेसि यथारहं ॥ १२ ॥
१४३७ सम्बुद्धभुत्तपत्तं तु राजा वत्थुघरे सुभे ।
ठपयित्वान पूजेसि नानापूजाहि सब्बदा ॥ १३ ॥
१४३८ पञ्चसतेहि'स्सरेहि महा थेरस्स सन्तिके ।
पब्बज्ज वसितट्ठाने इस्सरसमणको अहु ॥ १४ ॥
१४३९ पञ्चसतेहि वेस्सेहि महाथेरस्स सन्तिके ।
पब्बज्ज वसितट्ठाने तथा वेस्सगिरी अहु ॥ १५ ॥
१४४० या या महामहिन्देन थेरेन वसिता गुहा ।
सपब्बते विहारे सा सा महिन्दगुहा अहु ॥ १६ ॥
१४४१ महाविहारं पठमं, दुतियं चेतियन्हयं ।
थूपारामं तु ततियं थूपपुब्बङ्गमं सुभं ॥ १७ ॥
१४४२ चतुत्थं तु महाबोधिपतिट्ठापनमे'व च ।
थूपट्ठानीयभूतस्स पञ्चमं पन साधुकं ॥ १८ ॥
१४४३ महाचेतियठानम्हि सिलाथूपस्स चारुनो ।
सम्बुद्धगीवधातुस्स पतिट्ठापनमे'व च ॥ १९ ॥
१४४४ इस्सरसमणं छट्ठं, तिस्सवापि तु सत्तमं ।
अट्ठमं पठमं थूपं, नवमं वेस्सगिरिन्हयं
(v.l. वेस्ससन्हयं) ॥ २० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४४५ उपासिकव्हयं रम्मं तथा हत्थाळहकव्हयं ।
भिक्खुणुपस्सये' द्वे'मे भिक्खुणीफासुकारणा ॥ २१ ॥

१४४६ हत्थाळहके ओसरित्वा भिक्खुणीनं उपस्सये ।
गंत्वान भिक्खुसङ्घेन भत्तग्गहणकारणा ॥ २२ ॥

१४४७ महापालिनामकं भत्तसालं सूपचरं सुभं ।
सब्बोपकरणो'पेतं सम्पन्नपरिचारिकं ॥ २३ ॥

१४४८ तथा भिक्खुसहस्सस्स सपरिक्खारमु'त्तमं ।
पवारणाय दानञ्च अनुवस्सकमे'व च ॥ २४ ॥

१४४९ नागदीपे जम्बुकोलविहारं तम्हि पट्टने ।
तिस्समहाविहारञ्च, पाचीनाराममे'व च ॥ २५ ॥

१४५० इति एतानि कम्मानि लङ्काजनहितत्थिको ।
देवानम्पियतिस्सो सो लङ्किन्दो पुञ्ञपञ्ञवा ॥ २६ ॥

१४५१ पठमे येव वस्सम्हि कारापेसि गुणप्पियो ।
यावजीवं तु नेकानि पुञ्ञकम्मानि आचिनि ॥ २७ ॥

१४५२ अयं दीपो अहू फीतो विजिते तस्स राजिनो ।
वस्सानि चत्ताळीसं सो राजा रज्जम'कारयि ॥ २८ ॥

१४५३ तस्सच्चये तं कनिट्ठो उत्तियो इति विस्सुतो ।
राजपुत्तो अपुत्तं तं रज्जं कारेसि साधुकं ॥ २९ ॥

१४५४ महामहिन्दथेरो तु जिनसासनमु'त्तमं ।
परियत्तिं पटिपत्तिञ्च पटिवेधञ्च साधुकं ॥ ३० ॥

१४५५ लङ्कादीपम्हि दीपेत्वा लङ्कादीपो महागणी ।
लङ्काय सत्थुकप्पो सो कत्वा लोकहितं बहूं ॥ ३१ ॥

१४५६ तस्स उत्तियराजस्स जयवस्सम्हि अट्ठमे ।
चेतियपब्बते वस्सं सट्ठिवस्सो वसं वसी ॥ ३२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४५७ अस्सयुज्जस्स मासस्स सुक्कपक्खट्ठमे दिने।
परिनिब्बायि तेने'तं दिनं तन्नामकं अहु§ ॥ ३३ ॥

१४५८ तं सुत्वा उत्तियो राजा सोकसल्लसमप्पितो।
गन्त्वा थेरञ्च वन्दित्वा कन्दित्वा बहुधा बहुं* ॥ ३४ ॥

१४५९ आसित्तगन्धतेलाय लहुं सोवण्णदोणिया।
थेरदेहं खिपापेत्वा तं दोणिं साधु फुस्सितं** ॥ ३५ ॥

१४६० सोवण्णकूटागारम्हि ठपापेत्वा अलङ्कते।
कूटागारे रोपयित्वा कारेन्तो साधुकीळनं ॥ ३६ ॥

१४६१ महता च जनोघेन आगतेन ततो ततो।
महता च बलोघेन कारेन्तो पूजनाविधिं ॥ ३७ ॥

१४६२ अलङ्कतेन मग्गेन बहुधालङ्कतं पुरं।
आनयित्वान नगरे चारेत्वा राजवीथिया ॥ ३८ ॥

---

§ The Singhalese edition gives the following variant for the 2nd line of the verse 1457:—

परिनिब्बायि, सो थेरो महिन्दो दीपवड्ढनो

The Singhalese edition gives the following verse in addition after the verse 1457 :—

निब्बुतस्स महिन्दस्स अट्ठमियं दिने पन।
तेन तं दिवसं नाम अट्ठमिया'ति सम्मतं ॥

* The Singhalese edition gives the following verse in addition after the verse 1458.

चेतियपब्बते वस्सं सट्ठिवस्सो'व संवसि।
आसित्तगन्धतेलाय लहुं सोवण्णदोणिया ॥

** There has been a change in the sequence of verses from this verse onwards owing to the fact that in the Singhalese edition the line beginning with थेरदेहं खिपापेत्वा etc. constitutes the first line of the verse 37.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४६३ महाविहारं आनेत्वा एत्थ पञ्हम्बमालके ।
कूटागारं ठपापेत्वा सत्ताहं सो महीपति ॥ ३९ ॥

१४६४ तोरणद्धजपुप्फेहि गन्धपुण्णघटेहि च ।
विहारञ्च समन्ता च मण्डितं योजनत्तयं ॥ ४० ॥

१४६५ अहु राजानुभावेन, दीपं तु सकलं पन ।
आनुभावेन देवानं तथे'वा'लङ्कतं अहु— ॥ ४१ ॥

१४६६ नानापूजा कारयित्वा तं सत्ताहं महीपति ।
पुरत्थिमदिसाभागे थेरानं बन्धमालके ॥ ४२ ॥

१४६७ कारेत्वा गन्धचितकं महाथूपं पदक्खिणं ।
करोन्तो तत्थ नेत्वा तं कूटागारं मनोरमं ॥ ४३ ॥

१४६८ चितकम्हि ठपापेत्वा सक्कारं अन्तिमं अका ।
चेतियं चे'त्थ कारेसि गाहापेत्वान धातुयो ॥ ४४ ॥

१४६९ उपड्ढधातुं गाहेत्वा चेतियपब्बते'पि च ।
सब्बेसु च विहारेसु थूपे कारेसि खत्तियो ॥ ४५ ॥

१४७० इसिनो देहनिक्खेपकतट्ठानं हि तस्स तं ।
वुच्चते बहुमानेन इसिभूमङ्गणं इति ॥ ४६ ॥

१४७१ ततो पभुति अरियानं समन्ता योजनत्तये ।
सरीरं आहरित्वान तम्हि देसम्हि डय्हति ॥ ४७ ॥

१४७२ सङ्घमित्ता महाथेरी महाभिञ्ञा महामति ।
कत्वा सासनकिच्चानि तथा लोकहितं बहु ॥ ४८ ॥

१४७३ एकूनसट्ठिवस्सा सा, उत्तियस्से'व राजिनो ।
वसम्हि नवमे, खेमे हत्थाळहकउपस्सये ॥ ४९ ॥

१४७४ वसन्ती परिनिब्बयि, राजा तस्सा'पि कारयि ।
थेरस्स विय सत्ताहं पूजासक्कारमुत्तमं ॥ ५० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४७५ सब्बा अलङ्कता लङ्का थेरस्स विय आसि च ।
कूटागारगतं थेरी देहं सत्तदिनच्चये ॥ ५१ ॥

१४७६ निक्खामेत्वान नगरा थूपारामपुरत्थतो ।
चित्तसालसमीपम्हि महाबोधिपदस्सये ॥ ५२ ॥

१४७७ थेरिया वुत्थठानम्हि अग्गिकिच्चम'कारयि ।
थूपञ्च तत्थ कारेसि उत्तियो सो महामति ॥ ५३ ॥

१४७८ पञ्चा'पि ते महाथेरा थेरा'रिट्ठा'दयो'पि च ।
तथा'नेकसहस्सानि भिक्खू खीणासवा'पि च ॥ ५४ ॥

१४७९ सङ्घमित्तापभुतियो ता च द्वादसथेरियो ।
खीणासवा भिक्खुणियो सहस्सानि बहूनि च ॥ ५५ ॥

१४८० बहुस्सुता महापञ्ञा विनयादिजिनागमं ।
जोतयित्वान कालेन पयाता निच्चतावसं ॥ ५६ ॥

१४८१ दसवस्सानि सो राजा रज्जं कारेसि उत्तियो ।
एवं अनिच्चिता एसा सब्बलोकविनासिनी* ॥ ५७ ॥

१४८२ तं एतं अतिसाहसं अतिबलं नावारियं यो नरो ।
जानन्तो'पि अनिच्चतं भगवते निब्बिन्दते ने'व च ।
निब्बिण्णो विरतिं रतिं न कुरुते पापेहि पुञ्ञेहि च
—तस्से'सा अतिमोहजालबलता जानम्पि सम्मुय्हती'ति ॥ ५८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे थेरपरिनिब्बाणं नाम वीसतिमो परिच्छेदो ।

---

* In the verse 1481 the Singhalese edition has put in three lines beginning with जोतयित्वान कालेन ete., ending with सब्बलोक विनासिनि, which thus constitutes verse 58 of the Singhalese edition.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

एकवीसतिमो परिच्छेदो

(पञ्चराजको)

१४८३ उत्तियस्स कनिट्ठो तु महासिवो तदच्चये ।
दसवस्सानि कारेसि रज्जं सुजनसेवको ॥ १ ॥

१४८४ भद्दसालम्हि सो थेरे परेसीदित्वा मनोरमं ।
कारेसि पुरिमायं तु विहारं नगरङ्गणं ॥ २ ॥

१४८५ महासिवकनिट्ठो तु सूरतिस्सो तदच्चये ।
दसवस्सानि कारेसि रज्जं पुञ्ञेसु सादरो ॥ ३ ॥

१४८६ दक्खिणाय दिसायं सो विहारं नगरङ्गणं ।
पुरिमाय हत्थिक्खन्धव्हं गोण्णगिरिकमेव च ॥ ४ ॥

१४८७ वङ्गुत्तरे पव्वतम्हि पाचीनपब्बतव्हयं।
रहेरकसमीपम्हि तथा कोलम्बहाळकं ॥ ५ ॥

१४८८ अरिट्ठपादे मकुलकं, (v. l. लङ्कं तु) पुरिमायच्छगल्लकं।
गिरिनेलवाहलकं कण्डनगरउत्तराय तु* ॥ ६ ॥

१४८९ पञ्चसताने'वमादी विहारे पठवीपति ।
गङ्गाय ओरपारम्हि लङ्कादीपे तहि तंहि ॥ ७ ॥

१४९० पुरे रज्जञ्च रज्जे च सट्ठवस्सानि साधुकं ।
कारेसि रम्मे धम्मेन रतनत्तयगारवो ॥ ८ ॥

१४९१ सुवण्णपिण्डतिस्सो'ति नामं रज्जा पुरे अहु ।
सूरतिस्सो'ति नामं तु तस्सा'हु रज्जपत्तिया ॥ ९ ॥

---

* The Singhalese edition gives the following variant for this line:—

गिरितेलपनाकण्ठं नगरं उत्तराय तु ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१४९२ अस्सनाविकपुत्ता द्वे दमिळा सेन-गुत्तका ।
सूरतिस्समहीपालं तं गहेत्वा महब्बला ॥ १० ॥

१४९३ दुवे विसतिवस्सानि रज्जं धम्मेन कारयुं ।
तं गहेंत्वा असेलो तु मुटसिवस्स अत्रजो ॥ ११ ॥

१४९४ सोदरियानं भातूनं नवमो भातुको ततो ।
अनुराधपुरे रज्जं दसवस्सानि कारयि ॥ १२ ॥

१४९५ चोळरट्ठा इधा'गम्म रज्जत्थं उजुजातिको ।
एळारो नाम दमिळो गहेत्वा सेलभूपतिं ॥ १३ ॥

१४९६ वस्सानि चत्ताळीसञ्च चतारि च अकारयि ।
रज्जं वोहारसमये मज्झत्तो मित्तसत्तुसु ॥ १४ ॥

१४९७ सयनस्स सिरोपस्से घण्टं सो दीघयोत्तकं ।
लम्बापेसी विरावेतुं इच्छतेहि विनिच्छयं ॥ १५ ॥

१४९८ एको पुत्तो च धीता च अहेसुं तस्स राजिनो ।
रथेन तिस्सवापिं सो गच्छन्तो भूमिपालजो ॥ १६ ॥

१४९९ तरुणं वच्छकं मग्गे निपन्नं सहधेनुकं ।
गीवं अक्कम्म चक्केन असंसिच्च अघातयि ॥ १७ ॥

१५०० गन्त्वान धेनु घण्टं तं घट्टेसि घट्टितासया ।
राजा तेनें'व चक्केन सीसं पुत्तस्स छेदयि ॥ १८ ॥

१५०१ दिजपोतं तालरुक्खे एको सप्पो अभक्खयि ।
तम्पोतमाता सकुणी गन्त्वा घण्टम'घट्टयि ॥ १९ ॥

१५०२ आनापेत्वान तं राजा कुच्छि तस्स विदालिय ।
पोतकं नीहरापेत्वा ताले सप्पं समप्पयि ॥ २० ॥

१५०३ रतनग्गस्स रतनत्तयस्स गुणसारतं ।
अजानन्तो'पि सो राजा चारित्तं अनुपालयं ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५०४ चेतियपब्बतं गन्त्वा भिक्खुसङ्घं पवारिय ।
आगच्छन्तो रथगतो रथस्स युगकोटिया ॥ २२ ॥
१५०५ अकासि जिनथूपस्स एकदेसस्स भञ्जनं ।
अमच्चा "देव थूपो नो तया भिन्नो"ति आहु तं ॥ २३ ॥
१५०६ असञ्चिच्च कते'पेस राजा ओरुय्ह सन्दना ।
"चक्केन मम सिसम्पि छिन्दथा" ति पथे सयि ॥ २४ ॥
१५०७ "परहिंसं महाराज सत्था नो ने'व इच्छति ।
थूपं पाकतिकं कत्वा खमापेही'ति आहु तं ॥ २५ ॥
१५०८ ते ठपेतुं पञ्चदस पासाणे पातिते तहिं ।
कहापणसहस्सानि अदा पञ्चदसे'व सो ॥ २६ ॥
१५०९ एका महल्लिका वीहिं सोसेतुं आतपे खिपि ।
देवो अकाले वस्सित्वा तस्सा वीहिं अतेमयि ॥ २७ ॥
१५१० वीहिं गहेत्वा गन्त्वा सा घण्टं तं समघट्टयि ।
अकालवस्सं सुत्वा तं विस्सज्जेत्वा तमि'त्थिकं ॥ २८ ॥
१५११ "राजा धम्मं हि वत्तन्तो कालवस्सं लभे'इति ।
तस्सा विनिच्छयत्थाय उपवासं निपज्जि सो ॥ २९ ॥
१५१२ बलिग्गाही देवपुत्तो रञ्ञो तेजेन ओत्थटो ।
गन्त्वा चतुम्महाराजसन्तिकं तं निवेदयि ॥ ३० ॥
१५१३ ते तमा'दाय गन्वान सक्कस्स पटिवेदयुं ।
सक्को पज्जन्नमा'हूय काले वस्समु'पादिसि ॥ ३१ ॥
१५१४ बलिग्गाही देवपुत्तो राजिनो तं निवेदयि ।
ततो पभुति तं रज्जे दिवा देवो न वस्सथ ॥ ३२ ॥
१५१५ रत्तिं देवो'नुसत्ताहं वस्सि यामम्हि मज्झिमे ।
पुण्णं अहेसुं सब्बत्थ खुद्दकावाटकानि'पि ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५१६ अगतिगमनदोसा मुत्तमत्तेन एसो
अनुपहतकुदिट्ठी'पी'दिसिं पापुणिद्धि ।
अगतिगमनदोसं सुद्धदिट्ठी समानो
कथमि'ध हि मनुस्सो वुद्धिमा नो जहेय्या'ति ।। ३४ ।।

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे पञ्चराजको
नाम एकवीसतिमो परिच्छेदो ।

——×××——

बावीसतिमो परिच्छेदो

(गामणीकुमारप्पसूति)

१५१७ एळारं घातयित्वान राजा'हु दुट्ठगामणी ।
तद'त्थदीपन'त्थाय अनुपुब्बिकथा अयं— ।। १ ।।
१५१८ देवानम्पियतिस्सस्स रञ्ञो दुतियभातिको ।
उपराजा महानागो नामा'हु भातुनो पियो ।। २ ।।
१५१९ रञ्ञो देवी सपुत्तस्स बाला रज्जाभिकामिनी ।
उपराजवधत्थाय जातचिन्ता निरन्तरं ।। ३ ।।
१५२० वापिं तरच्छं नामा'यं कारापेन्तस्स पाहिणि ।
अम्बं विसेन योजेत्वा ठपेत्वा अम्बमत्थके ।। ४ ।।
१५२१ तस्सा पुत्तो सह गतो उपराजेन बालको ।
भाजने विवटे येव तम'म्बं खादिया'मरि ।। ५ ।।
१५२२ उपराजा ततो येव सदारबलवाहनो ।
रक्खितुं सकम'त्तानं रोहणाभिमुखो अगा ।। ६ ।।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५२३ **यट्ठालयविहारम्हि** महेसी तस्स गब्भिणी।
पुत्तं जनेसि, सो तस्स भातु नाममकारयि ॥ ७ ॥
१५२४ ततो गन्त्वा रोहणं सो रोहणे इस्सरो'खिले।
महाभोगो महागामे रज्जं कारेसि खत्तियो ॥ ८ ॥
१५२५ कारेसि सो **नागमहाविहारं** सकनामकं।
उद्धकन्दरकादी च विहारे कारयी बहू ॥ ९ ॥
१५२६ **यट्ठालयकतिस्सो** सो तस्स पुत्तो तदच्चये।
तत्थे'व रज्जं कारेसि, तस्स पुत्तो'**भयो** तथा ॥ १० ॥
१५२७ **गोठाभयसुतो काकवण्णतिस्सो**'ति विस्सुतो।
तदच्चये तत्थ रज्जं सो अकारेसि खत्तियो ॥ ११ ॥
१५२८ **विहारदेवी** नामा'सि महेसी तस्स राजिनो।
सद्धस्स सद्धासम्पन्ना धीता **कल्याणिराजिनो** ॥ १२ ॥
१५२९ **कल्याणियं** नरिन्दो हि **तिस्सो** नामा'सि खत्तियो।
देवीसंयोगजनितकोपो तस्स कनिट्ठको ॥ १३ ॥
१५३० भीतो ततो पलायित्वा **अय्यउत्तियनामको**।
अञ्ञत्थ वसि, सो देसो तेन तन्नामको अहु ॥ १४ ॥
१५३१ दत्वा रहस्सलेखं सो भिक्खुवेसधरं नरं।
पाहेसि देविया, गन्त्वा राजद्वारे ठितो तु सो ॥ १५ ॥
१५३२ राजगेहे अरहता भुञ्जमानेन सब्बदा।
अञ्ञायमानो थेरेन रञ्ञो घरमु'पाविसि ॥ १६ ॥
१५३३ थेरेन सद्धिं भुञ्जित्वा रञ्ञो सह विनिग्गमे।
पातेसि भूमियं लेखं पेक्खमानाय देविया ॥ १७ ॥
१५३४ सद्देन तेन राजा तं निवत्तित्वा विलोकयं।
ञत्वान लेखसन्देसं कुद्धो थेरस्स दुम्मति ॥ १८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५३५ थेरं तं पुरिसं तञ्च मारापेत्वान कोधसा।
समुद्दस्मिं खिपापेसि, कुज्झित्वा तेन देवता ॥ १९ ॥
१५३६ समुद्देनो'त्थरापेसुं तं देसं, सो तु भूपति।
अत्तनो धीतरं सुद्धं देविं नाम सुरूपिनिं ॥ २० ॥
१५३७ लिखित्वा "राजधीता" ति सोवण्णुक्खलिया लहुं।
निसीदापिय तत्थे'व समुद्दस्मिं विसज्जयि ॥ २१ ॥
१५३८ ओक्कन्तं तं ततो लङ्के काकवण्णो महीपति।
अभिसेचयि, तेना'सि विहारोपपदव्हया ॥ २२ ॥
१५३९ तिस्समहाविहारञ्च तथा चित्तलपब्बतं।
गमिट्ठवालिं कूटालिं विहारे एवमा'दिके ॥ २३ ॥
१५४० कारेत्वा सुप्पसन्नेन मनसा रतनत्तये।
उपट्ठहि सदा सङ्घं पच्चयेहि चतुब्भि सो ॥ २४ ॥
१५४१ कोटि (v. l. कोट) पब्बतनामम्हि विहारे सीलवत्तिमा
तदा अहु सामणेरो नानापुञ्ञकरो सदा ॥ २५ ॥
१५४२ सुखेना'रोहणत्थाय आकासचेतियङ्गणे।
ठपेसि तीणि सोपाने पासाणफलकानि सो ॥ २६ ॥
१५४३ अदा पानीयदानञ्च वत्तं सङ्घस्स चा'करि।
सदा किलन्तकायस्स तस्सा'बाधो महा अहु ॥ २७ ॥
१५४४ सीविकाय तमा'नेत्वा भिक्खवो कतवेदिनो।
सीलापस्सयपरिवेणे तिस्सारामे उपट्ठहुं ॥ २८ ॥
१५४५ सदा विहारदेवी सा राजगेहे सुसङ्खते।
पुरेभत्तं महादानं दत्वा सङ्घस्स संयता ॥ २९ ॥
१५४६ पच्छाभत्तं गंधमालं भेसज्जं वसनानि च।
गाहयित्वा गतारामं सक्करोति यथारहं ॥ ३० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५४७ तदा तथे'व कत्वा सा सङ्घथेरस्स सन्तिके ।
निसीदि, धम्मं देसेन्तो थेरो तमि'दम'ब्रवि— ॥ ३१ ॥

१५४८ "महासम्पत्ति तुम्हेहि लद्धायं पुञ्ञकम्मुना ।
अप्पमादो व कातब्बो पुञ्ञकम्मे इदानि'पि" ॥ ३२ ॥

१५४९ एवं वुत्ता तु सा आह—"किं सम्पत्ति अयं इध ।
येसं नो दारका नत्थि ? वञ्झा सम्पत्ति तेन नो" ॥ ३३ ॥

१५५० छळभिञ्ञो महाथेरो पुत्तलाभम'वेक्खिय ।
"गिलानं सामणेरं तं पस्स देवी"ति अब्रवी ॥ ३४ ॥

१५५१ सा गन्त्वा'सन्नमरणं सामणेरम'वोच तं— ।
"पत्थेहि मम पुत्तत्तं, सम्पत्ति महती हि नो" ॥ ३५ ॥

१५५२ न इच्छती'ति ञत्वान तदत्थं महतिं सुभं ।
पुप्फपूजं कारयित्वा पुन याचि सुमेधसा ॥ ३६ ॥

१५५३ एवम्पि'निच्छमानस्स अट्ठायु'पायकोविदा ।
नानाभेसज्जवत्थानि सङ्घे दत्वा'थ याचि तं ॥ ३७ ॥

१५५४ पत्थेसि सो राजकुलं, सा तं ठानम'नेकधा ।
अलङ्करित्वा वन्दित्वा यानमा'रुय्ह पक्कमि ॥ ३८ ॥

१५५५ ततो चुतो सामणेरो गच्छमानाय देविया ।
तस्सा कुच्छिम्हि निब्बत्ति, तं जानित्वा निवत्ति सा ॥ ३९ ॥

१५५६ रञ्ञो तं सासनं दत्वा रञ्ञा सह पुनागमा ।
सरीरकिच्चं कारेत्वा सामणेरस्सु'भो'पि ते ॥ ४० ॥

१५५७ तस्मिं येव परिवेणे वसन्ता सन्तमानसा ।
महादानं पवत्तेसुं भिक्खुसङ्घस्स सब्बदा ॥ ४१ ॥

१५५८ तस्से'वं दोहळो आसि महापुञ्ञाय देविया— ।
उसभमत्तं मधुगण्डं कत्वा उस्सीसके सयं ॥ ४२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५५९ वामन्तरेन पस्सेन निपन्ना सयने सुभे ।
द्वादसन्नं सहस्सानं भिक्खूनं दिन्नसेसकं ॥ ४३ ॥
१५६० मधुं भुञ्जितुकामा'सि, अथ एळारराजिनो ।
योधानं अग्गयोधस्स सीसछिन्ना'सिधोवनं ॥ ४४ ॥
१५६१ तस्से'व सीसे ठत्वान पातुञ्चे'व अकामयि ।
अनुराधपुरस्सेव उप्पलक्खेत्ततो पन ॥ ४५ ॥
१५६२ आनीतु'प्पलमालञ्च अमिलातम्पिळन्धितुं ।
तं देवी राजिनो आह, नेमित्ते पुच्छि भूपति ॥ ४६ ॥
१५६३ तं सुत्वा आहु नेमित्ता—" देवीपुत्तो निघातिय ।
दमिळे कत्वे'करज्जं सासनं जोतयिस्सति " ॥ ४७ ॥
१५६४ " एदिसं मधुगण्डं यो दस्सेसि, तस्स एदिसं ।
सम्पत्तिं देति राजा'ति घोसापेसि महीपति ॥ ४८ ॥
१५६५ गोठसमुद्दवेलन्ते मधुपुण्णं निकुञ्जितं ।
नावं अत्वान अचिक्खि रञ्ञो जानपदो नरो ॥ ४९ ॥
१५६६ राजा देविं तहिं नेत्वा मण्डपम्हि सुसङ्खते ।
यथि'च्छितं ताय मधुपरिभोगम'कारयि ॥ ५० ॥
१५६७ इतरे दोहळे तस्सा सम्पादेतुं महीपति ।
वेळुसुमननामं तं योधं तत्थ नियोजयि ॥ ५१ ॥
१५६८ सो'नुराधपुरं गन्त्वा रञ्ञो मङ्गलवाजिनो ।
गोपकेन अका मेत्तिं तस्स किच्चञ्च सब्बदा ॥ ५२ ॥
१५६९ तस्स विस्सत्थतं अत्वा पातो'व उपलान'सिं ।
कदम्बनदिया तीरे ठपेत्वान असङ्कितो ॥ ५३ ॥
१५७० अस्सं नेत्वान आरुय्ह गण्हित्वा उप्पलान'सिं ।
निवेदयित्वा अत्तानं अस्सवेगेन पक्कमि ॥ ५४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५७१ सुत्वा राजा गहेतुं तं महायोधम'पेसयि।
दुतियं सम्मतं अस्सं आरुय्ह सो'नुधावि तं ॥ ५५ ॥
१५७२ सो गुम्बनिस्सितो अस्सपिट्ठे येव निसीदिय।
एन्तस्स पिट्ठितो तस्स उब्बय्हा'सिं पसारयि ॥ ५६ ॥
१५७३ अस्सवेगेन यन्तस्स सीसं छिज्जि, उभो हये।
सींसं चा'दाय सायं सो महागाममु'पागमि ॥ ५७ ॥
१५७४ दोहळे ते च सा देवी परिभुञ्जि यथारुचि।
राजा योधस्स सक्कारं कारापेसि यथारहं ॥ ५८ ॥
१५७५ सा देवी समये धञ्ञं जनयि पुत्तमु'त्तमं।
महाराजकुले तस्मिं आनन्दो च महा अहु ॥ ५९ ॥
१५७६ तस्स पुञ्ञा'नुभावेन तदहे'व उपागमुं।
नानारतनसम्पुण्णा सत्त नावा ततो ततो ॥ ६० ॥
१५७७ तस्से'व पुञ्ञतेजेन छद्दन्तकुलतो करी।
हत्थिच्छापं आहरित्वा ठपेत्वा इध पक्कमि ॥ ६१ ॥
१५७८ तं तित्थपरतीरम्हि दिस्वा गुम्बन्तरे ठितं।
कण्डुलो नाम बालिसिको रञ्ञो आचिक्खि तावदे ॥६२॥
१५७९ पेसेत्वा'चरिये राजा तमा'नापिय पोसयि।
कण्डुलो इति ञायित्थ दिट्ठत्ता कण्डुलेन सो ॥ ६३ ॥
१५८० "सुवण्णभाजनादीनं पुण्णा नावा इधा'गता"।
इति रञ्ञो निवेदेसुं, राजा ताना'हरापयि ॥ ६४ ॥
१५८१ पुत्तस्स नामकरणे मङ्गलम्हि महीपति।
द्वादससहस्ससङ्घं भिक्खुसङ्घं निमन्तिय ॥ ६५ ॥
१५८२ एवं चिन्तेसि—"यदि मे पुत्तो लङ्कातले'खिले।
रज्जं गहेत्वा सम्बुद्धसासनं जोतयिस्सति ॥ ६६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५८३ अट्ठुत्तरसहस्सं'वा भिक्खवो पविसन्तु च ।
सब्बे ते उद्धपत्तञ्च चीवरं पारुपन्तु च ॥ ६७ ॥

१५८४ पठमं दक्खिणं पादं उम्मारन्तो ठपेन्तु च ।
एकच्छत्तयुतं धम्मकरकं नीहरन्तु च ॥ ६८ ॥

१५८५ गोतमो नाम थेरो च पटिगण्हातु पुत्तकं ।
सो च सरणसिक्खायो देतु" सब्बं तथा अहु ॥ ६९ ॥

१५८६ सब्बं निमित्तं दिस्वान तुट्ठचित्तो महीपति ।
दत्वा सङ्घस्स पायासं नामं पुत्तस्स कारयि ॥ ७० ॥

१५८७ महागामे नायकत्तं पितु नामञ्च अत्तनो ।
उभो कत्वान एकज्झं गामणीअभयो इति ॥ ७१ ॥

१५८८ महागामं पविसित्वा नवमे दिवसे ततो ।
सङ्गमं देविया'कासि, तेन गब्भं अगण्हि सा ॥ ७२ ॥

१५८९ काले जातं सुतं राजा तिस्सनामम'कारयि ।
महता परिवारेन उभो वड्ढिंसु दारका ॥ ७३ ॥

१५९० सित्थप्पवेसमङ्गलकाले द्विन्नम्पि सादरो ।
भिक्खुसतानं पञ्चन्नं दापयित्वान पायसं ॥ ७४ ॥

१५९१ तेहि उपड्ढे भुत्तम्हि गहेत्वा थोकथोककं ।
सोवण्णसरकेने'सं देविया सह भूपति ॥ ७५ ॥

१५९२ "सम्बुद्धसासनं तुम्हे यदि छड्डेथ पुत्तका ।
मा जिरतु कुच्छिगतं इदं वो" ति अदापयि ॥ ७६ ॥

१५९३ विञ्ञाय भासितत्थं ते उभो राजकुमारका ।
पायासं तं अभुञ्जिंसु तुट्ठचित्ता'मतं विय ॥ ७७ ॥

१५९४ दसद्वादसवसेस्सु तेसु वीमंसनत्थिको ।
तथे'व भिक्खू भोजेत्वा तेसं उच्छिट्ठमो'दनं ॥ ७८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१५९५ गाहापेत्वा त(ट्ट)त्तकेन ठपापेत्वा तदन्तिके ।
तिभागं कारयित्वान इदमा'ह महीपति— ॥ ७९ ॥

१५९६ "कुलदेवतानं नो ताता भिक्खूनं विमुखा मयं ।
न हेस्सामा'ति चिन्तेत्वा भागं भुञ्जथि'मं" ति च ॥ ८० ॥

१५९७ "द्वे भातरो मयं निच्चं अञ्ञम'ञ्ञम'दूभका ।
भाविस्सामा'ति चिन्तेत्वा भागं भुञ्जथि'मं"
ति च ॥ ८१ ॥

१५९८ अमतं विय भुञ्जिसु ते द्वे भागे उभो'पि च ।
"न युज्झिस्साम दमिळेहि इति भुञ्जथि'मं"
इति ॥ ८२ ॥

१५९९ एवं वुत्तेसु तिस्सो सो पाणिना खिपि भोजनं ।
गामणी भत्तपिण्डं तु खिपित्वा सयनं गतो ॥ ८३ ॥

१६०० सङ्कुचित्वा हत्थपादं निपज्जि सयने सयं ।
देवी गन्त्वा तोसयन्ती गामणिं एतद'ब्रवि— ॥ ८४ ॥

१६०१ "पसारितङ्गो सयने किं न सेसि सुखं सुत" ।
गङ्गापारम्हि दमिळा, इतो गोठमहोदधि ॥ ८५ ॥

१६०२ कथं पसारितङ्गो'हं निपज्जामी ?" ति सो ब्रवि ।
सुत्वान तस्सा'धिप्पायं तुण्ही आसि महीपति ॥ ८६ ॥

१६०३ सो कमेना'मिवड्ढन्तो अहु सोळसवस्सिको ।
पुञ्ञवा यसवा धीतिमा तेजोबलपरक्कमो ॥ ८७ ॥

१६०४ चलाचलायं गतियं हि पाणिनो
उपेन्ति पुञ्ञेन यथारुचिं गतिं,
इती'ति मन्त्वा सततं महादरो ।
भवेय्य पुञ्ञू'पचयम्हि बुद्धिमा'ति ॥ ८८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे गामणीकुमारप्पसूति
नाम बावीसतिमो परिच्छेदो ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

तेवीसतिमो परिच्छेदो

(योधलाभो)

१६०५ बललक्खणरूपेहि तेजोजवगुणेहि च ।
अग्गो अहु महाकायो सो च कण्डुलवारणो ॥ १ ॥

१६०६ नन्धिमित्तो सूरनिमिलो महासोणो गोठइम्बरो ।
थेरपुत्ताभयो भरणो वेळुसुमनो तथे'व च ॥ २ ॥

१६०७ खञ्जदेवो फुस्सदेवो लभियवसभो'पि च ।
एते दस महायोधा तस्सा'हेसुं महब्बला ॥ ३ ॥

१६०८ अहु एळारराजस्स मित्तो नाम चमूपति ।
तस्स कम्मन्तगामम्हि पाचीनखण्डराजिया ॥ ४ ॥

१६०९ चित्तपब्बतसामन्ता अहु भगिनिया सुतो ।
कोसोहितवत्थगुय्हो मातुलस्से'व नामको ॥ ५ ॥

१६१० दूरम्पि परिसप्पन्तं दहरं तं कुमारकं ।
आवज्झ नन्धिया कटिया निसदम्हि अबन्धिसुं ॥ ६ ॥

१६११ निसदं कड्ढतो तस्स भूमियं परिसप्पतो ।
उम्मारा'तिक्कमे नन्धी सा छिज्जति यतो, ततो ॥ ७ ॥

१६१२ नन्धिमित्तो'ति आयित्थ, दसनागबलो अहु ।
वुड्ढो नगरं आगम्म सो उपट्ठासि मातुलं ॥ ८ ॥

१६१३ थूपा'दीसु असक्कारं करोन्ते दमिळे तदा ।
ऊरुं अक्कम्म पादेन हत्थेन इतरं तु सो ॥ ९ ॥

१६१४ गहेत्वा सम्पदालेत्वा बहि खिपति रामवा ।
देवा अन्तरधापेन्ति तेन खित्तं कळेवरं ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६१५ दमिळानं खयं दिस्वा रञ्ञो आरोचयिंसु तं ।
"सहोड्डं गण्हथे'नं "ति वुत्ता कातुं न सक्खिसुं ॥ ११ ॥
१६१६ चिन्तेसि नन्धिमित्तो सो " एवम्पि करतो मम ।
जनक्खयो केवलं हि, नत्थि सासनजोतनं ॥ १२ ॥
१६१७ रोहणे खत्तिया सन्ति पसन्ना रतनत्तये ।
तत्थ कत्वा राजसेवं गण्हित्वा दमिळे'खिले ॥ १३ ॥
१६१८ रज्जं दत्वा खत्तियानं जोतेस्सं बुद्धसासनं"।
इति गन्त्वा गामणिस्स तं कुमारस्स सावयि ॥ १४ ॥
१६१९ मातुया मन्तयित्वा सो सक्कारं तस्स कारयि ।
सक्कतो नन्धिमित्तो सो योधो वसि तदन्तिके ॥ १५ ॥
१६२० काकवण्णो तिस्सराजा वारेतुं दमिळे सदा ।
महागङ्गाय तित्थेसु रक्खं सब्बेसु कारयि ॥ १६ ॥
१६२१ अहु दीघाभयो नाम रञ्ञो'ञ्ञभरियासुतो ।
कच्छकतित्थे गङ्गाय तेन रक्खम'कारयि ॥ १७ ॥
१६२२ सो रक्खाकरणत्थाय समन्ता योजनद्वये ।
महाकुलम्हा एकेकं पुत्तं आणापयी तहिं ॥ १८ ॥
१६२३ कोट्ठिवाले जनपदे गामे खण्डकविट्ठिके ।
सत्तपुत्तो कुलपति सङ्घो नामा'सि इस्सरो ॥ १९ ॥
१६२४ तस्सा'पि दूतं पाहेसि राजपुत्तो सुतत्थिको ।
सत्तमो निमिलो नाम दसहत्थिबलो सुतो ॥ २० ॥
१६२५ तस्स अकम्मसीलत्ता खीयन्ता छ'पि भातरो ।
रोचयुं तस्स गमनं, न तु माता पिता पन ॥ २१ ॥
१६२६ कुज्झित्वा सेसभातूनं, पातो येव तियोजनं ।
गन्त्वा सुरियुग्गमे येव राजपुत्तम'पस्सि तं ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६२७ सो तं वीमंसनत्थाय दूरे किच्चे नियोजयि—।
"चेतियपब्बतासन्ने द्वारमण्डलगामके ॥ २३ ॥

१६२८ ब्राह्मणो कुण्डली (v. l. कुण्डलो) नाम विज्जते मे सहायको।
समुद्दपारे भण्डानि तस्स विज्जन्ति सन्तिके ॥ २४ ॥

१६२९ गन्त्वा त्वं तेन दिन्नानि भण्डकानि इधा'हर"।
इति वत्वान भोजेत्वा लेखं दत्वा विसज्जयि ॥ २५ ॥

१६३० ततो नवयोजनम्हि अनुराधपुरं इदं।
पुब्बण्हे येव गन्त्वान सो तं ब्राह्मणम'द्दस ॥ २६ ॥

१६३१ "वापियं तात नहात्वा एही"ति आह ब्राह्मणो।
इधा'नागतपुब्बत्ता नहात्वा तिस्सवापियं ॥ २७ ॥

१६३२ महाबोधिञ्च पूजेत्वा थूपारामे च चेतियं।
नगरं पविसित्वान पस्सित्वा सकलं पुरं ॥ २८ ॥

१६३३ आपणा गन्धमा'दाय उत्तरद्वारतो ततो।
निक्खम्मु'प्पलखेत्तम्हा गण्हित्वा उप्पलानि च ॥ २९ ॥

१६३४ उपागमि ब्राह्मणं तं, पुट्ठो तेना'ह सो गतिं।
सुत्वा सो ब्राह्मणो तस्स पुब्बागममि'धागमं ॥ ३० ॥

१६३५ विम्हितो चिन्तयी एवं—"पुरिसा'जानियो अयं।
सचे जानेय्य एळारो इमं हत्थे करिस्सति ॥ ३१ ॥

१६३६ तस्मा'यं दमिळा'सन्ने वासेतुं नेव अरहति।
राजपुत्तस्स पितुनो सन्तिके वासम'रहति" ॥ ३२ ॥

१६३७ एवमेवं लिखित्वान लेखं तस्स समप्पयि।
पुण्णवड्ढनवत्थानि पण्णाकारे बहू'पि च ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६३८ दत्वा तं भोजयित्वा च पेसेसि सखिसन्तिकं ।
सो वड्ढमानच्छायायं गन्त्वा राजसुतन्तिकं ॥ ३४ ॥
१६३९ लेखञ्च पण्णाकारे च राजपुत्तस्स अप्पयि ।
तुट्ठो आह—"सहस्सेन पसादेथ इमं" ति सो ॥ ३५ ॥
१६४० इस्सं करिंसु तस्स'ञ्ञे राजपुत्तस्स सेवका ।
सो तं दससहस्सेन पसादापेसि दारकं ॥ ३६ ॥
१६४१ तस्स केसं लिखापेत्वा गङ्गायेव नहापिय ।
पुण्णवड्ढनवत्थयुगं गन्धमालञ्च सुन्दरं ॥ ३७ ॥
१६४२ सीसं दुकूलपट्टेन वेठयित्वा उपानयुं ।
अत्तनो परिहारेन भत्तं तस्स अदापयि ॥ ३८ ॥
१६४३ अत्तनो दससहस्सअग्घनं सयनं सुभं ।
सयनत्थं अदापेसि तस्स योधस्स खत्तियो ॥ ३९ ॥
१६४४ सो सब्बं एकतो कत्वा नेत्वा मातापितन्तिकं ।
मातुया दससहस्सं, सयनं पितुनो अदा ॥ ४० ॥
१६४५ तं येव रत्तिं आगन्त्वा रक्खट्ठाने अदस्सयि ।
पभाते राजपुत्तो तं सुत्वा हट्ठमनो अहु ॥ ४१ ॥
१६४६ दत्वा परिच्छदं तस्स परिवारजनं तथा ।
दत्वा दससहस्सानि पेसेसि पितुसन्तिकं ॥ ४२ ॥
१६४७ योधो दससहस्सानि नेत्वा मातापितन्तिकं ।
तेसं दत्वा काकवण्णतिस्सराजमु'पागमि ॥ ४३ ॥
१६४८ सो गामणीकुमारस्स तम'प्पेसि महीपति ।
सक्कतो सूरनिमिलो योधो वसि तदन्तिके ॥ ४४ ॥
१६४९ कुळुम्बरिकण्हिकायं हुन्दरीवापिगामके ।
तिस्सस्स अट्ठमो पुत्तो अहोसि सोणनामको ॥ ४५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६५० सत्तवस्सिककाले'पि तालगच्छे अलुञ्चि सो ।
दसवस्सिककालम्हि ताले'लुञ्चि महब्बलो ॥ ४६ ॥

१६५१ काले सो'पि महासोणो दसहत्थिबलो अहु ।
राजा तं तादिसं सुत्वा गहेत्वा पितुसन्तिका ॥ ४७ ॥

१६५२ गामणिस्स कुमारस्स अदासि पोसनत्थिको ।
तेन सो लद्धसक्कारो योधो वसि तदन्तिके ॥ ४८ ॥

१६५३ गिरिनामे जनपदे गामे निट्ठुलविट्ठिके
(v. l. निच्चेलविट्ठिके) ।
दसहत्थिबलो आसि महानागस्स अत्रजो ॥ ४९ ॥

१६५४ लकुण्टकसरीरत्ता अहु गोठकनामको ।
कारेन्ति केळिपरिहासं तस्स जेट्ठा छ भातरो ॥ ५० ॥

१६५५ ते गन्त्वा मासखेत्तत्थं कोट्टयित्वा महावनं ।
तस्स भागं ठपेत्वान गन्त्वा तस्स निवेदयुं ॥ ५१ ॥

१६५६ सो गन्त्वा तं खणं येव रुक्खे इम्बरसञ्ञिते ।
लुञ्चित्वान समं कत्वा भूमिं गन्त्वा निवेदयि ॥ ५२ ॥

१६५७ गन्त्वान भातरो तस्स दिस्वा कम्मं तम'ब्भुतं ।
तस्स कम्मं कित्तयन्ता आगच्छिसु तदन्तिकं ॥ ५३ ॥

१६५८ तदु'पादाय सो आसि गोठइम्बरनामको ।
तथे'व राजा वासेसि तम्पि गामणि सन्तिके ॥ ५४ ॥

१६५९ कोटपब्बतसामन्ता कित्तिगामम्हि इस्सरो ।
रोहणो नाम गहपति जातं पुत्तकम'त्तनो ॥ ५५ ॥

१६६० समाननामं कारेसि गोठकाभयराजिनो ।
दारको सो बली आसि दसद्वादसवस्सिको ॥ ५६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६६१ असक्कुणेय्ये पासाणे उद्धातुं चतुपञ्चहि ।
कीळमानो खिपि तदा सो कीळागुळके विय ॥ ५७ ॥

१६६२ तस्स सोळसवस्सस्स पिता गदम'कारयि ।
अट्ठतिसङ्गुलावट्टं सोळसहत्थदीघकं ॥ ५८ ॥

१६६३ तालानं नालिकेरानं खन्धे आहच्च ताय सो ।
ते पातयित्वा तेने'व योधो सो पाकटो अहु ॥ ५९ ॥

१६६४ तथे'व राजा वासेसि तम्पि गामणिसन्तिके ।
उपट्ठाको महासुम्मथेरस्सा'सि पिता पन ॥ ६० ॥

१६६५ सो महासुम्मथेरस्स धम्मं सुत्वा कुटुम्बिको ।
सोतापत्तिफलं पत्तो विहारे कोटपब्बते ॥ ६१ ॥

१६६६ सो तं सञ्जातसंवेगो आरोचेत्वान राजिनो ।
दत्वा कुटुम्बं पुत्तस्स पब्बजि थेरसन्तिके ॥ ६२ ॥

१६६७ भावनं अनुयुञ्जित्वा अरहत्तम'पापुणि ।
पुत्तो तेनस्स पञ्ञायि थेरपुत्ता'भयो इति ॥ ६३ ॥

१६६८ कप्पकन्दरगामम्हि कुमारस्स सुतो अहु ।
भरणो नाम, सो काले दसद्वादसवस्सिको ॥ ६४ ॥

१६६९ दारकेहि वनं गन्त्वा अनुबन्धि ससे बहु ।
पादेन पहरित्वान द्विखण्डे भूमियं खिपि ॥ ६५ ॥

१६७० गामिकेहि वनं गन्त्वा सोळसवस्सिको पन ।
तथे'व पातेसि लहुं मिगगोकण्णसूकरे ॥ ६६ ॥

१६७१ भरणो सो महायोधो तेने'व पाकटो अहु ।
तथे'व राजा वासेसि तम्पि गामणिसन्तिके ॥ ६७ ॥

१६७२ गिरिनामे जनपदे कुटुम्बियङ्गणगामके ।
कुटुम्बी वसभो नाम अहोसि तत्थ सम्मतो ॥ ६८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६७३ वेळो जानपदो तस्स सुमनो गिरिभोजको ।
सहायस्स सुते जाते पण्णाकारपुस्सरा ॥ ६९ ॥
१६७४ गन्त्वा उभो सकं नामं दारकस्स अकारयुं ।
तं वुड्ढ (v. l. पुत्तं) म'त्तनो गेहे वासेसि
गिरिभोजको ॥ ७० ॥
१६७५ तस्से'को सिन्धवो पुरिसं कञ्चि ना'रोहितुं अदा ।
दिस्वा तं वेळसुमनं— अयं आरोहको मम ॥ ७१ ॥
१६७६ अनुरूपो" ति चिन्तेत्वा पहट्ठो हेसितं अका ।
तं ञत्वा भोजको "अस्सं आरुहा"ति तमा'ह सो ॥७२॥
१६७७ सो अस्सं आरुहित्वा तं सीघं धावेसि मण्डले ।
मण्डले सकले अस्सो एकावद्धो अदस्सि सो ॥ ७३ ॥
१६७८ निसीदि धावतो च'स्स वस्सहारं व पिट्ठियं ।
मोचेति'पि उत्तरियं वन्धन्ति'पि अनादरो ॥ ७४ ॥
१६७९ तं दिस्वा परिसा सब्बा उक्कुट्ठिं सम्पवत्तयि ।
दत्वा दससहस्सानि तस्स सो गिरिभोजको ॥ ७५ ॥
१६८० "राजानुच्छविको'यं"तिहट्ठो रञ्ञो अदासि तं ।
राजा तं वेळुसुमनं अत्तनो येव सन्तिके ॥ ७६ ॥
१६८१ कारेत्वा तस्स सक्कारं वासेसि वहुमानयं ।
नकुलनगकण्णिकायं (v. l. नकुरनगरक्खायं)
गामे महि(स)न्ददोणिके ॥ ७७ ॥
१६८२ अभयस्स'न्तिमो पुत्तो देवो नामा'सि थामवा ।
ईसकं पन खञ्जत्ता खञ्जदेवो'ति तं विदुं ॥ ७८ ॥
१६८३ मिगवं गामवासीहि सह गन्त्वान सो तदा ।
महिसे अनुवन्धित्वा महन्ते उट्ठितु'ट्ठिते ॥ ७९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६८४ हत्थेन पादे गण्हित्वा भमेत्वा सीसमत्थके ।
आसुम्भि भूमिं चुण्णेत्वा तेसम'ट्ठिनि माणवो ॥ ८० ॥
१६८५ तं पवत्तिं सुणित्वान खञ्जदेवं महिपतिं ।
वासेसि आहरापेत्वा गामणिस्सेव सन्तिके ॥ ८१ ॥
१६८६ चित्तलपब्बतासन्ने गामे गविटनामके ।
उप्पलस्स सुतो आसि फुस्सदेवो'ति नामको ॥ ८२ ॥
१६८७ गन्त्वा सह कुमारेहि विहारं सो कुमारको ।
बोधिया पूजितं सङ्खं आदाय धमि थामसा ॥ ८३ ॥
१६८८ असनिपातसद्दो'व सद्दो तस्स महा अहु ।
उम्मत्ता विय आसुं ते भीता सब्बे'ति दारका ॥ ८४ ॥
१६८९ तेन सो आसि उम्मादफुस्सदेवो'ति पाकटो ।
धनु सिप्पम'कारेसि तस्स वंसागतं पिता ॥ ८५ ॥
१६९० सद्दवेधी विज्जुवेधी वालवेधी च सो अहु ।
वालुकापुण्णसकटं वद्धचम्मसतं तथा ॥ ८६ ॥
१६९१ असनो'दुम्बरमयं अट्ठसोळसअङ्गुलं ।
तथा अयोलोहमयं पट्टं द्विचतुरङ्गुलं ॥ ८७ ॥
१६९२ निब्बेधयति कण्डेन. कण्डो तेन विसज्जितो ।
थले अट्ठ'सभं याति जले तु उसभं पन ॥ ८८ ॥
१६९३ तं सुणित्वा महाराजा पवत्तिं पितुसन्तिका ।
तम्पि आनापयित्वान गामणिम्हि अवासयि ॥ ८९ ॥
१६९४ तुलाधारपब्बतासन्ने विहारवापिगामके ।
मत्तकुटुम्बिनो पुत्तो अहु वसभनामको ॥ ९० ॥
१६९५ तं सुजातसरीरत्ता लभियवसभं विदुं ।
सो वीरवस्सु'द्देसम्हि महाकायबलो अहु ॥ ९१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१६९६ आदाय सो कतिपये पुरिसे येव आरभि ।
खेत्तत्थिको महावापिं, करोन्तो तं महब्बलो ॥ ९२ ॥

१६९७ दसहि द्वादसहि वा वहितब्बे नरेहि'पि ।
वहन्तो पंसुपिण्डे सो लहुं वापिं समापयि ॥ ९३ ॥

१६९८ तेन सो पाकटो आसि, तम्पि आदाय भूमिपो ।
दत्वा तं तस्स सक्कारं गामणिस्स अदासि तं ॥ ९४ ॥

१६९९ वसभोदकवारो ति तं खेत्तं पाकटं अहु ।
एवं लभियवसभो वसि गामणिसन्तिके ॥ ९५ ॥

१७०० महायोधानमे'तेसं दसन्नम्पि महीपति ।
पुत्तस्स सक्कारसमं सक्कारं कारयी तदा ॥ ९६ ॥

१७०१ आमन्तेत्वा महायोधे ते दसा'पि दिसम्पति ।
"योधे दसदसे 'के 'को एसया "ति उदाहरि ॥ ९७ ॥

१७०२ ते तथेवा 'नयुं योधे, पुनरा'ह महीपति ।
तस्स योधसतस्सा 'पि तथे'व परियेसितुं ॥ ९८ ॥

१७०३ तथा ते'पि आनयुं योधे, तस्स 'पि आह महीपति ।
पुन योधसहस्सस्स तथे'व परियेसितुं ॥ ९९ ॥

१७०४ तथा ते'पि आनयुं योधे, सब्बे सम्पिण्डिता तु ते ।
एकादससहस्सानि योधा सतं तथा दस ॥ १०० ॥

१७०५ सब्बे ते लद्धसक्कारा भूमिपालेन सब्बदा ।
गामणीराजपुत्तं तं वसिंसु परिवारिय ॥ १०१ ॥

१७०६ इति सुचरितजातम'ब्भुतं
सुणिय नरो मातिमा सुखत्थिको ।
अकुसलपथतो परम्मुखो
कुसलपथे' भिरमेय्य सब्बदा'ति' ॥ १०२ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे
योधलाभो नाम तेवीसतिमो परिच्छेदो ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

चतुवीसतिमो परिच्छेदो

[द्वेभातिकयुद्धं]

१७०७ हत्थस्स थरुकम्मस्स कुसलो कतुपासनो ।
सो गामणी राजसुतो महागामे वसी तदा ॥ १ ॥

१७०८ राजा राजसुतं तिस्सं दीघवापिम्हि वासयि ।
आरक्खितुं जनपदं सम्पन्नवलवाहनं ॥ २ ॥

१७०९ कुमारो गामणी काले सम्पस्सन्तो वलं सकं ।
"युज्झिस्सं दमिळेही" ति पितु रञ्ञो कथापयि ॥ ३ ॥

१७१० राजा तं अनुरक्खन्तो "ओरगङ्गम'लं" इति ।
वारेसि, यावततियं सो तथे'व कथापयि ॥ ४ ॥

१७११ "पिता मे पुरिसो होन्तो ने'वं वक्खति, तेनि'दं ।
पिलन्धतू "ति पेसेसि इत्था'लंकारम'स्स सो ॥ ५ ॥

१७१२ राजा'ह तस्स कुज्झित्वा "करोथ हेमसङ्खलिं।
ताय नं बन्धयिस्सामि, ना'ञ्ञथा रक्खियो हि
सो" ॥ ६ ॥

१७१३ पलायित्वान मलयं कुज्झित्वा पितुनो अगा ।
दुट्ठत्ता येव पितरि आहु तं दुट्ठगामणिं ॥ ७ ॥

१७१४ राजा'थ आरभी कातुं महानुग्गलचेतियं ।
निट्ठिते चेतिये सङ्घं सन्निपातयि भूपति ॥ ८ ॥

१७१५ द्वादसे'त्थ सहस्सानि भिक्खू चितलपब्बता ।
ततो ततो द्वादसे'व सहस्सानि समागमुं ॥ ९ ॥

१७१६ कत्वान चेतियमहं राजा सङ्घस्स सम्मुखा ।
सब्बे योधे समानेत्वा कारेसि सपथं तदा— ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७१७ "पुत्तानं कलहट्ठानं न गच्छिस्साम" ते इति।
अकंसु सपथं सब्बे, तं युद्धं तेन ना'गमुं ॥ ११ ॥

१७१८ चतुसट्ठिविहारे सो कारापेत्वा महीपति।
तत्तकाने'व वस्सानि ठत्वा मरि तहिं तदा ॥ १२ ॥

१७१९ रञ्ञो सरीरं गाहेत्वा छन्नयानेन राजिनी।
नेत्वा तिस्समहारामं तं सङ्घस्स निवेदयि ॥ १३ ॥

१७२० सुत्वा तिस्सकुमारो तं गन्त्वान दीघवापितो।
सरीरकिच्चं कारेत्वा सक्कच्चं पितुनो सयं ॥ १४ ॥

१७२१ मातरं कण्डुलं हत्थिमादियित्वा महब्बलो।
भातुभया दीघवापिं अगमासि लहुं ततो ॥ १५ ॥

१७२२ तं पवत्तिं निवेदेतुं दुट्ठगामणिसन्तिकं।
लेखं दत्वा विसज्जेसुं सब्बे'मच्चा समागता ॥ १६ ॥

१७२३ सो गुत्तहालमा'गन्वा तत्थ चारे विसज्जिय।
महागाममु'पागन्त्वा सयं रज्जे'भिसेचयि ॥ १७ ॥

१७२४ मातत्थं कण्डुलत्थञ्ञ भातुलेखं विसज्जयि।
अलद्धा यावततियं युद्धाय तमु'पागमि ॥ १८ ॥

१७२५ अहु द्विन्नं महायुद्धं चूळङ्गणियपिट्ठियं।
तत्थ नेकसहस्सानि पतिंसु राजिनो नरा ॥ १९ ॥

१७२६ राजा च तिस्सामच्चो च वळवा दीघथूणिका।
तयो येव पलायिंसु, कुमारो अनुवन्धि ते ॥ २० ॥

१७२७ उभिन्नं अन्तरे भिक्खू मापयिंसु महीधरं।
तं दिस्वा "भिक्खुसङ्घस्स कम्मं" इति
निवत्ति सो ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७२८ कप्पकन्दरनज्जा सो जवमालतित्थमा'गतो ।
राजा'ह तिस्समच्चं तं " छातज्झत्ता मयं "
इति ॥ २२ ॥

१७२९ सुवण्णसरके खित्तं भत्तं नीहरि तस्स सो ।
सङ्घस्स दत्वा भुञ्जन्तो कारेत्वा चतुभागकं ॥ २३ ॥

१७३० " घोसेहि काल " मि'च्चाह, तिस्सो कालम'घोसयि ।
सुत्वान दिब्बसोतेन रञ्जो सिक्खाय दायको ॥ २४ ॥

१७३१ थेरो पियङ्गुदीपट्ठो थेरं तत्थ नियोजयि ।
तिस्स कुटुम्बिकपुत्तं, सो तत्थ नभसा'गमा ॥ २५ ॥

१७३२ तस्स तिस्सो करा पत्तमा'दाया'दासि राजिनो ।
सङ्घस्स भागं सम्भागं राजा पत्ते खिपापयि ॥ २६ ॥

१७३३ सम्भागं खिपि तिस्सो च, सम्भागं वळवापि'च ।
न इच्छि, तस्सा भागञ्च तिस्सो पत्तम्हि
पक्खिपि ॥ २७ ॥

१७३४ भत्तस्स पुण्णपत्तं तं अदा थेरस्स भूपति ।
अदा गोतमथेरस्स सो गन्त्वा नभसा लहुं ॥ २८ ॥

१७३५ भिक्खूनं भुञ्जमानानं दत्वा आलोपभागसो ।
पञ्चसतानं सो थेरो, लद्धेहि तु तदन्तिका ॥ २९ ॥

१७३६ भागेहि पत्तं पूरेत्वा आकासे खिपि राजिनो ।
गतं दिस्वा गहेत्वा तं तिस्सो भोजयि भूपतिं ॥ ३० ॥

१७३७ भूञ्जित्वान सयञ्चापि वळवञ्च अभोजयि ।
सन्नाहं चुम्बटं कत्वा राजा पत्तं विसज्जयि ॥ ३१ ॥

१७३८ गन्त्वान सो महागामं समादाय बलं पुन ।
सट्ठिसहस्सं युद्धाय गन्त्वा युज्झि सभातरा ॥ ३२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७३९ राजा वळवमा'रुळ्हो तिस्सो कण्डुलहत्थिनं ।
द्वे भातरो समागञ्छुं युज्झमाना रणे तदा ॥ ३३ ॥
१७४० राजा करि करित्वन्तो वळवामण्डलं अका ।
तथापि छिद्दं नो दिस्वा लङ्घापेतुं मतिं अका ॥ ३४ ॥
१७४१ वळवाय लङ्घापेत्वा हत्थिनं भातिको'परि ।
तोमरं खिपि, चम्मं व यरा छिन्दति पिट्ठियं ॥ ३५ ॥
१७४२ अनेकानि सहस्सानि कुमारस्स नरा तहिं ।
पतिंसु युद्धे युज्झन्ता, भिज्जि चे'व महब्बलं ॥ ३६ ॥
१७४३ " आरोहकस्स वेकल्ला इत्थी मं लङ्घयी " इति ।
कुद्धो करी तं चालेन्तो रुक्खं एकमु'पागमि ॥ ३७ ॥
१७४४ कुमारो आरुहीं रुक्खं, हत्थी सामिमु'पागमि ।
तमा'रुय्ह पलायन्तं कुमारम'नुबन्धि सो ॥ ३८ ॥
१७४५ पविसित्वा विहारं सो महाथेरघरं गतो ।
निपज्जि हेट्ठा मञ्चस्स कुमारो भातुनो भया ॥ ३९ ॥
१७४६ पसारयि महाथेरो चीवरं तत्थ मञ्चके ।
राजा अनुपदं गन्त्वा "कुहिं तिस्सो ?" ति पुच्छथ ॥४०॥
१७४७ " मञ्चे नत्थि महाराज " इति थेरो अवोच तं ।
हेट्ठा मञ्चे'ति जानित्वा ततो निक्खम्म भूपति ॥ ४१॥
१७४८ समन्ततो विहारस्स रक्खं कारयि, तं पन ।
मञ्चकम्हि निपज्जेत्वा दत्वा उपरि चीवरं ॥ ४२ ॥
१७४९ मञ्चपादेसु गण्हित्वा चत्तारो दहरा यती ।
मतभिक्खुनियामेन कुमारं बहि नीहरुं ॥ ४३ ॥
१७५० नीयमानं तु तं ञत्वा इदमा'ह महीपति— ।
" तिस्स त्वं कुलदेवानं सीसे हुत्वान नीयसि ॥ ४४ ॥

Ganesh·Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७५१ वलक्कारेन गहणं कुलदेवेहि नत्थि मे ।
गुणं त्वं कुलदेवानं सरेय्यासि कदाचि पि ॥ ४५ ॥

१७५२ ततो येव महागामम'गमासि महीपति ।
आनापेसि च तत्थे'व मातरं मातुगारवो ॥ ४६ ॥

१७५३ वस्सानि अट्ठसट्ठिं सो अट्ठा धम्मट्ठमानसो ।
अट्ठसट्ठिविहारे च कारापेसि महीपति ॥ ४७ ॥

१७५४ निक्खामितो सो भिक्खूहि तिस्सो राजसुतो पन ।
दीघवापिं ततो येव अगमासि अञ्ञातको ॥ ४८ ॥

१७५५ कुमारो गोधगत्तस्स तिस्सथेरस्स आह सो— ।
"सा'पराधो अहं भन्ते, खमापेस्सामि भातरं" ॥ ४९॥

१७५६ वेय्यवच्चकराकारं तिस्सं पञ्च सतानि च ।
भिक्खूनं आदियित्वा सो थेरो राजमु'पागमि ॥ ५० ॥

१७५७ राजपुत्तं ठपेत्वान थेरो सोपानमत्थके ।
ससङ्खो पाविसी, सब्बे निसिदापिय भूमिपो ॥ ५१ ॥

१७५८ उपानयि यागुआदिं, थेरो पत्तं पिधेसि सो ।
"किं" ति वुत्तो' ब्रवी "तिस्समा'दाय आगता"
इति ॥ ५२ ॥

१७५९ "कुहिं चोरो" ति वुत्तो सो ठितट्ठानं निवेदयि ।
विहारदेवी गन्त्वान छादिय'ट्ठासि पुत्तकं ॥ ५३ ॥

१७६० राजा'ह थेरं "ञातो वो दासभावो इदानि नो; ।
सामणेरं पेसयेथ तुम्हे चे सत्तत्रस्सिकं ॥ ५४ ॥

१७६१ जनक्खयं विना येव कलहो न भवेय्य नो" ।
"राजा सङ्घस्स दोसे'से, सङ्घो दण्डं
करिस्सति" ॥ ५५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७६२ "हेस्सता'गतकिच्चं वो, यागादिं गण्हथा" ति सो ।
दत्वा तं भिक्खुसङ्घस्स पक्कोसित्वान भातरं ॥ ५६ ॥
१७६३ तत्थेव सङ्घमज्झम्हि निसिन्नो भातरा सह ।
भुञ्जित्वा एकतो येव भिक्खुसङ्घं विसज्जयि ॥ ५७ ॥
१७६४ सस्सकम्मानि कारेतुं तिस्सं तत्थे'व पाहिणि ।
समम्पि भेरिञ्चारेत्वा सस्सकम्मानि कारयि ॥ ५८ ॥
१७६५ इति वेरमनेकविकप्पचितं ।
समयन्ति वहुं अपि सप्पुरिसा ।
इति चिन्तिय को हि नरो मतिमा
न भवेय्य परेसु सुसन्तमनो' ति ॥ ५९ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे द्वेभातिकयुद्धं नाम चतुवीसतिमो परिच्छेदो ।

——××——

पञ्चवीसतिमो परिच्छेदो

[दुट्ठगामणीविजयो]

१७६६ दुट्ठगामणिराजा'थ कत्वान जनसङ्गहं ।
कुन्ते धातुं निधापेत्वा सयोग्गवलवाहनो ॥ १ ॥
१७६७ गन्त्वा तिस्समहारामं वन्दित्वा सङ्घम'ब्रवि—।
"पारगङ्गं गमिस्सामि जोतेतुं सासनं अहं ॥ २ ॥
१७६८ सक्कातुं देथ नो भिक्खू अम्हेहि सह गामिनो ।
मङ्गलञ्चे'व रक्खा च भिक्खूनं दस्सनं हि नो" ॥ ३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७६९ अदासि दण्डकम्मत्थं सङ्घो पञ्चसतं यती ।
भिक्खुसङ्घं तमा'दाय ततो निक्खम्म भूपति ॥ ४ ॥

१७७० सोधापेत्वान मलये इधा'गमनम'ञ्जसं ।
कण्डुलं हत्थिमा'रुय्ह योधेहि परिवारितो ॥ ५ ॥

१७७१ महता बलकायेन युद्धाय अभिनिक्खमि ।
महागामेन सम्बुद्धा सेना'गा गुत्तहालकं ॥ ६ ॥

१७७२ महियङ्गणमा'गम्म छत्तं दमिळम'ग्गहि ।
घातेत्वा दमिळे तत्थ आगन्त्वा अम्बतित्थकं ॥ ७ ॥

१७७३ गङ्गापरिखसम्पन्नं तित्थम्बदमिळं पन ।
युज्झं चतूहि मासेहि, कतहत्थं महब्बलं ॥ ८ ॥

१७७४ मातरं दस्सयित्वान तेन लेसेन अग्गहि ।
ततो ओरुय्ह दमिळे सत्त राजे महब्बले ॥ ९ ॥

१७७५ एका'हेने'व गण्हित्वा खेमं कत्वा महब्बलो ।
बलस्सा'दा धनं, तेन खेमारामो' ति वुच्चति ॥ १० ॥

१७७६ महाकोट्ठन्तरासोब्भे, दोणे गवरम'ग्गहि ।
हालकोले इस्सरियं, नाळिसोब्भम्हि नाळिकं ॥ ११ ॥

१७७७ दीघा'भयगल्लकम्हि गण्हि दीघा'भयम्पि च ।
कच्छतित्थे कपिसीसं चतुमासेन अग्गहि ॥ १२ ॥

१७७८ कोटनगरे कोटञ्च ततो हालवहानकं ।
वहिट्ठे वहिट्ठदमिळं, गामणिम्हि च गामणिं ॥ १३ ॥

१७७९ कुम्बगामम्हि कुम्बञ्च नन्दिगामम्हि नन्दिकं ।
गण्हि, खाणुं खाणुगामे, द्वे तु तम्बकुन्नमे
(v.l. तम्ब–उन्नमनामके) पन ॥ १४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७८० मातुलं भागिनेय्य'ञ्च तम्बकुन्नमनामके ।
जम्बुञ्च'ग्गहि, सो सो च गामो' हु तं तदव्हयो ॥ १५ ॥
१७८१ " अजानित्वा सकं सेनं घातेन्ति सजनं" इति ।
सुत्वान सच्चकिरियं अकरि तत्थ भूपति— ॥ १६ ॥
१७८२ " रज्जसुखाय वायामो ना'यं मम, सदा पि च ।
सम्बुद्धसासनस्से'व ठपनाय अयं मम ॥ १७ ॥
१७८३ तेन सच्चेन मे सेनाकायो'पगतभण्डकं ।
जालवण्णं व होतू, "ति, तं तथेव तदा अहु ॥ १८ ॥
१७८४ गङ्गातीरम्हि दमिळा सब्बे घातितसेसका ।
विजितनगरं नाम सरणत्थाय पाविसुं ॥ १९ ॥
१७८५ फासुके अङ्गणट्ठाने खन्धावारं निवेसयि ।
तं खन्धावारपिट्ठी'ति नामेना'होसि पाकटं ॥ २० ॥
१६८६ विजितनगरगाहत्थं विमंसन्तो नराधिपो ।
दिस्वा'यन्तं नन्धिमित्तं विसज्जापेसि कण्डुलं ॥ २१ ॥
१७८७ गण्हितुमा'गतं हत्थिं नन्धिमित्तो करेहि तं ।
उभो दन्ते पीळयित्वा उक्कुटिकं निसीदयि ॥ २२ ॥
१७८८ हत्थिना नन्थिमित्तो तु यस्मा यत्थ अयुज्झि सो ।
तस्मा तत्थ कतो गामो हत्थिपोरो' ति वुच्चति ॥ २३ ॥
१७८९ विमंसेत्वा उभो राजा विजितं नगरं अगा ।
योधानं दक्खिणद्वारे सङ्गामो आसि भिंसनो ॥ २४ ॥
१७९० पुरत्थिमदुवारम्हि सो वेळुसुमनो पन ।
अनेकसङ्घे दमिळे अस्सारूळ्हो अघातयि ॥ २५ ॥
१७९१ द्वारं थकेसुं दमिळा, राजा योधे विसज्जयि ।
कण्डुलो नन्धिमित्तो च सूरनिमिलो च दक्खिणे ॥ २६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१७९२ महासोणो च गोठो च थेरपुत्तो च ते तयो ।
द्वारेसु तिसु कम्मानि इतरेसु तदा'करुं ॥ २७ ॥
१७९३ नगरं तं तिपरिखं उच्चपाकारगोपितं ।
अयोकम्मकद्वारं अरीहि दुप्पधंसियं ॥ २८ ॥
१७९४ जानूहि ठत्वा दाठाहि भिन्दित्वान सिला सुधा ।
इट्ठका चे'व हत्थि सो अयोद्वारमु'पागमि ॥ २९ ॥
१७९५ गोपुरट्ठा तु दमिळा खिपिंसु विविधा'युधे ।
पक्कम'योगुलञ्चे' व कठिनञ्च सिलेसिकं ॥ ३० ॥
१७९६ पिट्ठि खित्ते सिलेसम्हि धूमायन्ते व कण्डुलो ।
वेदनट्टो'दकट्ठानं गन्त्वान तत्थ ओगहि ॥ ३१ ॥
१७९७ "न इदं सुरापानं ते, अयोद्वारविघाटनं ।
गच्छ, द्वारं विघाटेहि" इच्चा'ह गोठइम्बरो ॥ ३२ ॥
१७९८ सो मानं जनयित्वान कोञ्चं कत्वा गजुत्तमो ।
उदका उट्ठहित्वान थले अट्ठासि दप्पवा ॥ ३३ ॥
१७९९ हत्थिवेज्जो'थ धोवित्वा सिलेसं ओसधं अका ।
राजा आरुय्ह हत्थिं तं कुम्भे फुसिय पाणिना ॥ ३४ ॥
१८०० "लङ्कादीपम्हि सकले रज्जं ते तात कण्डुल ।
दम्मी"ति तोसयित्वान भोजेत्वा वरभोजनं ॥ ३५ ॥
१८०१ वेठयित्वा साटकेन कारयित्वा सुवम्मितं ।
सत्तगुणं माहिसं चम्मं बन्धेत्वा चम्पपिट्ठियं ॥ ३६ ॥
१८०२ तस्सो'परि तेलचम्मं दापेत्वा तं विसज्जयि ।
असनी विय गज्जन्तो सो गन्त्वा' पद्दवे सहं ॥ ३७ ॥
१८०३ पदरं विज्झि दाठाहि, उम्मारं पदसा हनि ।
सद्वारबाहं तं द्वारं भूमियं सरवं पति ॥ ३८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८०४ गोपुरे दव्वसम्भारं पतन्तं हत्थिपिट्ठियं ।
बाहाहि पहरित्वान नन्धिमित्तो पवट्टयि ॥ ३९ ॥

१८०५ दिस्वान तस्स किरियं कण्डुलो तुट्ठमानसो ।
दाठापीळनवेरं तं छड्डेसि पठमं कतं ॥ ४० ॥

१८०६ अत्तनो पिट्ठितो येव पवेसत्थाय कण्डुलो ।
निवत्तित्वान ओलोकि योधं तत्थ गजुत्तमो ॥ ४१ ॥

१८०७ "हत्थिना कतमग्गेन नप्पवेक्खाम' हं" इति ।
नन्धिमित्तो विचिन्तेत्वा पाकारं हनि बाहुना ॥ ४२ ॥

१८०८ सो अट्ठारसहत्थुच्चो पति अट्टूसभो किर ।
ओलोकि सूरनिमिलं, अनिच्छं सो पि तं पथं ॥ ४३ ॥

१८०९ लङ्घयित्वान पाकारं नगरब्भन्तरे पति ।
भिन्दित्वा द्वारमेकेकं गोठो सोणो च पावसि ॥ ४४ ॥

१८१० हत्थी गहेत्वा रथचक्कं मित्तो सकटपञ्जरं ।
नालिकेलतरुं गोठो निम्मलो खग्गमु'त्तमं ॥ ४५ ॥

१८११ तालरुक्खं महासोणो थेरपुत्तो महागदं ।
विसुं विसुं वीथिगता दमिळे तत्थ चुण्णयुं ॥ ४६ ॥

१८१२ विजितं नगरं भेत्त्वा चतुमासेन खत्तियो ।
ततो गिरिलकं गन्त्वा गिरियं दमिळं हनि ॥ ४७ ॥

१८१३ गन्त्वा महेलनगरं तिमहापरिखं ततो ।
कदम्बपुप्फवल्लीहि समन्ता परिवारितं ॥ ४८ ॥

१८१४ एकद्वारं दुप्पवेसं चतुमासे वसं तहिं ।
गण्हि महेलराजानं मन्तयुद्धेन भूमिपो ॥ ४९ ॥

१८१५ ततो'नुराधनगरं आगच्छन्तो महीपति ।
खन्धावारं निवेसेसि परतो कासपब्बतं ॥ ५० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८१६ मासम्हि जेट्ठमूलम्हि तळाकं तत्थ कारिय ।
जळं कीळि तहिं गामो पोसोन (v. l. पज्जोत)
नगरव्हयो ॥ ५१ ॥

१८१७ तं युद्धाया'गतं सुत्वा राजानं दुट्ठगामणिं ।
अमच्चे सन्निपातेत्वा एळारो आह भूमिपो ॥ ५२ ॥

१८१८ "सो राजा व सयं योधो योधा तस्स वहू किर ।
अमच्चा किं नु कातब्बं किन्ति मञ्ञन्ति नो इति ॥५३॥

१८१९ दीघजन्तुप्पभुतयो योधा एळारराजिनो ।
सुवे युद्धं करिस्साम" इति ते निच्छयं करुं ॥ ५४ ॥

१८२० दुट्ठगामणिराजा'पि मन्तेत्वा मातुया सह ।
तस्सा मतेन कारेसि द्वत्तिंस बलकोट्ठके ॥ ५५ ॥

१८२१ राजा छत्तधरे तत्थ ठपेसि राजरूपके ।
अब्भन्तरे कोट्ठके तु सयम'ट्ठासि भूपति ॥ ५६ ॥

१८२२ एळारराजा सन्नद्धो महापब्बतहत्थिनं ।
आरुय्ह आगमी तत्थ सयोग्गवलवाहनो ॥ ५७ ॥

१८२३ सङ्गामे वत्तमानम्हि दीघजन्तु महब्बलो ।
आदाय खग्गफलकं युज्झमानो भयानको ॥ ५८ ॥

१८२४ हत्थे अट्ठारसु'ग्गन्त्वा नभं तं राजरूपकं ।
छिन्दित्वा असिना भिन्दि पठमं बलकोट्ठकं ॥ ५९ ॥

१८२५ एवं सेसे'पि भिन्दित्वा बलकोट्ठ महब्बलो ।
ठितं गामणिराजेन बलकोट्ठमु'पागमि ॥ ६० ॥

१८२६ योधो तु सूरनिमिलो गच्छन्तं राजिनो'परि ।
सावेत्वा अत्तनो नामं तम'क्कोसि महब्बलो ॥ ६१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८२७ इतरो "तं वधिस्सं" ति कुद्धो आकासमु'ग्गमि ।
इतरो ओतरन्तस्स फलकं उपनामयि ॥ ६२ ॥

१८२८ "छिन्दामेतं सफलकं" इति चिन्तिय सो पन ।
फलकं पहरि खग्गेन, तं मुञ्चि इतरो पन ॥ ६३ ॥

१८२९ कप्पेन्तो मुत्तफलकं दीघजन्तु तहिं पति ।
उट्ठाय सूरनिमिलो पतितं सत्तियाहनि ॥ ६४ ॥

१८३० सङ्खं धमि फुस्सदेवो. सेना भिज्जित्थ दामिळी ।
एळारो'पि निवत्तित्थ, घातेसुं दमिळे बहू ॥ ६५ ॥

१८३१ तत्थ वापिजलं आसि हतानं लोहिताविलं ।
तस्मा कुलत्थवापि'ति नामतो विस्सुता अहु ॥ ६६ ॥

१८३२ चरापेत्वा तहि भेरिं दुट्ठगामणि भूपति, ।
"न हनिस्सति एळारं मं मुञ्चिय परो'इति ॥ ६७ ॥

१८३३ सन्नद्धो सयमा'रुय्ह सन्नद्धं कण्डुलं करिं ।
एळारम'नुवन्धन्तो दक्खिणद्वारमा'गमि ॥ ६८ ॥

१८३४ पुरदक्खिद्वारम्हि उभो युज्झिंसु भूमिपा ।
तोमरं खिपि एळारो, गामणी तं अवञ्चयि ॥ ६९ ॥

१८३५ विज्झापेसि च दन्तेहि तं हथिं सकहत्थिना ।
तोमरं खिपि एळारं, सहत्थी तत्थ सो पति ॥ ७० ॥

१८३६ ततो विजितसंङ्गामो सयोग्गवलवाहनो ।
लङ्कं एकातपत्तकं कत्वान पाविसी पुरं ॥ ७१ ॥

१८३७ पुरे भेरिं चरापेत्वा समन्ता योजने जने ।
सन्निपातिय कारेसि पूजं एळारराजिनो ॥ ७२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८३८ तं देहपतितट्ठाने कूटागारेन झापयि ।
चेतियं तत्थ कारेसि परिहारम'दासि च ॥ ७३ ॥

१८३९ अज्जा'पि लङ्कापतिनो तं पदेससमीपगा ।
तेने'व परिहारेन न वादापेन्ति तूरियं ॥ ७४ ॥

१८४० एतं द्वत्तिसदमिळराजानो दुट्ठगामणी ।
गण्हित्वा एकछत्तेन लङ्कारज्जम'कासि सो ॥ ७५ ॥

१८४१ भिन्नम्हि विजितनगरे योधो सो दीघजन्तुको ।
एळारस्स निवेदेत्वा भागिनेय्यस्स योद्धतं ॥ ७६ ॥

१८४२ तस्स भल्लुकनामस्स भागिनेय्यस्स अत्तनो ।
पेसयि इधा'गमत्थाय तस्स सुत्वान भल्लुको ॥ ७७ ॥

१८४३ एळारदङ्डदिवसा सत्तमे दिवसे इध ।
पुरिसानं सहस्सेहि सट्ठिया सह ओतरि ॥ ७८ ॥

१८४४ ओतिण्णो सो सुणित्वा'पि पतनं तस्स राजिनो ।
युज्झिस्सामी'ति लज्जाय महातित्था इधा'गमा ॥७९॥

१८४५ खन्धावारं निवेसेसि गामे कोलम्बहालके ।
राजा तस्सा'गमं सुत्वा युद्धाय अभिनिक्खमि ॥ ८० ॥

१८४६ युद्धसन्नाहसन्नद्धो हत्थिमा'रुय्ह कण्डुलं ।
हत्थ'स्सरथयोधेहि पत्तीहि च अनूनको ॥ ८१ ॥

१८४७ उम्मादफुस्सदेवो सो दीपे अग्गधनुग्गहो ।
दसङ्ढायुधसन्नद्धो सेसा योधा च अन्वगुं ॥ ८२ ॥

१८४८ पवत्ते तुमुले युद्धे सन्नद्धो भल्लुको तहिं ।
राजा'भिमुखमा'यासि, नागराजा तु कण्डुलो ॥ ८३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८४९ तंवेगमन्दीभावत्थं पच्चो' सक्कि सणिं सणिं ।
सेना'पि सद्धि तेने'व पच्चो'सक्कि सणिं सणिं ॥ ८४ ॥

१८५० राजाह—" पुब्बे युद्धेसु अट्ठविसतिया अयं ।
न पच्चोसक्कि, किमे'तं फुस्सदेवा ?" ति आह सो ॥८५॥

१८५१ " जयो नो परमो देव, जयभूमिं अयं गजो ।
पच्चोसक्कति पेक्खन्तो, जयट्ठानम्हि ठस्सति ॥ ८६ ॥

१८५२ नागो सो पच्चोसक्कित्वा पुरदेवस्स पस्सतो ।
महाविहारसीमन्ते अट्ठासि सुप्पतिट्ठितो ॥ ८७ ॥

१८५३ तत्र ठिते नागराजे भल्लुको दमिळो तहिं ।
राजा'भिमुखमा'गन्त्वा उप्पण्डेसि महीपतिं ॥ ८८ ॥

१८५४ मुखं पिधाय खग्गेन राजा अक्कोसि तं पन ।
"रञ्ञो मुखम्हि पातेमि" इति कण्डञ्च सो खिपि ॥८९॥

१८५५ आहच्च सो खग्गतलं कण्डो पपति भूमियं ।
" मुखे विद्धो " ति सञ्ञाय उक्कुट्ठिं भल्लुको
अका ॥ ९० ॥

१८५६ रञ्ञो पच्छा निसिन्नो सो फुस्सदेवो महब्बलो ।
कण्डं खिपि मुखे तस्स घट्टेन्तो राजकुण्डलं ॥ ९१ ॥

१८५७ राजानं पादतो कत्वा पतमानस्स तस्स तु ।
खिपित्वा अपरं कण्डं विज्झित्वा तस्स जन्नुकं ॥९२॥

१८५८ राजानं सीसतो कत्वा पातेसि लहुहत्थको ।
भल्लुके पतिते तस्मिं जयनादो पवत्तथ ॥ ९३ ॥

१८५९ फुस्सदेवो तहिं येव आपेतुं दोसम'त्तनो ।
कण्णवल्लिं सकं छेत्वा पसतं लोहितं सयं ॥ ९४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८६० रञ्ञो दस्सेसि, तं दिस्वा राजा तं पुच्छि "किं?" इति।
"राजदण्डो कतो मे" ति सो अवोच महीपतिं ॥ ९५ ॥

१८६१ "को ते दोसो?" ति वुत्तो च आह "कण्डुलघट्टन"।
"अदोसं दोससञ्ञाय किमे 'वं करि भातिक" ॥ ९६ ॥

१८६२ इति वत्वा महाराजा कतञ्ञू इदमाह च—।
कण्डानुच्छविको तुय्हं सक्कारो हेस्सते महा" ॥ ९७ ॥

१८६३ घातेत्वा दमिळे सब्बे राजा लद्धजयो ततो।
पासादतलमा 'रुय्ह सीहासनगतो तहिं ॥ ९८ ॥

१८६४ नाटका'मच्चमज्झम्हि फुस्सदेवस्स तं सरं।
आनापेत्वा ठपापेत्वा पुङ्खेन उजुकं तले ॥ ९९ ॥

१८६५ कहापणेहि कण्डं तं आसित्तेहुपरू'परि।
छादापेत्वान दापेसि फुस्सदेवस्स तं खणे ॥ १०० ॥

१८६६ नरिन्दपासादतले निसिन्नो'थ अलङ्कते।
सुगन्धदीपु'ज्जलिते नानागन्धसमायुते ॥ १०१ ॥

१८६७ नाटकजनयोगेन अच्छराहि विभूसिते।
अनग्घत्थरणाकिण्णे मुदुके सयने सुभे ॥ १०२ ॥

१८६८ सयितो सिरिसम्पत्तिं महतिं अपि पेक्खिय।
कतं अक्खोहिणीघातं सरन्तो न सुखं लभि ॥ १०३ ॥

१८६९ पियङ्गुदीपे अरहन्तो ञत्वा तं तस्स तक्कितं।
पाहेसुं अट्ठा'रहन्ते तम'स्सासेतुमि'स्सरं ॥ १०४ ॥

१८७० आगम्म ते मज्झिमयामे राजद्वारम्हि ओतरुं।
निवेदित'ब्भागमना (v. l. निवेदि वेहासगमना)
पासादतलमा' रुहुं ॥ १०५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८७१ वन्दित्वा ते महाराजा निसीदापिय आसने ।
कत्वा विविधसक्कारं पुच्छि आगतकारणं ॥ १०६ ॥

१८७२ "पियङ्.गुदीपे सङ्.घेन पेसिता मनुजा'धिप ।
तमस्सासयितुं अम्हे" इति राजा पुना'ह ते ॥ १०७ ॥

१८७३ "कथं नु भन्ते अस्सासो मम हेस्सति, येन मे ।
अक्खोहिणीमहासेनाघातो कारापितो? इति ॥ १०८ ॥

१८७४ "सग्गमग्ग'न्तरायो च नत्थि ते तेन कम्मुना ।
दियड्ढमनुजा वे'त्थ घातिता मनुजाधिप ॥ १०९ ॥

१८७५ सरणेसु ठितो एको, पञ्चसीले'पि चा'परो ।
मिच्छादिट्ठी च दुस्सीला सेसा पसुसमा मता ॥११०॥

१८७६ जोतयिस्ससि चे'व त्वं बहुधा बुद्धसासनं ।
मनोविलेखं तस्मा त्वं विनोदय नरिस्सर" ॥ १११ ॥

१८७७ इति वुत्तो महाराजा तेहि अस्सासमा'गतो ।
वन्दित्वा ते विसज्जेत्वा सयितो पुन चिन्तयि ॥ ११२॥

१८७८ "विना सङ्.घेन आहारं मा भुञ्जेथ कदाचि'पि ।
इति मातापिताहारे सपिंसु दहरे व नो ॥ ११३ ॥

१८७९ अदत्वा भिक्खुसङ्.घस्स भुत्तं अत्थि नु खो?" इति ।
अद्दस पातरासम्हि एकं मरिचवट्टिकं ॥ ११४ ॥

१८८० सङ्.घस्स अट्ठपेत्वा व परिभुत्तं सतिं विना ।
"तदत्थं दण्डकम्मं मे कत्तब्बं" ति च चिन्तयि ॥११५॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८८१ एते ते नेककोटी इध मनुजगणे घातिते चिन्तयित्वा
कामानं हेतु एतं मनसि च कयिरा साधु आदीनवं तं ।
सब्बेसं घातनिं तं मनसि च कयिरा' निच्चतं साधु साधु
एवं दुक्खा पमोक्खं सुभगतिम'थवा पापपुणेय्यां'चिरेना'ति
॥ ११६ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे दुट्ठगामणीविजयो
नाम पञ्चवीसतिमो परिच्छेदो ।

——××——

छब्बीसतिमो परिच्छेदो

[मरिचवट्टिविहारमहो]

१८८२ एकच्छत्तं करित्वान लङ्कारज्जं महायसो ।
ठानन्तरं संविदहि योधानं सो यथारहं ॥ १ ॥
१८८३ थेरपुत्ता'भयो योधो दीयमानं न इच्छि तं ।
पुच्छितो च "किमत्थं ?" ति "युद्धं अत्थी"ति
अब्रवि ॥ २ ॥
१८८४ एकरज्जे कते युद्धं किं नामा"ति च पुच्छितो ।
"युद्धं किलेसचोरेहि करिस्सामि सुदुज्जयं" ॥ ३ ॥
१८८५ इच्चे'वमा'ह, तं राजा पुनप्पुन्नं निसेधयि ।
पुनप्पुन्नं सो याचित्वा राजानुञ्ञाय पब्बजि ॥ ४ ॥
१८८६ पब्बजित्वा च कालेन अरहत्तम'पापुणि ।
पञ्चखीणासवसतपरिवारो अहोसि च ॥ ५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८८७ छत्तमङ्गलसत्ताहे गते गतभयो'भयो ।
राजा कताभिसेको सो महता विभवेन सो ॥ ६ ॥
१८८८ तिस्सवापिम'गा कीळाविधिना समलङ्कतं ।
कीळितुं अभिसित्तानं चरित्तं चा'नुरक्खितुं ॥ ७ ॥
१८८९ रञ्ञो परिच्छदं सब्बमु'पायनसतानि च ।
मरिचवट्टिविहारस्स ठानम्हि ठपयिंसु च ॥ ८ ॥
१८९० तत्थे'व थूपठानम्हि सधातुं कुन्तमु'त्तमं ।
ठपेसुं कुन्तधारका उजुकं राजमानुसा ॥ ९ ॥
१८९१ सहोरोधो महाराजा कीळित्वा सलिले दिवा ।
सायमा'ह—गमिस्साम, कुन्तं वड्ढथ भो" इति ॥ १० ॥
१८९२ चालेतुं तं न सक्खिंसु कुन्तं तदधिकारिका
गन्धमालाहि पूजेसुं राजसेना समागता ॥ ११ ॥
१८९३ राजा महन्तम'च्छेरं दिस्वा तं हट्ठमानसो ।
विधाय तत्थ आरक्खं पविसित्वा पुरं ततो ॥ १२ ॥
१८९४ कुन्तं परिक्खिपापेत्वा चेतियं तत्थ कारयि ।
थूपं परिक्खिपापेत्वा विहारञ्च अकारयि ॥ १३ ॥
१८९५ तीहि वस्सेहि निट्ठासि विहारो सो, नरिस्सरो ।
सो सङ्घं सन्निपातेसि विहारमहकारणा ॥ १४ ॥
१८९६ भिक्खूनं सतसहस्सं तदा भिक्खुणियो पन ।
नवुतिञ्च सहस्सानि अभविंसु समागता ॥ १५ ॥
१८९७ तस्मिं समागमे सङ्घमि'दमा'ह महीपति— ।
"सङ्घं भन्ते विस्सरित्वा भुञ्जि मरिचवट्टिकं ॥१६॥
१८९८ तस्से'तं दण्डकम्मं मे भवतू'ति अकारयि ।
सचेतियं मरिचवट्टिविहारं सुमनोहरं ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१८९९ पटिगण्हातु तं सङ्घो " इति सो दक्खिणोदकं ।
पातेत्वा भिक्खुसङ्घस्स विहारं सुमनो अदा ॥ १८ ॥
१९०० विहारे तं समन्ता च महन्तं मण्डपं सुभं ।
कारेत्वा तत्थ सङ्घस्स महादानं पवत्तयि ॥ १९ ॥
१९०१ पादे पतिट्ठपेत्वा' पि जले अभयवापिया ।
कतो सो मण्डपो आसि, सेसो'कासे कथा व का ? ॥२०॥
१९०२ सत्ताहम'न्नपानादिं दत्वान मनुजाधिपो ।
अदा सामणकं सब्बं परिक्खारं महारहं ॥ २१ ॥
१९०३ अहु सतसहस्सग्घो परिक्खारो स आदितो ।
अन्ते सहस्सग्घनको, सब्बं सङ्घो च तं लभि ॥ २२ ॥
१९०४ युद्धे दाने च सूरेन सूरिना रतनत्तये ।
पसन्नामलचित्तेन सासनुज्जोतनत्थिना ॥ २३ ॥
१९०५ रञ्ञा कतञ्ञुना तेन थूपकारापना'दितो ।
विहारमह'नन्तानि पूजेतुं रतनत्तयं ॥ २४ ॥
१९०६ परिच्चत्तधनानें'त्थ अनग्घानि विमुञ्चिय ।
सेसानि होन्ति एकाय ऊनवीसतिकोटियो ॥ २५ ॥
१९०७ भोगा दसङ्गविधदोसदूसिता पि
पञ्ञाविसेससहितेहि जनेहि पत्ता ।
होन्ते'व पञ्चगुणयोगगहीतसारा
इच्च'स्स सारगहणे मतिमा यतेय्या 'ति ॥ २६ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे मरिचवट्टिविहारमहो
नाम छब्बीसतिमो परिच्छेदो ।

——x०x——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

सत्तवीसतिमो परिच्छेदो

[लोहपासादमहो]

१९०८ ततो राजा विचिन्तेसि विस्सुतं सुस्सुतं सुतं ।
"महापुञ्ञो सदापुञ्ञो पञ्ञाय कतनिच्छयो ॥ १ ॥
१९०९ दीपप्पसादको थेरो राजिनो अय्यकस्स मे" ।
एवं किरा'ह–नत्ता ते दुट्ठगामणि भूपति ॥ २ ॥
१९१० महापञ्ञो महाथूपं सोण्णमालिं मनोरमं ।
वीसं हत्थसतमु'च्चं कारेस्सति अनागते ॥ ३ ॥
१९११ पुन उपोसथागारं नानारतनमण्डितं ।
नवभूमिं करित्वान लोहपासादमे'व च ॥ ४ ॥
१९१२ इति चिन्तिय भूमिन्दो लिखित्वे'वं ठपापितं ।
पेक्खापेन्तो राजगेहे ठितमे'व करण्डके ॥ ५ ॥
१९१३ सोवण्णपट्टं लद्धान लेखं तत्थ अवाचयि– ।
छत्तिससतवस्सानि अतिक्कम्म अनागते ॥ ६ ॥
१९१४ काकवण्णसुतो दुट्ठगामणी मनुजाधिपो ।
इदञ्चेदञ्चे'बञ्च कारेस्सती" ति वाचितं ॥ ७ ॥
१९१५ सुत्वा हट्ठो उदानेत्वा अप्फोटेसि महीपति ।
ततो पातो व गन्त्वान महामेघवनं सुभं ॥ ८ ॥
१९१६ सन्निपातं कारयित्वा भिक्खुसङ्घस्स अब्रवि— ।
विमानतुल्यं पासादं कारयिस्सामि वो अहं ॥ ९ ॥
१९१७ दिब्बविमानं पेसेत्वा तदालेखं ददाथ मे" ।
भिक्खुसङ्घो विसज्जेसि अट्ठखीणासवे तहिं ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९१८ कस्सपमुनिनो काले असोको नाम ब्राम्हणो।
अट्ठ सलाकभत्तानि सङ्घस्स परिणामिय ॥ ११ ॥
१९१९ बीरणि (v. l. भरणि) नाम दासि सो "निच्चें देही"
ति अप्पयि।
दत्वा सा तानि सक्कच्चं यावजीवं ततो चुता ॥ १२ ॥
१९२० आकासट्ठविमानम्हि निब्बत्ति रुचिरे सुभा।
अच्छरानं सहस्सेन सदा'सि परिवारिता ॥ १३ ॥
१९२१ तस्सा रतनपासादो द्वादसयोजनुग्गतो।
योजनानं परिक्खेपो चत्ताळीसञ्च अट्ठ च ॥ १४ ॥
१९२२ कूटागारसहस्सेन मण्डितो नवभूमिको।
सहस्सगब्भसम्पन्नो रञ्जमानो चतुम्मुखो ॥ १५ ॥
१९२३ सहस्ससङ्खसंयुत्ति सीहपञ्जरनेत्तवा।
सकिङ्किणिकजालाय सज्जितो वेदिकाय च ॥ १६ ॥
१९२४ अम्बलट्ठिकपासादो तस्स तज्झे सुभो
(v. l. ठितो) अहु।
समन्ततो दिस्समानो पग्गहीतधजाकुलो ॥ १७ ॥
१९२५ तावतिंसञ्च गच्छन्ता दिस्वा थेरा तमे'व ते।
हिङ्गुलिना तदालेखं लेखयित्वा पटे ततो ॥ १८ ॥
१९२६ निवत्तित्वान आगत्वा पट्टं सङ्घस्स दस्सयुं।
सङ्घो पट्टं गहेत्वा तं पाहेसि राजसन्तिकं ॥ १९ ॥
१९२७ तं दिस्वा सुमनो राजा आगम्मा'राममुत्तमं।
आलेखतुल्यं कारेसि लोहपासादमुत्तमं ॥ २० ॥
१९२८ कम्मारम्भनकाले व चतुद्वारम्हि चागवा।
अट्ठट्ठ सतसहस्सानि हिरञ्ञानि ठपापिय ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९२९ पुटसहस्सवत्थानि द्वारद्वारे ठपापिय ।
गुळतेलसक्खरमधुपूरा चा'नेकचाटियो ॥ २२ ॥

१९३० "अमूलकं कम्ममेत्थ न कातब्बं" ति भासिय ।
अग्घापेत्वा कतं कम्मं तेसं मूलम 'दापयि ॥ २३ ॥

१९३१ हत्थसतं हत्थसतं आसि एकेकपस्सतो ।
उच्चतो तत्तको येव पासादो सो चतुम्मुखो ॥ २४ ॥

१९३२ तस्मिं पासादसेट्ठस्मिं अहेसुं नव भूमियो ।
एकेकिस्सा भूमिया च कूटागारसतानि च ॥ २५ ॥

१९३३ कूटागारानि सब्बानि सज्झुना खचितान'हुं ।
पवाळवेदिका तेसं नानारतनभूसिता ॥ २६ ॥

१९३४ नानारतनचित्तानि तासं पदुमकानि 'पि ।
सज्झुकिङ्किणिकापन्तिपरिक्खित्ता च ता अहुं ॥ २७ ॥

१९३५ सहस्सं तत्थ पासादे गब्भा आसुं सुसङ्खता ।
नानारतनखचिता सीहपञ्जरभूसिता ॥ २८ ॥

१९३६ नारीवाहनयानं तु सुत्वा वेस्सवण्णस्स सो ।
तदाकारम 'कारेसि मज्झे रतनमण्डपं ॥ २९ ॥

१९३७ सीहब्यग्घादिरूपेहि देवतारूपकेहि च ।
अहु रतनमयेहे'स थम्भेहि च विभूसितो ॥ ३० ॥

१९३८ मुत्ताजालपरिक्खेपो मण्डपन्ते समन्ततो ।
पवाळवेदिका चे 'त्थ पुब्बेवुत्तविधा अहु ॥ ३१ ॥

१९३९ सत्तरतनचित्तस्स वेमज्झे मण्डपस्स तु ।
रुचिरो दन्तपल्लङ्को रम्मो फळिकसन्थरो ॥ ३२ ॥

१९४० दन्तमयापस्सये'त्थ सुवण्णमयसूरियो ।
सज्झुमयो चन्दिमा च तारा च मुत्तकामया ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९४१ नानारतनपदुमानि तत्थ तत्थ यथारहं ।
जातकानि च तत्थे'व आसुं सोण्णलतन्तरे ॥ ३४ ॥
१९४२ महग्घपच्चत्थरणे पल्लङ्के'तिमनोहरे ।
मनोहरा'सि ठपिता रुचिरा दन्तवीजनी ॥ ३५ ॥
१९४३ पवाळपादुकं तत्थ फलिकम्हि पतिट्ठितं ।
सेतच्छतं सज्झुदण्डं पल्लङ्कोपरि सोभथ ॥ ३६ ॥
१९४४ सत्तरतनमयानेत्थ अट्ठमङ्गलिकानि च ।
चतुप्पदानं पन्ती च मणिमुत्तन्तरा अहुं ॥ ३७ ॥
१९४५ रजतानञ्च घण्टानं पन्ती छत्तन्तलम्बिता ।
पासादछत्तपल्लङ्कमण्डपासुं अन'ग्घिका ॥ ३८ ॥
१९४६ महग्घं पञ्ञपापेसि मञ्ञपीठं यथारहं ।
तथे'व भुम्मत्थरणं कम्बलञ्च महारहं ॥ ३९ ॥
१९४७ आचामकुम्भी सोवण्णा उळुङ्को च अहू तहिं ।
पासादपरिभोगेसु सेसेसु च कथा व का ? ॥ ४० ॥
१९४८ चारुपाकारपरिवारो सो चतुद्वारकोट्ठको ।
पासादो'लङ्कतो सोभि तावतिंससभा विय ॥ ४१ ॥
१९४९ तम्बोलोहिट्ठकाहे'सो पासादो छादितो अहु ।
लोहपासादवोहारो तेन तस्स अजायथ ॥ ४२ ॥
१९५० निट्ठिते लोहपासादे सो सङ्घं सन्निपातयि ।
राजा, सङ्घो सन्निपति मरिचवट्टिमहे विय ॥ ४३ ॥
१९५१ पुथुज्जना व अट्ठंसु भिक्खू पठमभूमियं ।
तेपिटका दुतियाय, सोतापन्नादयो पन ॥ ४४ ॥
१९५२ एकेकाये'व अट्ठंसु ततियादिसु भूमिसु ।
अरहन्तो व अट्ठंसु उद्धं चतुसु भूमिसु ॥ ४५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९५३ सङ्घस्स दत्वा पासादं दक्खिणम्बुपुरस्सरं ।
राजा'दत्थ (v. l. दत्वा) महादानं सत्ताहं पुब्बकं
विय ॥ ४६ ॥

१९५४ पासादहेतु चत्तानि महाचागेन राजिना ।
अनग्घानि ठपेत्वान अहेसुं तिंसकोटियो ॥ ४७ ॥

१९५५ निस्सारे धननिचये विसेससारं
ये दानं परिगणयन्ति साधुपञ्ञा ।
ते दानं विपुलम'पेतचित्तसङ्गा
सत्तानं हिपरमा ददन्ति एवं'ति' ॥ ४८ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे लोहपासादमहो
नाम सत्तवीसतिमो परिच्छदो ।

अट्ठवीसतिमो परिच्छेदो

(महाथूपसाधनलाभो)

१९५६ ततो सो सतसहस्सं विस्सज्जेत्वा महीपति ।
कारापेसि महाबोधिपूजं सूळारमु'त्तमं ॥ १ ॥

१९५७ ततो पुरं पविसन्तो थूपट्ठाने निवेसितं ।
पस्सित्वान सिलायूपं सरित्वा पुब्बकं सुतिं ॥ २ ॥

१९५८ "कारेस्सामि महाथूपं" इति हट्ठो महातलं ।
आरुय्ह भत्तं (v. l. रत्तिं) भुञ्जित्वा सयितो इति
चिन्तयि— ॥ ३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९५९ "दमिळे मद्दमानेन लोको'यं पीळितो मया।
न सक्का बलिमु'द्धत्तुं, तं वज्जिय बलिं अहं ॥ ४ ॥
१९६० कारयन्तो महाथूपं कथं धम्मेन इट्ठका।
उप्पादेस्सामि?" इच्चे'वं चिन्तयन्तस्स चिन्तितं ॥ ५ ॥
१९६१ छत्तम्हि देवताजानि, ततो कोलाहलं अहु।
देवेसु, ञत्वा तं सक्को विस्सकम्मानम'ब्रवि— ॥ ६ ॥
१९६२ "इट्ठकत्थं चेतियस्स राजा चिन्तेसि गामणी।
गन्त्वा पुरा योजनम्हि गम्भीरनदियन्तिके ॥ ७ ॥
१९६३ मापेहि इट्ठकं तत्थ" इति सक्केन भासितो।
विस्सकम्मो इधा'गम्म मापेसि तत्थ इट्ठका ॥ ८ ॥
१९६४ पभाते लुद्दको तत्थ सुनखेहि वनं अगा।
गोधारूपेन दस्सेसि लुद्दकं भुम्मदेवता ॥ ९ ॥
१९६५ लुद्दो तम'नुबन्धन्तो गन्त्वा दिस्वान इट्ठका।
अन्तरहिताय गोधाय इति चिन्तेसि सो तहिं— ॥१०॥
१९६६ "कारेतुकामो किर नो महाथूपं महीपति।
उपायनमि'दं तस्स" इति गन्त्वा निवेदयि ॥ ११ ॥
१९६७ तस्स तं वचनं सुत्वा पियं जनहितप्पियो।
राजा कारेसि सक्कारं महन्तं तुट्ठमानसो ॥ १२ ॥
१९६८ पुरा पुब्बुत्तरे देसे योजनत्तयमत्थके।
आचारविट्ठिगामम्हि सोळसकरिसे तले ॥ १३ ॥
१९६९ सुवण्णबीजमु'ट्ठिसु विविधानि पमाणतो।
विदत्थुक्कट्ठमानानि अङ्गुलिमानानि हेट्ठतो ॥ १४ ॥
१९७० सुवण्णपुण्णं तं भूमिं दिस्वा तं गामवासिका।
सुवण्णपातिमा'दाय गन्त्वा रञ्ञो निवेदयुं ॥ १५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९७१ पुरा पाचीनपस्सम्हि सत्तयोजनमत्थके ।
गङ्गापारे तम्बपिट्ठे तम्बलोहं समुट्ठहि ॥ १६ ॥
१९७२ तं गामिका तम्बलोहबीजमा'दाय पातिया ।
राजानमु'पसङ्कम्म तम'त्थञ्च निवेदयुं ॥ १७ ॥
१९७३ पुब्बदक्खिणदेसम्हि पुरतो चतुयोजने ।
सुमनवापिगामम्हि उट्ठहिंसु मणी बहू ॥ १८ ॥
१९७४ उप्पलकुरुविन्देहि मिस्सके ते च गामिका ।
आदाय पातिया एव गन्त्वा रञ्ञो निवेदयुं ॥ १९ ॥
१९७५ पुरतो दक्खिणे पस्से अट्ठयोजनमत्थके ।
अम्बट्ठकोललेणम्हि रजतं उपपज्जथ ॥ २० ॥
१९७६ नगरवाणिजो एको आदाय सकटे बहू ।
मलया सिङ्गिवेरादिं आनेतुं मलयं गतो ॥ २१ ॥
१९७७ लेणस्स अविदूरम्हि सकटानि ठपापिय ।
पतोददारुनिच्छन्तो आरूळ्हो तं महीधरं ॥ २२ ॥
१९७८ चाटिप्पमाणेकपक्कं पक्कभारेन नामितं ।
दिस्वा पनसयट्ठिञ्च पासाणट्ठञ्च तं फलं ॥ २३ ॥
१९७९ वण्टे तं वासिया छेत्वा "दस्साम'ग्गं"ति चिन्तिय ।
कालं घोसेसि सद्धाय, चत्तारो'नासवा'गमुं ॥ २४ ॥
१९८० हट्ठो सो ते' भिवादेत्वा निसीदापिय सादरो ।
वासिया वण्टसामन्ता तचं छेत्वा अपस्सयं ॥ २५ ॥
१९८१ लुञ्चित्वा'वाटपुण्णं तं यूसं पट्टेहि आदिय ।
चतुरो यूसपूरे ते पत्ते तेसम'दासि सो ॥ २६ ॥
१९८२ ते तं गहेत्वा पक्कामुं, कालं घोसेसि सो पन ।
अञ्ञे खीणासवा थेरा चत्तारो तत्थ आगमुं ॥ २७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९८३ तेसं पत्ते गहेत्वा सो पनसमिञ्जाहि पूरिय ।
पादासि तेसं, पक्कामुं तयो, एको न पक्कमि ॥ २८ ॥

१९८४ रजतं तस्स दस्सेतुं ओरोहित्वा ततो हि सो ।
निसज्ज लेणासन्नम्हि ता मिञ्जा परिभुञ्जथ ॥ २९ ॥

१९८५ सेसा मिञ्जा वाणिजो'पि भुञ्जित्वा यादत्थकं ।
भण्डिकाय गहेत्वान सेसा थेरपदानुगो ॥ ३० ॥

१९८६ गन्त्वान थेरं पस्सित्वा वेय्यावच्चम'कासि च ।
थेरो लेणदुवारेन तस्स मग्गम'मापयि ॥ ३१ ॥

१९८७ अञ्जसा इमिना त्वम्पि गच्छि'दानि उपासक ।
थेरं वन्दिय सो तेन गच्छन्तो लेणम'द्दस * ॥ ३२ ॥

१९८८ लेणद्वारम्हि ठत्वान पस्सित्वा रजतम्पि सो ।
वासिया आहनित्वान रजतं'ति विजानिय ॥ ३३ ॥

१९८९ गहेत्वे'कं सज्झुपिण्डं गन्त्वान सकटन्तिकं ।
सकटानि ठपापेत्वा सज्झुपिण्डं तमा'दिय ॥ ३४ ॥

१९९० लहुं अनुराधपुरं आगम्म वरवाणिजो ।
दस्सेत्वा रजतं रञ्ञो तम'त्थञ्च निवेदयि ॥ ३५ ॥

१९९१ पुरतो पच्छिमे पस्से पञ्चयोजनमत्थके ।
उरुवेलपट्टने मुत्ता महामलकमत्तियो ॥ ३६ ॥

१९९२ पवाळन्तरिका सट्ठिसकटा थलमो'क्कमुं ।
केवट्टा ता समेक्खित्वा रासिं कत्वान एकतो ॥ ३७ ॥

---

* In the Singhalese edition verse 32 commences with थेरं वन्दिय etc. and omits अञ्जसा इमिना त्वम्पि etc. and thus cause a change in the order of verses upto verse 41 while verse 42 is regarded as a verse of 3 lines.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

१९९३ पातिया अदियित्वान मुत्ता सहपवाळका ।
राजानमु 'पसङ्गम्म तम'त्थम्पि निवेदयुं ॥ ३८ ॥
१९९४ पुरतो उत्तरे पस्से सत्तयोजनमत्थके ।
पेळिवापिकगामस्स वापिपक्कन्तकन्दरे ॥ ३९ ॥
१९९५ जायिंसु वालुकापिट्ठे चत्तारो उत्तमा मणी ।
निसदपोतप्पमाणा उम्मापुप्फनिभा सुभा ॥ ४० ॥
१९९६ ते दिस्वा सुनखो लुद्दो आगन्त्वा राजसन्तिकं ।
"एवरूपा मणी दिट्ठा मया" इति निवेदयि ॥ ४१ ॥
१९९७ इट्ठकादीनि एतानि महापुञ्ञो महीपति ।
महाथूपत्थमु 'प्पन्नान'स्सोसि तदहे'व सो ॥ ४२ ॥
१९९८ यथानुरूपं सक्कारं तेसं कत्वा सुमानसो ।
ते एव रक्खिके कत्वा सब्बानि आहरापयि ॥ ४३ ॥
१९९९ खेदम्पि कायजम'सय्हमचिन्तयित्वा ।
पुञ्ञं पसन्नमनसो'पचितं हि एवं
साधेति साधनसतानि सुखाकरानि
तस्मा पसन्नमनसो व करेय्य पुञ्ञं'ति' ॥ ४४ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महाथूपसाधनलाभो
नाम अट्ठवीसतिमो परिच्छेदो ।

—×—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

एकूनतिंसतिमो परिच्छेदो

[महाथूपारम्भो]

२००० एवं समत्ते सम्भारे वेसाखे पुण्णमासियं ।
पत्ते विसाखनक्खत्ते महाथूपत्थमा' रभि ॥ १ ॥

२००१ हारेत्वा हि तहिं यूपं थूपट्ठानम'खानयि ।
सत्तहत्थे महीपालो थिरं कातुम'नेकधा ॥ २ ॥

२००२ योधेहि आहरापेत्वा गुळपासाणके तहिं ।
कूटेहि पहरापेत्वा पासाणे चुण्णिते अथ ॥ ३ ॥

२००३ चम्मावनद्धपादेहि महाहत्थीहि मद्दयि ।
भूमिया थिरभावत्थं अत्थानत्थविचक्खणो ॥ ४ ॥

२००४ आकासगङ्गापतितट्ठाने सततितन्तके ।
मत्तिका सुखुमा तत्थ समन्ता तिंसयोजने ॥ ५ ॥

२००५ नवनीतमत्तिका ते'सा सुखुमत्ता पवुच्चति ।
खीणासवा सामणेरा मत्तिका आहरुं ततो ॥ ६ ॥

२००६ मत्तिका अत्थरापेसि तत्थ पासाणकोट्टिमे ।
इट्ठका अत्थरापेसि मत्तिको'परि इस्सरो ॥ ७ ॥

२००७ उस्सो'परि खरसुधं, कुरुविन्दं ततो परि ।
तस्सो'परि आयोजालं, मरुम्बं तु ततो' परि ॥ ८ ॥

२००८ आहटं सामणेरेहि हिमवन्ता सुगन्धकं ।
सन्थरापेसि भूमिन्दो फळिकं तु ततो' परि ॥ ९ ॥

२००९ सिलायो सन्थरापेसि फळिकासन्थरोपरि ।
सब्बत्थ मत्तिका किच्चे नवनीतव्हया अहु ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०१० निय्यासेन कपित्थस्स सन्नीतेन रसोदके।
अट्ठङ्गुलं बहलतो लोहपट्टं सिलोपरि ॥ ११ ॥
२०११ मनोसिलाय तिलतेलसन्निताय ततो' परि।
सत्तङ्गुलं सज्झुपट्टं सन्थारेसि रथेसभो ॥ १२ ॥
२०१२ सहाथूपपतिट्ठानट्ठाने एवं महीपति।
कारेत्वा परिकम्मानि विप्पसन्नेन चेतसा ॥ १३ ॥
२०१३ आसाळ्हसुक्कपक्खस्स दिवसम्हि चतुद्दसे।
कारेत्वा भिक्खुसङ्घस्स सन्निपातमिदं वदि— ॥ १४ ॥
२०१४ "महाचेतियअत्थाय भदन्ता मङ्गलिट्ठकं।
पतिट्ठपेस्सं स्वे, एत्थ सब्बो सङ्घो समेतु नो ॥ १५ ॥
२०१५ बुद्धपूजापयोगेन महाजनहितत्थिको।
महाजनो'पोसथिको गन्धमालादि गण्हिय ॥ १६ ॥
२०१६ महाथूपपतिट्ठानट्ठानं यातु सुवे" इति—।
चेतियट्ठानभूसाय अमच्चे च नियोजयि ॥ १७ ॥
२०१७ आणापिता नरिन्देन मुनिनो पियगारवा।
अनेकेहि पकारेहि ते तं ठानम'लङ्करुं ॥ १८ ॥
२०१८ नगरं सकलञ्चे'व मग्गञ्चे'व इधा'गतं।
अनेकेहि पकारेहि अलङ्कारयि भूपति ॥ १९ ॥
२०१९ पभाते च चतुद्वारे नगरस्स ठपापयि।
न्हापिते न्हापके चे'व कप्पके च बहू तथा ॥ २० ॥
२०२० वत्थानि गन्धमाला च अन्नानि मधुरानि च।
महाजनत्थं भूमिन्दो महाजनहिते रतो ॥ २१ ॥
२०२१ पटियत्तानि एतानि आदित्वा यथारुचि।
पोरा जानपदा चे'व थूपट्ठानमु'पागमुं ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०२२ सुमण्डितेहि नेकेहि ठानन्तरविधानतो ।
आरक्खितो अमच्चेहि यथाठानं महीपति ॥ २३ ॥

२०२३ सुमण्डिताहि नेकाहि देवकञ्ञू'पमाहि च ।
नाटकीहि परिव्वूळ्हो सुमण्डितपसाधितो ॥ २४ ॥

२०२४ चत्ताळीससहस्सेहि नरेहि परिवारितो ।
ततो तुरियसङ्घुट्ठो देवराजविलासवा ॥ २५ ॥

२०२५ महाथूपपतिट्ठानं ठानाठानविचक्खणो ।
अपरण्हे उपागञ्छि नन्दयन्तो महाजनं ॥ २६ ॥

२०२६ अट्ठुत्तरसहस्सं सो साटकानि ठपापयि ।
पुटवद्धानि मज्झम्हि, चतुपस्से ततो पन ॥ २७ ॥

२०२७ वत्थानि रासिं कारेसि अनेकानि महीपति ।
मधुसप्पिगुळादि च मङ्गलत्थं ठपापयि ॥ २८ ॥

२०२८ नानादेसा'पि आगञ्छु बहवो भिक्खवो इध ।
इध दीपट्ठसङ्घस्स का कथा व इधा'गमे? ॥ २९ ॥

२०२९ थेरो 'सीतिसहस्सानि भिक्खू आदाय आगमा ।
राजगहस्स सामन्ता इन्दगुत्तो महागणी ॥ ३० ॥

२०३० सहस्सानि'सिपतना भिक्खूनं द्वादसा'दियं ।
धम्मसेनो महाथेरो चेतियट्ठानमा'गमा ॥ ३१ ॥

२०३१ सट्ठिभिक्खुसहस्सानि आदाय इध आगमा ।
पियदस्सी महाथेरो जेतारामविहारतो ॥ ३२ ॥

२०३२ वेसालीमहावनतो थेरो' रुबुद्धरक्खितो ।
अट्ठारससहस्सानि भिक्खू आदाय आगमा ॥ ३३ ॥

२०३३ कोसम्बीघोसितारामा थेरो' रुधम्मरक्खितो ।
तिंस भिक्खुसहस्सानि आदाय इध आगतो ॥ ३४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०३४ आदायु'ज्जेनियं थेरो दक्खिणागिरितो यती ।
चत्ताळीसहस्सानि आगो'रुसङ्घरक्खितो ॥ ३५ ॥
२०३५ भिक्खूनं सतसहस्सं सट्ठिसहस्सानि चा'दिय ।
पुप्फपुरे' सोका'रामा थेरो मित्तिण्णनामको ॥ ३६ ॥
२०३६ दुवे सतसहस्सानि सहस्सानि असीति च ।
भिक्खू गहेत्वा'नुत्तिण्णो थेरो कस्मीरमण्डला ॥ ३७ ॥
२०३७ चत्तारि सतसहस्सानि सहस्सान'थ सट्ठि च ।
भिक्खू पल्लवभोग्गम्हा महादेवो महामति ॥ ३८ ॥
२०३८ योगनगरा'लसन्दा योनमहाधम्मरक्खितो ।
थेरो तिंससहस्सानि भिक्खू आदाय आगमा ॥ ३९ ॥
२०३९ विञ्झाटवीवत्तनिया सेनासना तु उत्तरो ।
थेरो सट्ठिसहस्सानि भिक्खू आदाय आगमा ॥ ४० ॥
२०४० चित्तगुत्तो महाथेरो बोधिमण्डविहारतो ।
तिंस भिक्खुसहस्सानि आदियित्वा इधा'गमा ॥ ४१ ॥
२०४१ चन्दगुत्तो महाथेरो वनवासपदेसतो ।
आगा'सीति सहस्सानि आदियित्वा यती इध ॥ ४२ ॥
२०४२ सुरियगुत्तो महाथेरो केलासमहाविहारतो ।
छन्नवुति सहस्सानि भिक्खू आदाय आगमा ॥ ४३ ॥
२०४३ भिक्खूनं दीपवासीनं आगतानञ्च सब्बसो ।
गणनाय परिच्छेदो पोराणेहि न भासितो ॥ ४४ ॥
२०४४ समागतानं सब्बेसं भिक्खूनं तं समागमे ।
वुत्ता खीणासवा येव ते छन्नवुतिकोटियो ॥ ४५ ॥
२०४५ ते महाचेतियट्ठानं परिवारेत्वा यथारहं ।
मज्झे ठपेत्वा ओकासं रञ्ञो अट्ठंसु भिक्खवो ॥ ४६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०४६ पविसित्वा तहिं राजा भिक्खुसङ्घं तथा ठितं ।
दिस्वा पसन्नचित्तेन वन्दित्वा हट्ठमानसो ॥ ४७ ॥
२०४७ गन्धमालाहि पूजेत्वा कत्वान तिपदक्खिणं ।
मज्झे पुण्णघटट्ठानं पविसित्वा समङ्गलं ॥ ४८ ॥
२०४८ सुवण्णखीले पटिमुक्कं परिब्भमणदण्डकं ।
रजतेन कतं सुद्धं सुद्धपीतिबलोदयो ॥ ४९ ॥
२०४९ गाहयित्वा अमच्चेन मण्डितेन सुजातिना ।
अभिमङ्गलभूतेन भूतभूतिपरायणो ॥ ५० ॥
२०५० महन्तं चेतियावट्टं कारेतुं कतनिच्छयो ।
भमापयितुं आरद्धो परिकम्मकतभूमियं ॥ ५१ ॥
२०५१ सिद्धत्थो नाम नामेन महाथेरो महिद्धिको ।
तथा करोन्तं राजानं दीघदस्सी निवारयि ॥ ५२ ॥
२०५२ "एवं महन्तं थूपञ्चे अयं राजा'रभिस्सति ।
थूपे अनिट्ठिते येव मरणं अस्स हेस्सति ॥ ५३ ॥
२०५३ भविस्सति महन्तो च थूपो दुप्पटिसङ्खरो" ।
इति सो' नागतं पस्सं महन्तत्तं निवारयि ॥ ५४ ॥
२०५४ सङ्घस्स च अनुञ्ञाय थेरसम्भावनाय च ।
महन्तं कत्तुकामो'पि गण्हित्वा थेरभासितं ॥ ५५ ॥
२०५५ थेरस्स उपदेसेन तस्स राजा अकारयि ।
मज्झिमं चेतियावट्टं पतिट्ठापेतुमि'ट्ठका ॥ ५६ ॥
२०५६ सोवण्णरजते चे'व घटे मज्झे ठपापयि ।
अट्ठट्ठ अट्ठितुस्साहो, परिवारिय ते पन ॥ ५७ ॥
२०५७ अट्ठुत्तरसहस्सञ्च ठपापेसि नवे घटे ।
अट्ठुत्तरे अट्ठुत्तरे वत्थानं तु सते पन ॥ ५८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०५८ इट्ठका पवरा अट्ठ ठपापेसि विसुं विसुं।
सम्मतेन अमच्चेन भूसितेन अनेकधा ॥ ५९ ॥

२०५९ ततो एकं गाहयित्वा नानामङ्गलसङ्खते।
पुरत्थिमदिसाभागे पठमं मङ्गलिट्ठकं ॥ ६० ॥

२०६० पतिट्ठापेसि सक्कच्चं मनुञ्ञे गन्धकद्दमे।
जातिसुमनपुप्फेसु पूजितेसु तहिं पन ॥ ६१ ॥

२०६१ अहोसि पठवीकम्पो सेसा सत्ता'पि सत्तहि।
पतिट्ठापेसि' मच्चेहि मङ्गलानि च कारयि ॥ ६२ ॥

२०६२ एवं आसाळहमासस्स सुक्कपक्खम्हि सम्मते।
उपोसथे पण्णरसे पतिट्ठापेसि इट्ठका ॥ ६३ ॥

२०६३ चतुद्दिसं ठिते तत्थ महाथेरे अनासवे।
वन्दित्वा पूजयित्वा च सुप्पतीतो कमेन सो ॥ ६४ ॥

२०६४ पुब्बुत्तरदिसं गन्त्वा पियदस्सिम'नासवं।
वन्दित्वान महाथेरं अट्ठासि तस्स सन्तिके ॥ ६५ ॥

२०६५ मङ्गलं तत्थ वड्ढेन्तो तस्स धम्मम'भासि सो।
थेरस्स देसना तस्स जनस्सा'होसि सात्थिका ॥ ६६ ॥

२०६६ चत्तालीससहस्सानं धम्माभिसमयो अहु।
चत्तालीससहस्सानं सोतापत्तिफलं अहु ॥ ६७ ॥

२०६७ सहस्स सकदागामी अनागामी च तत्तका।
सहस्सं येव अरहन्तो तत्था'हेसुं गिहीजना ॥ ६८ ॥

२०६८ अट्ठारस सहस्सानि भिक्खू भिक्खुणियो पन।
चुद्दसे'व सहस्सानि अरहत्ते पतिट्ठहुं ॥ ६९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०६९　एवं पसन्नमतिमा रयनत्तयम्हि
चागादिमुत्तमनसा जनताहितेन।
लोकत्थसिद्धि परमा भवती'ति ञत्वा
सद्धादिनेकगुणयोगरतिं करेय्या'ति' ॥ ७० ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे महाथूपारम्भो
नाम एकूनतिंसतिमो परिच्छेदो।

तिंसतिमो परिच्छेदो

[धातुगब्भरचना]

२०७०　वन्दित्वान महाराजा सब्बं सङ्घं निमन्तयि—।
याव चेतियनिट्ठाना भिक्खं गण्हथ मे"इति ॥ १ ॥
२०७१　सङ्घो तं ना'धिवासेसि, अनुपुब्बेन सो पन।
याचन्तो यावसत्ताहं सत्ताहं अधिवासनं ॥ २ ॥
२०७२　अलत्थोपड्ढमिक्खूहि, ते लद्धा सुमनो च सो।
अट्ठारससु ठानेसु थूपट्ठानसमन्ततो ॥ ३ ॥
२०७३　मण्डपं कारयित्वान महादानं पवत्तयि।
सत्ताहं तत्थ सङ्घस्स ततो सङ्घं विसज्जयि ॥ ४ ॥
२०७४　ततो भेरिञ्चरापेत्वा इट्ठकावड्ढकी लहुं।
सन्निपातेसि, ते आसुं पञ्चमत्तसतानि हि ॥ ५ ॥
२०७५　"कथं करिस्ससी?"ति एको पुच्छितो आह भूपतिं।
"पेस्सियानं सतं लद्धा पंसूनं सकटं अहं ॥ ६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०७६ खेपयिस्सामि एका'हं"तं राजा पटिवाहयि ।
ततो उपड्ढुपड्ढुञ्च पंसू द्वे अम्मणानि च ॥ ७ ॥

२०७७ आहंसु, राजा पटिवाहि चतुरो ते'पि वड्ढकी ।
अथे'को पण्डितो व्यत्तो वड्ढकि आह भूपतिं—॥ ८ ॥

२०७८ उदुक्खले कोट्टयित्वा अहं सुप्पेहि वट्टितं ।
पिंसापयित्वा निसदे एकं पंसूनम'म्मणं' ॥ ९ ॥

२०७९ इति वुत्तो अनुञ्ञासि तिणादीनेत्थ नो सियुं ।
चेतियम्ही'ति भूमिन्दो इन्दतुल्यपरक्कमो ॥ १० ॥

२०८० किं सण्ठानं चेतियं तं करिस्ससि तुवं ? " इति ।
पुच्छि तं, तङ्खणं येव विस्सकम्मो तमा'विसि ॥ ११ ॥

२०८१ सोवण्णपातिं तोयस्स पूरापेत्वान वड्ढकि ।
पाणिना वारिमा'दाय वारिपिट्ठियमा'हनि, ॥ १२ ॥

२०८२ फलिका गोलसदिसं महाबुब्बुळमु'ट्ठहि ।
आह—ईदिसं करिस्सं"ति, तुस्सित्वा तस्स भूपति ॥ १३ ॥

२०८३ सहस्सग्घं वत्थयुगं तथा'लङ्कारपादुका ।
कहापणानि द्वादस सहस्सानि च दापयि ॥ १४ ॥

२०८४ इट्ठका आहरापेस्सं अपीळेन्तो कथं नरे ? " ।
इति राजा विचिन्तेसि रत्तिं, ञत्वान तं मरू ॥ १५ ॥

२०८५ चेतियस्स चतुद्वारे आहरित्वान इट्ठका ।
रत्तिं रत्तिं ठपयिंसु एकेकाह पहोनका ॥ १६ ॥

२०८६ तं सुत्वा सुमनो राजा चेतिये कम्ममा'रभि ।
"अमूलमे'त्थ कम्मञ्च न कातब्बं" ति ञापयि ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०८७ एकेकस्मिं दुवारस्मिं ठपापेसि कहापणे ।
सोळससतसहस्सानि वत्थानि सुबहूनि च ॥ १८ ॥

२०८८ विविधञ्च अलङ्कारं खज्जभोज्जं सपानकं ।
गन्धमालागुळादी च मुखवासकपञ्चकं ॥ १९ ॥

२०८९ "यथारुचि तं गण्हन्तु कम्मं कत्वा यथारुचि" ।
ते तथे'व अपेक्खित्वा अदंतु राजकम्मिका ॥ २० ॥

२०९० थूपकम्मे सहायत्तं एको भिक्खु निकामयं ।
मत्तिकापिण्डमा'दाय अत्तना अभिसङ्खतं ॥ २१ ॥

२०९१ गन्त्वान चेतियट्ठानं वञ्चेत्वा राजकम्मिके ।
अदासि तं वड्ढकिस्स, गण्हन्तो येव जानि सो ॥ २२ ॥

२०९२ तस्सा'कारं विदित्वान, तत्था' होसि कुतूहलं ।
कमेन राजा सुत्वान आगतो पुच्छि वड्ढकिं ॥ २३ ॥

२०९३ "देव एकेन हत्थेन पुप्फाना'दाय भिक्खवो ।
एकेन मत्तिकापिण्डं देन्ति मय्हम'हं पन ॥ २४ ॥

२०९४ अयमा'गन्तुको भिक्खु अयं नेवासिको इति ।
जानामि देवा"ति वचो सुत्वा राजा समप्पयि ॥ २५ ॥

२०९५ एकं वलत्थं दस्सेतुं मत्तिकादायकं यतिं ।
सो बलत्थस्स दस्सेसि, सो तं रञ्ञो निवेदयि ॥ २६ ॥

२०९६ जातिमकुलकुम्भे सो महाबोधङ्गणे तयो ।
ठपापेत्वा बलत्थेन राजा दापेसि भिक्खुनो ॥ २७ ॥

२०९७ अजानित्वा पूजयित्वा ठितस्से'तस्स भिक्खुनो ।
बलत्थो तं निवेदेसि, तदा तं जानि सो यति ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२०९८ कोट्ठिवाले (v. l. कोळिवाते) जनपदे पियङ्गल्ल-
निवासिको ।
थेरो चेतियकम्मस्मिं सहायत्तं निकामयं ॥ २९ ॥

२०९९ तस्सिट्ठकावड्ढकिस्स ञातको इध आगतो ।
तत्थि'ट्ठकाय मत्तेन ञत्वा कत्वान इट्ठकं ॥ ३० ॥

२१०० कम्मिके वञ्चयित्वान वड्ढकिस्स अदासि तं ।
सो तं तत्थ नियोजेसि कोलाहलमहोसि च ॥ ३१ ॥

२१०१ राजा सुत्वा व तं आह "ञातुं सक्का तमि'ट्ठकं ।
"जानन्तोपि न सक्का"ति राजानमा'ह वड्ढकि ॥ ३२ ॥

२१०२ "जानासि तं त्वं थेरं ? "ति वुत्तो "आमा"ति भासि सो ।
तं आपनत्थम'प्पेसि वलत्थे तस्स भूपति ॥ ३३ ॥

२१०३ वलत्थो तेन तं ञत्वा राजानु'ञ्ञायु'पागतो ।
कट्ठहालपरिवेणे थेरं पस्सिय मन्तिय ॥ ३४ ॥

२१०४ थेरस्स गमनाहञ्च गतट्ठानञ्च जानिय ।
"तुम्हेहि सह गच्छामि सकं गामं" ति भासिय ॥ ३५ ॥

२१०५ रञ्ञो सब्बं निवेदेसि राजा तस्स अदापयि ।
वत्थयुगं सहस्सग्घं महग्घं रत्तकम्बलं ॥ ३६ ॥

२१०६ सामणके परिक्खारे बहुके सक्खरम्पि च ।
सुगन्धतेलनाळिञ्च दापेत्वा अनुसासि तं ॥ ३७ ॥

२१०७ थेरेन सह गन्त्वा सो दिस्सन्ते पियगल्लके ।
थेरं सीताय छायाय सो'दकाय निसीदिय ॥ ३८ ॥

२१०८ सक्खरपानकं दत्वा पादे तेलेन मक्खिय ।
तपाहनाहि योजेत्वा परिक्खारे उपानयि ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१०९ कुलूपकस्स थेरस्स गहिता मे इमे मया।
वत्थयुगं तु पुत्तस्स, सब्बं दानि ददामि वो" ॥ ४० ॥
२११० इति वत्वान दत्वा ते गहेत्वा गच्छतो पुन।
वन्दित्वा राजवचसा रञ्ञो सन्देसमा'ह सो ॥ ४१ ॥
२१११ महाथूपे कयिरमाने भतिया कम्मकारका।
अनेकसङ्खा हि जना पसन्ना सुगतिं गता ॥ ४२ ॥
२११२ चित्तप्पसादमत्तेन सुगते गति उत्तमा।
लब्भती'ति विदित्वान थूपपूजं करे बुधो ॥ ४३ ॥
२११३ एत्थे'व भतिया कम्मं करित्वा इत्थियो दुवे।
तावतिंसम्हि निब्बत्ता महाथूपम्हि निट्ठिते ॥ ४४ ॥
२११४ आवज्जित्वा पुब्बकम्मं दिट्ठकम्मफला उभो।
गन्धमालादियित्वान थूपं पूजेतुमा'गता ॥ ४५ ॥
२११५ गन्धमालाहि पूजेत्वा चेतियं अभिवन्दिसुं।
तस्मिं खणे भातिवङ्कवासी थेरो महासिवो ॥ ४६ ॥
२११६ "रत्तिभागे महाथूपं वन्दिस्सामी "ति आगतो।
ता दिस्वान महासत्तपण्णरुक्खमु'पस्सितो ॥ ४७ ॥
२११७ अदस्सयित्वा अत्तानं पस्सं सम्पत्तिम'ब्भुतं।
ठत्वा तासं वन्दनाय परियोसाने अपुच्छि ता ॥ ४८ ॥
२११८ "भासते सकलो दीपो देहभासेन वो इध।
किं न कम्मं करित्वान देवलोकमितो गता ?" ॥४९॥
२११९ महाथूपे कतं कम्मं तस्स आहंसु देवता;।
एवं तथागते येव पसादो हि महप्फलो ॥ ५० ॥
२१२० पुप्फाधानत्तयं थूपे इट्ठकाहि चितं चितं।
समं पठविया कत्वा इद्धिमन्तो'वसादयुं ॥ ५१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१२१ नववारे चितं एवं एवं ओसादयिंसु ते; ।
अथ राजा भिक्खुसङ्घसन्निपातम'कारयि ॥ ५२ ॥
२१२२ तत्थासीति सहस्सानि सन्निपातम्हि भिक्खवो ।
राजा सङ्घमु'पगम्म पूजेत्वा अभिवन्दिय ॥ ५३ ॥
२१२३ इट्ठकोसीदने हेतुं पुच्छि, सङ्घो वियाकरि ।
"नोसीदनत्थं थूपस्स इद्धिमन्तेहि भिक्खुहि ॥ ५४ ॥
२१२४ कतमे'तं महाराज, न इदानि करिस्सरे; ।
अञ्ञथत्तम'कत्वा त्वं महाथूपं समापय" ॥ ५५ ॥
२१२५ तं सुत्वा सुमनो राजा थूपे कम्मम'कारयि ।
पुप्फाधानेसु दससु इट्ठका दसकोटियो ॥ ५६ ॥
२१२६ भिक्खुसङ्घो सामणेरं उत्तरं सुमनम्पि च ।
चेतियधातुगब्भत्थं पासाणे मेदवण्णके (v. l. मेघं) ॥५७॥
२१२७ आहरथा" ति योजेसुं, ते गन्त्वा उत्तरं कुरुं ।
असीतिरतना'यामवित्थारे रविभासुरे ॥ ५८ ॥
२१२८ अट्ठङ्गुलानि बहुले गण्ठिपुप्फनिभे सुभे ।
छ मेदवण्णपासाणे आहरिंसु घने ततो ॥ ५९ ॥
२१२९ पुप्फाधानस्स उपरिं मज्झे एकं निपातिय ।
चतुपस्सम्हि चतुरो मञ्जूसं विय योजिय ॥ ६० ॥
२१३० एकं पिदहनत्थाय दिसाभागे पुरत्थिमे ।
अदस्सनं करित्वा ते ठपयिंसु महिद्धिका ॥ ६१ ॥
२१३१ मज्झम्हि धातुगब्भस्स तस्स राजा अकारयि ।
रतनमयं बोधिरुक्खं सब्बाकारमनोरमं ॥ ६२ ॥
२१३२ अट्ठारसरतनिको खन्धो साखा'स्स पञ्च च ।
पवाळमयमूलो सो इन्दनीले पतिट्ठितो ॥ ६३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१३३ सुसुद्धरजतक्खन्धो मणिपत्तेहि सोभितो।
हेममयपण्डुपत्तफलो पवाळअङ्कुरो ॥ ६४ ॥

२१३४ अट्ठ मङ्गलिकान'स्स खन्धे पुप्फलता पि च।
चतुप्पदानं पन्ती च हंसपन्ती च सोभना ॥ ६५ ॥

२१३५ उद्धं चारुवितानन्ते मुत्ताकिङ्किणिकजालकं।
सुवण्णघण्टापन्ती च दामानि च तहिं तहिं ॥ ६६ ॥

२१३६ वितानचतुकोणम्हि मुत्तादामकलापको।
नवसतसहस्सग्घो एकेको आसि लम्बितो ॥ ६७ ॥

२१३७ रविचन्दताररूपानि नानापदुमकानि च।
रतनेहि कताने'व विताने अप्पितान'हुं ॥ ६८ ॥

२१३८ अट्ठुत्तरसहस्सानि वत्थानि विविधानि च।
महग्घनानारङ्गानि विताने लम्बितान'हुं ॥ ६९ ॥

२१३९ बोधिं परिक्खिपित्वान नानारतनवेदिका।
महामलकमुत्ताहि सन्थारो तु तद'न्तरे ॥ ७० ॥

२१४० नानारतनपुप्फानं चतुगन्धू'दकस्स च।
पुण्णापुण्णघटपन्ती बोधिमूले कता अहुं ॥ ७१ ॥

२१४१ बोधिपाचीनपञ्ञत्ते पल्लङ्के कोटिअग्घके।
सोवण्णबुद्धपटिमं निसीदापेसि भासुरं ॥ ७२ ॥

२१४२ सरीरावयवा तस्सा पटिमाय यथारहं।
नानावण्णेहि रतनेहि कता सुरुचिरा अहुं ॥ ७३ ॥

२१४३ महाब्रम्हा ठितो तत्थ रजतच्छत्तधारको।
विजयुत्तरसङ्खेन सक्को च अभिसेकदो ॥ ७४ ॥

२१४४ वीणाहत्थो पञ्चसिखो, कालनागो सनाटकि।
सहस्सहत्थो मारो च सहत्थी सहकिङ्करो ॥ ७५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१४५ पाचीनपल्लङ्कनिभा सेससत्तदिसासु पि ।
कोटिकोटिधनग्घा च पल्लङ्का अत्थता अहुं ॥ ७६ ॥

२१४६ बोधिमु'स्सीसके कत्वा नानारतनमण्डितं ।
कोटिधनग्घकं येव पञ्ञत्तं सयनं अहुं ॥ ७७ ॥

२१४७ सत्तसत्ताहठानेसु तत्थ तत्थ यथारहं ।
अधिकारे अकारेसि ब्रम्हा याचनमे'व च ॥ ७८ ॥

२१४८ धम्मचक्कप्पवत्तिञ्च यसपब्बजनम्पि च ।
भद्दवग्गियपब्बज्जं जटिलानं दमनम्पि च ॥ ७९ ॥

२१४९ बिम्बिसारागमं चा'पि राजगहप्पवेसनं ।
वेळुवनस्स गहणं असीतिसावके तथा ॥ ८० ॥

२१५० कपिलवत्थुगमनं तत्थे'व (v.l. तथा) रतनचङ्कमं ।
राहुलानन्दपब्बज्जं गहणं जेतवनस्स च ॥ ८१ ॥

२१५१ अम्बमूले पाटिहीरं, तावतिंसम्हि देसनं ।
देवोरोहणपाटिहीरं, थेरपञ्हसमागमं ॥ ८२ ॥

२१५२ महासमयसुत्तन्तं राहुलोवादमे'व च ।
महामङ्गलसुत्तञ्च, धनपालसमागमं ॥ ८३ ॥

२१५३ आळवकङ्गलिमाल–अपलालदमनम्पि च ।
पारायणकसमितिं आयुवोस्सज्जनं तथा ॥ ८४ ॥

२१५४ सूकरमद्दवग्गाहं सिङ्गिवण्णयुगस्स च ।
पसन्नोदकपानञ्च परिनिब्बाणमे'व च ॥ ८५ ॥

२१५५ देवमनुस्सपरिदेवं, थेरेन पादवन्दनं ।
दहनं, अग्गिनिब्बाणं तत्थ सक्कारमे'व च ॥ ८६ ॥

२१५६ धातुविभङ्गं दोणेन पसादजनकानि च ।
येभुय्येन अकारेसि जातकानि सुजातिमा ॥ ८७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१५७ वेस्सन्तरजातकं तु वित्थारन अकारयि।
तुसितपुरतो याव बोधिमण्डं तथे'व च ॥ ८८ ॥
२१५८ चतुद्दिसं ते चत्तारो महाराजा ठिता अहुं।
तेत्तिस देवपुत्ता च द्वत्तिसा च कुमारियो ॥ ८९ ॥
२१५९ यक्खसेनापती अट्ठवीसति च ततो' परि।
अञ्जलिपग्गहा देवा, पुप्फपुण्णघटा ततो ॥ ९० ॥
२१६० नच्चका देवता चे'व तुरियवादकदेवता।
आदासगाहका देवा पुप्फसाखाधरा तथा ॥ ९१ ॥
२१६१ पदुमादिग्गाहका देवा अञ्ञे देवा च' नेकधा।
रतनग्घियपन्ती च धम्मचक्कानमे'व च ॥ ९२ ॥
२१६२ खग्गधरा देवपन्ती देवा पातिधरा तथा।
तेसं सीसे पञ्चहत्था गन्धतेलस्स पूरिता ॥ ९३ ॥
२१६३ दुकूलवट्टिकापाती सदा पज्जलिता अहुं।
फळिकग्घिये चतुक्कण्णे एकेका च महामणि ॥ ९४ ॥
२१६४ सुवण्णमणिमुत्तानं रासियो वजिरस्स च।
चतुक्कण्णेसु चत्तारो कता'हेसुं पभस्सरा ॥ ९५ ॥
२१६५ मेदवण्णकपासाणभित्तियं येव उज्जला।
विज्जुलता अप्पिता आसुं धातुगब्भे विभूसिता ॥ ९६ ॥
२१६६ रूपकाने'त्थ सब्बानि धातुगब्भे मनोरमे।
घनकोट्टिमहेमस्स कारापेसि महीपति ॥ ९७ ॥
२१६७ इन्दगुत्तो महाथेरो छळभिञ्ञो महामति।
कम्माधिट्ठायको एत्थ सब्बं संविदही इमं ॥ ९८ ॥
२१६८ सब्बं राजिद्धिया एतं देवतानञ्च इद्धिया।
इद्धिया अरियानञ्च असम्बाधं पतिट्ठितं ॥ ९९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१६९ तिट्ठन्तं सुगतञ्च पूजियतमं लोकुत्तमं नित्तमं
धातू च'स्स विचुण्णिता जनहितं आसिंसता पूजिय ।
पुञ्ञं तं सममिच्चवेच्च मतिमा सद्धागुणालङ्कतो
तिट्ठन्तं सुगतं वियस्स मुनिनो धातुञ्च सम्पूजये'ति
॥ १०० ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे धातुगब्भरचनो
नाम तिंसतिमो परिच्छेदो ।

—×—

एकतिंसतिमो परिच्छेदो

[धातुनिधानं]

२१७० धातुगब्भम्हि कम्मानि निट्ठापेत्वा अरिन्दमो ।
सन्निपातं कारयित्वा सङ्घस्स इदम'ब्रवि— ॥ १ ॥
२१७१ धातुगब्भम्हि कम्मानि मया निट्ठापितानि हि ।
सुवे धातुं निधेस्सामि, भन्ते जानाथ धातुयो" ॥२ ॥
२१७२ इदं वत्वा महाराजा नगरं पाविसि ततो ।
धातुआहरकं भिक्खुं भिक्खुसङ्घो विचिन्तयि ॥ ३ ॥
२१७३ सोणुत्तरं नाम यतिं पूजापरिवेणवासिकं ।
धाताहरणकम्मम्हि छळभिञ्ञं नियोजयि ॥ ४ ॥
२१७४ चारिकं चरमानम्हि नाथे लोकहिताय हि ।
नन्दुत्तरो ति नामेन गङ्गातीरम्हि माणवो ॥ ५ ॥
२१७५ निमन्तेत्वा'मिसम्बुद्धं सहसङ्घम'भोजयि ।
सत्था पयागपट्टणे ससङ्घो नावमा'रुहि ॥ ६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१७६ तत्थ भद्दजिथेरो तु छळभिञ्ञो महिद्धिको ।
जलपक्खलितट्ठानं दिस्वा भिक्खू इदं वदि— ॥ ७ ॥
२१७७ महापनादभूतेन मया वुत्थो सुवण्णयो ।
पासादो पतितो एत्थ पञ्चवीसतियोजनो ॥ ८ ॥
२१७८ तं पापुणित्वा गङ्गाय जलं पक्खलितं इध" ।
भिक्खू असद्दहन्ता नं सत्थुनो तं निवेदयुं ॥ ९ ॥
२१७९ सत्थाह—"कङ्खं भिक्खूनं विनोदेही" ति सो ततो ।
ञापेतुं ब्रम्हलोकेपि वसवत्तिसमत्थतं ॥ १० ॥
२१८० इद्धिया नभमु'ग्गन्त्वा सत्ततालसमे ठितो ।
दुस्सथूपं ब्रम्हलोके ठपेत्वा वड्ढिते करे ॥ ११ ॥
२१८१ इधा'नेत्वा दस्सयित्वा जनस्स पुन तं तहिं ।
ठपयित्वा यथाठाने इद्धिया गङ्गं ओगतो ॥ १२ ॥
२१८२ पादङ्गुट्ठेन पासादं गहेत्वा थूपिकाय सो ।
उस्सापेत्वान दस्सेत्वा जनस्स खिपि तं तहिं ॥ १३ ॥
२१८३ नन्दुत्तरो माणवको दिस्वा तं पाटिहारियं ।
"परायत्तमहं धातुं पहू आनयितुं सियं" ॥ १४ ॥
२१८४ इति पत्थयि, तेने 'तं सङ्घो सोणुत्तरं यति ।
तस्मि कम्मे नियोजेसि सोळसवस्सिकं अपि ॥ १५ ॥
२१८५ "आहरामि कुतो धातुं ?" इति सङ्घम'पुच्छि सो ।
कथेसि सङ्घो थेरस्स तस्स ता धातुयो इति ॥ १६ ॥
२१८६ "परिनिब्बाणमञ्चम्हि निपन्नो लोकनायको ।
धातूहि पि लोकहितं कातुं देविन्दम'ब्रवि ॥ १७ ॥
२१८७ देविन्दट्ठ'सु दोणेसु मम सारीरधातुसु ।
एकं दोणं रामगामे कोळियेहि च सक्कतं ॥ १८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२१८८ नागलोकं ततो नीतं, तत्थ नागेहि सक्कतं ।
लङ्कादीपे महाथूपे निधानाय भविस्सति ॥ १९ ॥
२१८९ महाकस्सपथेरोपि दीघदस्सी महामति (v.l. महायति) ।
धम्मासोकनरिन्देन धातुवित्थारकारणा ॥ २० ॥
२१९० राजगहस्स सामन्ते रञ्ञो अजातसत्तुनो ।
कारापेन्तो, महाधातुनिधानं साधु सङ्खतं ॥ २१ ॥
२१९१ सत्तदोणानि धातूनं आहरित्वान कारयि ।
रामगामम्हि दोणं तु सत्थुचित्तञ्ञु ना'ग्गहि ॥ २२ ॥
२१९२ महाधातुनिधानं तं धम्मासोको पि भूपति ।
पस्सित्वा अट्ठमं दोणं आनापेतुं मतिं अका ॥ २३ ॥
२१९३ महाथूपे निधानत्थं विहितं तं जिनेनि'ति ।
धम्मासोकं निवारेसुं तत्थ खीणासवा यती ॥ २४ ॥
२१९४ रामगामम्हि थूपो तु गङ्गातीरे कतो पन ।
भिज्जि गङ्गाय ओघेन, सो तु धातुकरण्डको ॥ २५ ॥
२१९५ समुद्दं पविसित्वान द्विधा भिन्ने जले तहिं ।
नानारतनपीठम्हि अट्ठा रस्मिसमा'कुलो ॥ २६ ॥
२१९६ नागा दिस्वा करण्डं तं कालनागस्स राजिनो ।
मञ्जेरिकनागभवनं उपगम्म निवेदयुं ॥ २७ ॥
२१९७ दसकोटिसहस्सेहि गन्त्वा नागेहि सो तहिं ।
धातू ता अभिपूजेन्तो नेत्वान भवनं सकं ॥ २८ ॥
२१९८ सब्बरतनमयं थूपं तस्सो'परि घरं तथा ।
मापेत्वा सह नागेहि सदा पूजेसि सादरो ॥ २९ ॥
२१९९ आरक्खा महती तत्थ, गन्त्वा धातू इधा'नय ।
सुवे धातुनिधानं हि भूमिपालो करिस्सति" ॥ ३० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२०० इच्चे'वं सङ्घवचनं सुत्वा साधू'ति सो पन।
गन्तब्बकालं पेक्खन्तो परिवेणम'गा सकं ॥ ३१ ॥
२२०१ "भविस्सति सुवे धातुनिधानं" ति महीपति।
चारेसि नगरे भेरिं सब्बकिच्चविधायकं ॥ ३२ ॥
२२०२ नगरं सकलञ्चे'व इधा'गमिञ्च अज्जसं।
अलङ्कारयि सक्कच्चं नागरे च विभूसयि ॥ ३३ ॥
२२०३ सक्को देवानमि'न्दो च लङ्कादीपम' सेसकं।
आमन्तेत्वा विस्सकम्मं अलङ्कारयि नेकधा ॥ ३४ ॥
२२०४ नगरस्स चतुद्वारे वत्थभत्तादिकानि सो।
महाजनोपभोगत्थं ठपापेसि नराधिपो ॥ ३५ ॥
२२०५ उपोसथे पण्णरसे अपरण्हे सुमानसो।
पण्डितो राजकिच्चेसु सब्बालङ्कारमण्डितो ॥ ३६ ॥
२२०६ सब्बाहि नाटकित्थीहि योधेहि सायुधेहि च।
महता च बलोघेन हत्थिवाजिरथेहि च ॥ ३७ ॥
२२०७ नानाविधविभूसेहि सब्बतो परिवारितो।
आरुय्ह सुरथं अट्ठा सुसेतचतुसिन्धवं ॥ ३८ ॥
२२०८ भूसितं कण्डुलं हत्थिं कारेत्वा पुरतो सुभं।
सुवण्णचङ्गोटधरो सेतच्छत्तस्स हेट्ठतो ॥ ३९ ॥
२२०९ अट्ठुत्तरसहस्सानि नागरनारियो सुभा।
सुपुण्णघटभूसायो तं रथं परिवारयुं ॥ ४० ॥
२२१० नानापुप्फसमुग्गानि तथे'व दण्डदीपिका।
तत्तका तत्तका एव धारयित्वान इत्थियो ॥ ४१ ॥
२२११ अट्ठुत्तरसहस्सानि दारका समलङ्कता।
गहेत्वा परिवारेसुं नानावण्णधजे सुभे ॥ ४२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२१२ नानातुरियघोसेहि अनेकेहि तहिं तहिं ।
हत्थस्स रथसद्देहि भिज्जन्ते विय भूतले ॥ ४३ ॥

२२१३ यन्तो महामेघवनं सिरिया सो महायसो ।
यन्तो नन्दवनं देवराजा राजा व सोभथ ॥ ४४ ॥

२२१४ रञ्ञो निग्गमनारम्भे महातुरियरवं पुरे ।
परिवेणे निसिन्नो व सुत्वा सोणुत्तरो यति ॥ ४५ ॥

२२१५ निमुज्जित्वा पठविया गन्त्वान नागमन्दिरं ।
नागराजस्स पुरतो तत्थ पातुर'हू लहुं ॥ ४६ ॥

२२१६ वुट्ठाया' भिवादेत्वा पल्लङ्के तं निसीदिय ।
सक्करित्वान नागिन्दो पुच्छि आगतदेसकं ॥ ४७ ॥

२२१७ तस्मिं वुत्ते अथो पुच्छि थेरस्सा'गमकारणं ।
वत्वा'धिकारं सब्बं सो सङ्घसन्देसम'ब्रवि— ॥ ४८ ॥

२२१८ "महाथूपे निधानत्थं बुद्धेन विहिता इध ।
तव हत्थगता धातू, देहि ता किर मे तुवं" ॥४९॥

२२१९ तं सुत्वा नागराजा सो अतीव दोमनस्सिको ।
"पहु अयं हि समणो वलक्कारेन गण्हितुं ॥ ५० ॥

२२२० तस्मा अञ्ञत्थ नेतब्बा धातुयो" इति चिन्तिय ।
तत्थट्ठितं भागिनेय्यं आकारेन निवेदयि ॥ ५१ ॥

२२२१ नामेन सो वासुलदत्तो जानित्वा तस्स इङ्गितं ।
गन्त्वा तं चेतियघरं गिलित्वा तं करण्डकं ॥ ५२ ॥

२२२२ सिनेरुपादं गन्त्वान कुण्डलावट्टको सयि ।
तियोजनसतं दीघो भोगो योजनवट्टवा ॥ ५३ ॥

२२२३ अनेकानि सहस्सानि मापेत्वान फणानि च ।
धूमायति पज्जलति सयित्वा सो महिद्धिको ॥ ५४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२२४ अनेकानि सहस्सानि अत्तना सदिसे अही।
मापयित्वा सयापेसि समन्ता परिवारितो ॥ ५५ ॥

२२२५ बहू नागा च देवा च ओसरिंसु तहिं तदा।
"युद्धमु'भिन्नं नागानं पस्सिस्साम मयं" इति ॥ ५६ ॥

२२२६ मातुलो "भागिनेय्येन हटा ता धातुयो" इति।
ञत्वा'ह थेरं तं — धातु न'त्थि मे सन्तिके"
इति ॥ ५७ ॥

२२२७ आदितो पभुती थेरो तासं धातूनमा'गमं।
वत्वान नागराजं तं — देहि धातू" ति अब्रवि ॥५८॥

२२२८ अञ्ञथा सञ्ञापेतुं तं थेरं सो उरगा'धिपो।
आदाय चेतियघरं गन्त्वा तं तस्स वण्णयि ॥ ५९ ॥

२२२९ "अनेकधा अनेकेहि रतनेहिं सुसङ्खतं।
चेतियं चेतियघरं पस्स भिक्खु सुनिम्मितं ॥ ६० ॥

२२३० लङ्कादीपम्हि सकले सब्बानि रतनानि पि।
सोपानन्ते पाटिकं पि नाग्घन्त'ञ्ञेसु का कथा? ॥ ६१ ॥

२२३१ महासक्कारठानम्हा अप्पसक्कारठानकं।
धातूनं नयनं नाम न युत्तं भिक्खु वो इदं" ॥६२॥

२२३२ "सच्चाभिसमयो नाग तुम्हाकं हि न विज्जति।
सच्चाभिसमयट्ठानं नेतुं युत्तं हि धातुयो ॥ ६३ ॥

२२३३ संसारदुक्खमोक्खाय उप्पज्जन्ति तथागता।
बुद्धस्स चे'त्थाधिप्पायो, तेन नेस्साम धातुयो ॥ ६४ ॥

२२३४ धातुनिधानम'ज्जे'व सो हि राजा करिस्सति।
तस्मा पपञ्चम'कत्वा लहुं मे देहि धातुयो" ॥ ६५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२३५ नागो आह—सचे भन्ते तुवं पस्ससि धातुयो ।
गहेत्वा याहि"तं थेरो तिक्खत्तुं तं भणापिय ॥ ६६ ॥

२२३६ सुखुमं करं मापयित्वा थेरो तत्थ ठितो व सो ।
भागिनेय्यस्स वदने हत्थं पक्खिप्प तावदे ॥ ६७ ॥

२२३७ धातुकरण्डमा'दाय "तिट्ठ नागा" ति भासिय ।
निमुज्जित्वा पठवियं परिवेणम्हि उट्ठहि ॥ ६८ ॥

२२३८ नागराजा "गतो भिक्खु अम्हेहि वञ्चितो" इति ।
धातुआनयनत्थाय भागिनेय्यस्स पाहिणि ॥ ६९ ॥

२२३९ भागिनेय्यो' थ कुच्छिम्ही अपस्सित्वा करण्डकं ।
परिदेवमानो आगन्त्वा मातुलस्स निवेदयि ॥ ७० ॥

२२४० तदा सो नागराजा पि "वञ्चितम्ह मयं" इति ।
परिदेवि, नागा सब्बे पि परिदेविंसु पिण्डिता (v. l. पीळिता) ॥ ७१ ॥

२२४१ भिक्खुनागस्स विजये तुट्ठा देवा समागता ।
धातुयो पूजयन्ता ता तेनें'व सह आगमुं ॥ ७२ ॥

२२४२ परिदेवमाना आगन्वा नागा सङ्घस्स सन्तिके ।
वहुधा परिदेविंसु धाता'हरणदुक्खिता ॥ ७३ ॥

२२४३ तेसं सङ्घो'नुकम्पाय थोकं धातुम' दापयि ।
ते तेन तुट्ठा गन्त्वान पूजाभण्डानि आहरुं ॥ ७४ ॥

२२४४ सक्को रतनपल्लङ्कं सोण्णचङ्गोटमे' व च ।
आदाय सह देवेहि तं ठातं समुपागतो ॥ ७५ ॥

२२४५ थेरस्स उग्गतट्ठाने कारिते विस्सकम्मुना ।
पतिट्ठपेत्वा पल्लक्कं सुभे रतनमण्डपे ॥ ७६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२४६ धातुकरण्डकमा'दाय तस्स थेरस्स हत्थतो।
चङ्गोटके ठपेत्वान पल्लङ्के पवरे ठपि ॥ ७७ ॥
२२४७ ब्रम्हा छत्तम' धारेसि, सन्तुसितो वाळवीजनिं।
मणितालवण्टं सुयामो, सक्को सङ्खं तु सोदकं ॥७८॥
२२४८ चत्तारो च महाराजा अट्ठंसु खग्गपाणिनो।
समुग्गहत्था तेत्तिसा देवपुत्ता महिद्धिका ॥ ७९ ॥
२२४९ पारिच्छत्तकपुप्फेहि पूजयन्ता तहिं गता।
कुमारियो तु द्वत्तिसा दण्डदीपधरा ठिता ॥ ८० ॥
२२५० पलापेत्वा दुट्ठयक्खे यक्खसेनापती पन।
अट्ठवीसति अट्ठंसु आरक्खं कुरुमानका ॥ ८१ ॥
२२५१ वीणं वादयमानो व अट्ठा पञ्चसिखो तहिं।
रङ्गभूमिं मापयित्वा तिम्बरू तुरियघोसवा ॥ ८२ ॥
२२५२ अनेकदेवपुत्ता च साधुगीतप्पयोजका।
महाकालो नागराजा थूयमानो अनेकधा ॥ ८३ ॥
२२५३ दिब्बतुरियानि वज्जन्ति, दिब्बसङ्गीति वत्तति।
दिब्बगन्धादिवस्सानि वस्सापेन्ति च देवता ॥ ८४ ॥
२२५४ सो इन्दगुत्तथेरो तु मारस्स पटिबाहनं।
चक्कवालसमं कत्वा लोहच्छतम'मापयि ॥ ८५ ॥
२२५५ धातूनं पुरतो चे'व तत्थ तत्थे'व पञ्चसु।
ठानेसु गणसज्झायं करिंसु खलु भिक्खवो ॥ ८६ ॥
२२५६ तत्था 'गमा महाराजा पहट्ठो दुट्ठगामणी।
सीसेना'दाय आनीते चङ्गोटम्हि सुवण्णये ॥ ८७ ॥
२२५७ ठपेत्वा धातुचङ्गोटं पतिट्ठापिय आसने।
धातुं पूजिय वन्दित्वा ठितो पञ्जलिको तहिं ॥ ८८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२५८ दिब्बच्छत्तादिकानें'त्थ दिब्बगन्धादिकानि च ।
पस्सित्वा दिब्बतुरिया'दिसद्दे सुत्वा च खत्तियो ॥८९॥
२२५९ अपस्सित्वा ब्रम्हदेवे तुट्ठो अच्छरियब्भुतो ।
धातू छत्तेन पूजेसि लङ्कारज्जे 'भिसिञ्चिय ॥ ९० ॥
२२६० "दिब्बच्छत्तं मानुसञ्च विमुत्तिच्छत्तमे'व च ।
इति तिच्छत्तधारिस्स लोकनाथस्स सत्थुनो ॥ ९१ ॥
२२६१ तिक्खत्तुमे'व मे रज्जं दम्मी "ति हट्ठमानसो ।
तिक्खत्तुमे'व धातूनं लङ्कारज्जम'दासि सो ॥ ९२ ॥
२२६२ पूजयन्तो धातुयो ता देवेहि मानुसेहि च ।
सह चङ्गाटकेहे' व सीसेना'दाय खत्तियो ॥ ९३ ॥
२२६३ भिक्खुसङ्घपरिब्बूळ्हो कत्वा थूपं पदक्खिणं ।
पाचीनतो आरुहित्वा धातुगब्भम्हि ओतरि ॥ ९४ ॥
२२६४ अरहन्तो छन्नवुति कोटियो थूपमु'त्तमं ।
समन्ता परिवारेत्वा अट्ठंसु कतपञ्जली ॥ ९५ ॥
२२६५ ओतरित्वा धातुगब्भं "महग्घे सयने सुभे ।
ठपेस्सामी'ति चिन्तेन्ते पीतिपुण्णे नरिस्सरे ॥ ९६ ॥
२२६६ सधातु धातुचङ्गोटो उग्गन्त्वा तस्स सीसतो ।
सत्ततालप्पमाणम्हि आकासम्हि ठितो ततो ॥ ९७ ॥
२२६७ सयं करण्डो विवरि, उग्गन्त्वा धातुयो ततो ।
बुद्धवेसं गहेत्वान लक्खणब्यञ्जनु'ज्जलं ॥ ९८ ॥
२२६८ गण्डम्बमुले बुद्धोव यमकं पाटिहारियं ।
अकंसु धरमानेन सुगतेन अधिट्ठितं ॥ ९९ ॥
२२६९ तं पटिहारियं दिस्वा पसन्ने' कग्गमानसा ।
देवा मनुस्सा अरहत्तं पत्ता द्वादस कोटियो ॥ १०० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२७० सेसं, फलत्तयं पत्ता अतीता गणनापथं।
हित्वा'थ बुद्धवेसं ता करण्डम्हि पतिट्ठहुं ॥ १०१ ॥
२२७१ ततो ओरुय्ह चङ्गोटो रञ्ञो सीसे पतिट्ठहि।
सहि'न्दगुत्तथेरेन नाटकीहि च सो पन ॥ १०२ ॥
२२७२ धातुगब्भं परिहरं पत्वान सयनं सुभं।
चङ्गोटं रतनपल्लङ्के ठपापेत्वा जुतिन्धरो ॥ १०३ ॥
२२७३ धोवित्वा पुन सो हत्थे गन्धवासितवारिना।
चतुजातियगन्धेन उब्बट्टेत्वा सगारवो ॥ १०४ ॥
२२७४ करण्डं विवरित्वान ता गहेत्वान धातुयो।
इति चिन्तेसि भूमिन्दो महाजनहितत्थिको ॥ १०५ ॥
२२७५ "अनाकुला केहिचि पि यदि हेस्सन्ति धातुयो।
जनस्स सरणं हुत्वा यदि ठस्सन्ति धातुयो ॥ १०६ ॥
२२७६ सत्थु निपन्नाकारेन परिनिब्बाणमञ्चके।
निपज्जन्तु सुपञ्ञत्ते सयनम्हि महारहे" ॥ १०७ ॥
२२७७ इति चिन्तिय सो धातू ठपेसि सयनुत्तमे।
तदाकारा धातुयो च सयिंसु सयनुत्तमे ॥ १०८ ॥
२२७८ आसाळ्हसुक्खपक्खस्स पण्णरसू'पोसथे।
उत्तरासाळ्हनक्खत्ते एवं धातू पतिट्ठिता ॥ १०९ ॥
२२७९ सह धातुपतिट्ठाना अकम्पित्थ महामही।
पाटिहीरानि'नेकानि पवत्तिंसु अनेकधा ॥ ११० ॥
२२८० राजा पसन्नो ता धातू सेतछत्तेन पूजयि।
लङ्काय रज्जं सकलं सत्ताहानि अदासि च ॥ १११ ॥
२२८१ काये च सब्बालङ्कारं धातुगब्भम्हि पूजयि।
तथा नाटकियो' मच्चा परिसा देवता'पि च ॥ ११२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२८२ वत्थगुळघतादीनि दत्वा सङ्घस्स भूपति ।
भिक्खूहि गणसज्झायं कारेत्वा'खिलरत्तियं ॥ ११३ ॥

२२८३ पुना'हनि पुरे भेरिं चारेसि—सकला जना ।
वन्दन्तु धातू सत्ताहं इमं" ति जनताहितो ॥ ११४ ॥

२२८४ इन्दगुत्तो महाथेरो अधिट्ठासि महिद्धिको ।
"धातू वन्दितुकामा ये लङ्कादीपम्हि मानुसा ॥ ११५ ॥

२२८५ तङ्खणं येव आगन्त्वा वन्दित्वा धातुयो इध ।
यथासकं घरं यन्तु" तं यथा'धिट्ठितम'हु ॥ ११६ ॥

२२८६ सो महाभिक्खुसङ्घस्स महाराजा महायसो ।
महादानं पवत्तेत्वा तं सत्ताहं निरन्तरं ॥ ११७ ॥

२२८७ आचिक्खि "धातुगब्भम्हि किच्चं निट्ठापितं मया ।
धातुगब्भपिधानं तु सङ्घो जानितुम'रहति" ॥ ११८ ॥

२२८८ सङ्घो ते द्वे सामणेरे तस्मिं कम्मे नियोजयि ।
पिदहिंसु धातुगब्भं पासाणेना'हटेन ते ॥ ११९ ॥

२२८९ "माले'त्थ मा मिलायन्तु, गन्धा सुस्सन्तु मा इमे ।
मा निब्बायन्तु दीपा च, मा किञ्चा पि
विपज्जतु ॥ १२० ॥

२२९० मेदवण्णा छ पासाणा सन्धीयन्तु निरन्तरा" ।
इति खीणासवा तत्थ सब्बमे'तं अधिट्ठहुं ॥ १२१ ॥

२२९१ आणापेसि महाराजा "यथासत्ति महाजनो ।
धातुनिधानकानेत्थ करोतू" ति हितत्थिको ॥ १२२ ॥

२२९२ महाधातुनिधानस्स पिट्ठम्हि च महाजनो ।
अका सहस्सधातूनं निधानानि यथाबलं ॥ १२३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२२९३ पिदहापिय तं सव्वं राजा थूपं समापयि ।
चतुरस्सचयं चे'त्थ चेतियम्हि समापयि ॥ १२४ ॥

२२९४ एवं अचिन्तिया बुद्धा, बुद्धधम्मा अचिन्तिया ।
अचिन्तिये पसन्नानं विपाको होति अचिन्तियो ॥ १२५ ॥

२२९५ पुञ्ञानि एवम'मलानि सयञ्च सन्तो
कुब्बन्ति सब्बविभवुत्तमपत्तिहेतु ।
कारेन्ति चा'पि हि परे परिसुद्धचित्ता ।
नानाविसेसजनतापरिवारहेतू'ति ॥ १२६ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे धातुनिधानं
नाम एकतिंसतिमो परिच्छेदो ।

—××—

द्वत्तिंसतिमो परिच्छेदो

[तुसितपुरगमनं]

२२९६ अनिट्ठिते छत्तकम्मे सुधाकम्मे च चेतिये ।
मारणन्तिकरोगेन राजा आसि गिलानको ॥ १ ॥

२२९७ तिस्सं पक्कोसयित्वा सो कनिट्ठं दीघवापितो ।
"थूपे अनिट्ठितं कम्मं निट्ठापेही'ति अब्रवि ॥ २ ॥

२२९८ भातुनो दुब्बलत्ता सो तुन्नवायेहि कारिय ।
कञ्चुकं सुद्धवत्थेहि तेन छादिय चेतियं ॥ ३ ॥

२२९९ चित्तकारेहि कारेसि वेदिकं तत्थ साधुकं ।
पन्ती पुण्णघटानञ्च पञ्चङ्गुलिकपन्तिकं ॥ ४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३०० नळकारेहि कारेसि छत्तं वेळुमयं तथा।
खरपत्तमये चन्दसुरिये मुद्धवेदियं ॥ ५ ॥
२३०१ लाखाकङ्कुटुकेहे'तं चित्तयित्वा सुचित्तितं।
रञ्ञो निवेदयि— थूपे कत्तब्बं निट्ठितं इति ॥ ६ ॥
२३०२ सिविकाय निपज्जित्वा इधा'गन्त्वा महीपति।
पदक्खिणं करित्वान सिविकायेव चेतियं ॥ ७ ॥
२३०३ वन्दित्वा दक्खिणद्वारे सयने भूमिसन्थते।
सयित्वा दक्खिणपस्सेन सो महाथूपमुत्तमं ॥ ८ ॥
२३०४ सयित्वा वामपस्सेन लोहपासादमुत्तमं।
पस्सन्तो सुमनो आसि भिक्खुसङ्घपुरक्खतो ॥ ९ ॥
२३०५ गिलानपुच्छनत्थाय आगतेहि ततो ततो।
छन्नवुत्तिकोटियो भिक्खू तस्मिं आसुं समागमे ॥ १० ॥
२३०६ गणसज्झायमकरुं वग्गवन्धेन भिक्खवो।
थेरपुत्ताभयं थेरं तत्था'दिस्वा महीपति ॥ ११ ॥
२३०७ अट्ठवीस महायुद्धं युज्झन्तो अपराजयं।
यो सो न पच्चुदावत्तो महायोधो वसी मम ॥ १२ ॥
२३०८ मच्चुयुद्धम्हि सम्पत्ते दिस्वा मञ्ञे पराजयं।
इदानि मं सो नो'पेति थेरो थेरसुताभयो" ॥ १३ ॥
२३०९ इति चिन्तेसि, सो थेरो जानित्वा तस्स चिन्तिते।
करिन्दनदिया सीसे वसं पञ्जलिपव्वते ॥ १४ ॥
२३१० पञ्चखीणासवसतपरिवारेन इद्धिया।
नभसा'गम्म राजानं अट्ठासि परिवारिय ॥ १५ ॥
२३११ राजा दिस्वा पसन्नो तं पुरतो च निसीदिय।
"तुम्हे दसमहायोधे गण्हित्वान पुरे अहं ॥ १६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३१२ युज्झि इदानि एको'व मच्चुना युद्धमा'रभि ।
मच्चुसत्तुं पराजेतुं न सक्कोमी "ति आह च ॥ १७ ॥

२३१३ आह थेरो— महाराज मा भायि मनुजाधिप ।
किलेससत्तुं अजिनित्वा अजेय्यो मच्चुसत्तुको ॥ १८ ॥

२३१४ सब्बम्पि सङ्खारगतं अवस्सं येव भिज्जति ।
अनिच्चा सब्बसङ्खारा, इति वुत्तं हि सत्थुना ॥ १९ ॥

२३१५ लज्जासारज्जरहिता बुद्धे पे'ति अनिच्चता ।
तस्मा अनिच्चा सङ्खारा दुक्खानत्ता'ति चिन्तय ॥२०॥

२३१६ दुतिये अत्तभावे'पि धम्मच्छन्दो महा हि ते ।
उपट्ठिते देवलोके हित्वा दिब्बसुखं तुवं ॥ २१ ॥

२३१७ इधा'गम्म बहुं पुञ्ञं अकासि च अनेकधा ।
करणम्पे'करज्जस्स सासनुज्जोतनाय ते ॥ २२ ॥

२३१८ महापुञ्ञ, कतं पुञ्ञं यावज्जदिवसा तया ।
सब्बं अनुस्सरे'वं ते सुखं सज्जु भविस्सति" ॥ २३ ॥

२३१९ थेरस्स वचनं सुत्वा राजा अत्तमनो अहु ।
"अवस्सयो द्वियुद्धे'पि तुवं मे'सि" अभासि च ॥ २४॥

२३२० तदा च आहरापेत्वा पहट्ठो पुञ्ञपोत्थकं ।
वाचेतुं लेखकं आह, सो तं वाचेसि पोत्थकं ॥ २५ ॥

२३२१ "एकूनसतविहारा महाराजेन कारिता ।
एकूनवीसकोटीहि विहारो मरिचवट्टि च ॥ २६ ॥

२३२२ उत्तमो लोहपासादो तिंसकोटीहि कारितो ।
महाथूपे अनग्घानि कारितानि तु वीसति ॥ २७ ॥

२३२३ महाथूपम्हि सेसानि कारितानि सुबुद्धिना ।
कोटिसहस्सं अग्घन्ति महाराजा" ति वाचयि ॥ २८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३२४ "कोट्टनामम्हि (v. l. कोळम्बनाम) मलये
अक्खक्खायिकछातके ।
कुण्डलानि महग्घानि दुवे दत्वान गण्हिय ॥ २९ ॥
२३२५ खीणासवानं पञ्चन्नं महाथेरानमु'त्तमो ।
दिन्नो पसन्नचित्तेन कङ्गुअम्बिलपिण्डको ॥ ३० ॥
२३२६ चूलङ्गणिययुद्धम्हि परज्झित्वा पलायता ।
कालं घोसापयित्वान आगतस्स विहायसा ॥ ३१ ॥
२३२७ खीणासवस्स यतिनो अत्तानं अनपेक्खिय ।
दिन्नं सरकभत्तं" ति वुत्ते आह महीपति— ॥ ३२ ॥
२३२८ "विहारमहसत्ताहे पासादस्स महे तथा ।
थूपरम्भनसत्ताहे (v. l. थूपारम्भे तु सत्ताहे) तथा
धातुनिधानके ॥ ३३ ॥
२३२९ चातुद्दिसस्स उभतोसङ्घस्स महतो मया ।
महारहं महादानं अविसेसं पवत्तितं ॥ ३४ ॥
२३३० महावेसाखपूजा च चतुवीसम'कारयिं ।
दीपे सङ्घस्स तिक्खत्तुं तिचीवरम'दापयिं ॥ ३५ ॥
२३३१ सत्त सत्त दिनाने व दीपरज्जम'ह इमं ।
पञ्चक्खत्तुं सासनम्हि अदासिं हट्ठमानसो ॥ ३६ ॥
२३३२ सततं द्वादसट्ठाने सप्पिना सुद्धवट्टिया ।
दीपसहस्सं जालेसिं पूजेन्तो सुगतं अहं ॥ ३७ ॥
२३३३ निच्चं अट्ठारसट्ठाने वेज्जेहि विहितं अहं ।
गिलानभत्तभेसज्जं गिलानानम'दापयिं ॥ ३८ ॥
२३३४ चतुचत्तालीसठानम्हि सङ्खतं मधुपायसं ।
तत्तकेस्वे'व ठानेसु तेलुल्लोपकमे'व च ॥ ३९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३३५ घते पक्के महाजालपूवे ठानम्हि तत्तके।
तथे'व सह भत्तेन निच्चमे'व अदापयिं ॥ ४० ॥

२३३६ उपोसथेसु दिवसे मासे मासे च अट्ठसु।
लङ्कादीपे विहारेसु दीपतेलम'दापयिं ॥ ४१ ॥

२३३७ धम्मदानं महन्तं ति सुत्वा आमिसदानतो।
"लोहपासादतो हेट्ठा सङ्घमज्झम्हि आसने ॥ ४२ ॥

२३३८ ओसारेस्सामि सङ्घस्स मङ्गलसुत्त" मि'च्च'हं।
निसिन्नो ओसारयितुं नासक्खि सङ्घगारवा ॥ ४३ ॥

२३३९ ततो पभुति लङ्काय विहारेसु तहिं तहिं।
धम्मकथं कथापेसिं सक्करित्वान देसके; ॥ ४४ ॥

२३४० धम्मकथिकस्से'कस्स सप्पिफाणितसक्खरं।
नाळिं नाळिम'दापेसिं, दापेसिं चतुरङ्गुलं ॥ ४५ ॥

२३४१ मुट्ठिकं यट्ठिमधुकं, दापेसिं साटकद्वयं।
सब्बम्पि'स्सरिये दानं न मे हासेति मानसं" ॥ ४६ ॥

२३४२ जीवितं अनपेक्खित्वा दुग्गतेन सता मया।
दिन्नं दानद्वयं येव तं मे हासेति मानसं" ॥ ४७ ॥

२३४३ तं सुत्वा अभयत्थेरो तं दानद्वयमे'व सो।
रञ्ञो चित्तप्पसादत्थं संवण्णेसि अनेकधा ॥ ४८ ॥

२३४४ "तेसु पञ्चसु थेरेसु कङ्गुअम्बिलगाहको।
मलयमहादेवत्थेरो सुमनकूटम्हि पब्बते ॥ ४९ ॥

२३४५ नवन्नं भिक्खुसतानं दत्वा तं परिभुञ्जि सो।
पथवीचालको धम्मगुत्तथेरो तु तं पन ॥ ५० ॥

२३४६ कल्याणिकविहारम्हि भिक्खूनं संविभाजिय।
दसङ्गसतसङ्ख्यानं परिभोगम'का सयं ॥ ५१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३४७ तलङ्गवासिको धम्मदिन्नत्थेरो पियङ्गुके ।
दीपे द्वादससहस्सानं (v. l. दससहस्सानं) दत्वान
परिभुञ्जि तं ॥ ५२ ॥

२३४८ मङ्गणवासिको खुद्दतिस्सत्थेरो महिद्धिको ।
केलासे सट्ठिसहस्सानं दत्वान परिभुञ्जि तं ॥ ५३ ॥

२३४९ महाव्यग्घो च थेरो तं उक्कनगरविहारके ।
दत्वा सतानं सत्तन्नं परिभोगम 'का सयं ॥ ५४ ॥

२३५० सरकभत्तगाहिकत्थेरो पियङ्गुदीपके ।
द्वादसभिक्खुसहस्सानं दत्वान परिभुञ्जि तं ॥ ५५ ॥

२३५१ इति वत्वा'भयत्थेरो रञ्ञो हासेसि मानसं ।
राजा चित्तं पसादेत्वा तं थेरं इदम'ब्रवि— ॥ ५६ ॥

२३५२ चतुवीसति वस्सानि सङ्घस्स उपकारको ।
अहमे'व, हेतु कायो'पि सङ्घस्स उपकारको, ॥ ५७ ॥

२३५३ महाथूपदस्सनट्ठाने सङ्घस्स कम्ममालके ।
सरीरं सङ्घदासस्स तुम्हे झापेथ मे" इति ॥ ५८ ॥

२३५४ कनिट्ठमा'ह — भो तिस्स महाथूपे अनिट्ठितं ।
निट्ठापेहि तुवं सव्वं कम्मं सक्कच्च साधुकं; ॥ ५९ ॥

२३५५ सायं पायो'व पुप्फानि महाथूपम्हि पूजय ।
तिक्खत्तुं उपहारञ्च महाथूपस्स कारय; ॥ ६० ॥

२३५६ पटियादितञ्च यं वट्टं मया सुगतसासने ।
सव्वं अपरिहापेत्वा तात वत्तय तं तुवं; ॥ ६१ ॥

२३५७ सङ्घस्स तात किच्चेसु मा पमज्जित्थ सव्वथा" ।
इति तं अनुसासित्वा तुण्ही आसि महीपति ॥ ६२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३५८ तं खणं गणसज्झायं भिक्खुसङ्घो अकासि च।
देवता छ रथे चे'व छहि देवेहि आनयुं ॥ ६३ ॥
२३५९ याचुं विसुं विसुं देवा राजानं ते रथे ठिता।
"अम्हाकं देवलोकं त्वं एहि राजमनोरमं" ॥ ६४ ॥
२३६० राजा तेसं वचो सुत्वा "याव धम्मं सुणाम'हं।
अधिवासेथ तावा" ति हत्थाकारेन वारयि ॥ ६५ ॥
२३६१ "वारेति गणसज्झायं" इति मन्त्वान भिक्खवो।
सज्झायं ठपयुं, राजा पुच्छि तं ठानकारणं ॥ ६६ ॥
२३६२ "आगमेथा'ति सञ्ञाय दिन्नत्ता" ति वदिंसु ते।
राजा "नेतं तथा भन्ते" इति वत्वान तं वदि ॥ ६७ ॥
२३६३ तं सुत्वान जना केचि "भीतो मच्चुभया अयं।
लालप्पती" ति मञ्ञिंसु, तेसं कङ्खविनोदनं ॥ ६८ ॥
२३६४ कारेतुं अभयत्थेरो राजानं एव आह सो।
"जानापेतुं कथं सक्का आनीता ते रथा?" इति ॥ ६९ ॥
२३६५ पुप्फदामं खिपापेसि राजा नभसि पण्डितो।
तानि लग्गानि लम्बिंसु रथीसासु विसुं विसुं ॥ ७० ॥
२३६६ आकासे लम्बमानानि तानि दिस्वा महाजनो।
कङ्खं पटिविनोदेसि राजा थेरं अभासि तं ॥ ७१ ॥
२३६७ "कतमो देवलोको हि रम्मो भन्ते?" ति, सो ब्रवि।
"तुसितानं पुरं राज रम्मं इति सतं मतं ॥ ७२ ॥
२३६८ बुद्धभावाय समयं ओलोकेन्तो महादयो।
मेत्तेय्यो बोधिसत्तो हि वसते तुसिते पुरे ॥ ७३ ॥
२३६९ थेरस्स वचनं सुत्वा महाराजा महामति।
ओलोकेन्तो महाथूपं निपन्नो व निमीलयि ॥ ७४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३७० चवित्वा तं खणं येव तुसिता आगते रथे ।
निब्बत्तित्वा ठितो येव दिब्बदेहो अदिस्सथ ॥ ७५ ॥

२३७१ कतस्स पुञ्ञकम्मस्स फलं दस्सेतुम'त्तनो ।
महाजनस्स दस्सेन्तो अत्तानं समलंकतं ॥ ७६ ॥

२३७२ रथट्ठो येव तिक्खत्तुं महाथूपं पदक्खिणं ।
कत्वान थूपं सङ्घञ्च वन्दित्वा तुसितं अगा ॥७७॥

२३७३ नाटकियो इधा'गन्त्वा मकुटं यत्थ मोचयुं ।
मकुटमुत्तसाला'ति एत्थ साला कता अहु ॥ ७८ ॥

२३७४ चितके ठपिते रञ्ञो सरीरम्हि महाजनो ।
यत्था'रवि, **रविवट्टिसाला** नाम तहिं अहु ॥ ७९ ॥

२३७५ रञ्ञो सरीरं झापेसुं यस्मिं निस्सीममालके ।
सो येव मालको एत्थ वुच्चते **राजमालको** ॥ ८० ॥

२३७६ दुट्ठगामणिराजा सो राजनामा'रहो महा ।
मेत्तेय्यस्स भगवतो हेस्सति अग्गसावको ॥ ८१ ॥

२३७७ रञ्ञो पिता पिता तस्स, माता माता भविस्सति ।
सद्धातिस्सो कनिट्ठो तु दुतियो हेस्सति सावको ॥ ८२ ॥

२३७८ **सालिराजकुमारो** यो तस्स रञ्ञो सुतो तु, सो ।
मेत्तेय्यस्स भगवतो पुत्तो येव भविस्सति ॥ ८३ ॥

२३७९ एवं यो कुसलपरो करोति पुञ्ञं
छादेन्तो अनियतपापकं बहुम्पि ।
सो सग्गं सघरं इवो'पयाति, तस्मा
सप्पञ्ञो सततरतो भवेय्य पुञ्ञे'ति ॥ ८४ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते **महावंसे तुसितपुरगमनं**
नाम **द्वत्तिंसतिमो** परिच्छेदो ।

——××——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

तेत्तिंसतिमो परिच्छेदो

[दसराजको]

२३८० दुट्ठगामणिरञ्ञो तु रज्जे फीता जना अहुं।
सालिराजकुमारो तु तस्सा'सि विस्सुतो सुतो ॥ १ ॥

२३८१ अतीव धञ्ञो सो आसि पुञ्ञकम्मरतो सदा।
अतीव चारुरूपाय सत्तो चण्डालिया अहु ॥ २ ॥

२३८२ असोकमालादेविं तं सम्वद्धं पुब्बजातिया।
रूपेनातिपियायन्तो सो रज्जं नेव कामयि ॥ ३ ॥

२३८३ दुट्ठगामणिभातातो सद्धातिस्सो तदच्चये।
रज्जं कारेसि अभिसित्तो अट्ठारस समासमो ॥ ४ ॥

२३८४ छत्तकम्मं सुधाकम्मं हत्थिपाकारमेव च।
महाथूपस्स कारेसि सो सद्धाकतनामको ॥ ५ ॥

२३८५ दीपेन लोहपासादो उड्डुय्हित्थ सुसङ्खतो।
कारेसि लोहपासादं सो सत्तभूमिकं पुन ॥ ६ ॥

२३८६ नवुतिसतसहस्सग्घो पासादो आसि सो तदा।
दक्खिणागिरिविहारं कल्लकल्लेनञ्च कारयि ॥ ७ ॥

२३८७ कलम्बालविहारञ्च तथा पेत्तङ्गवालिकं।
वेलङ्गाविट्ठिकञ्चेव दुब्बलवापितिस्सकं ॥ ८ ॥

२३८८ दूरतिस्सकवापिञ्च तथा मातुविहारकं।
कारेसि च दीघवापिं विहारं योजनयोजने ॥ ९ ॥

२३८९ दीघवापिविहारञ्च कारेसि सहचेतियं।
नानारतनकच्छन्नं तत्थ कारेसि चेतिये ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२३९० सन्धियं सन्धियं तत्थ रथचक्कप्पमाणकं ।
सोवण्णमालं कारेत्वा लग्गापेसि मनोरमं ॥ ११ ॥

२३९१ चतुरासीतिसहस्सानं धम्मक्खन्धानमि'स्सरो ।
चतुरासीतिसहस्सानि पूजा चा'पि अकारयि ॥ १२ ॥

२३९२ एवम्पुञ्ञानि कत्वा सो अनेकानि महीपति ।
कायस्स भेदा देवेसु तुसितेसू'पपज्जथ ॥ १३ ॥

२३९३ सद्धातिस्से महाराजे वसन्ते दीघवापियं ।
लज्जितिस्सो जेट्ठसुतो गिरिकुम्भिलनामकं ॥ १४ ॥

२३९४ विहारं कारयी रम्मं, तंकनिट्ठसुतो पन ।
थूलथनो अकारेसि विहारं कन्दरव्हयं ॥ १५ ॥

२३९५ पितरा थूलथनको भातुसन्तिकमा'यता ।
सहेवा'गा विहारस्स सङ्घभोगत्थम'त्तनो ॥ १६ ॥

२३९६ सद्धातिस्से उपरते सब्बे'मच्चा समागता ।
थूपारामे भिक्खुसङ्घं सकलं सन्निपातिय ॥ १७ ॥

२३९७ सङ्घानुञ्ञाय रट्ठस्स रक्खणत्थं कुमारकं ।
आभिसिञ्चुं थुल्लत्थनं, तं सुत्वा लज्जितिस्सको ॥ १८ ॥

२३९८ इधा'गन्त्वा गहेत्वा तं सयं रज्जम'कारयि ।
मासञ्चेव दसाहञ्च राजा थुल्लत्थनो पन ॥ १९ ॥

२३९९ तिस्सो समा लज्जितिस्सो सङ्घे हुत्वा अनादरो ।
"न जानिंसु यथावुड्ढं" इति तं परिहापयि ॥ २० ॥

२४०० पच्छा सङ्घं खमापेत्वा दण्डकम्मत्थमि'स्सरो ।
तीणि सतसहस्सानि दत्वान उरुचेतिये ॥ २१ ॥

२४०१ सिलामयानि कारेसि पुप्फाधानानि तीनि सो ।
अथो सतसहस्सेन चिनापेसि च अन्तरा ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४०२ महाथूपथूपारामानं भूमिं भूमिस्सरो समं ।
थूपारामे च थूपस्सं सिलाकञ्चुकमुत्तमं ॥ २३ ॥
२४०३ थूपारामस्स पुरतो सिलाथूपकमे'व च ।
लञ्जकासनसालञ्च भिक्खुसङ्घस्स कारयि ॥ २४ ॥
२४०४ कञ्चुकं खन्धकत्थूपे (v. l. कण्टके थूपे) कारापेसि सिलामयं ।
दत्वान सतसहस्सं विहारे चेतियव्हये ॥ २५ ॥
२४०५ गिरिकुम्भिलनामस्स विहारस्स महम्हि सो ।
सट्ठिभिक्खुसहस्सानं (v. l. तिचीवरं) छचीवरम'दापयि ॥ २६ ॥
२४०६ अरिट्ठविहारं कारेसि तथा कुञ्जरहीनकं ।
गामिकानञ्च भिक्खूनं भेसज्जानि अदापयि ॥ २७ ॥
२४०७ किमिच्छकं तण्डुलञ्च भिक्खुणीनम'दापयि ।
समा नवङ्गमासञ्च रज्जं सो कारयी इध ॥ २८ ॥
२४०८ लञ्जकतिस्सम्हि मते कनिट्ठो तस्स कारयि ।
रज्जं छळे'व वस्सानि खल्लाटनागनामको ॥ २९ ॥
२४०९ लोहपासादपरिवारे पासादे'तिमनोरमे ।
लोहपासादसोभत्थं एसो द्वत्तिंस कारयि ॥ ३० ॥
२४१० महाथूपस्स परितो चारुनो हेममालिनो ।
वालिकङ्गणमरियादं पाकारञ्च अकारयि ॥ ३१ ॥
२४११ सो च कुरुन्दवासोकविहारञ्च अकारयि ।
पुञ्ञकम्मानि च'ञ्ञानि कारापेसि महीपति ॥ ३२ ॥
२४१२ कम्महारत्तको नाम सेनापति महीपतिं ।
खल्लाटनागराजानं नगरे येव अग्गहि ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४१३ तस्स रञ्ञो कनिट्ठो तु **वट्टगामणि** नामको ।
तं दुट्ठसेनापतिकं हन्त्वा रज्जम'कारयि ॥ ३४ ॥

२४१४ खल्लाटनागरञ्ञो सो पुत्तकं सकभातुनो ।
महाचूळिकनामं तं पुत्तट्ठाने ठपेसि च ॥ ३५ ॥

२४१५ तम्मातरम'नुलादेविं महेसिञ्च अकासि सो ।
पितिट्ठाने ठितत्ता'स्स **पितिराजा**'ति च'ब्रवुं ॥ ३६ ॥

२४१६ एवं रज्जे'भिसित्तस्स तस्स मासम्हि पञ्चमे ।
रोहणे कुलनगरे एको ब्राम्हणचेटको ॥ ३७ ॥

२४१७ **तिस्सो** नाम ब्राम्हणस्स वचो सुत्वा अपण्डितो।
चोरो अहु, महा तस्स परिवारो अहोसि च ॥ ३८ ॥

२४१८ सगणा सत्त दमिळा महातित्थम्हि ओतरुं ।
तदा ब्राम्हणतिस्सो च ते सत्त दमिळा'पि च ॥ ३९ ॥

२४१९ छत्तत्थाय विसज्जेसुं लेखं भूपतिसन्तिकं ।
राजा ब्राम्हणतिस्सस्स लेखं पेसेसि नीतिमा ॥ ४० ॥

२४२० "रज्जं तव इदाने' व, गण्ह त्वं दमिळे" इति ।
साधू'ति सो दमिळेहि युज्झि, गण्हिसु ते तु तं ॥ ४१ ॥

२४२१ ततो ते दमिळा युद्धं रञ्ञा सह पवत्तयुं ।
कोलम्बालकसामन्ता युद्धे राजा पराजितो ॥ ४२ ॥

२४२१(अ)*तित्थारामदुवारेन रथारूळ्हो पलायति ।
पण्डुकाभयराजेन तित्थारामो हि कारितो ।
वासितो च तदा आसि एकवीसति राजसु ॥ ४२ (अ)

---

*The first two lines of the triplet occur in addition to the verse 42, in the Singhalese edition. The third line which marks the beginning of the verse 44 of the Singhalese edition, is retained as per sequence followed by Gieger in his edition.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४२२ तं दिस्वान पलायन्तं निगण्ठो गिरिनामको ।
"पलायति महाकालसीहलो" ति भुसं रवि ॥ ४३ ॥
२४२३ तं सुत्वान महाराज – सिद्धे मन मनोरथे ।
विहारमे'त्थ कारेस्सं" इच्चे'वं चिन्तयी तदा ॥ ४४ ॥
२४२४ सगब्भं अनुलादेविं अग्गहि "रक्खिया" इति ।
महाचूळं महानागकुमारञ्चा'पि रक्खिया ॥ ४५ ॥
२४२५ रथस्स लहुभावत्थं दत्वा चूळामणिं सुभं ।
ओतारयि सोमदेविं तस्सा'नुञ्ञाय भूपति ॥ ४६ ॥
२४२६ युद्धाय गमनें येव पुत्तकं द्वे च देवियो ।
गाहयित्वान निक्खन्तो सङ्कितो सो पराजितो ॥ ४७ ॥
२४२७ असक्कुणित्वा गाहेतुं पत्तं भुत्तं जिनेन तं ।
पलायित्वा वेस्सगिरिवने अभिनिलीयि सो ॥ ४८ ॥
२४२८ कुपिक्कलमहातिस्सथेरो दिस्वा तहिं तु तं ।
भत्तं पादा अनामट्ठं पिण्डदानं विवज्जिय ॥ ४९ ॥
२४२९ अथ केतकपत्तम्हि लिखित्वा हट्ठमानसो ।
सङ्घभोगं विहारस्स तस्स पादा महीपति ॥ ५० ॥
२४३० ततो गन्त्वा सिलासोब्भकटकम्हि वसी, ततो ।
गन्त्वान मातुवेलङ्गे सामगल्लसमीपगो ॥ ५१ ॥
२४३१ तत्थ'द्दस दिट्ठपुब्बं थेरं, थेरो महिपतिं ।
उपट्ठाकस्स अप्पेसि तनसीवस्स साधुकं ॥ ५२ ॥
२४३२ तस्स सो तनसीवस्स रट्ठिकस्सन्तिके तहिं ।
राजा चुद्दस वस्सानि वसि तेन उपट्ठितो ॥ ५३ ॥
२४३३ सत्तसु दमिळेस्वेको सोमदेविं मदावहं ।
रागरत्तो गहेत्वान परतीरम'गा लहुं ॥ ५४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४३४ एको पत्तं दसबलस्स अनुराधपुरे ठितं।
आदाय तेन सन्तुट्ठो परतीरम'गा लहुं ॥ ५५ ॥
२४३५ पुळहत्थो तु दमिळो तीणि वस्सानि कारयि।
रज्जं सेनापतिं कत्वा दमिळं बाहियव्हयं ॥ ५६ ॥
२४३६ पुळहत्थं गहेत्वा तं दुवे वस्सानि बाहियो।
रज्जं कारयि, तस्सा'पि पनयमारो चमूपति ॥ ५७ ॥
२४३७ बाहियं तं गहेत्वा सो राजा'सि पनयमारको।
सत्त वस्सानि, तस्सापि पळयमारो चमूपति ॥ ५८ ॥
२४३८ पनयमारं गहेत्वा सो राजा'सि पिळयमारको।
सत्त मासानि, तस्सापि दाठिको तु चमूपति ॥ ५९ ॥
२४३९ पिळयमारं गहेत्वा सो दाठिको दमिळो पन।
रज्जं अनुराधपुरे दुवे वस्सानि कारयि ॥ ६० ॥
२४४० एवं दमिळराजूनं तेसं पञ्चन्नमे'व हि।
होन्ति चुद्दसवस्सानि सत्त मासा च उत्तरिं ॥ ६१ ॥
२४४१ गताय तु निवापत्थं मलये'नुलदेविया।
भारिया तनसीवस्स पादा पहरि पच्छियं ॥ ६२ ॥
२४४२ कुज्झित्वा रोदमाना सा राजानमुपसङ्कमि।
तं सुत्वा तनसीवो सो धनुमा'दाय निक्खमि ॥ ६३ ॥
२४४३ देविया वचनं सुत्वा तस्स आगमना पुरा।
द्विपुत्तं देविमा'दाय ततो राजा'पि निग्गमि ॥ ६४ ॥
२४४४ धनुं सन्धाय आयन्तं सीवं विज्झि सहासिवो।
राजा नामं सावयित्वा अकासि जनसङ्गहं ॥ ६५ ॥
२४४५ अलत्थ अट्ठामच्चे च महन्ते योधसम्मते।
परिवारो महा आसि परिहारो च राजिनो ॥ ६६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४४६ कुपिक्कलमहातिस्सथेरं दिस्वा महायसो ।
अच्छगल्लविहारम्हि बुद्धपूजम'कारयि ॥ ६७ ॥
२४४७ वत्थुं सोधेतुमा'रुळ्हे आकासचेतियङ्गणं ।
कपिसीसे अमच्चम्हि ओरोहन्ते महीपति ॥ ६८ ॥
२४४८ आरोहन्तो सदेविको दिस्वा मग्गे निसिन्नकं ।
"न निपन्नो" ति कुज्झित्वा कपिसीसम घातयि ॥ ६९ ॥
२४४९ सेसा सत्त अमच्चापि निब्बिण्णा तेन राजिना ।
तस्सन्तिका पलायित्वा पक्कमन्ता यथारुचि ॥ ७० ॥
२४५० मग्गे विलुत्ता चोरेहि विहारं हम्बुगल्लकं ।
पविसित्वान अद्दक्खुं तिस्सत्थेरं बहुस्सुतं ॥ ७१ ॥
२४५१ चतुनिकायिकथेरो सो यथा लद्धानि दापयि ।
वत्थफाणिततेलानि तण्डुला पाहुना तथा ॥ ७२ ॥
२४५२ अस्सत्थकाले थेरो सो "कुहिं याथा ?" ति पुच्छि ते ।
अत्तानं आविकत्वा ते तं पवत्तिं निवेदयुं ॥ ७३ ॥
२४५३ "कारेतुं केहि सक्का नु जिनसासनपग्गहं ।
दमिळेहि वा'थ रञ्ञा ?" इति पुट्ठा तु ते पन ॥ ७४ ॥
२४५४ "रञ्ञा सक्का" ति आहंसु, सञ्ञापेत्वान ते इति ।
उभो तिस्समहातिस्सथेरा आदाय ते ततो ॥ ७५ ॥
२४५५ राजिनो सन्तिकं नेत्वा अञ्ञमञ्ञं खमापयुं ।
राजा च ते अमच्चा च थेरे एवम'याचिसुं — ॥ ७६ ॥
२४५६ सिद्धे कम्मे पेसिते नो गन्तब्बं सन्तिकं" इति ।
थेरा दत्वा पटिञ्ञं ते यथाठानम'गच्छिसुं ॥ ७७ ॥
२४५७ राजा अनुराधपुरं आगन्त्वान महायसो ।
दाठिकं दमिळं हन्त्वा सयं रज्जम'कारयि ॥ ७८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४५८ ततो निगण्ठारामं तं विद्धंसेत्वा महीपति ।
विहारं कारयी तत्थ द्वादसपरिवेणकं ॥ ७९ ॥
२४५९ महाविहारपतिट्ठाना द्वीसु वस्ससतेसु च ।
सत्तरससु वस्सेसु दसमासाधिकेसु च ॥ ८० ॥
२४६० तथा दिनेसु दससु अतिक्कन्तेसु सादरो ।
अभयगिरिविहारं सो पतिट्ठापेसि भूपति ॥ ८१ ॥
२४६१ पक्कोसयित्वा ते थेरे तेसु पुब्बुपकारिनो ।
तं महातिस्सथेरस्स विहारं मानदो अदा ॥ ८२ ॥
२४६२ गिरिस्स यस्मा आरामे राजा कारेसि सो'भयो ।
तस्मा'भयगिरि त्वे'व विहारो नामतो अहु ॥ ८३ ॥
२४६३ आणापेत्वा सोमदेविं यथाठाने ठपेसि सो ।
तस्सा तन्नामकं कत्वा सोमाराम'कारयि ॥ ८४ ॥
२४६४ रथा ओरोपिता सा हि तस्मिं ठाने वरङ्गना ।
कदम्बपुप्फगुम्बम्हि निलीना तत्थ अद्दस ॥ ८५ ॥
२४६५ मुत्तयन्तं सामणेरं मग्गं हत्थेन छादिय ।
राजा तस्सा वचो सुत्वा विहारं तत्थ कारयि ॥ ८६ ॥
२४६६ महाथूपस्स उत्तरतो चेतियं उच्चवत्थुकं ।
सिलासोब्भकटकं नाम राजा सो येव कारयि ॥ ८७ ॥
२४६७ तेसु सत्तसु योधेसु उत्तियो नाम कारयि ।
नगरम्हा दक्खिणतो विहारं दक्खिणव्हयं ॥ ८८ ॥
२४६८ तत्थे'व मूलवोकासविहारं मूलनामको ।
अमच्चो कारयी, तेन सो'पि तन्नामको अहु ॥ ८९ ॥
२४६९ कारेसि सालियारामं अमच्चो सालियव्हयो ।
कारेसि पब्बतारामं अमच्चो पब्बतव्हयो ॥ ९० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४७० उत्तरतिस्सारामं तु तिस्सा'मच्चो अकारयि।
विहारे निट्ठिते रम्मे तिस्सत्थेरं उपेच्च ते ॥ ९१ ॥

२४७१ "तुम्हाकं पटिसन्थारवसेन'म्हेहि कारिते।
विहारे देम तुम्हाकं" इति वत्वा अदंसु च ॥ ९२ ॥

२४७२ थेरो सब्बत्थ वासेसि ते ते भिक्खू यथारहं।
अमच्चा'दंसु सङ्घस्स विविधे समणारहे ॥ ९३ ॥

२४७३ राजा सकविहारम्हि वसन्ते समुपट्ठहि।
पच्चयेहि अनूनेहि, तेन ते बहवो अहुं ॥ ९४ ॥

२४७४ थेरं कुलेहि संसट्ठं महातिस्सो ति विस्सुतं।
कुलसंसग्गदोसेन सङ्घो तं नीहरी इतो ॥ ९५ ॥

२४७५ तस्स सिस्सो बहलमस्सुतिस्सत्थेरो'ति विस्सुतो।
कुद्धोभय' भयगिरिं गन्त्वा वसि पक्खं वहं तहिं ॥९६ ॥

२४७६ ततो पभुति ते भिक्खू महाविहारं ना'गमुं।
एवं ते'भयगिरिका निग्गता थेरवादतो ॥ ९७ ॥

२४७७ पभिन्ना'भयगिरिकेहि दक्खिणविहारका यती।
एवं ते थेरवादेहि पभिन्ना भिक्खवो द्विधा ॥ ९८ ॥

२४७८ विहारपरिवेणानि घटावन्धे अकारयि।
"पटिसङ्खरणं एवं हेस्सती" ति विचिन्तिय ॥ ९९ ॥

२४७९ पिटकत्तयपालिञ्च तस्सा अट्ठकथम्पि च।
मुखपाठेन आनेसुं पुब्बे भिक्खू महामती ॥ १०० ॥

२४८० हानिं दिस्वान सत्तानं तदा भिक्खू समागता।
चिरट्ठितत्थं धम्मस्स पोत्थकेसु लिखापयुं ॥ १०१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४८१ वट्टगामणि'भयो सो राजा रज्जम'कारयि ।
इति द्वादस वस्सानि पञ्चमासेसु आदितो* ॥ १०२ ॥

२४८२ इति परहितं अत्तनो हितञ्च
पटिलभिय इस्सरियं करोति पञ्ञो ।
विपुलम'पि कुबुद्धि लद्धभोगं
उभयहितं न करोति भोगलुद्धो'ति'† ॥ १०३ ॥

इति सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे दसराजको
नाम तेत्तिंसतिमो परिच्छेदो ।

——××——

चतुत्तिंसतिमो परिच्छेदो

[एकादसराजको]

२४८३ तद'च्चये महाचूळी महातिस्सो अकारयि ।
रज्जं चुद्दस वस्सानि धम्मेन च समेन च ॥ १ ॥

२४८४ सहत्थेन कतं दानं सो सुत्वान महप्फलं ।
पठमे येव वस्सम्हि गन्त्वा अञ्ञातवेसवा ॥ २ ॥

२४८५ कत्वान सालिलवनं लद्धाय भतिया ततो ।
पिण्डपातं महासुम्मथेरस्सा'दा महीपति ॥ ३ ॥

२४८६ सोण्णगिरिम्हि पुन सो तीणि वस्सानि खत्तियो ।
गुळयन्तम्हि कत्वान भतिं लद्धा गुळे ततो ॥ ४ ॥

---

* Here the sequence is brought in a line with Geiger's edition by making the verse beginning with चिरट्ठितत्थ etc. as a verse of three lines.

† The Singhalese edition gives no number to this verse.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४८७ ते गुळे आहरापेत्वा पुरमा'गम्म भूपति।
भिक्खुसङ्घस्स'पा'दा सि महादानं महीपति ॥ ५ ॥

२४८८ तिंसभिक्खुसहस्सस्स अदा अच्छादनानि च।
द्वादसन्नं सहस्सानं भिक्खुणीनं तथे'व च ॥ ६ ॥

२४८९ कारयित्वा महीपालो विहारं सुप्पतिट्ठितं।
सट्ठिभिक्खुसहस्सस्स छचीवरम'दापयि (v.l. तिचीवरमदापयि) ॥ ७ ॥

२४९० तिंससहस्ससङ्खानं भिक्खुणीनञ्च दापयि।
मण्डवापिविहारं सो तथा अभयगल्लकं ॥ ८ ॥

२४९१ वङ्कावट्टकगल्लञ्च दीघबाहुकगल्लकं।
जालगामविहारञ्च राजा सो येव कारयि ॥ ९ ॥

२४९२ एवं सद्धाय सो राजा कत्वा पुञ्ञानि'नेकधा।
चतुद्दसन्नं वस्सानं अच्चयेन दिवं अगा ॥ १० ॥

२४९३ वट्टगामणिनो पुत्तो चीरनागो'ति विस्सुतो।
महाचूळस्स रज्जम्हि चोरो हुत्वा चरी तदा ॥ ११ ॥

२४९४ महाचूळे उपरते रज्जं कारयि आगतो।
अत्तनो चोरकाले सो निवासं येसु ना'लभि ॥ १२ ॥

२४९५ अट्ठारस विहारे ते विद्धंसापेसि दुम्मति।
रज्जं द्वादस वस्सानि चोरनागो अकारयि ॥ १३ ॥

२४९६* अत्तनो भरियादिन्नं विसं भक्खो मतो किर।
लोकन्तरिकनिरयं पापो सो उपपज्जथ ॥ १४ ॥

---

* This line does not occur in the Singhalese edition and hence the confusion in the sequence of verses.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२४९७ तदच्चये महाचूळरञ्ञो पुत्तो अकारयि।
रज्जं तीणे'व वस्सानि राजा तिस्सो'ति विस्सुतो ॥ १५॥

२४९८ चोरनागस्स देवी तु विसमं विसमानुला।
विसं दत्वान मारेसि वलत्थे रत्तमानसा ॥ १६ ॥

२४९९ तस्मिं येव वलत्थे सा अनुला रत्तमानसा।
तिस्सं विसेन घातेत्वा तस्स रज्जम'दासि सा ॥ १७ ॥

२५०० सिवो नाम वलत्थो सो जेट्ठदोवारिको तहिं।
कत्वा महेसिं अनुलं वस्सं मासद्वयाधिकं ॥ १८ ॥

२५०१ रज्जं कारेसि नगरे; वटुके दमिळे'नुला।
रत्ता विसेन तं हन्त्वा वटुके रज्जम'प्पयि ॥ १९ ॥

२५०२ वटुको दमिळो सो हि पुरे नगरवड्ढकि।
महेसिं अनुलं कत्वा वस्सं मासद्वयाधिकं ॥ २० ॥

२५०३ रज्जं कारेसि नगरे; अनुला तत्थ आगतं।
पस्सित्वा दारुभतिकं तस्मिं सा रत्तमानसा ॥ २१ ॥

२५०४ हन्त्वा विसेन वटुकं तस्स रज्जं समप्पयि।
दारुभतिकतिस्सो सो महेसिं कारिया'नुलं ॥ २२ ॥

२५०५ एकमासा'धिकं वस्सं पुरे रज्जमकारयि; ।
कारेसि सो पोक्खरणिं महामेघवने लहुं ॥ २३ ॥

२५०६ निलिये नाम दमिळे सा पुरोहितब्राम्हणे।
रागेन रत्ता अनुला तेन संवासकामिनी ॥ २४ ॥

२५०७ दारुभतिकतिस्सं तं विसं दत्वान घातिय।
निलियस्स अदा रज्जं, सो'पि निलियब्राम्हणो ॥ २५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५०८ तं महेसिं करित्वान निच्चं ताय उपट्ठितो।
रज्जं कारेसि छमासं अनुराधपुरे इध * ॥ २६ ॥

२५०९ विसेन तम्पि घातेत्वा निलियं खत्तिया'नुला।
रज्जं सा अनुला देवी चतुमासम'कारयि ॥ २७ ॥

२५१० महाचूळिकराजस्स पुत्तो दुतियको पन।
कुटकण्णतिस्सो (v. l. काळकण्णितिस्सो) नाम भीतो
अनुलदेविया ॥ २८ ॥

२५११ पलायित्वा पब्बजित्वा काले पत्तबलो इध।
आगन्त्वा घातयित्वा तं अनुलं दुट्ठमानसं ॥ २९ ॥

२५१२ रज्जं कारेसि द्वावीसं वस्सानि मनुजाधिपो।
महाउपोसथागारं अका चेतियपब्बते ॥ ३० ॥

२५१३ घरस्स तस्स पुरतो सिलाथूपम'कारयि।
बोधिं रोपेसि तत्थे'व सो व चेतियपब्बते ॥ ३१ ॥

२५१४ पेळगामविहारञ्च अन्तरगङ्गाय कारयि।
तत्थेव वण्णकं नाम महामातिकमे'व च ॥ ३२ ॥

२५१५ अम्बदुग्गमहावापिं भयोलुप्पलमे'व च।
सत्तहत्थुच्चपाकारं पुरस्स परिखं तथा ॥ ३३ ॥

२५१६ महावत्थुम्हि अनुलं झापयित्वा असंयतं।
अपनीय ततो थोकं महावत्थुम'कारयि ॥ ३४ ॥

---

* In the Singhalese edition the following line occurs in addition which is not found in Geiger's edition:—

द्वत्तिसाय वलत्थेहि वत्थुकामा यथारुचि।

and hence sequence of verses is restored from the verse 2509 onwards.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५१७ पदुमस्सरवनुय्यानं नगरे येव कारयि ।
माता'स्स दन्ते धोवित्वा पब्बजि जिनसासने ॥ ३५ ॥
२५१८ कुलसन्ते (v. l. कुलायत्ते) घरट्ठाने मातु भिक्खुणु'पस्सयं ।
कारेसि दन्तगेहं'ति विस्सुतो आसि तेन सो ॥ ३६ ॥
२५१९ तदच्चये तस्स सुतो नामतो भानिकाभयो ।
अट्ठवीसति वस्सानि रज्जं कारेसि खत्तियो ॥ ३७ ॥
२५२० महादाठिकराजस्स भातिकत्ता महीपति ।
दीपे भातिकराजा'ति पाकटो आसि धम्मिको ॥ ३८ ॥
२५२१ कारेसि लोहपासादे पटिसङ्खारमे'त्थ सो ।
महाथूपे वेदिका द्वे थूपव्हे'पोसथव्हयं ॥ ३९ ॥
२५२२ अत्तनो वलिमु'ज्झित्वा नगरस्स समन्ततो ।
रोपापेत्वा योजनम्हि सुमनानु'ज्जकानि च ॥ ४० ॥
२५२३ पादवेदिकतो याव धुरच्छत्ता नराधिपो ।
चतुरङ्गुलवहलेन गन्धेन उरुचेतियं ॥ ४१ ॥
२५२४ लिम्पापेत्वान पुप्फानि वण्टेहि तत्थ साधुकं ।
निवेसेत्वान कारेसि थूपं मालागुळोपमं ॥ ४२ ॥
२५२५ पुनट्ठङ्गुल (v. l. पुनङ्गुल) वहलाय मनोसिलाय चेतिय ।
लिम्पापेत्वान कारेसि तथेव कुसुमाचितं ॥ ४३ ॥
२५२६ पुन सोपानतो याव धुरच्छत्ता व चेतियं ।
पुप्फेहि ओकिरापेत्वा छादेसि पुप्फरासिना ॥ ४४ ॥
२५२७ उट्ठापेत्वान यन्तेहि जलं अभयवापितो ।
जलेहि थूपं सिञ्चन्तो जलपूजम'कारयि ॥ ४५ ॥
२५२८ सकटसतेन मुत्तानं, तेलेन सद्धिं साधुकं ।
मद्दापेत्वा सुधापिण्डं, सुधाकम्मं अकारयि ॥ ४६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५२९ पवाळजालं कारेत्वा तं खिपापिय चेतिये ।
सोवण्णयानि पदुमानि चक्कमत्तानि सन्धिसु ॥ ४७ ॥
२५३० लग्गापेत्वा ततो मुत्ताकलापं याव हेट्ठिमा ।
पदुमा लम्बयित्वान महाथूपम'पूजयि ॥ ४८ ॥
२५३१ गणसज्झायसद्दं सो धातुगब्भम्हि तादिनं ।
सुत्वा "अदिस्वा तं ना'हं वुट्ठहिस्सं"ति निच्छितो ॥ ४९ ॥
२५३२ पाचीनद्दिकमूलम्हि अनाहारो निपज्जि सो ।
थेरा द्वारं मापयित्वा धातुगब्भं नयिंसु तं ॥ ५० ॥
२५३३ धातुगब्भविभूतिं सो सब्बं दिस्वा महीपति ।
निक्खन्तो तादिसेहे'व पोत्थरूपेहि पूजयि ॥ ५१ ॥
२५३४ मधुगण्डेही गन्धेहि घटेहि च रसेहि च ।
अञ्जनहरितालेहि तथा मनोसिलाहि च ॥ ५२ ॥
२५३५ मनोसिलासु वस्सेन भस्सित्वा चेतियङ्गणे ।
ठितासु गोप्फमत्तासु रचितेहु'प्पलेहि च ॥ ५३ ॥
२५३६ थूपङ्गणम्हि सकले पूरिते गन्धकद्दमे ।
खित्तकिलञ्जछिद्देसु रचितेहुप्पलेहि च ॥ ५४ ॥
२५३७ वारयित्वा वारिमग्गं तत्थेव पूरिते घटे ।
पट्टवट्टीहि नेकाहि कतवट्टिसिखाहि च ॥ ५५ ॥
२५३८ मधुकतेलम्हि तथा तिलतेले तथेव च ।
तथेवपट्टवट्टीनं सुबहूहि सिखाहि च ॥ ५६ ॥
२५३९ यथावुत्तेहि एतेहि महाथूपस्स खत्तियो ।
सत्तक्खत्तुं सत्तक्खत्तुं पूजा'कासि विसुं विसुं ॥ ५७ ॥
२५४० अनुवस्सञ्च नियतं सुधा मङ्गलमु'त्तमं ।
बोधिसिनानपूजा च तथेव उरुबोधिया ॥ ५८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५४१ महावेसाखपूजा च उळारा अट्ठवीसति।
चतुरासीतिसहस्सनि पूजा च अनुळारिका ॥ ५९ ॥
२५४२ विविधं नटनच्चञ्च नानातुरियवादितं।
महाथूपम्हि घोसञ्च सद्धानुन्नो अकारयि ॥ ६० ॥
२५४३ दिवसस्स च तिक्खत्तुं बुद्धुपट्ठानमा'गमा।
द्विक्खत्तुं पुप्फभेरिञ्च नियतं सो अकारयि ॥ ६१ ॥
२५४४ नियतं छन्ददानञ्च पवारणदानमे'व च।
तेलफाणितवत्थादिपरिक्खारे समणारहे ॥ ६२ ॥
२५४५ बहू'पादासि सङ्घस्स चेतियखेत्तमे'व च।
चेतियपरिकम्मत्थं अदा सव्वत्थ खत्तियो ॥ ६३ ॥
२५४६ सदा भिक्खुसहस्सस्स विहारे चेतियपब्बते।
सलाकवट्टभत्तञ्च सो अदापेसि भूपति ॥ ६४ ॥
२५४७ चित्तमणिमुचलव्हे उपट्ठानत्तये व सो।
तथा पदुमघरे छत्तपासादे च मनोरमे ॥ ६५ ॥
२५४८ भोजेन्तो पञ्चठानम्हि भिक्खू गन्धधुरे युते।
पच्चयेहि उपट्ठासि सदा धम्मे सगारवो ॥ ६६ ॥
२५४९ पोराणराजनियतं यं किञ्चि सासनस्सितं।
अकासि पुञ्ञकम्मं सो सव्वं भातिकभूपति ॥ ६७ ॥
२५५० तस्स भातिकराजस्स अच्चये तंकनिट्ठको।
महादाठिकमहानागनामो रज्जम'कारयि ॥ ६८ ॥
२५५१ द्वादसं येव वस्सानि नानापुञ्ञपरायणो।
महाथूपम्हि किञ्चिक्खपासाणे अत्थरापयि ॥ ६९ ॥
२५५२ वालिकामरियादञ्च कारेसि वित्थतङ्गणं।
दीपे सव्वविहारेसु धम्मासनम'कारयि ॥ ७० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५५३. अम्बत्थलमहाथूपं कारापेसि महीपति ।
चये अतिट्ठमानम्हि सरित्वा मुनिनो गुणं ॥ ७१ ॥
२५५४ चजित्वान सकं पाणं निपज्जित्थ सयं तहिं ।
ठपयित्वा चयं तत्थ निट्ठापेत्वान चेतियं ॥ ७२ ॥
२५५५ चतुद्वारे ठपापेसि चतुरो रतनग्घिके ।
सिप्पिकेहि सुविभत्ते नानारतनजोतिते ॥ ७३ ॥
२५५६ चेतिये पटिमोचेत्वा रत्तकम्बलकञ्चुकं ।
कञ्चनबुब्बुलं चे'त्थ मुत्तालम्बञ्च दापयि ॥ ७४ ॥
२५५७ चेतियपब्बतावट्टे अलङ्करिय योजनं ।
योजापेत्वा चतुद्वारं समन्ता चारुवीथिकं ॥ ७५ ॥
२५५८ वीथिया उभतो पस्से आपनानि पसारिय ।
धजग्घिकतोरणेहि मण्डयित्वा तहिं तहिं ॥ ७६ ॥
२५५९ दीपमालासमुज्जोतं कारयित्वा समन्ततो ।
नटनच्चानि गीतानि वादितानि च कारयि ॥ ७७ ॥
२५६० मग्गे कदम्बनदितो याव चेतियपब्बता ।
गन्तुं धोतेहि पादेहि कारयि'त्थरणत्थतं ॥ ७८ ॥
२५६१ सनच्चगीतं देवा'पि समज्जं अकरुं तहिं ।
नगरस्स चतुद्वारे महादानञ्च दापयि ॥ ७९ ॥
२५६२ अकासि सकले दीपे दीपमाला निरन्तरं ।
सलिलेपि समुद्दस्स समन्ता योजनन्तरे ॥ ८० ॥
२५६३ चेतियस्स महे तेन पूजा सा कारिता सुभा ।
गिरिभण्डमहापूजा उळारा वुच्चते इध ॥ ८१ ॥
२५६४ समागतानं भिक्खूनं तस्मिं पूजासमागमे ।
दानं अट्ठंसु ठानेसु पट्ठपेत्वा महीपति ॥ ८२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५६५ ताळयित्वान तत्रट्ठा अट्ठ सोवण्णभेरियो ।
चतुवीसतिसहस्सानं महादानं पवत्तयि ॥ ८३ ॥

२५६६ छ चीवरानि पादासि बन्धमोक्खञ्च कारयि ।
चतुद्वारे न्हापितेहि सदा कम्मम'कारयि ॥ ८४ ॥

२५६७ पुब्बराजूहि ठपितं भातरा ठपितं तथा ।
पुञ्ञकम्मं अहापेत्वा सब्बं कारयि भूपति ॥ ८५ ॥

२५६८ अत्तानं देविं पुत्ते द्वे हत्थिं अस्सञ्च मङ्गलं ।
वारियन्तोपि सङ्घेन सङ्घस्सा'दासि भूपति ॥ ८६ ॥

२५६९ छसतसहस्सग्घनकं भिक्खुसङ्घस्स सो अदा ।
सतसहस्सग्घनकं भिक्खुणीनं गणस्स तु ॥ ८७ ॥

२५७० दत्वान कप्पियं भण्डं विविधं विधिकोविदो ।
अत्तानं चा'वसेसे च सङ्घतो अभिनीहरि ॥ ८८ ॥

२५७१ कालायनकण्णिकम्हि मणिनागपब्बतव्हयं ।
विहारञ्च कलन्दव्हं कारेसि मनुजाधिपो ॥ ८९ ॥

२५७२ कुबुकन्दनदीतीरे समुद्दविहारकम्पि च ।
हुवाचकण्णिके चूलनागपब्बतसव्हयं ॥ ९० ॥

२५७३ पासाणदीपकव्हम्हि विहारे कारिते सयं ।
पानीयं उपनीतस्स सामणेरस्स खत्तियो ॥ ९१ ॥

२५७४ उपचारे पसीदित्वा समन्ता अट्ठ (v. l. अड्ढ) योजनं ।
सङ्घभोगम'दा तस्स विहारस्स महीपति ॥ ९२ ॥

२५७५ मण्डवापिविहारे च सामणेरस्स खत्तियो ।
तुट्ठो विहारस्सा'दासि सङ्घभोगं तथेव च ॥ ९३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५७६ इति विभवम'नप्पं साधुपञ्ञा लभित्वा
विगतमदपमादा चत्तकामप्पसङ्गा।
अकरिय जनखेदं पुञ्ञकम्माभिरामा
विपुलविविधपुञ्ञं सुप्पसन्ना करोन्ती'ति ॥ ९४ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे एकादसराजको
नाम चतुत्तिंसतिमो परिच्छेदो।

——××——

पञ्चतिंसतिमो परिच्छेदो

[द्वादसराजको]

२५७७ आमण्डगामणी' भयो महादाठिकअच्चये।
नव वस्सान' अट्ठ मासे रज्जं कारेसि तं सुतो ॥ १ ॥
२५७८ छत्तातिछत्तं कारेसि महाथूपे मनोरमे।
तत्थेव पादवेदिञ्च मुद्धवेदिञ्च कारयि ॥ २ ॥
२५७९ तथेव लोहपासादे थूपारामूपोसथव्हये।
कुच्छिआजिरं कारेसि कुच्छिआलिन्दमे'व च ॥ ३ ॥
२५८० उभयत्था'पि कारेसि चारुं रतनमण्डपं।
रजतलेनविहारञ्च कारापेसि नराधिपो ॥ ४ ॥
२५८१ महागामेण्डिवापिं सो पस्से कारिय दक्खिणे।
दक्खिणस्स विहारस्स अदासि पुञ्ञदक्खिणो ॥ ५ ॥
२५८२ मा घातं सकले दीपे कारेसि मनुजाधिपो।
वल्लिफलानि सब्बानि रोपापेत्वा तहिं तहिं ॥ ६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५८३ मंसकुम्भण्डकं नाम आमण्डियमहीपति ।
पत्तं पूरापयित्वान कारेत्वा वत्थचुम्बटं ॥ ७ ॥

२५८४ दापेसि सब्बसङ्घस्स विप्पसन्नेन चेतसा ।
पत्ते पूरापयित्वा सो आमण्डगामणी विदु ॥ ८ ॥

२५८५ तंकनिट्ठो **कणिरजानुतिस्सो** घातिय भातरं ।
तीणि वस्सानि नगरे रज्जं कारेसि खत्तियो ॥ ९ ॥

२५८६ उपोसथघरट्ठं सो निच्छिनि चेतियव्हये ।
राजापराधकम्मम्हि युत्ते सट्ठि तु भिक्खवो ॥ १० ॥

२५८७ सहोड्डे गाहयित्वान राजा चेतियपब्बते ।
पक्खिपापेसि कणिरव्हे (v. l. खिपापेसि करिन्दव्हे)
पब्भारम्हि असीलके ॥ ११ ॥

२५८८ कणिरजानुअच्चयेन आमण्डगामणीसुतो ।
चूलाभयो वस्समे'कं रज्जं कारयि खत्तियो ॥ १२ ॥

२५८९ सो **होनकनदीतीरे** पुरपस्सम्हि दक्खिणे ।
कारापेसि महीपालो विहारं चूलगल्लकं ॥ १३ ॥

२५९० चूलाभयस्स'च्चयेन **सीवली** तंकनिट्ठिका ।
आमण्डधीता चतुरो मासे रज्जम'कारयि ॥ १४ ॥

२५९१ आमण्डभागिनेय्यो तु सीवलिं अपनीय तं ।
इळनागो'ति नामेन छत्तं उस्सापयी पुरे ॥ १५ ॥

२५९२ तिस्सवापिं गते तस्मिं आदिवस्से नराधिपे ।
तं हित्वा पुरमा'गञ्छुं वहवो **लम्बकण्णिका** ॥ १६ ॥

२५९३ तहिं अदिस्वा ते राजा कुद्धो तेहि अकारयि ।
मद्दयं वापिया पस्से महाथूपञ्जसं सयं ॥ १७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२५९४ तेसं विचारके कत्वा चण्डाले च ठपापयि।
तेन कुद्धा लम्बकण्णा सब्बे हुत्वान एकतो ॥ १८ ॥
२५९५ राजानं तं गहेत्वान रुन्धित्वान सके घरे।
सयं रज्जं विचारेसुं, रञ्ञो देवी तदा सकं ॥ १९ ॥
२५९६ पुत्तकं चन्दमुखसिवं मण्डयित्वा कुमारकं।
धातीनं हत्थे दत्वान मङ्गलहत्थिसन्तिकं ॥ २० ॥
२५९७ पेसेसि वत्वा सन्देसं, नेत्वा तं धातियो तहिं।
वदिंसु देविसन्देसं सब्बं मङ्गलहत्थिनो ॥ २१ ॥
२५९८ "अयं ते सामिनो पुत्तो, सामिको चारके ठितो।
अरीहि घाततो सेय्यो तया घातो इमस्स तु ॥ २२ ॥
२५९९ त्वमे'नं किर घातेहि इदं देविवचो" इति।
वत्वा तं ता सयापेसुं पादमूलम्हि हत्थिनो ॥ २३ ॥
२६०० दुक्खितो सो रुदित्वान नागो भेत्वान आळ्हकं।
पविसित्वा महावत्थुं द्वारं पातिय थामसा ॥ २४ ॥
२६०१ रञ्ञो निसिन्नठानम्हि उग्घाटेत्वा कवाटकं।
निसीदापिय तं खन्धे महातित्थमु'पागमि ॥ २५ ॥
२६०२ नावमा'रोपयित्वान राजानं तत्थ कुञ्जरो।
पच्छिमोदधितीरेन सयं मलयमा'रुहि ॥ २६ ॥
२६०३ परतीरे वसित्वा सो तीणि वस्सानि खत्तियो।
वलकायं गहेत्वान अगा नावाहि रोहणं ॥ २७ ॥
२६०४ तित्थे सक्खरसोब्भम्हि ओतरित्वान भूपति।
अकासि रोहणे तत्थ महन्तं वलसङ्गहं ॥ २८ ॥
२६०५ रञ्ञो मङ्गलहत्थी सो दक्खिणा मलया ततो।
रोहणं येव आगञ्छि तस्स कम्मानि कातवे ॥ २९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६०६ महापदुमनामस्स तत्थ जातकभाणिनो ।
तुलाधारव्हवासिस्स महाथेरस्स सन्तिके ॥ ३० ॥
२६०७ कपिजातकं सुत्वान बोधिसत्ते पसादवा ।
नागमहाविहारं सो जियामुत्तधनुस्सतं ॥ ३१ ॥
२६०८ कत्वा कारेसि, थूपञ्च वड्ढापेसि यथाठितं ।
तिस्सवापिञ्च कारेसि तथा दूरव्हवापिकं ॥ ३२ ॥
२६०९ सङ्गहेत्वा बलं राजा युद्धाय अभिनिक्खमि ।
तं सुत्वा लम्बकण्णा च युद्धाय अभिसंयुता ॥ ३३ ॥
२६१० कपल्लक्खण्डद्वारम्हि खेत्ते हङ्कारपिट्ठिके ।
युद्धमु'मिन्नं वत्तित्थ अञ्ञमञ्ञविहेठनं ॥ ३४ ॥
२६११ नावाकिलन्तदेहत्ता पुरिसा सीदन्ति राजिनो ।
राजा नामं सावयित्वा सयं पाविसि तेन सो ॥ ३५ ॥
२६१२ तेन भीता लम्बकण्णा सयिंसु उदरेन, ते ।
तेसं सीसानि छिन्दित्वा रथनाभिसमं करुं ॥ ३६ ॥
२६१३ तिक्खत्तुमे'वं तु कते करुणाय महीपति ।
"अमारेत्वा व गण्हाथ जीवगाहं" ति अब्रवि ॥ ३७ ॥
२६१४ ततो विजितसङ्गामो पुरमा'गम्म भूपति ।
छत्तं उस्सापयित्वान तिस्सवापिच्छणं अगा ॥ ३८ ॥
२६१५ जलकीळाय उग्गन्त्वा सुमण्डितपसाधितो ।
अत्तनो सिरिसम्पत्तिं दिस्वा तस्सन्तरायिके ॥ ३९ ॥
२६१६ लम्बकण्णे सरित्वान कुद्धो योजापयी रथे ।
युगपरम्परा, तेसं पुरतो पाविसी पुरं ॥ ४० ॥
२६१७ महावत्थुस्स उम्मारे ठत्वा राजा'णापेसि सो ।
"इमेस सीसं उम्मारे अस्मिं छिन्दथ भो" इति ॥ ४१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६१८ "गोणा एते रथे युत्ता तव होन्ति रथेसभा ।
सिङ्गं खुरञ्च एतेसं छेदापय ततो" इति ॥ ४२ ॥

२६१९ मातुया अथ सञ्ञत्तो सीसच्छेदं निवारिय ।
नासञ्च पादङ्गुट्ठञ्च तेसं राजा अछेदयि ॥ ४३ ॥

२६२० हत्थिवुत्थं जनपदं अदा हत्थिस्स खत्तियो ।
हत्थिभोगो जनपदो इति तेना'सि नामतो ॥ ४४ ॥

२६२१ एवं अनुराधपुरे इळनागो महीपति ।
छव्वस्सानि अनूनानि रज्जं कारेसि खत्तियो ॥ ४५ ॥

२६२२ इळनागच्चये तस्स पुत्तो चन्दमुखो सिवो ।
अट्ठवस्सं सत्तमासं राजा रज्जम'कारयि ॥ ४६ ॥

२६२३ **मणिकारगामके** वापिं कारापेत्वा महीपति ।
इस्सरसमणव्हस्स विहारस्स अदासि सो ॥ ४७ ॥

२६२४ तस्स रञ्ञो महेसी च तंगामे पत्तिम'त्तनो ।
तस्से'वा'दा विहारस्स **दमिळादेवी**'ति विस्सुता ॥ ४८ ॥

२६२५ तं तिस्सवापिकीळाय हन्त्वा चन्दमुखं सिवं ।
यसलालकतिस्सो'ति विस्सुतो तंकनिट्ठको ॥ ४९ ॥

२६२६ अनुराधपुरे रम्मे लङ्काय वदने सुभे ।
सत्त वस्सान'ट्ठमासे राजा रज्ज'मकारयि ॥ ५० ॥

२६२७ दोवारिकस्स दत्तस्स पुत्तो दोवारिको सयं ।
रञ्ञो सदिसरूपेन अहोसि सुभनामवा ॥ ५१ ॥

२६२८ सुभं बलत्थं तं राजा राजभूसाय भूसिय ।
निसीदापिय पलङ्के हासत्थं यसलालको ॥ ५२ ॥

२६२९ सीसचोलं बलत्थस्स ससीसे पटिमुञ्चिय ।
यट्ठिं गहेत्वा हत्थेन द्वारमूले ठितो सयं ॥ ५३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६३० वन्दन्तेसु अमच्चेसु निसिन्नं आसनम्हि तं ।
राजा हसति; एवं सो कुरुते अन्तरन्तरा ॥ ५४ ॥
२६३१ बलत्थो एकदिवसं राजानं हसमानकं ।
"अयं वलत्थो कस्मा मे सम्मुखा हसती?" ति सो ॥५५॥
२६३२ मारापयित्वा राजानं बलत्थो सो सुभो इध ।
रज्जं कारेसि छब्बस्सं सुभराजा'ति विस्सुतो ॥ ५६ ॥
२६३३ द्वीसु महाविहारेसु सुभराजा मनोरमं ।
परिवेणपन्ति सुभराजनामकं येव कारयि ॥ ५७ ॥
२६३४ उरुवेलसमीपम्हि तथा वल्लीविहारकं ।
पुरत्थिमे एकद्वारं गङ्गन्ते नन्दिगामकं ॥ ५८ ॥
२६३५ लम्बकण्णसुतो एको उत्तरपस्सवासिको ।
सेनापतिं उपट्ठासि वसभो नाम मातुलं ॥ ५९ ॥
२६३६ "हेस्सति वसभो नाम राजा'ति सुतिया तदा ।
घातेसि राजा दीपम्हि सब्बे वसभनामके ॥ ६० ॥
२६३७ "रञ्ञो दस्साम वसभं इमं'ति भरियाय सो ।
सेनापति मन्तयित्वा पातो राजकुलं अगा ॥ ६१ ॥
२६३८ गच्छतो तेन सह सा तम्बूलं चुण्णवज्जितं ।
वसभस्सा'दासि हत्थम्हि तं साधु परिरक्खितुं ॥ ६२ ॥
२६३९ राजगेहदुवारम्हि तम्बूलं चुण्णवज्जितं ।
सेनापति उदिक्खित्वा तं चुण्णत्थं विसज्जयि ॥ ६३ ॥
२६४० सेनापतिस्स भरिया चुण्णत्थं वसभं गतं ।
वत्वा रहस्सं दत्वा च सहस्सं तं पलापयि ॥ ६४ ॥
२६४१ महाविहारट्ठानं सो वसभो गन्त्वा सो वसभो पन ।
तत्थ थेरेहि खीरन्नवत्थेहि कतसङ्गहो ॥ ६५ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६४२ ततो परं कुट्ठिनो च राजभावाय निच्छितं।
सुत्वान वचनं हट्ठो "चोरो हेस्सं'ति निच्छितो ॥ ६६ ॥
२६४३ लद्धा समत्थपुरिसे गामघातं ततो परं।
करोन्तो रोहणं गन्त्वा कपल्लपूवोपदेसतो ॥ ६७ ॥
२६४४ कमेन रट्ठं गण्हन्तो समत्थबलवाहनो।
सो द्वीहि तदा वस्सेहि आगम्म पुरसन्तिकं ॥ ६८ ॥
२६४५ सुभराजं रणे हन्त्वा वसभो सो महब्बलो।
उस्सापयि पुरे छत्तं, मातुलो तु रणे पति ॥ ६९ ॥
२६४६ तं मातुलस्स भरियं पुब्बभूतोपकारिकं।
अकासि वसभो राजा महेसिं पोत्तनामिकं ॥ ७० ॥
२६४७ सो होरापाठकं पुच्छि आयुप्पमाणम'त्तनो।
आह द्वादस वस्सानि रहो येवस्स सो'पि च ॥ ७१ ॥
२६४८ रहस्सरक्खनत्थाय सहस्सं तस्स दापिय।
सङ्घं सो सन्निपातेत्वा वन्दित्वा पुच्छि भूपति ॥ ७२ ॥
२६४९ "सिया नु भन्ते आयुस्स वड्ढनं कारणं?" इति।
"अत्थी'ति सङ्घो आचिक्खि" अन्तरायविमोचनं ॥ ७३ ॥
२६५० परिस्सावनदानञ्च आवासदानमे'व च।
गिलानवट्टदानञ्च दातब्बं मनुजाधिप ॥ ७४ ॥
२६५१ कातब्बं जिण्णकावासपटिसङ्खरणं तथा।
पञ्चसीलसमादानं कत्वा तं साधु रक्खियं ॥ ७५ ॥
२६५२ उपोसथूपवासो च कातब्बो'पोसथे" इति।
राजा "साधू'ति गन्त्वान तथा सब्बम'कासि सो ॥ ७६ ॥
२६५३ तिण्णं तिण्णञ्च वस्सानं अच्चयेन महीपति।
दीपम्हि सब्बसङ्घस्स तिचीवरम'दापयि ॥ ७७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६५४ अनागतानं थेरानं पेसयित्वान दापयि ।
द्वत्तिसाय च ठानेसु दापेसि मधुपायसं ॥ ७८ ॥
२६५५ चतुसट्ठिया च ठानेसु महादानं तु मिस्सकं ।
सहस्सवट्टी चतुसु ठानेसु च जलापयि ॥ ७९ ॥
२६५६ चेतियपब्बते चेव थूपारामे च चेतिये ।
महाथूपे, महाबोधिघरे इति इमेसु हि ॥ ८० ॥
२६५७ चित्तलकूटे कारेसि दस थूपे मनोरमे ।
दीपे'खिलम्हि आवासे जिण्णे च पटिसङ्खरि ॥ ८१ ॥
२६५८ वल्लियेरविहारे च थेरस्स सो पसीदय ।
महावल्लिगोत्तनामं विहारञ्च अकारयि ॥ ८२ ॥
२६५९ कारेसि अनुरारामं महागामस्स सन्तिके ।
हेळिगामट्ठकरीससहस्सं तस्स दापयि ॥ ८३ ॥
२६६० मुचेलविहारं कारेत्वा सो तिस्सवड्ढमानके ।
आळिसारे दकभागं हि विहारस्स अदापयि ॥ ८४ ॥
२६६१ गलम्बतित्थे थूपम्हि कारेसिट्ठककञ्चुकं ।
कारेसि' पोसथागारं, वट्टितेलत्थम'स्स तु ॥ ८५ ॥
२६६२ सहस्सकरीसवापिं सो कारापेत्वा अदासि च ।
कारेसि'पोसथागारं विहारे कुम्भिगल्लके ॥ ८६ ॥
२६६३ सो येवु'पोसथागारं इस्सरसमणके इध ।
थूपारामे थूपघरं कारापेसि महीपति ॥ ८७ ॥
२६६४ महाविहारे परिवेणपन्ति पच्छिमपेक्खिनिं ।
कारेसि चतुसालञ्च जिण्णकं पटिसङ्खरि ॥ ८८ ॥
२६६५ चतुबुद्धपटिमा रम्मा पटिमानं घरं तथा ।
महाबोधङ्गणे रम्मे राजा सो येव कारयि ॥ ८९ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६६६ तस्स रञ्ञो महेसी सा पोत्थनामा मनोरमं ।
थूपं थूपघरं चेव रम्मं तत्थेव कारयि ॥ ९० ॥

२६६७ थूपारामे थूपघरं निट्ठापेत्वा महीपति ।
तस्स निट्ठापितमहे महादानम'दासि च ॥ ९१ ॥

२६६८ युत्तानं वुद्धवचने भिक्खूनं पञ्चयम्पि च ।
भिक्खूनं धम्मकथिकानं सप्पिफाणितमेव च ॥ ९२ ॥

२६६९ नगरस्स चतुद्वारे कपणवट्टञ्च दापयि ।
गिलानानञ्च भिक्खूनं गिलानवट्टमे'व च ॥ ९३ ॥

२६७० चयन्ति राजुप्पलवापिं वहं कोलम्बगामकं ।
महानिक्खवट्टिवापिं महारामेत्तिमे'व च ॥ ९४ ॥

२६७१ कोहालं कालिवापिञ्च चम्बुटिं चाथमङ्गणं ।
अग्गिवड्ढमानकञ्च इच्चे'कादस वापियो ॥ ९५ ॥*

२६७२ द्वादसमातिका चेव सुभिक्खत्थम'कारयि ।
गुत्तत्थं पुरपाकारं एवं उच्चम'कारयि ॥ ९६ ॥

२६७३ गोपुरञ्च चतुद्वारे महावत्थुञ्च कारयि ।
सरं कारेसि उय्याने, हंसे तत्थ विसज्जयि† ॥ ९७ ॥

---

* The Singhalese edition gives the following variant for the two verses 94, 95.

मयेत्ति राजुप्पलं वापीवहं कोळम्बगामकं ।
महानिकवट्टिवापिञ्च महागामद्वयम्पि च ॥
केहाळं केळिवासञ्च चम्बुट्ठि वातमङ्गनं ।
अभिवड्ढमानकञ्च इच्चेकादस वापियो ॥

† The Singhalese edition gives the following variant to this line :—

कारापेत्वान उय्याने हंसे तत्थ विसज्जयि ।

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६७४ पुरे बहू पोक्खरणी कारापेत्वा तहिं तहिं।
उम्मग्गेन जलं तत्थ पवेसेसि (v. l. पातापेसि)
महीपति ॥ ९८ ॥

२६७५ एवं नानाविधं पुञ्ञं कत्वा वसभभूपति।
हतन्तरायो सो हुत्वा पुञ्ञकम्मे सदा रतो ॥ ९९ ॥

२६७६ चतुचत्ताळीस वस्सानि पुरे रज्जम'कारयि।
चतुचत्ताळीसवेसाखपूजायो च अकारयि ॥ १०० ॥

२६७७ सुभराजा धरन्तो सो अत्तनो एकधीतरं।
वसभेन भया सङ्की अप्पेसि'ट्ठकवड्ढकिं ॥ १०१ ॥

२६७८ अत्तनो कम्बलञ्चेव राजभण्डानि च'प्पयि।
वसभेन हते तस्मिं तमा'दायि'ट्ठवड्ढकि ॥ १०२ ॥

२६७९ धीतुट्ठाने ठपेत्वान वड्ढेसि अत्तनो घरे।
सकम्मं करतो तस्स भत्तमा'हरि दारिका ॥ १०३ ॥

२६८० सा निरोधसमापन्नं कदम्बपुप्फगुम्बके।
सत्तमे दिवसे दिस्वा भत्तं मेधाविनी अदा ॥ १०४ ॥

२६८१ पुन भतं रन्धयित्वा पितुनो भत्तमा'हरि।
पपञ्चकारणं पुट्ठा तम'त्थं पितुनो वदि ॥ १०५ ॥

२६८२ तुट्ठो पुनप्पुनं चे'सो भत्तं थेरस्स दापयि।
विस्सत्थो'नागतं दिस्वा थेरो आह कुमारिकं ॥ १०६ ॥

२६८३ "तव इस्सरिये जाते इमं ठानं कुमारके।
सरेय्यासी'ति, थेरो तु तदा' व परिनिब्बुतो ॥ १०७ ॥

२६८४ सके सो वसभो राजा वयप्पत्तम्हि पुत्तके।
वङ्कनासिकतिस्सम्हि कञ्ञं तस्सा'नुरूपिकं ॥ १०८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६८५ गवेसापेसि, पुरिसा तं दिस्वान कुमारिकं ।
इट्ठकवड्ढकीगामे इत्थिलक्खणकोविदा ॥ १०९ ॥
२६८६ रञ्ञो निवेदयुं, राजा तमा'नापेतुमा'रभि ।
तस्सा'ह राजधीतत्तं इट्ठकवड्ढकी तदा ॥ ११० ॥
२६८७ सुभरञ्ञो तु धीतत्तं कम्बलादीहि ञापयि ।
राजा तुट्ठो सुतस्सा'दा तं साधुकतमङ्गलं ॥ १११ ॥
२६८८ वसभस्स'च्चये पुत्तो वङ्कनासिकतिस्सको ।
अनुराधपुरे रज्जं तीणि वस्सानि कारयि ॥ ११२ ॥
२६८९ सो होननदियातीरे महामङ्गलनामकं ।
विहारं कारयी राजा वङ्कनासिकतिस्सको ॥ ११३ ॥
२६९० महामत्ता तु देवी सा सरन्ती थेरभासितं ।
विहारकरणत्थाय अकासि धनसञ्चयं ॥ ११४ ॥
२६९१ वङ्कनासिकतिस्सस्स अच्चये कारयी सुतो ।
रज्जं द्वावीसवस्सानि गजबाहुकगामणि ॥ ११५ ॥
२६९२ सुत्वा सो मातुवचनं मातुअत्थाय कारयि ।
कदम्बपुप्फठानम्हि राजा मातुविहारकं ॥ ११६ ॥
२६९३ माता सतसहस्सं सा भूमिअत्थाय पण्डिता ।
अदा महाविहारस्स विहारञ्च अकारयि ॥ ११७ ॥
२६९४ सयमे'व अकारेसि तत्थ थूपं सिलामयं ।
सङ्घभोगञ्च पादासि किणित्वान ततो ततो ॥ ११८ ॥
२६९५ अभयुत्तरमहाथूपं वड्ढापेत्वा चिनापयि ।
चतुद्वारे च तत्थेव आदिमुखम'कारयि ॥ ११९ ॥
२६९६ गामणीतिस्सवापिं सो कारापेत्वा महीपति ।
अभयगिरिविहारस्स पाकवट्टाय'दासि च ॥ १२० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२६९७ **मरिचवट्टिकथूपम्हि** कञ्चुकञ्च अकारयि ।
किणित्वा सतसहस्सेन सङ्घभोगम'दासि च ॥ १२१ ॥

२६९८ कारेसि पच्छिमे वस्से विहारं **रामुकव्हयं** ।
महेजासनसालञ्च (v. l. महाआसनसालञ्च) नगरम्हि
अकारयि ॥ १२२ ॥

२६९९ गजबाहुस्स'च्चयेन ससुरो तस्स राजिनो ।
रज्जं **महल्लको नागो** छब्बस्सानि अकारयि ॥ १२३ ॥

२७०० पुरत्थिमे **सेजलकं** दक्खिणे **गोटपब्बतं** ।
पच्छिमेदकपासाणं, नागदीपे **सालिपब्बतं** ॥ १२४ ॥

२७०१ **बीजगामे तनवेलिं**, रोहणे जनपदे पन ।
तोब्बलनागपब्बतञ्च, अन्तोट्ठे **गिरिहालिकं** ॥ १२५ ॥

२७०२ एते **सतविहारे** सो महल्लनागभूपति ।
परित्तेना'पि कालेन कारापेसि महीपति ॥ १२६ ॥

२७०३ एवं असारेहि धनेहि सारं
पुञ्ञानि कत्वान बहूनि पञ्ञा ।
आदेन्ति बाला पन कामहेतु
बहूनि पापानि करोन्ति मोहा'ति ॥ १२७ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते **महावंसे द्वादसराजको**
नाम **पञ्चतिंसतिमो** परिच्छेदो ।

——××——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

छत्तिंसतिमो परिच्छेदो

[तयोदसराजको]

२७०४ महल्लनागस्स'च्चयेन पुत्तो **भातिकतिस्सको** ।
चतुवीसति वस्सानि लङ्कारज्जम'कारयि ॥ १ ॥

२७०५ महाविहारे पाकारं कारापेसि समन्ततो ।
गवरतिस्सविहारं सो कारयित्वा महीपति ॥ २ ॥

२७०६ महामणिवापिं कारेत्वा विहारस्स अदासि च ।
विहारञ्च अकारेसि **भातिकतिस्स** नामकं ॥ ३ ॥

२७०७ कारेसि' पोसथागारं थूपारामे मनोरमे ।
रन्धकण्डकवापिञ्च कारापेसि महीपति ॥ ४ ॥

२७०८ सत्तेसु मुदुचित्तो सो सङ्घम्हि तिब्बगारवो ।
उभतो सङ्घे महीपालो महादानं पवत्तयि ॥ ५ ॥

२७०९ भातिकतिस्स'च्चयेन तस्स **कनिट्ठतिस्सको** ।
अट्ठारस समा रज्जं लङ्कादीपे अकारयि ॥ ६ ॥

२७१० **भूतारामम**महानागत्थेरस्स सो पसीदिय ।
कारेसि रतनपासादं अभयगिरिम्हि साधुकं ॥ ७ ॥

२७११ अभयगिरिम्हि पाकारं महापरिवेणमे'व च ।
कारेसि **मणिसोमव्हे** महापरिवेणमे'व च ॥ ८ ॥

२७१२ तत्थेव चेतियघरं अम्बत्थले तथेव च ।
कारेसि पटिसङ्खारं नागदीपे घरे पन ॥ ९ ॥

२७१३ महाविहारसीमं सो मद्दित्वा तत्थ कारयि ।
कुक्कुटगिरिपरिवेणपन्ति सक्कच्च भूपति ॥ १० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७१४ महाविहारे कारेसि द्वादस मनुजाधिपो।
महाचतुरस्सपासादे दस्सनेय्ये मनोरमे ॥ ११ ॥
२७१५ दक्खिणविहारथूपस्मिं कञ्चुकञ्च अकारयि।
भत्तसालं महामेघवनसीमञ्च महिय ॥ १२ ॥
२७१६ महाविहारपाकारं पस्सतो अपनीय सो।
मग्गं दक्खिणविहारगामिञ्चा'पि अकारयि ॥ १३ ॥
२७१७ भूतारामविहारञ्च रामगोणकमे'व च।
तथेव नन्दतिस्सस्स आरामञ्च अकारयि ॥ १४ ॥
२७१८ पाचीनतो अनुलतिस्सपब्बतं गङ्गराजियं।
नियेलतिस्सारामञ्च पीलपिट्ठिविहारकं ॥ १५ ॥
२७१९ राजमहाविहारञ्च कारेसि मनुजाधिपो।
सो येव तीसु ठानेसु कारेसि'पोसथालयं ॥ १६ ॥
२७२० कल्याणिकविहारे च मण्डलगिरिके तथा।
दुब्बलवापितिस्सव्हे विहारेसु इमेसु हि ॥ १७ ॥
२७२१ कनिट्ठतिस्स'च्चयेन तस्स पुत्तो अकारयि।
रज्जं द्वे येव वस्सानि खुज्जनागो'ति विस्सुतो ॥ १८ ॥
२७२२ खुज्जनागकनिट्ठो तु राजं घातिय भातिकं।
एकं वस्सं कुञ्चनागो रज्जं लङ्काय कारयि ॥ १९ ॥
२७२३ महापेळञ्च वढ्ढेसि एकनाळिकछातके।
भिक्खुसतानं पञ्चन्नं अब्बोच्छिन्नं महीपति ॥ २० ॥
२७२४ कुञ्चनागस्स रञ्ञो तु देविया भातुको तदा।
सेनापति सिरिनागो चोरो हुत्वान राजिनो ॥ २१ ॥
२७२५ वलवाहनसम्पन्नो आगम्म नगरन्तिकं।
राजवलेन युज्झन्तो कुञ्चनागमहीपतिं ॥ २२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७२६ पलापेत्वा लद्धजयो अनुराधपुरे वरे।
लङ्कारज्जम'कारेसि वस्सानें'कूनवीसति ॥ २३ ॥

२७२७ महाथूपवरे छत्तं कारापेत्वान भूपति।
सुवण्णकम्मं कारेसि दस्सनेय्यं मनोरमं ॥ २४ ॥

२७२८ कारेसि लोहपासादं सङ्खित्तं पञ्चभूमिकं।
महावोधिचतुद्वारे सोपानं पुन कारयि ॥ २५ ॥

२७२९ करित्वा छत्तपासादं महे पूजम'कारयि।
कुलम्बणञ्च दीपस्मिं विस्सज्जेसि दयापरो ॥ २६ ॥

२७३० सिरिनाग'च्चये तस्स पुत्तो तिस्सो अकारयि।
रज्जं द्वावीसवस्सानि धम्मवोहारकोविदो ॥ २७ ॥

२७३१ ठपेसि सो हि वोहारं हिंसामुत्तं यतो इध।
वोहारिकतिस्सो राजा इति नामं ततो अहु ॥ २८ ॥

२७३२ कप्पुकगामवासिस्स देवत्थेरस्स सन्तिके।
धम्मं सुत्वा पटिकम्मं पञ्चावासे अकारयि ॥ २९ ॥

२७३३ महातिस्सस्स थेरस्स अनुरामवासिनो।
पसन्नो मुचेलपट्टने दानवट्टम'कारयि ॥ ३० ॥

२७३४ तिस्सराजमण्डपञ्च महाविहारद्वये'पि सो।
महावोधिघरे पाचीने लोहरूपद्वयं तथा ॥ ३१ ॥

२७३५ सत्तपण्णकपासादं कारेत्वा सुखवासकं।
मासे मासे सहस्सं सो महाविहारस्स दापयि ॥ ३२ ॥

२७३६ अभयगिरिविहारे दक्खिणमूलसव्हये।
मरिचवट्टिविहारम्हि कुलालितिस्ससव्हये ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७३७ महियङ्गणविहारम्हि महागामनागसव्हये ।
महानागतिस्सव्हम्हि (v. l. तिस्सव्हे नागदीपम्हि) तथा
कल्याणिकव्हये ॥ ३४ ॥

२७३८ इति अट्ठसु थूपेसु छत्तकम्मम'कारयि ।
मूलनागसेनापतिविहारे दक्खिणे तथा ॥ ३५ ॥

२७३९ मरिचवट्टिविहारम्हि पुत्तभागध्हये तथा ।
इस्सरसमणव्हम्हि तिस्सव्हे नागदीपके ॥ ३६ ॥

२७४० इति छस्सु विहारेसु पाकारञ्च अकारयि ।
कारेसि'पोसथागारं अनुरारामसव्हये ॥ ३७ ॥

२७४१ अरियवंसकथाठाने लङ्कादीपे'खिले'पि च ।
दानवट्टं पट्ठपेसि सद्धम्मे गारवेन सो ॥ ३८ ॥

२७४२ तीणि सतसहस्सानि दत्वान मनुजाधिपो ।
इणतो सइणे भिक्खू मोचेसि सासनप्पियो ॥ ३९ ॥

२७४३ महावेसाखपूजं सो कारेत्वा दीपवासिनं ।
सब्बेसं येव भिक्खूनं तिचीवरम'दापयि ॥ ४० ॥

२७४४ वेतुल्यवादं मद्दित्वा कारेत्वा पापनिग्गहं ।
कपिलेन अमच्चेन सासनं जोतयी च सो ॥ ४१ ॥

२७४५ विस्सुतो'भयनागो'ति कनिट्ठो तस्स राजिनो ।
देविया सह संसट्ठो ञातो भीतो सभातरा ॥ ४२ ॥

२७४६ पलायित्वा भल्लतित्थं गन्त्वान सहसेवको ।
कुद्धो विय मातुलस्स हत्थपादञ्च छेदयि ॥ ४३ ॥

२७४७ राजिनो रट्ठभेदत्थं ठपेत्वान इधेव तं ।
सुनखोपमं दस्सयित्वा गहेत्वातिसिनिद्धके ॥ ४४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७४८ तत्थेव नावमा'रुय्ह परतीरम'गा सयं ।
सुभदेवो मातुलो तु उपगम्म महिपतिं ॥ ४५ ॥
२७४९ सुहदो विय हुत्वान तस्मिं रट्ठम'भिन्दि सो ।
अभयो तं जाननत्थं दूतं इध विसज्जयि ॥ ४६ ॥
२७५० तं दिस्वा पूगरुक्खं सो समन्ता कुन्तनाळिया ।
परिब्भमन्तो मद्दित्वा कत्वा दुब्बलमूलकं ॥ ४७ ॥
२७५१ बाहुना येव पातेत्वा तज्जेत्वा तं पलापयि ।
दूतो गन्त्वा अभयस्स तं पवत्तिं पवेदयि ॥ ४८ ॥
२७५२ तं ञत्वा अभयो दमिळे आदाय बहुके ततो ।
नगरन्तिकमा'गञ्छि भातरा युज्झितुं सयं ॥ ४९ ॥
२७५३ तं ञत्वान पलायित्वा अस्समा'रुय्ह देविया ।
मलयं अगमा राजा तं कनिट्ठो'नुबन्धिय ॥ ५० ॥
२७५४ राजानं मलये हन्त्वा देविमा'दाय आगतो ।
कारेसि नगरे रज्जं अट्ठ वस्सानि भूपति ॥ ५१ ॥
२७५५ पासाणवेदिं कारेसि महाबोधिं समन्ततो ।
लोहपासादङ्गणम्हि राजा मण्डपमे'व च ॥ ५२ ॥
२७५६ द्वीहि सतसहस्सेहि नेकवत्थानि गाहिय ।
दीपम्हि भिक्खुसङ्घस्स वत्थदानम'दासि सो ॥ ५३ ॥
२७५७ अभयस्स'च्चये भातु तिस्सस्स तस्स अत्रजो ।
द्वे वस्सानि सिरीनागो लङ्कारज्जम'कारयि ॥ ५४ ॥
२७५८ पटिसङ्खरिय पाकारं महाबोधिसमन्ततो ।
महाबोधिघरस्सेव सो येव वालिकातले ॥ ५५ ॥
२७५९ मुचेलरुक्खपरतो हंसवट्टं मनोरमं ।
महन्तं मण्डपञ्चेव कारापेसि महीपति ॥ ५६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७६० विजयकुमारको नाम सिरिनागस्स अत्रजो ।
पितुनो अच्चये रज्जं एकवस्सम'कारयि ॥ ५७ ॥

२७६१ लम्बकण्णा तयो आसुं सहाया महियङ्गणे ।
सङ्घतिस्सो सङ्घबोधि ततियो गोठकाभयो ॥ ५८ ॥

२७६२ ते तिस्सवापिमरियादगतो अन्धो विचक्खणो ।
राजुपट्ठानमा'यन्ते पदसद्देन अब्रवि– ॥ ५९ ॥

२७६३ पठवीसामिनो एते तयो वहति भू"इति ।
तं सुत्वा अभयो पच्छा यन्तो पुच्छि पुना'ह सो ॥ ६० ॥

२७६४ 'कस्स वंसो ठस्सती ?' ति पुन पुच्छि तमे'व सो ।
'पच्छिमस्सा'ति सो आह तं सुत्वा द्वीहि सो अगा ॥ ६१ ॥

२७६५ ते पुरं पविसित्वान तयो रञ्ञो' तिवल्लभा ।
राजकिच्चानि साधेन्ता वसन्ति राजसन्तिके ॥ ६२ ॥

२७६६ हन्त्वा विजयराजानं राजगेहम्हि एकतो ।
सेनापति सङ्घतिस्सं दुवे रज्जे'भिसेचयुं ॥ ६३ ॥

२७६७ एवं सो अभिसित्तो च अनुराधपुरुत्तमे ।
रज्जं चत्तारि वस्सानि सङ्घतिस्सो अकारयि ॥ ६४ ॥

२७६८ महाथूपम्हि छत्तञ्च हेमकम्मञ्च कारयि ।
विसुं सतसहस्सग्घे चतुरो च महामणी ॥ ६५ ॥

२७६९ मज्झे चतुन्नं सुरियानं ठपापेसि महीपति ।
थूपस्स मुद्धनि तथा अनग्घं वजिरचुम्बटं ॥ ६६ ॥

२७७० सो छत्तमहपूजाय सङ्घस्स मनुजाधिपो ।
चत्ताळीससहस्सस्स छचीवरम'दासि च ॥ ६७ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७७१ तं महादेवथेरेन दामहालकवासिना
(v. l. दामगल्लकवासिना)।
सुत्वान खन्धके सुत्तं यागा'निसंसदीपनं ॥ ६८ ॥

२७७२ सुत्वा पसन्नो सङ्घस्स यागुदानम'दापयि।
नगरस्स चतुद्वारे सक्कच्चञ्चेव साधुकं ॥ ६९ ॥

२७७३ सो अन्तरन्तरा राजा जम्बुपक्कानि खादितुं।
सहोरोधो सहामच्चो अगमा पाचीनदीपकं ॥ ७० ॥

२७७४ उपद्दुता'स्स गमने मनुस्सा पाचीनवासिनो।
विसं फलेसु योजेसुं राजभोज्जाय जम्बुया ॥ ७१ ॥

२७७५ खादित्वा जम्बुपक्कानि तानि तत्थेव सो मतो।
सेवायुत्तं सङ्घबोधिं अभयो रज्जे'भिसेचयि ॥ ७२ ॥

२७७६ राजा सिरिसङ्घबोधी'ति विस्सुतो पञ्चसीलवा।
अनुराधपुरे रज्जं दुवे वस्सानि कारयि ॥ ७३ ॥

२७७७ महाविहारे कारेसि सलाकग्गं मनोरमं।
तदा दीपे मनुस्से सो ञत्वा दुब्बुट्ठु'पद्दुते ॥ ७४ ॥

२७७८ करुणाकम्पितमनो महाथूपङ्गणे सयं।
निपज्जि भूमियं राजा कत्वान इति निच्छयं—॥ ७५ ॥

२७७९ "पवस्सित्वा न देवेन जलेनु'प्पतिते मयि।
न हे'व वुट्ठहिस्सामि मरमानो'प'हं इध" ॥ ७६ ॥

२७८० एवं निपन्ने भूमिन्दे देवो पावस्सि तावदे।
लङ्कादीपम्हि सकले पीणयन्तो महामहिं ॥ ७७ ॥

२७८१ तथा'पि न उट्ठहति सो अपिलापनतो जले।
अवारिसु ततो'मच्चा जलनिग्गमनाळियो ॥ ७८ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७८२ ततो जलम्हि पिलवं राजा वुट्ठासि धम्मिको ।
करुणाय नुदी एवं दीपे दुब्बुट्ठिकाभयं ॥ ७९ ॥
२७८३ "चोरा तहिं तहिं जाता" इति सुत्वान भूपति ।
चोरे आणापयित्वान रहस्सेन पलापिय ॥ ८० ॥
२७८४ आणापेत्वा रहस्सेन मतानं सो कलेवरं ।
अग्गीहि उत्तासेत्वान हनि तं चोरु'पद्दवं ॥ ८१ ॥
२७८५ एको यक्खो इधा'गम्म रत्तक्खी इति विस्सुतो ।
करोति रत्तान'क्खीनि मनुस्सानं तहिं तहिं ॥ ८२ ॥
२७८६ अञ्ञमञ्ञम'पेक्खित्वा भासित्वा रत्तनेत्ततं ।
नरा मरन्ति ते यक्खो सो भक्खेति असङ्कितो ॥ ८३ ॥
२७८७ राजा उपद्दवं तेसं सुत्वा सन्तत्तमानसो ।
एको'पवासगब्भम्हि हुत्वा अट्ठङ्गुपोसथी ॥ ८४ ॥
२७८८ "अपस्सित्वान तं यक्खं न वुट्ठामी "ति सो सयि ।
तस्स सो धम्मतेजेन अगा यक्खो तदन्तिकं ॥ ८५ ॥
२७८९ तेन "को'सी?" ति पुट्ठो च सो "अहं'ति पवेदेयि ।
"कस्मा पजा मे भक्खेसि? मा खाद" इति सो ब्रवि ॥८६॥
२७९० "एकस्मिं मे जनपदे नरे देही"ति सो ब्रवि ।
"न सक्का" इति वुत्ते सो कमेन "एकं"ति अब्रवि ॥ ८७ ॥
२७९१ "अञ्ञं न सक्का दातुं मे ममं खाद" इति सो ब्रवि ।
"न सक्का" इति तं याचि गामे गामे बलिञ्च सो ॥८८॥
२७९२ "साधू" ति वत्वा भूमिन्दो दीपम्हि सकले'पि च ।
गामद्वारे निवेसेत्वा बलिं तस्स अदापयि ॥ ८९ ॥
२७९३ महासत्तेन तेनेवं सब्बभूतानुकम्पिना ।
महारोगभयं जातं दीपदीपेन नासितं ॥ ९० ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२७९४ सो भण्डागारिको रञ्ञो अमच्चो गोठकाभयो।
चोरो हुत्वा उत्तरतो नगरं समुपागमि ॥ ९१ ॥
२७९५ परिस्सावनमा'दाय राजा दक्खिणद्वारतो।
परहिंसम'रोचेन्तो एकको'व पलायि सो ॥ ९२ ॥
२७९६ पुटभत्तं गहेत्वान गच्छन्तो पुरिसो पथं।
भत्तभोगाय राजानं निबन्धित्थ पुनप्पुनं ॥ ९३ ॥
२७९७ जलं परिस्सावयित्वा भुञ्जित्वान दयालुको।
तस्सेव'नुग्गहं कातुं इदं वचनम'ब्रवि— ॥ ९४ ॥
२७९८ सङ्घबोधि अहं राजा गहेत्वा मम भो सिरं।
गोठाभयस्स दस्सेहि बहुं दस्सति ते धनं" ॥ ९५ ॥
२७९९ न इच्छि सो तथा कातुं तस्स'त्थाय महीपति।
निसिन्नो येव अमरि सो सीसं तस्स आदिय ॥ ९६ ॥
२८०० गोठाभयस्स दस्सेसि सो तु विम्हितमानसो।
दत्वा तस्स धनं रञ्ञो सक्कारं साधु कारयि ॥ ९७ ॥
२८०१ एकं गोठाभयो एसो मेघवण्णाभयो'ति च।
विस्सुतो तेरससमा लङ्कारज्जम'कारयि ॥ ९८ ॥
२८०२ महावत्थुं कारयित्वा वत्थुद्वारम्हि मण्डपं।
कारयित्वा मण्डयित्वा सो भिक्खू तत्थ सङ्घतो ॥ ९९ ॥
२८०३ अट्ठुत्तरसहस्सानि निसीदेत्वा दिने दिने।
यागूहि खज्जभोज्जेहि साधूहि विविधेहि च ॥ १०० ॥
२८०४ सचीवरेहि तप्पेत्वा महादानं पवत्तयि।
एकवीसदिनाने'वं निबन्धं च'स्स कारयि ॥ १०१ ॥
२८०५ महाविहारे कारेसि सिलामण्डपमु'त्तमं।
लोहपासादथम्भे च परिवत्तिय ठापयि ॥ १०२ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८०६ महाबोधिसिलावेदिं उत्तरद्वारतोरणं ।
पतिट्ठापेसि थम्भे च चतुकण्णे सचक्कके ॥ १०३ ॥
२८०७ तिस्सो सिलापटिमा च तीसु द्वारेसु कारयि ।
ठपापेसि च पल्लङ्कं दक्खिणम्हि सिलामयं ॥ १०४ ॥
२८०८ पधानभूमिं कारेसि महाविहारपच्छतो ।
दीपम्हि जिण्णकावासं सब्बञ्च पटिसङ्खरि ॥ १०५ ॥
२८०९ थूपारामे थूपघरं थेरम्बत्थलके तथा ।
आरामे मणिसोमव्हे पटिसङ्खारयी च सो ॥ १०६ ॥
२८१० थूपारामे च मणिसोमआरामे मरिचवट्टिके ।
दक्खिणव्हविहारे च उपोसथघरानि च ॥ १०७ ॥
२८११ मेघवण्णाभयव्हञ्च नवविहारम'कारयि ।
विहारमहपूजायं पिण्डेत्वा दीपवासिनं ॥ १०८ ॥
२८१२ तिंस भिक्खुसहस्सानं छचीवरम'दासि च ।
महावेसाखपूजञ्च तदा एवम'कारयि ॥ १०९ ॥
२८१३ अनुवस्सञ्च सङ्घस्स छचीवरम'दापयि ।
पापकानं निग्गहेन सोधेन्तो सासनं तु सो ॥ ११० ॥
२८१४ वेतुल्यवादिनो भिक्खू अभयगिरिवासिनो ।
गाहयित्वा सट्ठिमत्ते जिनसासनकण्टके ॥ १११ ॥
२८१५ कत्वानं निग्गहं तेसं परतीरे खिपापयि ।
तत्थ खित्तस्स थेरस्स निस्सितो भिक्खु चोलिको ॥ ११२ ॥
२८१६ सङ्घमित्तो'ति नामेन भूतविज्जादिकोविदो ।
महाविहारे भिक्खूनं कुज्झित्वान इधा'गमा ॥ ११३ ॥
२८१७ थूपारामे सन्निपातं पविसित्वा असंयतो ।
सङ्घपालस्स परिवेणवासित्थेरस्स तत्थ सो ॥ ११४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८१८ गोठाभयस्स थेरस्स मातुलस्स'स्स राजिनो।
रञ्ञो नामेनालपतो वचनं पटिबाहिय ॥ ११५ ॥
२८१९ रञ्ञो कुलूपको आसि राजा तस्मिं पसादिय।
जेट्ठपुत्तं जेट्ठतिस्सं महासेनं कनिट्ठकं ॥ ११६ ॥
२८२० अप्पेसि तस्स भिक्खुस्स सो सङ्गण्हि दुतीयकं।
उपनन्धि तस्मिं भिक्खुस्मिं जेट्ठतिस्सो कुमारको ॥११७॥
२८२१ पितुनो अच्चये जेट्ठतिस्सो राजा अहोसि सो।
पितु सारीरसक्कारे निग्गन्तुं नि'च्छमानके ॥ ११८ ॥
२८२२ दुट्ठामच्चे निग्गहेतुं सयं निक्खम्म भूपति।
कनिट्ठं पुरतो कत्वा पितुकायं अनन्तरं ॥ ११९ ॥
२८२३ ततो अमच्चे कत्वान सयं हुत्वान पच्छतो।
कनिट्ठे पितुकाये च निक्खन्ते तदनन्तरं ॥ १२० ॥
२८२४ द्वारं संवारयित्वान दुट्ठामच्चे निघातिय।
सूले अप्पेसि पितुनो चितकाय समन्ततो ॥ १२१ ॥
२८२५ तेन'स्स कम्मुना नामं कक्खळोपपदं अहु।
सङ्घमित्तो तु सो भिक्खु भीतो तस्मा नराधिपा ॥१२२॥
२८२६ तस्साभिसेकसमकालं महासेनेन मन्तिय।
तस्साभिसेकं पेक्खन्तो परतीरं गतो इतो ॥ १२३ ॥
२८२७ पितरा सो विप्पकतं लोहपासादमु'त्तमं।
कोटिधनअग्घनकं कारेसि सत्तभूमिकं ॥ १२४ ॥
२८२८ सट्ठिसतसहस्सग्घं पूजयित्वा मणिं तहिं।
कारेसि जेट्ठतिस्सो तं मणिपासादनामकं ॥ १२५ ॥
२८२९ मणि दुवे महग्घे च महाथूपे अपूजयि।
महाबोधिघरे तीणि तोरणानि च कारयि ॥ १२६ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८३० कारयित्वा विहारं सो पाचीनतिस्सपब्बतं ।
पञ्चवासेसु सङ्घस्स अदासि पठवीपति ॥ १२७ ॥
२८३१ देवानम्पियतिस्सेन सो पतिट्ठापितं पुरा ।
थूपारामे उरुसीलापटिमं चारुदस्सनं ॥ १२८ ॥
२८३२ नेत्वान थूपारामम्हा जेट्ठतिस्सो महीपति ।
पतिट्ठापेसि आरामे पाचीनतिस्सपब्बते ॥ १२९ ॥
२८३३ कालमत्तिकवापिं सो अदा चेतियपब्बते ।
विहारपासादमहं महावेसाखमे'व च ॥ १३० ॥
२८३४ कत्वा तिंससहस्सस्स सङ्घस्सा'दा छचीवरं ।
आलम्बगामवापिं सो जेट्ठतिस्सो अकारयि ॥ १३१ ॥
२८३५ एवं सो विविधं पुञ्ञं पासादकरणादिकं ।
कारेन्तो दस वस्सानि राजा रज्जम'कारयि ॥ १३२ ॥
२८३६ इति 'बहुविधपुञ्ञहेतुभूता
नरपतिता बहुपापहेतु चा'ति ।
मधुरमिव विसेन मिस्सम'न्नं
सुजनमनो भजते न तं कदाची'ति' ॥ १३३ ॥

सुजनप्पसादसंवेगत्थाय कते महावंसे तयोदसराजको
नाम छत्तिंसतिमो परिच्छेदो ।

—×—

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

सत्ततिंसतिमो परिच्छेदो*

[राजा महासेनो]

२८३७ जेट्ठतिस्स'च्चये तस्स महासेनो कनिट्ठको।
सत्तवीसति वस्सानि राजा रज्जम'कारयि ॥ १ ॥

२८३८ तस्स रज्जाभिसेकं तं कारेतुं परतीरतो।
सो सङ्घमित्तत्थेरो तु कालं ञत्वा इधा'गतो ॥ २ ॥

२८३९ तस्सा'भिसेकं कारेत्वा अञ्ञं किच्चं च 'नेकधा।
महाविहारविद्धंसं कातुकामो असंयतो ॥ ३ ॥

२८४० "अविनयवादिनो एते महाविहारवासिनो।
विनयवादी मयं राज" इति गाहिय भूपतिं ॥ ४ ॥

२८४१ "महाविहारवासिस्स आहारं देति भिक्खुनो।
यो, सो सतं दण्डियो"ति रञ्ञो दण्डं ठपापयि ॥५॥

२८४२ उपद्दुता तेहि भिक्खू महाविहारवासिनो।
महविहारं छड्डेत्वा मलयं रोहणं अगुं ॥ ६ ॥

२८४३ तेन महाविहारो'यं नव वस्सानि छड्डितो।
महाविहारवासीहि भिक्खूहि आसि सुञ्ञतो ॥ ७ ॥

२८४४ "होति अस्सामिकं वत्थु पठवीसामिनो" इति।
राजानं सञ्ञपेत्वा सो थेरो दुम्मति दुम्मतिं ॥ ८ ॥

२८४५ महाविहारं नासेतुं लद्धानुमति राजतो।
तथा कातुं मनुस्से सो योजेसि दुट्ठमानसो ॥ ९ ॥

---

* In the Singhalese edition the Closing of the chapter is given as 'महासनराजाधिकारवण्णना.' Though Geiger does not give any title to this chapter we have given it a name as done before.

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८४६ सङ्घमित्तस्स थेरस्स सेवको राजवल्लभो ।
सोणामच्चो दारुणो च भिक्खवो च अलज्जिनो ॥ १० ॥
२८४७ भिन्दित्वा लोहपासादं सत्तभूमिकमु'त्तमं ।
घरे नानप्पकारे च इतो 'भयगिरिं नयुं ॥ ११ ॥
२८४८ महाविहारानीतेहि पासादेहि बहूहि च ।
अभयगिरिविहारो सो बहुपासादको अहु ॥ १२ ॥
२८४९ सङ्घमित्तं पापमित्तं थेरं सोणञ्च सेवकं ।
आगम्म सुबहुं पापं अकासि सो महीपति ॥ १३ ॥
२८५० महासिलापटिमं सो पाचीनतिस्सपब्बता ।
आनेत्वा'भयगिरिम्हि पतिट्ठापेसि भूपति ॥ १४ ॥
२८५१ पटिमाघरं बोधिघरं धातुसालं मनोरमं ।
चतुसालञ्च कारेसि सङ्खरि कुक्कुटव्हयं ॥ १५ ॥
२८५२ सङ्घमित्तेन थेरेन तेन दारुणकम्मुना ।
विहारो सो'भयगिरि दस्सनेय्यो अहू तदा ॥ १६ ॥
२८५३ मेघवण्णाभयो नाम रञ्ञो सब्बत्थसाधको ।
सखा अमच्चो कुप्पित्वा महाविहारनासने ॥ १७ ॥
२८५४ चोरो हुत्वान मलयं गन्त्वा लद्धमहब्बलो ।
खन्धावारं निवेसेसि दूरतिस्सकवापियं ॥ १८ ॥
२८५५ तत्रागतं तं सुत्वान सहायं सो महीपति ।
युद्धाय पच्चुग्गन्त्वान खन्धावारं निवेसयि ॥ १९ ॥
२८५६ साधु पानञ्च मंसञ्च लभित्वा मलयाभतं ।
"न सेविस्सं सहायेन विना रञ्ञा "ति चिन्तिय ॥ २० ॥
२८५७ आदाय तं सयं येव रत्तिं निक्खम्म एककों ।
रञ्ञो सन्तिकमा'गम्म तम'त्थं पटिवेदयि ॥ २१ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८५८ तेनाभतं तेन सह विस्सत्थो परिभुञ्जिय ।
"कस्मा चोरो अहू मे त्वं?" इति राजा अपुच्छि तं ॥२२॥
२८५९ "तया महाविहारस्स नासितत्ता" ति सो ब्रवि ।
"विहारं वासयिस्सामि खम मे तं ममच्चयं" ॥ २३ ॥
२८६० इच्चे'वं अब्रवी राजा, राजानं सो खमापयि ।
तेनं सञ्ञापितो राजा नगरं येव आगमि ॥ २४ ॥
२८६१ राजानं सञ्ञापेत्वा सो मेघवण्णाभयो पन ।
रञ्ञा सह न आगञ्छि दब्बसम्भारकारणा ॥ २५ ॥
२८६२ रञ्ञो'तिवल्लभा भरिया एका लेखकधीतिका ।
महाविहारनासम्हि दुक्खिता तं विनासकं ॥ २६ ॥
२८६३ थेरं मारयितुं कुद्धा सङ्गहेत्वान वड्ढकिं ।
थूपारामे विनासेतुं आगतं दुट्ठमानसं ॥ २७ ॥
२८६४ मारापयि सङ्घमित्तत्थेरं दारुणकारकं ।
सोणामच्चं दारुणञ्च घातयिंसु असंयतं ॥ २८ ॥
२८६५ आनेत्वा दब्बसम्भारं मेघवण्णाभयो तु सो ।
महाविहारे नेकानि परिवेणानि कारयि ॥ २९ ॥
२८६६ अभयेन भये तस्मिं वूपसन्ते तु भिक्खवो ।
महाविहारं वासेसुं आगन्त्वान ततो ततो ॥ ३० ॥
२८६७ राजा महाबोधिघरे पच्छिमाय दिसाय तु ।
कारेत्वा लोहरूपानि ठपापेसि दुवे तु सो ॥ ३१ ॥
२८६८ दक्खिणारामवासिम्हि कुहने जिम्हमानसे ।
पसीदित्वा पापमित्ते तिस्सत्थेरे असंयते ॥ ३२ ॥
२८६९ महाविहारसीमन्तो उय्याने जोति नामके ।
जेतवनविहारं सो वारियन्तो'पि कारयि ॥ ३३ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८७० ततो सीमं समूहन्तु भिक्खुसङ्घम'याचि सो ।
अकातुकामा नं भिक्खू विहारम्हा अपक्कमुं ॥ ३४ ॥

२८७१ इध सीमासमुग्घातं परेहि कारियमानकं ।
कोपेतुं भिक्खवो केचि निलीयिंसु तहिं तहिं ॥ ३५ ॥

२८७२ महाविहारो नव मासे एवं भिक्खूहि छड्डितो ।
"समुग्घातं करिम्हा"ति परे भिक्खू अमञ्ञिसुं ॥ ३६ ॥

२८७३ ततो सीमासमुग्घाते व्यापारे परिनिट्ठिते ।
महाविहारं वासेसुं इधा'गन्त्वान भिक्खवो ॥ ३७ ॥

२८७४ तस्स विहारगाहिस्स तिस्सत्थेरस्स चोदना ।
अन्तिमवत्थुना आसि भूतत्था सङ्घमज्झगा ॥ ३८ ॥

२८७५ विनिच्छिय महामच्चो तदा धम्मिकसम्मतो ।
उप्पब्बाजेसि धम्मेन तं अनिच्छाय राजिनो ॥ ३९ ॥

२८७६ सो येव राजा कारेसि विहारं मणिहीरकं ।
तयो विहारे कारेसि देवालयं विनासिय ॥ ४० ॥

२८७७ गोकण्णं एरकाविल्ले (v.l. एककापिल्लं)
कलन्दब्राम्हणगामके ।
मिगगामविहारञ्च गङ्गासेनकपब्बतं ॥ ४१ ॥

२८७८ पच्छिमायं धातुसेनपब्बतञ्च अकारयि ।
राजा महाविहारञ्च कोकवातम्हि कारयि ॥ ४२ ॥

२८७९ थूपारामविहारञ्च हुळपिट्ठिञ्च कारयि ।
उत्तराभयसव्हे च दुवे भिक्खुणुपस्सये ॥ ४३ ॥

२८८० कालवेलकयक्खस्स ठाने थूपञ्च कारयि ।
दीपम्हि जिण्णकावासं बहुञ्च पटिसङ्खरि ॥ ४४ ॥

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

२८८१ सङ्घत्थेरसहस्सस्स सहस्सग्घं अदासि सो।
थेरदानञ्च सब्बेसं अनुवस्सञ्च चीवरं ॥ ४५ ॥

२८८२ अन्नपानादिदानानं परिच्छेदो न विज्जति।
सुभिक्खत्थाय कारेसि सो च सोळस वापियो ॥ ४६ ॥

२८८३ मणिहीरं महागामञ्च छल्लूरं खानुनामकं।
महामणिं कोकवातं धम्मरम्मञ्च वापिकं ॥ ४७ ॥

२८८४ कुम्बालकं वाहनञ्च रत्तमालकण्डकम्पि च।
तिस्सवड्ढमानकं वापिं वेलङ्गविट्ठिकम्पि च ॥ ४८ ॥

२८८५ महागल्लकं चीरवापिं महादारगल्लकम्पि च।
कालपासाणवापिञ्च इमा सोळस वापियो ॥ ४९ ॥

२८८६ गङ्गाय पब्बतन्तव्हं महामातिञ्च कारयि।
एवं पुञ्ञमपुञ्ञञ्च सुबहुं सो उपाचिनि
(v.l. उपचिनी'ति) ॥ ५० ॥

महावंसो निट्ठितो (v.l. महावसं परिपुण्णं)

——××——

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Yogaya Thurk Jain

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganésh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi

CC0.In Public Domain. Digitized by Sarayu Trust/eGangotri

Ganesh Varni Digambar Jain Institute, Naria, Varanasi